

بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس

فرماندهی کل قوا
ستاد کل نیروهای مسلح
بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس

عنوان پروژه:
نقش و عملکرد دولت (قوای مقننه، قضائیه و مجریه) در دفاع مقدس

جلد دوم:
"حوزه آموزش و تربیت؛ آموزش و پرورش"
(۱۳۵۹ تا ۱۳۶۷)

کارفرما:
سازمان امور موزه ها و یادمان های دفاع مقدس

دستگاه مجری:
مرکز تحقیقات راهبردی دفاعی

مجری:
سرتیپ ۲ پاسدار بازنشسته رسول یاحی

مرداد ۱۳۹۹

مشخصات مسئولین پروژه:

- ۱- مجری پروژه: سرتیپ ۲ پاسدار بازنشسته رسول یاحی
- ۲- مدیر تدوین محتوا: دکتر نوروز هاشم‌زهی عضو هیأت علمی گروه علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق
- ۳- دستگاه ناظر پروژه: موسسه اندیشه ناب (ناظر: سرتیپ ۲ پاسدار بازنشسته محسن رشید)
- ۴- مسئول گردآوری و تحقیق: انسیه اصغری
- ۵- مسئول جمع‌آوری اسناد و داده‌ها: امیر هوشنگ طهماسبی
- ۶- کارشناسان:

مریم کریمی دردشتی

قاسم باقری

۷- ویراستار: حمید محمدی

۸- نمایندگان:

امیر سرتیپ دوم محمد حسن باقری نماینده ارتش

سرهنگ پاسدار علیرضا عاشوری نماینده سپاه

هدایت‌الله نواب نماینده وزارت جهاد سازندگی

بیانات امام (ره):

ما باید عملکرد دولت را روی هم رفته حساب کنیم، ببینیم که آیا این دولت در این مدتی که در جنگ بوده است و در محاصره اقتصادی بوده است و مخالفت همه قوت‌های بزرگ دنیا بوده است، این دولت موفق بوده است روی هم رفته یا نه؟ بی انصافی است که ما بگوییم موفق نبوده، بی انصافی است که ما بگوییم که دولت کار ارزش نیامده. خوب، کارهای بزرگی کرده‌اند؛ کارهایی که در ظرف چهل - پنجاه سال نشده بود، اینها کرده‌اند در هر قشرشان، همه جا، همه افرادشان و روی هم رفته یک دولت موفق بوده است. و من به شما آقایان سفارش می‌کنم که با اینکه موفق بودید باید دنبال موفق‌تری بروید، قناعت نکنید به اینکه ما حالا فلان کار را کردیم. ما هرچه خدمت بکنیم به این ملت، کم خدمت کرده‌ایم (امام خمینی، ۱۳۸۹: ۱۲۴-۱۳۰).

بیانات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) :

هشت سال دفاع مقدس ما صرفاً یک امتداد زمانی و فقط یک برهه‌ی زمانی نیست؛ گنجینه‌ی عظیمی است که تا مدت‌های طولانی ملت ما میتواند از آن استفاده کند، آن را استخراج کند و مصرف کند و سرمایه‌گذاری کند (۲۴ شهریور ۱۳۸۸).
اگر در جنگ تحمیلی کمک مردم نبود محال بود دولت بتواند به تنهایی آن را اداره کند (۱۶ اسفند ۱۳۹۵).
این جنگ، حقیقتاً یک گنج حقیقی است که تمام شدنی نیست (۱۴ خرداد ۱۳۹۱).

(<http://farsi.khamenei.ir>)

بیانات دکتر حسن روحانی، رئیس جمهور محترم:

اگر بخواهیم در مورد جنگ قضاوت کنیم باید بگوییم جنگی بود که امام با قدرت معنوی، قدرت نفوذ خود در میان همه مردم، آنرا رهبری و اداره کرد و همه نیروهای مسلح جان برکف به صحنه آمدند و همه مردم پشتیبانی کردند... نیاز ریالی و نیاز دلاری از ضرورت جنگ بود... ما می بایست با توجه به اینکه عمده درآمدمان از نفت بود نفت را صادر می کردیم... و اگر نفت صادر نمی شد ما چگونه می توانستیم جنگ را اداره کنیم؟ اولین بار سنگین، بار اقتصادی جنگ بود و تمام بخش های اقتصادی دولت در این زمینه فعال بودند. وزارت دفاع و سپاه که آن زمان مسئولیت تدارکات جنگ را برعهده داشتند و یا در برخی بخش ها مسئولیت تولید تجهیزات و یا مهمات را برعهده داشتند، می دانند این نیازمندی ها با چه سختی تامین می شد. در یک بخشی، تقریباً تمام صنعت کشور به صحنه آمد، خمپاره ها و گلوله های توپ کجا ساخته می شد؟... آن زمان که ما نیازمند تجهیزات مهندسی در جنگ بودیم، مگر سپاه، ارتش و جهاد سازندگی قادر بودند این بار بزرگ را بر دوش بگیرند؟ همه مردم آمدند. شهرداری ها به صحنه آمدند، امکانات مهندسی سراسر کشور بسیج شد... در طول سال های گذشته آنجا که همه دست به دست هم دادیم و با هم بودیم، پیروزی های بزرگی را رقم زدیم. آن همه پزشک و جراح به صحنه می آمدند و فداکاری می کردند؛ نیروی انتظامی، وزارت کشور، وزارت خارجه و بخش تبلیغات به صحنه می آمدند و اینطور نبود که این جنگ با این عظمت را بتوان به سادگی اداره کرد. آنجا که پشتیبانی قانون نیاز بود، مجلس شورای اسلامی و نهادهایی که لازم بود تشکیل می شد و همه به صحنه می آمدند. در مقطعی دیدیم که شورای عالی دفاع به تنهایی نمی تواند از لحاظ ساختاری همه بار جنگ را بر دوش گیرد، لذا شورایی با عنوان شورای عالی پشتیبانی جنگ تاسیس شد و سپس نیز ستاد پشتیبانی جنگ شکل گرفت و همه دست به دست هم دادند (نشست دولتمردان دفاع مقدس، ۱۳۹۵: ۵).

چکیده.....	۱
مقدمه.....	۲
بخش اول : کلیات پژوهش.....	۵
اهمیت و ضرورت پژوهش عملکرد وزارت آموزش و پرورش در جنگ تحمیلی.....	۶
قلمرو موضوعی پژوهش.....	۶
قلمرو زمانی پژوهش.....	۶
قلمرو مکانی پژوهش.....	۶
نوع تحقیق و ابزار گردآوری اطلاعات.....	۶
بررسی عملکرد وزرای آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس.....	۷
زندگی و عملکرد غلامحسین شکوهی.....	۹
زندگی و عملکرد محمدعلی رجایی.....	۱۱
زندگی و عملکرد محمدجواد باهنر.....	۱۳
زندگی و عملکرد علی اکبر پرورش.....	۱۵
زندگی و عملکرد سید کاظم اکرمی.....	۱۷
زندگی و عملکرد محمد علی نجفی.....	۱۹
انقلاب، جنگ و چالش های آموزش و پرورش.....	۲۱
ساختار وزارت آموزش و پرورش.....	۲۲
بخش دوم: اقدامات وزارت آموزش و پرورش درمورد مجتمع های آموزشی.....	۲۳
مجتمع آموزشی رزمندگان.....	۲۴
۱- تأسیس و راه اندازی مجتمع های آموزشی رزمندگان در جبهه پشت جبهه.....	۲۵
۱-۱- توافقنامه وزارت آموزش و پرورش و سپاه پاسداران درمورد مجتمع های آموزشی رزمندگان.....	۳۰
۱-۲- تهیه جعبه های آزمایشگاه شیمی در مجتمع رزمندگان توسط آموزش و پرورش.....	۳۴
۱-۳- دریافت کتب درسی رزمندگان پس از پایان خدمت در جبهه.....	۳۵
۱-۴- تأمین نیروهای کارشناس جهت تدریس در مجتمع های آموزشی.....	۳۶
۱-۵- پیشنهاد بازدید برادران دبیر کارشناس از مجتمع های آموزشی جهت جذب بیشتر نیروهای مردمی.....	۳۷
۱-۶- اخذ امتحان از رزمندگان با دو نوبت غیبت.....	۳۸
۱-۷- ارسال وسایل کمک آموزشی و نمونه سؤالات امتحانی رزمندگان در هر دوره به ستاد مرکزی.....	۳۹
۱-۸- کمک های مردمی برای مجتمع های آموزشی رزمندگان.....	۴۱

- ۹-۱- در اختیار قرار دادن ساختمان و یا اردوگاه آموزش و پرورش به سپاه پاسداران..... ۴۳
- بخش سوم: تسهیلات در پاسخگویی به آسیب‌های ناشی از جنگ..... ۴۵
- ۱- اقدامات وزارت آموزش و پرورش در برابر آسیب‌های فرهنگی در زمان جنگ تحمیلی..... ۴۶
- ۱-۱- بازگشایی و برقراری مدارس و برگزاری امتحانات در زمان جنگ تحمیلی..... ۴۷
- ۱-۲- تشکیل کلاس‌های تقویتی رزمندگان..... ۴۹
- ۱-۳- آموزش دانش آموزان از راه دور در بحران‌ها..... ۴۹
- ۲- اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مورد دانش آموزان مناطق جنگ زده..... ۵۱
- ۱-۲- توزیع رایگان کتاب‌های مورد نیاز دانش آموزان رزمنده..... ۵۱
- ۲-۲- اتخاذ تدابیری برای ثبت نام و ادامه تحصیل فرزندان ایرانیان اخراج شده از عراق..... ۵۱
- ۲-۳- اسکان و آماده کردن امکانات ادامه تحصیل دانش آموزان مناطق جنگ زده..... ۵۱
- ۲-۴- ادامه تحصیل دانش آموزان استان کردستان که به سایر شهرها مهاجرت کرده بودند..... ۵۱
- ۲-۵- انجام امتحان یک نوبتی از دانش آموزان مناطق جنگ زده..... ۵۲
- ۲-۶- هماهنگی تاریخ برگزاری امتحانات و برگزاری امتحانات با مناطق جنگ زده..... ۵۴
- ۲-۷- انجام امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی..... ۵۴
- ۲-۸- ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی..... ۵۵
- ۲-۹- آموزش فعال و انجام امتحانات در نقاط بحرانی کشور..... ۵۶
- ۲-۱۰- تسهیلات برای رفع مشکلات درسی و امتحانی دانش آموزان مناطق جنگ زده..... ۵۷
- ۲-۱۱- تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی در شهرهای مختلف..... ۵۹
- ۲-۱۲- پذیرش دانش آموزان جنگ زده..... ۵۹
- ۲-۱۳- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با دانش آموزان جنگ زده..... ۶۱
- ۳- اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مورد معلمان مناطق جنگ زده..... ۶۲
- ۳-۱- صدور دفترچه تأمین خدمات درمانی برای معلمان جنگ زده..... ۶۲
- ۳-۲- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با معلمان جنگ زده..... ۶۲
- ۴- اقدامات وزارت آموزش و پرورش در خصوص استحکام مدارس در برابر بمباران..... ۶۳
- ۴-۱- دستورالعمل و ابلاغ به استان‌ها، جهت ساختن پناهگاه در مدارس..... ۶۳
- ۴-۲- احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن..... ۶۳
- ۴-۳- احداث پناهگاه در مدارس توسط بانک‌های کشور..... ۶۴
- ۴-۴- احداث پناهگاه در مدارس توسط گروه صنعتی کفش ملی..... ۶۵
- ۴-۵- احداث پناهگاه در مدارس توسط شهرداری تهران..... ۶۵

- ۶-۴- اختصاص اعتبار برای ایجاد پناهگاه توسط آموزش و پرورش..... ۶۶
- ۷-۴- احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت راه و ترابری..... ۶۶
- ۵- اقدامات قانونی و حقوقی وزارت آموزش و پرورش در مورد رزمندگان..... ۶۷
- ۱-۵- ابلاغیه وزارت آموزش و پرورش در مورد استخدام خانواده شهدا، معلولین و مجروحین..... ۶۷
- ۲-۵- اطلاعیه وزارت آموزش و پرورش در مورد تشکیل کلاس‌های تقویتی برای رزمندگان..... ۶۸
- ۳-۵- استخدام رسمی و دادن مزایا به رزمندگان داوطلب با داشتن حداقل یک سال سابقه کار..... ۶۸
- ۴-۵- استخدام جانبازان انقلاب اسلامی در مراکز آموزشی..... ۶۸
- ۵-۵- صدور ابلاغیه وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه شرکت رزمندگان در امتحانات..... ۶۸
- ۶-۵- ابلاغ عدم دریافت شهریه از خانواده شهدا، جانبازان، پناهندگان و معاودین در مدارس عمومی..... ۶۹
- ۷-۵- ابلاغ امتحان از افراد جانباز دچار نقص عضو..... ۶۹
- ۸-۵- صدور موافقتنامه وزیر آموزش و پرورش در مورد پرداخت حقوق معلمان داوطلب اعزام به جبهه..... ۷۱
- ۹-۵- تصویب پرداخت حقوق کارکنان اسیر به خانواده‌های آنها..... ۷۲
- ۱۰-۵- ارائه خدمات فرهنگی به دانش آموزان شاهد به فرمان امام خمینی..... ۷۳
- ۱۱-۵- تصویب اعطای امتیاز به رزمندگان..... ۷۳
- ۱۲-۵- صدور اطلاعیه در جهت تخصیص مدارس ویژه برای فرزندان شهدا..... ۷۴
- ۱۳-۵- تصویب اساسنامه مدارس ایثارگران..... ۷۴
- ۶- خسارات جنگ تحمیلی به فضاهای آموزشی..... ۷۶
- ۱-۶- خسارات مدرسه بمباران شده بهبهان..... ۷۸
- ۲-۶- خسارات دو مدرسه بمباران شده بروجرد..... ۸۰
- ۳-۶- خسارات دو مدرسه بمباران شده در میانه..... ۸۲
- ۴-۶- خسارات بمباران اداره آموزش و پرورش آبادان..... ۸۳
- ۵-۶- خسارات مدرسه بمباران شده رشید یاسمی..... ۸۴
- ۶-۶- خسارات بمباران آموزش و پرورش استان کرمانشاه..... ۸۵
- ۷- بازسازی فضاهای آموزشی..... ۹۰
- ۱-۷- کمک معلمان و کارکنان جهت بازسازی مناطق جنگ زده..... ۹۰
- ۲-۷- اقدامات ستاد بازسازی و نوسازی مدارس در سال ۱۳۶۲..... ۹۰
- ۳-۷- اقدامات ستاد بازسازی و نوسازی مدارس خوزستان در سال ۱۳۶۲..... ۹۱
- ۴-۷- نامه سید کاظم اکرمی به امام خمینی در مورد استفاده از سهم امام در توسعه و بازسازی..... ۹۱
- ۵-۷- عملکرد آموزش و پرورش کرمانشاه در رابطه با بازسازی مدارس..... ۹۲

- ۶-۷- تلاش آموزش و پرورش فارس در رابطه با بازسازی مناطق جنگی..... ۹۲
- بخش چهارم: اقدامات وزارت آموزش و پرورش در تأمین و اعزام نیرو به جبهه ها..... ۹۴
- اعزام نیرو توسط وزارت آموزش و پرورش..... ۹۶
- ۱-۱- اعزام معلمین به جبهه در حماسه ۸ سال دفاع مقدس..... ۹۸
- ۱-۲- اعزام پرسنل اداری آموزش و پرورش به جبهه در حماسه ۸ سال دفاع مقدس..... ۹۸
- ۱-۳- اعزام دانش آموزان به جبهه در حماسه ۸ سال دفاع مقدس..... ۹۸
- ۱-۴- اعزام ۲۶۰۰ هنرجوی هنرستانی به جبهه های جنگ..... ۹۸
- ۱-۵- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با اعزام نیرو..... ۹۹
- ۱-۶- تشویق معلمانی که برای تدریس به مجتمع اعزام شده اند..... ۱۰۲
- ۱-۷- صدور اطلاعیه در مورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان رزمنده..... ۱۰۴
- ۱-۸- موافقت با اعزام جبهه داوطلبین شاغل مرد..... ۱۰۶
- ۱-۹- صدور اطلاعیه در مورد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان رزمنده..... ۱۰۸
- ۱-۱۰- اعزام دبیر و دانش آموزان به مجتمع آموزشی..... ۱۰۹
- ۱-۱۱- صدور اطلاعیه معاونت امور جنگ در مورد اعزام فرهنگیان و کارکنان به سپاه پاسداران..... ۱۰۹
- ۱-۱۲- اعزام ده هزار نفر از فرهنگیان به سپاه پاسداران به عنوان مربی..... ۱۱۰
- بخش پنجم: تشکیل ستاد امور پشتیبانی جنگ..... ۱۱۵
- ۱- ملحق شدن ستاد امداد و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش به معاونت هماهنگی و امور استان ها..... ۱۱۶
- ۲- تصویب تشکیل ستاد امور جنگ در هر یک از وزارتخانه ها..... ۱۱۹
- ۳- پیام آمادگی وزارت آموزش و پرورش برای پشتیبانی از جنگ به محضر امام خمینی..... ۱۱۹
- ۴- اقدامات ستاد پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش در جمع آوری کمک های مردمی به جبهه ها..... ۱۲۰
- ۴-۱- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان ها به جنگ زدگان در سال ۱۳۵۹..... ۱۲۴
- ۴-۲- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۱..... ۱۲۸
- ۴-۳- اهداء خون توسط دانش آموزان سلماس به مجروحین جنگ در سال ۱۳۶۲..... ۱۲۸
- ۴-۴- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان کرمانشاه به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۳..... ۱۲۸
- ۴-۵- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان خوزستان به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۴..... ۱۲۸
- ۴-۶- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش شهرستان گرمسار به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۳..... ۱۲۹
- ۴-۷- صدور اطلاعیه ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ در مورد نحوه اهداء کمک ها نقدی فرهنگیان..... ۱۳۲
- ۴-۸- خرید وانت نیسان جهت جمع آوری کمک های غیرنقدی به رزمندگان..... ۱۳۴

- ۹-۴- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با کمک‌ها و هدایا..... ۱۳۶
- ۱۰-۴- کمک‌های نقدی و غیرنقدی کارکنان و دانش‌آموزان منطقه مهدیشهر و شه‌میرزاد..... ۱۳۹
- ۱۱-۴- توافق‌نامه فنی و حرفه‌ای و معاونت ستاد پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش..... ۱۴۰
- ۱۲-۴- صدور نامه مبنی بر توزیع عادلانه و هماهنگی کمک‌های مردمی در جبهه..... ۱۴۲
- ۱۳-۴- کمک‌های مردمی توسط معاونت‌ها، دواير، مدارس، فرهنگیان و دانش‌آموزان در سال ۱۳۶۵..... ۱۴۳
- ۱۴-۴- دستور ستاد مرکزی امداد پشتیبانی جنگ به اهداء خون..... ۱۴۵
- ۱۵-۴- کمک‌اهدایی معلمان و دانش‌آموزان شهرستان سميرم به جنگ‌زدگان..... ۱۴۸
- ۱۶-۴- دستورالعمل نحوه توزیع و جمع‌آوری قلك‌های تانکی شکل..... ۱۴۹
- ۱۷-۴- کمک‌های اهدایی معلمان و دانش‌آموزان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران..... ۱۵۳
- ۱۸-۴- صدور بخشنامه جهت ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ در مناطق جنگی..... ۱۵۴
- ۱۹-۴- کمک‌های اهدایی معلمان و دانش‌آموزان منطقه دیلم به جنگ‌زدگان..... ۱۵۶
- بخش ششم: شهدای دانش‌آموز در جبهه..... ۱۵۹
- بخش هفتم: معرفی دبیرستان‌های سپاه..... ۱۶۷
- بخش هشتم: اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مدیریت بحران کردستان..... ۱۷۱
- مصاحبه با علی فانی (مدیر کل سابق آموزش و پرورش استان کردستان) در سال ۱۳۶۳..... ۱۷۲
- مصاحبه با علی فانی (مدیر کل سابق آموزش و پرورش استان کردستان) در سال ۱۳۹۵..... ۱۷۵
- مصاحبه با ناصر ارسطوی ایرانی (استاندار سابق کردستان در دوران جنگ تحمیلی) در سال ۱۳۹۵..... ۱۸۸
- مصاحبه با سید کاظم اکرمی (وزیر سابق آموزش و پرورش) در سال ۱۳۹۵..... ۱۹۱
- بخش نهم: نقش و عملکرد اداره آموزش و پرورش شهر بیرجند در دوران دفاع مقدس..... ۱۹۹
- ۱- مجتمع آموزشی رزمندگان شهرستان بیرجند..... ۲۰۰
- ۲- اعزام دانش‌آموزان شهرستان بیرجند به جبهه..... ۲۰۱
- ۳- ستاد جنگ آموزش و پرورش شهرستان بیرجند..... ۲۰۲
- ۴- ستاد امداد و پشتیبانی جنگ اداره آموزش و پرورش شهرستان بیرجند..... ۲۰۳
- ۵- شهدای دانش‌آموز شهرستان بیرجند..... ۲۰۵
- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری..... ۲۰۵
- فهرست منابع..... ۲۰۷
- فهرست اسناد
- ۱- تشکیل مجتمع‌های آموزشی..... ۲۵
- ۲- نمونه‌ای از معرفی نامه آموزشگاه شهرستان به مجتمع آموزشی رزمندگان (فرم ۱)..... ۲۸

- ۳- نمونه ای از معرفی نامه آموزشگاه شهرستان به مجتمع آموزشی رزمندگان (فرم ۲)..... ۲۸
- ۴- دستورالعمل نحوه تأمین، حفظ و ثبت اموال مجتمع آموزشی و چگونگی استفاده از آنها..... ۳۰
- ۵- توافقنامه سپاه و وزارت آموزش و پرورش..... ۳۲
- ۶- نامه ی اعلام آماده شدن جعبه های آزمایشگاه شیمی مجتمع رزمندگان توسط آموزش و پرورش..... ۳۴
- ۷- دریافت کتب درسی رزمندگان پس از پایان خدمت در جبهه ۳۵
- ۸- نامه تأمین نیروهای کارشناس جهت تدریس..... ۳۶
- ۹- پیشنهاد بازدید برادران دبیر کارشناس..... ۳۷
- ۱۰- امتحان رزمندگان با دو نوبت غیبت..... ۳۸
- ۱۱- ارسال وسایل کمک آموزشی و نمونه سؤالات امتحانی رزمندگان در هر دوره به ستاد مرکزی..... ۴۰
- ۱۲- کمک های مردمی برای مجتمع های آموزشی رزمندگان..... ۴۲
- ۱۳- در اختیار قرار دادن ساختمان و یا اردوگاه آموزش و پرورش به سپاه پاسداران..... ۴۳
- ۱۴- بازگشایی و برقراری مدارس و برگزاری امتحانات در زمان جنگ تحمیلی..... ۴۸
- ۱۵- آموزش دانش آموزان از راه دور در بحران ها..... ۵۰
- ۱۶- ادامه تحصیل دانش آموزان استان کردستان که به سایر شهرها مهاجرت کرده بودند..... ۵۲
- ۱۷- انجام امتحان یک نوبتی از دانش آموزان مناطق جنگ زده..... ۵۳
- ۱۸- انجام امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی..... ۵۴
- ۱۹- ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی..... ۵۵
- ۲۰- آموزش فعال و انجام امتحانات در نقاط جنگی کشور..... ۵۶
- ۲۱- تسهیلات برای رفع مشکلات درسی و امتحانات دانش آموزان مناطق جنگ زده..... ۵۸
- ۲۲- تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی..... ۵۹
- ۲۳- پذیرش دانش آموزان جنگ زده در مدارس شهرهای مختلف..... ۶۰
- ۲۴- تلاش آموزش و پرورش فارس در رابطه با دانش آموزان جنگ زده..... ۶۱
- ۲۵- تلاش آموزش و پرورش فارس در رابطه با معلمان جنگ زده..... ۶۲
- ۲۶- احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن..... ۶۴
- ۲۷- احداث پناهگاه در مدارس توسط بانک های کشور..... ۶۵
- ۲۸- اختصاص اعتبار برای ایجاد پناهگاه توسط آموزش و پرورش..... ۶۶
- ۲۹- احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت راه و ترابری..... ۶۷
- ۳۰- ابلاغیه وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه شرکت رزمندگان در امتحانات..... ۶۹
- ۳۱- ابلاغ اخذ امتحان از افراد جانباز دچار نقص عضو..... ۷۰

- ۳۲- توافقتنامه وزیر آموزش و پرورش در مورد پرداخت حقوق معلمان حق التدریس و داوطلب اعزام به جبهه
۷۱.....
- ۳۳- تصویب پرداخت حقوق کارکنان اسیر به خانواده آنها..... ۷۲
- ۳۴- تصویب اعطای امتیاز به رزمندگان ۷۳
- ۳۵- تصویب اساسنامه مدارس ایثارگران..... ۷۵
- ۳۶- بازسازی فضای آموزشی ۹۰
- ۳۷- نامه سید کاظم اکرمی به حضرت امام در سال ۱۳۶۵..... ۹۲
- ۳۸- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با بازسازی مناطق جنگی..... ۹۳
- ۳۹- تأمین و اعزام نیرو..... ۹۷
- ۴۰- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با اعزام نیرو..... ۱۰۰
- ۴۱- نحوه تشویق معلمانی که برای تدریس در مجتمع رزمندگان اعزام شده اند..... ۱۰۳
- ۴۲- اطلاعیه در مورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان..... ۱۰۴
- ۴۳- فرم تقاضای اعزام نیرو به جبهه های جنگ..... ۱۰۵
- ۴۴- فرم معرفی داوطلبان اعزام به جبهه دانش آموزان و کارکنان آموزش و پرورش..... ۱۰۵
- ۴۵- موافقت با اعزام به جبهه داوطلبین شاغل مرد..... ۱۰۸
- ۴۶- اطلاعیه در مورد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان..... ۱۰۹
- ۴۷- اطلاعیه معاونت امور جنگ در مورد اعزام فرهنگیان و کارکنان به سپاه پاسداران..... ۱۱۰
- ۴۸- نامه اعزام ده هزار نفر از فرهنگیان به سپاه پاسداران به عنوان مربی..... ۱۱۱
- ۴۹- ملحق شدن ستاد پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش به معاونت ستاد جنگی و امورات آنها..... ۱۱۷
- ۵۰- نمودار معاونت هماهنگی و امور استانها..... ۱۱۸
- ۵۱- تصویب تشکیل ستاد امور جنگ در هر یک از وزارتخانه ها..... ۱۱۹
- ۵۲- پیام آمادگی وزارت آموزش و پرورش برای پشتیبانی از جنگ به محضر امام خمینی..... ۱۲۰
- ۵۳- جمع آوری کمک های مردمی..... ۱۲۲
- ۵۴- کمک های اهدایی آموزش و پرورش استان هرمزگان..... ۱۲۵
- ۵۵- نمونه لیست افرادی که هدایای خود را به جبهه های نبرد تقدیم کرده اند..... ۱۲۷
- ۵۶- ارسال کمک از سوی ستاد امداد و پشتیبانی آموزش و پرورش تاکستان..... ۱۲۸
- ۵۷- کمک معلمان آموزش و پرورش استان خوزستان..... ۱۲۹
- ۵۸- کمک های اهدایی اداره آموزش و پرورش شهرستان گرمسار..... ۱۳۰
- ۵۹- اطلاعیه ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ در مورد نحوه اهدای کمک های نقدی فرهنگیان..... ۱۳۲

- ۶۰- روش کمک های اهدایی فرهنگیان..... ۱۳۴
- ۶۱- خرید وانت نیشان جهت جمع آوری کمک های غیرنقدی به رزمندگان..... ۱۳۵
- ۶۲- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با کمک ها وهدایا..... ۱۳۷
- ۶۳- کمک های نقدی منطقه مهدیشهر و شه میرزاد..... ۱۳۹
- ۶۴- توافقنامه فنی و حرفه ای و معاونت ستاد پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش..... ۱۴۱
- ۶۵- نامه مبنی بر توزیع عادلانه و هماهنگ کمک های مردمی در جبهه..... ۱۴۲
- ۶۶- کمک های مردمی توسط معاونت ها، دوایر، مدارس، فرهنگیان و دانش آموزان..... ۱۴۴
- ۶۷- دستور ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ به اهدای خون..... ۱۴۶
- ۶۸- کمک معلمان و دانش آموزان سمیرم..... ۱۴۸
- ۶۹- دستورالعمل نحوه توزیع و جمع آوری قلک های تانکی شکل..... ۱۵۰
- ۷۰- کمک های اهدایی معلمان و دانش آموزان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران..... ۱۵۴
- ۷۱- بخشنامه جهت ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ در مناطق جنگی..... ۱۵۵
- ۷۲- کمک های اهدایی معلمان و دانش آموزان آموزش و پرورش منطقه دیلم..... ۱۵۷
- ۷۳- نمونه ای از اسناد ستاد پشتیبانی جبهه و جنگ وزارت آموزش و پرورش..... ۱۵۸

فهرست جداول

- ۱- جدول مشخصات وزرای آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس..... ۸
- ۲- جدول خلاصه پیشینه و عملکرد وزرای آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس..... ۸
- ۳- جدول تغییرات نظام آموزش و پرورش..... ۲۱
- ۴- جدول تعداد مجتمع های آموزشی تشکیل شده ایثارگران در جبهه و پشت جبهه تا سال ۱۳۶۶..... ۴۴
- ۵- جدول خسارات جنگ به ساختمان ها و تأسیسات عمومی بخش آموزش تا اسفند ماه ۱۳۶۵..... ۷۶
- ۶- جدول خسارات جنگ به ماشین آلات و تجهیزات در بخش آموزش تا اسفندماه ۱۳۶۵..... ۷۷
- ۷- جدول خسارات جنگ به ساختمانها و تأسیسات عمومی بخش آموزش تا سال ۱۳۷۰..... ۷۷
- ۸- جدول خسارات جنگ به ماشین آلات و تجهیزات در بخش آموزش تا سال ۱۳۷۰..... ۷۸
- ۹- جدول مدارس بمباران شده در دوران دفاع مقدس..... ۸۶
- ۱۰- جدول آمار دانش آموزان و فرهنگیان شهید، معلول، مفقود و اسیر تا سال ۱۳۶۶..... ۸۸
- ۱۱- جدول آمار اعزام نیرو توسط وزارت آموزش و پرورش تا سال ۱۳۶۶ به جبهه های نبرد..... ۱۱۲
- ۱۲- جدول آمار جمع آوری کمک های مردمی وزارت آموزش و پرورش تا سال ۱۳۶۶ به جبهه های نبرد به
ریال..... ۱۲۳
- ۱۴- تعداد اعزام دانش آموزان رزمنده شهرستان بیرجند..... ۲۰۱

- ۱۵- تعداد اعزام دانش آموزان رزمنده شهرستان بیرجند براساس دوره های تحصیلی..... ۲۰۱
- ۱۶- تعداد دانش آموزان آزاده شهرستان بیرجند براساس دوره های تحصیلی..... ۲۰۱
- ۱۷- کمک های دانش آموزان شهرستان بیرجند..... ۲۰۴
- ۱۸- کمک های مالی مدارس دخترانه شهرستان بیرجند به تفکیک مقاطع تحصیلی..... ۲۰۴
- ۱۹- آمار شهدای دانش آموز شهرستان بیرجند به تفکیک سال تحصیلی..... ۲۰۵
- ۲۰- آمار شهدای دانش آموز شهرستان بیرجند به تفکیک سن..... ۲۰۵

فهرست تصاویر

- ۱- مجتمع آموزشی رزمندگان..... ۲۴
- ۲- محل درس در مجتمع آموزشی رزمندگان..... ۲۷
- ۳- رزمندگان در حال مطالعه در جبهه جنگ..... ۳۹
- ۴- کودکان در حال رفتن به مدرسه در شرایط بحرانی جنگ..... ۴۶
- ۵- تشکیل کلاس های درس در سوسنگرد..... ۴۶
- ۶- تشکیل کلاس درس در اردوگاه های آوارگان جنگی استان ایلام..... ۵۵
- ۷- نمونه ای از پناهگاه ساخته شده در مدارس و خیابان های تهران..... ۶۳
- ۸- مدرسه بمباران شده حمدالله پیروز در شهر بهبهان..... ۷۹
- ۹- روزنامه اطلاعات و خاطرات امام خمینی از زبان آیت الله خامنه ای در مورد شهدای بهبهان..... ۷۹
- ۱۰- تعدادی از دانش آموزان مصدوم در حال تحصیل در مدرسه حمدالله پیروز در شهر بهبهان..... ۸۰
- ۱۱- تصاویر شهدای دانش آموز مدرسه حمدالله پیروز در شهر بهبهان..... ۸۰
- ۱۲- تصویر اجساد دانش آموزان شهید دبستان فیاض بخش که بر اثر بمباران به شهادت رسیدند..... ۸۱
- ۱۳- تصویر تعدادی از دانش آموزان شهید دبستان فیاض بخش که بر اثر بمباران به شهادت رسیدند..... ۸۱
- ۱۴- تصویر مدرسه بمباران شده میانه..... ۸۲
- ۱۵- تصویر مدرسه بمباران شده میانه..... ۸۲
- ۱۶- گزارش روزنامه کیهان در مورد مدرسه بمباران شده میانه..... ۸۳
- ۱۷- تصویر تعدادی از دانش آموزان مدرسه دخترانه میانه که بر اثر بمباران به شهادت رسیدند..... ۸۳
- ۱۸- تصویر بمباران اداره آموزش و پرورش آبادان..... ۸۴
- ۱۹- تصویر دانش آموزان مدرسه رشید یاسمی..... ۸۴
- ۲۰- تصویر تعدادی از دانش آموزان مدرسه رشید یاسمی که بر اثر بمباران به شهادت رسیدند..... ۸۵
- ۲۱- اعزام دانش آموز در سال ۱۳۵۹ به جبهه های جنگ..... ۹۸
- ۲۲- اهدای کمک های نقدی معلمان به جبهه ها..... ۱۲۴

- ۲۳- اهدای کمک‌های نقدی دانش آموزان به جبهه..... ۱۵۳
- ۲۴- تصویر دانش آموزان دبیرستان سپاه در حال رژه رفتن..... ۱۶۹
- ۲۵- تصویر دانش آموزان دبیرستان سپاه در کنار مقام معظم رهبری..... ۱۶۹
- ۲۶- تصویر دانش آموزان دبیرستان سپاه در کلاس درس..... ۱۷۰
- ۲۷- تصویر دانش آموزان دبیرستان سپاه در محوطه لانه جاسوسی سابق آمریکا..... ۱۷۱

پیشگفتار

متأسفانه جنگ‌ها غالباً زاینده زیاده‌طلبی و طمع‌ورزی طرفین بوده زمانی به وجود می‌آید که یک طرف از طریق گفتگو به هر دلیل نتواند به مطامع و منافع خود دست یابد و راه حل نظامی را برگزیند. در این صورت و به‌ناچار تمام نظام اجتماعی در یک کشور درگیر جنگ می‌شود و با فداکاری و درد و رنج، عوارض آن را تا نسل‌های متمادی، چه مستقیم و چه غیر مستقیم، تحمل می‌نماید. در افکار عمومی ایران هرگاه بحث جنگ و دفاع مطرح می‌شود، ذهن‌ها به سمت ارتش و سپاه و بسیج متمایل می‌گردد اما در محافل دانشگاهی و علمی، این راهبرد ترویج می‌شود که موفقیت در جنگیدن یک رزمنده در صحنه نبرد، مستلزم حمایت و پشتیبانی ۷الی ۱۲ نفر در پشت جبهه از او است که در اینجا نقش دولت و ملت به میان می‌آید. اغلب از جنگ، معنا و مفهوم سخت نظامی آن به اذهان تبادر می‌کند و اولویت نخست پژوهش‌های تاریخی نیز بر درگیری‌های نظامی، عملیات‌ها، راهبردها و تاکتیک‌های نظامی، تصرف سرزمینی، آسیب‌های انسانی و محرومیت و محروم ماندن و ... متمرکز است. با این وجود، در هنگامه جنگ‌ها افزون بر فعالیت نیروهای نظامی، اقداماتی گسترده و پیچیده مانند: تأمین نیازهای نظامیان و مردم، اداره امور جاری کشور، پیگیری مسائل بین‌الملل و دیپلماتیک با توجه به وضعیت فوق‌العاده‌ی جنگی، مسئله‌ای بسیار مهم به‌شمار می‌رود که معمولاً بر عهده دولت‌ها و مردم قرار می‌گیرد.

در ارتباط با پیدایش جنگ تحمیلی هشت ساله عراق علیه ایران، نظریه‌های مختلفی مطرح شده است. بعضی بر این باورند که وقوع این جنگ، اجتناب‌ناپذیر بوده است! گروهی زیاده‌خواهی رژیم بعث عراق و بی‌تجربگی رجال سیاسی وقت ایران را عامل پیدایش جنگ دانسته و گمان دارند که امکان جلوگیری از این جنگ وجود داشت! گروهی دیگر با اشاره به سابقه تاریخی و آمایش سرزمینی فلات ایران از حدود صد سال گذشته تا کنون، استدلال می‌کنند که تهدید ایران از غرب و جنوب کشور از سوی کشور عراق طبیعی بود.

بدین سبب پیش بینی می شده که تهدید ایران از غرب و جنوب کشور از سوی کشور عراق خواهد بود. بر این اساس و بدون احتساب امکانات نظامی پایتخت، حدود ۷۰ درصد پایگاه‌های زمینی شامل لشکر ۹۲ زرهی- لشکر ۸۸ کرمانشاه- لشکر ۲۸ کردستان- لشکر ۶۴ ارومیه- تیپ ۱۶ قزوین و همگی در همین نواحی استقرار یافته و با همین تصور پایگاه‌های هوایی امیدیه، دزفول، تبریز و نیز جملگی در این مناطق مستقر گردیدند. لازم به ذکر اینکه قبل از وقوع انقلاب مردمی ایران حامی کشور عراق، اتحاد جماهیر شوروی سابق و بلوک شرق بود اما در مقابل کشور ایران تحت حمایت غرب و ناتو قرار داشت که با وقوع انقلاب اسلامی و شرایط خاص و هیجانی رخ داده بالاخص از سوی شورای انقلاب تصمیمات ذیل اتخاذ گردید:

۱- لغو کلیه قراردادهای نظامی خارجی

۲- بازنشستگی و اخراج کلیه امرای ارتش در نیروهای سه گانه و ژاندارمری

۳- تقلیل زمان خدمت سربازی از دو سال به یک سال

۴- اخراج کلیه مستشاران نظامی بیگانه

۵- تضعیف روحیه اقتدار درونی و بیرونی ارتش به سبب برکناری، فرار و اعدام سران آن.

اقدامات زیر موجب شد قاعده بازدارندگی در منطقه بهم خورده و شخص صدام احساس کند فرصت خوبی است تا بتواند ادعای حقوق ضایع شده عراق در قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر را احیا نموده و خود را به عنوان سردمدار کشورهای عربی در تاریخ به اثبات رساند.

از سوی دیگر تغییر در ساختار حکومت ایران و عدم وابستگی به شرق و غرب باعث شد کشورهایی که منافع خود را در خطر جدی می دیدند؛ برای تغییر نظام نوظهور جمهوری اسلامی تلاش نموده و اقداماتی نظیر: کودتای نوژه، انفجار ساختمان نخست وزیری و حزب جمهوری اسلامی و ناآرامی های کردستان، گنبد، سیستان و بلوچستان، تبریز و خوزستان را به انجام رسانند که اگر هر یک به تنهایی نتیجه می داد؛ می توانست این نظام نوپا را ساقط و یا به شدت تضعیف نماید. این گرفتاری های ایران در ابتدای انقلاب اسلامی، در کنار شرایط

دیگر از جمله این که اکثر دولتمردان کشور، جوان و البته فاقد تجربه کشورداری بودند و دولت از افرادی تشکیل می شد که اولین مسئولیت آنان وزیر یا معاون وزیر و در همین رده بود. این مدیران انقلابی در عین حال مجبور بودند تا ضمن پیگیری تحقق شعارهای انقلاب در امر بازسازی و تأمین حقوق شهروندان، در ایجاد امنیت در سراسر کشور نیز انجام وظیفه کنند. انقلابی بودن و داشتن سابقه مبارزه علیه حکومت طاغوت در خارج و داخل کشور و ساده زیستی و مردمی بودن از ویژگی های بارز دولتمردان انقلابی بود و با این اوصاف جنگ و گرفتاری های بزرگ آن به انقلابیون تحمیل شد.

با مروری بر حمایت های بین المللی از طرفین درگیر در جنگ، کاملاً نمایان می شود که تقریباً همه دولت ها به خصوص ابرقدرت های آمریکا و شوروی و کشورهای محوری قاره اروپا و تقریباً همه دولت های عربی، حامی مادی و معنوی حکومت متجاوز عراق بودند در حالی که فقط سه کشور ضعیف و جهان سومی مانند کره شمالی، سوریه و لیبی آن هم به صورت محدود به دولت انقلابی ایران کمک می کردند که صد البته قابل مقایسه با حامیان بی شمار عراق نبود.

در پیشبرد جنگ و دفاع، همه مجموعه ها در کشورمان مشارکت داشتند. تجربه تاریخی حکم می کند که تاریخ کنشگری در جنگ ها ثبت شود. حماسه آفرینی های ملت و قوای نظامی در دفاع هشت ساله به قدر کافی به رشته تحریر درآمده است اما در ثبت نقش و عملکرد قوای کشوری تاخیر وجود داشته است که مجموعه حاضر برای جبران این تاخیر و پرکردن این خلا سامان یافته است. محتوای این مجموعه بر اساس ملاحظات ستاد کل نیروهای مسلح ایران شکل گرفت که البته امکان ساختاریابی غیر از این نیز وجود داشت. امید است این گزارش، زمینه ساز فصلی جدید در تحلیل و بررسی نحوه پشتیبانی از رزمندگان در طول هشت سال دفاع مقدس توسط دولتمردان کنونی شود.

این گزارش دربرگیرنده ۲۴ مجلد گزارش اسنادی و میدانی است که تمامی دستگاه‌ها و نهادهای درگیر در جنگ را روایت می‌کند. هدف نهایی پدیدآوردن این مجموعه، مستنداتی است که برای تاریخ نگاران، پژوهشگران و قضاوتگران جنگ، مرجعی قابل اتکا و ماندگار باشد.

در نهایت اذعان می‌داریم تهیه و تدارک این مجموعه سترگ بدون همکاری صمیمانه و صبورانه دستگاه‌های دولتی بالاخص نهاد محترم ریاست جمهوری، ستاد کل نیروهای مسلح و دیگر عزیزان ممکن و میسر نمی‌شد. البته از این که نمی‌توان از یکایک آنان در اینجا نام برد و تقدیر نمود؛ صادقانه پوزش طلبیده و توفیق روز افزون آنان را از بارگاه الهی خواستاریم.

رسول یاحی

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تدوین نقش و عملکرد وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس می باشد. قلمرو زمانی تدوین از سال ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۶۷ را شامل می شود. قلمرو مکانی و میدانی تدوین، کلیه اجزا و عناصر سازمانی وزارت آموزش و پرورش دولت جمهوری اسلامی ایران در سراسر کشور را در برمی گیرد. نوع این تحقیق تاریخی - توصیفی است که با گردآوری اسناد رسمی و منابع دست اول و دست دوم کتابخانه ای صورت گرفته است و با مصاحبه هدفمند با مطلعان وقت و گذشته آموزش و پرورش و کلیه کسانی که در این باره نقش داشتند و هنوز در قیدحیات هستند و همچنین استفاده از خاطرات و روایت های مطلعان که نقش بسزایی در آموزش و پرورش داشتند، ولی متأسفانه فوت و یا شهید شده اند؛ صورت گرفته است. پژوهش حاضر، بخشی از اقدامات وزارت آموزش و پرورش در زمان جنگ تحمیلی را در موضوعات زیر نشان داده است:

تأسیس و راه اندازی مجتمع های آموزشی رزمندگان در جبهه و پشت جبهه، تسهیلات در پاسخگویی به آسیب های فرهنگی در زمان جنگ، تشکیل کلاس های تقویتی برای رزمندگان، آموزش از راه دور، امکانات برای ادامه تحصیل دانش آموزان مناطق جنگ زده، استحکام مدارس در برابر بمباران با همکاری وزارتخانه های مختلف، اقدامات قانونی و حقوقی وزارت آموزش و پرورش در مورد رزمندگان و تدوین قوانین و مقررات امتحانات و ادامه تحصیل دانش آموزان رزمنده، آمار خسارت های وارده جنگ تحمیلی به فضاها و آموزشی و ماشین آلات و تلاش وزارت آموزش و پرورش در رابطه با بازسازی مناطق جنگی، تأمین و اعزام دانش آموزان، معلمین و پرسنل به جبهه های نبرد، نقش برجسته ستاد امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش در جبهه و پشت جبهه (جمع آوری کمک های مردمی و اهدایی دانش آموزان و معلمان) بیان داشته است. این پژوهش درباره شهدای دانش آموز، تاریخچه به وجود آمدن و تعطیلی دبیرستان های سپاه، درباره مدیریت وزارت آموزش و پرورش در بحران کردستان و با مصاحبه با افرادی چون علی فانی، سید کاظم اکرمی و ارسطو ایرانی، پایان پذیرفته است.

کلیدواژه: وزارت آموزش و پرورش، دفاع مقدس، مجتمع آموزشی، اعزام نیرو، ستاد پشتیبانی جنگ، کمک های مردمی

مقدمه

از مهمترین جنگ‌های دوران معاصر که در اواخر قرن بیستم میلادی و در فاصله‌ی سال‌های (۱۳۶۷-۱۳۵۹ ش) (۱۹۸۸-۱۹۸۰م) به وقوع پیوست؛ جنگ نابرابر و ناجوانمردانه‌ی عراق علیه ایران بود که در پی آن عوامل زمینه‌ساز و مناقشه‌های فزاینده‌ی سیاسی و نظامی با تجاوز تمام عیار نیروهای هوایی، زمینی و دریایی عراق به ایران نوپای اسلامی در تاریخ ۱۳۵۹/۶/۳۱ شمسی مقارن با ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ میلادی آغاز شد. در دوران هشت سال دفاع مقدس و مقابله با متجاوز، سازمان‌ها و وزارتخانه‌های مختلفی در ایران تأثیرگذار بوده‌اند و همه‌ی این وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها بنا به وسعت و امکانات خود در این عرصه، نقش آفرینی کردند. از میان این سازمان‌ها، وزارت آموزش و پرورش نقش منحصر به فردی در دفاع مقدس داشت. عرصه آموزش و پرورش با مجموعه توانمندی‌ها و حجم عظیمی از نیروی انسانی پرشور، با نشاط، با انگیزه و توانای خود، ذخیره‌ای بزرگ و پایان‌ناپذیر برای هر حرکت ملی و عمومی محسوب می‌شود. فرهنگیان و دانش‌آموزان مانند سایر اقشار، در دفاع مقدس نقش آفرینی کرده و در حماسه‌های جاویدان، شریک بوده‌اند.

دشمن در طی ۸ سال جنگ تحمیلی به دفعات حملات شدیدی به مدارس انجام داد و در این میان مسئولیت‌شناسی و عمل به وظیفه در هر سنگر، دو عنصر و علتی بود که باعث شد معلمین فداکار حاضر در کلاس‌های درس، در برابر این فتنه‌انگیزی‌ها ساکت نمانده و به تدارک دفاعی فعال بپردازند. به همین علت کلاس‌های درس، حیاط مدارس، پایگاه‌های مساجد و کوچه و خیابان، به صحنه‌ای برای تلاش مجدانه معلمین برای توجیه و روشن‌گری افکار عمومی به خصوص دانش‌آموزان، نسبت به ابعاد، زمینه‌ها و ریشه‌های جنگ و مشروعیت و حقانیت دفاع مقدس ملت ایران تبدیل شدند و بدین وسیله سنگری به وسعت همه ایران برای دفاع نرم‌افزاری از مقاومت در برابر دشمن متجاوز گشوده شد.

اینک سه دهه از پایان پر افتخار این دفاع می‌گذرد و هنوز نقش آفرینی دستگاه‌های غیر نظامی و سازمان‌های اجتماعی کشور در برابر تجاوز دشمن ثبت و ضبط و مستند نشده است. در این دفتر تلاش می‌شود به ابعاد مختلف نقش و عملکرد وزارت آموزش و پرورش در دفاع مقدس پرداخته شود. این عملکرد در هشت بخش ارائه می‌گردد:

بخش اول: کلیات پژوهش

بخش دوم: اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مورد مجتمع‌های آموزشی

بخش سوم: تسهیلات در پاسخگویی به آسیب‌های ناشی از جنگ

بخش چهارم: اقدامات وزارت آموزش و پرورش در تأمین و اعزام نیرو به جبهه‌ها

بخش پنجم: تشکیل ستاد امور پشتیبانی جنگ

بخش ششم: شهدای دانش آموز

بخش هفتم: معرفی دییرستان سپاه

بخش هشتم: اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مدیریت بحران کردستان

بخش اول

کلیات پژوهش

اهمیت و ضرورت پژوهش در عملکرد وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس

پروژه نقش و عملکرد دولت (قوای سه گانه) در دفاع مقدس، یکی از مهم ترین پروژه های "سازمان موزه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس" به شمار می رود که یکی از محورهای آن، تدوین، عرضه و تصویرسازی نقش و عملکرد وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس می باشد. این پروژه شرایطی را فراهم می سازد تا حماسه آفرینی ها، اقدامات و دستاوردهای دولتمردان و کارکنان وزارت آموزش و پرورش به نسل امروز و آینده ی این سرزمین و همچنین به جهانیان عرضه شود به همین دلیل جمع آوری و انتقال اقدامات وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس و تدوین این عملکرد و اقدامات، بسیار مهم و ضروری است.

قلمرو موضوعی پژوهش

موضوع اصلی این تدوین، نقش و عملکرد وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس می باشد. این مطالعه بر اساس شرح خدمات، کلیدواژه ها و فهرست مطالب پیش بینی شده و مصوب انجام شده است که مشتمل بر عملکرد وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران و همه عناصر و زیر مجموعه های آن می باشد.

قلمرو زمانی پژوهش

قلمرو زمانی تدوین از سال ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۶۷ را شامل می شود.

قلمرو مکانی پژوهش

قلمرو مکانی و میدانی تدوین: کلیه اجزا و عناصر سازمانی وزارت آموزش و پرورش دولت جمهوری اسلامی ایران در سراسر کشور را در بر می گیرد.

نوع تحقیق و ابزار گردآوری اطلاعات

دستیابی به هدف های علم یا شناخت علمی میسر نخواهد بود مگر زمانی که روش درست انتخاب شود. روش تحقیق در مطالعه حاضر اسنادی است. استفاده هدفمند و نظام یافته از روش اسنادی مستلزم آگاهی از زمینه معرفت شناسی و جنبه های تکنیکی آن است. منابع و اسناد مطالعاتی به مثابه ابزاری برای پی بردن به معانی، مقاصد و انگیزه های کنش های عاملان اجتماعی و اطلاع از پدیده های اجتماعی تلقی می شود. در پژوهش های با برد کلان، محقق در اوج نظری قرار گرفته و به مباحث عمده و روندهای اجتماعی-تاریخی می پردازد. پژوهش های با برد کلان و با برد متوسط در ارائه نظریات و گزارش پژوهش خود عمدتاً از روش پژوهش اسنادی استفاده می کنند. روش پژوهش اسنادی هم به منزله روشی تام و هم تکنیکی برای تقویت سایر روش های کیفی در پژوهش های علوم اجتماعی مورد توجه بوده است. در این روش، پژوهشگر داده های پژوهشی خود را درباره کنشگران، وقایع و پدیده های اجتماعی، از بین منابع و اسناد جمع آوری می کند. چنین روشی می تواند

تکنیک‌های لازم برای بررسی پیشینه پژوهش‌ها را فراهم آورد. روش اسنادی یعنی تحلیل آن دسته از اسنادی که شامل اطلاعات درباره پدیده‌هایی است که قصد مطالعه آنها را داریم. روش اسنادی مستلزم جست‌وجویی توصیفی و تفسیری است. در روش اسنادی، پژوهشگر به دنبال واکاوی مقاصد ذهنی و ادراک انگیزه‌های پنهان یک متن نیست. به همین دلیل، نمی‌توان توسعه تکنیکی روش اسنادی را چندان به سنت هرمنوتیک متصل کرد. در روش اسنادی، پژوهشگر تلاش می‌کند تا با استفاده نظام مند و منظم از داده‌های اسنادی به کشف، استخراج، طبقه بندی و ارزیابی مطالب مرتبط با موضوع پژوهش خود اقدام نماید (صادقی فسایی، عرفان منش، ۱۳۹۴: ۶۵). اسناد این پژوهش مشتمل بر اسناد وزارت آموزش و پرورش، امور ایثارگران، مصوبات هیأت وزیران، کارنامه دولت، مقالات، کتاب‌ها، مجلات و فیش برداری از روزنامه‌ها و روایت مطلعان و دولتمردان آموزش است.

بررسی عملکرد وزرای آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، وزارت آموزش و پرورش نقطه کانونی فعالیت‌های علمی، انقلابی، حماسی و فرهنگی به شمار می‌رفت. گذر از نظام آموزشی حکومت پهلوی به نظام جمهوری اسلامی، فقط در سایه‌ی ایجاد تحول در طرز تفکر و نگرش عوامل انسانی و دستگاه‌های اجرایی وزارت آموزش و پرورش ممکن و عملی بود. لذا پس از انقلاب، ابتدا در تشکیلات اداری وزارت آموزش و پرورش تغییراتی به عمل آمد و سپس در شرح وظایف دفاتر و تشکیلات آموزشی، تجدید نظر گردید و برای هماهنگی و پیشبرد نظام آموزش جدید بیش از ۲ سال به مدت یک ماه کلیه مراکز آموزشی تحت عنوان انقلاب فرهنگی تعطیل گردید و چندین اداره و معاونت جدید به وجود آمد. از سوی دیگر، شروع بحران کردستان و آغاز جنگ تحمیلی، ضرورت بازنگری در رسالت این وزارتخانه را ایجاب می‌نمود. از این جهت ویژگی‌ها و عملکرد سکان داران این عرصه، یعنی وزیران، از اهمیت بسیاری برخوردار است.

جدول (۱): مشخصات وزرای آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس

دولت	موقت:	ترمیم دولت موقت (شورای انقلاب)	دولت اول:	-
	۵۷/۱۱/۱۵	۵۸/۸/۱۵	محمدعلی رجایی ۵۹/۵/۲۱	
وزیر آموزش و پرورش	شکوهی و رجایی	رجایی و باهنر	باهنر	-
دولت	دولت دوم:	موقت:	دولت سوم:	دولت چهارم:
	۶۰/۵/۲۴	محمد رضا مهدوی کنی ۶۰/۸/۱۰	میرحسین موسوی ۶۰/۷/۱۰	میرحسین موسوی ۶۴/۵/۲۵
وزیر آموزش و پرورش	علی اکبر پرورش	علی اکبر پرورش	علی اکبر پرورش	سید کاظم اکرمی
دولت	دولت پنجم:	-	-	-
	اکبر هاشمی رفسنجانی ۶۸/۵/۶			
وزیر آموزش و پرورش	نجفی	-	-	-

جدول (۲): خلاصه پیشینه و عملکرد وزرای آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس

نام و نام خانوادگی	سال تولد	محل تولد	تاریخ انتصاب	برخی سوابق و سمت‌های دیگر	برخی عملکردهای وزرا
غلامحسین شکوهی	۱۳۰۵	خوسف بیرجند	۱۳۵۷-۱۳۵۸	استاد دانشگاه بیرجند و تربیت مدرس و وزیر آموزش و پرورش در دولت موقت	چهره ماندگار در رشته تعلیم و تربیت
محمدعلی رجایی	۱۳۱۲	قزوین	۱۳۵۸-۱۳۵۹	رئیس جمهور، نخست وزیر، نماینده مجلس، وزیر امور خارجه	دولتی کردن کلیه مدارس و موسس مراکز تربیت معلم
محمدجواد باهنر	۱۳۱۲	کرمان	۱۳۵۹-۱۳۶۰	نخست وزیر، رئیس حزب جمهوری اسلامی، مؤلف کتب درسی دینی	اهمیت ویژه دادن به تعلیم معلمان و گسترش مدارس در روستاها
علی اکبر پرورش	۱۳۲۱	اصفهان	۱۳۶۰-۱۳۶۴	نماینده مجلس خبرگان قانون اساسی، عضو شورای عالی دفاع، نماینده مجلس	سازماندهی آموزش و پرورش با توجه به مسائل جنگ
سید کاظم اکرمی	۱۳۱۹	همدان	۱۳۶۴-۱۳۶۸	نماینده مجلس خبرگان قانون اساسی و مجلس شورای اسلامی	ایجاد امکان آموزش از راه دور (تلویزیون) و طرح تغذیه رایگان
محمدعلی نجفی	۱۳۳۰	تهران	۱۳۶۸-۱۳۷۶	معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان گردشگری، معاون صدا و سیما، وزیر علوم	تغییرات ساختاری و محتوایی، تأسیس مدارس غیرانتفاعی و ایجاد سیستم آموزشی نظام جدید

زندگی و عملکرد غلامحسین شکوهی (آبان ۱۳۵۷ تا بهمن ۱۳۵۸)

الف) زندگینامه

غلامحسین شکوهی متولد سال ۱۳۰۵ در شهرستان خوسف (بیرجند) بوده است. در سال ۱۳۲۳ با رتبه ممتاز از دانشسرا فارغ التحصیل شد. غلامحسین شکوهی در سالهای ۱۳۲۳ تا ۱۳۲۸ با قانون کفالت مادر، از خدمت سربازی معاف شد اما با فوت ناگهانی مادر در سال ۱۳۲۸ به سربازی اعزام شد و پس از طی دوره دانشکده افسری، بقیه خدمت را با درجه افسری در اصفهان به پایان رساند. شکوهی پس از سربازی به بیرجند بازگشت و تا سال ۱۳۳۲ در دبیرستان‌های بیرجند به تدریس پرداخت. سال ۱۳۳۵ مدرک کارشناسی خود را در رشته ادبیات فارسی با رتبه اول اخذ کرد. سال ۱۳۳۶ برای ادامه تحصیلات به ژنو عزیمت کرد و در سال ۱۳۴۰ مدرک دکترای خود را در رشته علوم تربیتی از دانشگاه ژنو سوئیس دریافت نمود (تقی زاده سیکارودی، ۱۳۸۵، روزنامه ایران، شماره ۳۵۱۰).

سال ۱۳۴۱ پس از بازگشت از ژنو، شکوهی در وزارت فرهنگ آن زمان در دفتر مطالعات تربیتی که بعد به اداره کل مطالعات و برنامه‌ها تغییر نام یافت؛ مشغول به کار شد و به تدریج در دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران، تربیت معلم مامازند ورامین و دانشگاه فردوسی مشهد تدریس در حوزه علوم تربیتی را آغاز کرد. در سال ۱۳۴۵ با عنوان استادیار به دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران منتقل شد جایی که علاوه بر ۲۷ سال تدریس موفق و سازنده، سال‌هایی را نیز به کارهای اجرایی از جمله مدیریت گروه و ریاست دانشکده علوم تربیتی پرداخت. وی نخستین وزیر آموزش و پرورش ایران پس از انقلاب و از اعضای کابینه دولت موقت مهندس بازرگان بود.

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران و استقرار دولت موقت، غلامحسین شکوهی در دوم اسفند ۱۳۵۷ به عنوان وزیر آموزش و پرورش منصوب شد و در تاریخ هجدهم شهریور ماه ۱۳۵۸، غلامحسین شکوهی که دو هفته قبل از آن به دلیل بیماری در بیمارستان بستری شده بود از وزارت آموزش و پرورش استعفا داد و از کابینه بزرگان در دولت موقت خارج گردید (تقی زاده سیکارودی، ۱۳۸۵، روزنامه ایران، شماره ۳۵۱۰). پس از استعفا در کنار تدریس دانشگاهی، ریاست شورای عالی آموزش و پرورش را برای یک دوره چهارساله بر عهده داشت. در سال ۱۳۶۵ شکوهی به مدت یک سال برای استفاده از فرصت مطالعاتی به ژنو اعزام شد و در دفتر بین المللی تعلیم و تربیت وابسته به سازمان یونسکو به تحقیق و مطالعه پرداخت (تقی زاده، ۱۳۵۸: ۱۱). شکوهی در سال ۱۳۷۲ به بیرجند، زادگاه خویش، بازگشت و با درجه استادی در دانشگاه بیرجند به فعالیت آموزشی و پژوهشی خویش ادامه داد وی در سال ۱۳۷۹ با رتبه استادی بازنشسته شد و در سال ۱۳۹۵ دارفانی را وداع گفت (تقی زاده سیکارودی، ۱۳۸۵، روزنامه ایران، شماره ۳۵۱۰).

ب) آثار غلامحسین شکوهی

از آثار ایشان می توان به روش آموختن حساب و هندسه، مبانی اصول آموزش و پرورش با ۲۷ بار تجدید چاپ، تعلیم و تربیت و مراحل آن با ۲۰ بار تجدید چاپ می توان نام برد از ایشان بیش از ۶۰ مقاله در نشریات علمی داخلی و دو مقاله در مجلات معتبر خارجی منتشر شده است. صدا و سیما جمهوری اسلامی در سال ۱۳۸۵ از وی به عنوان چهره ماندگار رشته تعلیم و تربیت تقدیر به عمل آورد وی در سال ۱۳۹۵ دارفانی را وداع گفت.

زندگی و عملکرد محمد علی رجایی (۱۳۵۸-۱۳۵۹)

الف) زندگینامه

محمد علی رجایی در سال ۱۳۱۲ هجری شمسی در شهرستان قزوین چشم به جهان گشود. در ۱۳ سالگی کلاس ششم ابتدایی را تمام کرد و به خاطر اینکه قزوین از لحاظ اقتصادی وضعیت خوبی نداشت؛ راهی تهران شد. در سال ۱۳۳۰ نیروی هوایی ارتش جوانانی را که مدرک ششم ابتدایی داشتند، با درجه‌ی گروهبانی استخدام می‌کرد. داوطلب خدمت در این نیرو شد. سه ماه از دوره‌ی آموزشی گروهبانی را گذرانده بود که گروه فدائیان اسلام را شناخت و در جلسات این گروه شرکت کرد و همکاریش با اعضای این گروه مبارز آغاز شد. شعار فدائیان اسلام این بود که «همه کار و همه چیز برای خدا» و «اسلام برتر از همه چیز است و هیچ چیز برتر از اسلام نیست». رجایی به فدائیان اسلام پیوست. در کلاس‌های شبانه‌ای که وابسته به «مرکز تعلیمات جامعه‌ی اسلامی» بود، شرکت می‌کرد. پس از طی دوره‌ی آموزشی و دریافت درجه‌ی گروهبانی در کنار کار به تحصیل ادامه داد و در سال ۱۳۳۲ دیپلم گرفت. چون در شهریور ماه دیپلم گرفته بود، نمی‌توانست در آزمون ورودی دانشگاه شرکت کند. راهی بیجار شد و در دبیرستانی مشغول تدریس زبان انگلیسی شد. با تمام شدن سال تحصیلی، به تهران بازگشت و در دانشسرای تربیت معلم به تحصیل پرداخت. بعد به دانشسرای عالی رفت. پس از ۲ سال لیسانس ریاضی گرفت و به استخدام آموزش و پرورش درآمد، در دوره‌ی کارشناسی ارشد در رشته‌ی آمار مشغول به تحصیل شد و اوقات بیکاری در مدرسه‌ی کمال تدریس می‌کرد (راعی، ۱۳۸۲: ۹۶).

ماجرای دستگیری رجایی در اردیبهشت ماه ۱۳۴۲ اتفاق افتاد او در زندان به تبیین مفاهیم والایی چون صبر، دعا، تقوا و توبه در قرآن پرداخت و آنها را در اختیار دیگران قرار داد. سرانجام در روز عید غدیر سال ۱۳۵۷ از زندان آزاد شد. در آن روزها موج مبارزه‌ی مردم علیه رژیم شاه به طرز بی‌سابقه‌ای گسترش یافته بود. رجایی بلافاصله با تأسیس انجمن اسلامی معلمان مبارز، به مبارزه علیه رژیم پرداخت. وقتی شاه از ایران فرار

کرد، رجایی به عضویت «کمیته استقبال» درآمد، و در کنار دیگر مبارزان، مهیای ورود امام شد. با پیروزی انقلاب اسلامی ایران و استقرار دولت موقت و به دنبال استعفای آقای شکوهی در ۱۸ شهریور ۱۳۵۸، دکتر محمد جواد باهنر - معاون پارلمانی وزارت آموزش و پرورش طی مصاحبه ای اظهار داشت: تا تعیین وزیر جدید باید یکی از اعضای شورای وزارت آموزش و پرورش، کفالت و سرپرستی آن وزارتخانه را بر عهده گیرد. محمد علی رجایی از ۱۸ شهریور ۱۳۵۸ و در دولت مهندس بازرگان، مدتی را به عنوان سرپرست موقت وزارت آموزش و پرورش و سپس کفیل وزارت آموزش و پرورش شد و پس از استعفای بازرگان و پایان کار دولت موقت، به حکم شورای انقلاب در تاریخ ۱۳۵۸/۸/۲۵ با سمت وزیر در رأس آموزش و پرورش قرار گرفت (راعی، ۱۳۸۲: ۹۶). رجایی در انتخابات ۲۴ اسفند ۱۳۵۸ نامزد حوزه انتخاباتی تهران شد و در فروردین ۱۳۵۹ به مجلس راه یافت و خرداد ماه سال ۱۳۵۹ به عنوان نخست وزیر جمهوری اسلامی ایران برگزیده شد (راعی، ۱۳۸۲: ۹۶).

ب) اقدامات و عملکردهای شهید رجایی در وزارت آموزش و پرورش

وی از مؤسسين مراکز تربیت معلم در نظام جمهوری اسلامی ایران، دولتی کردن کلیه مدارس، یکنواخت کردن کلیه مدارس و رفع تبعیض از آن، تغییر نظام آموزشی، تغییر محتوای کتابهای درسی، تعمیم امکانات و تجهیزات آموزشی برای کلیه ی اقشار جامعه، اجرای طرح کاد و آموزش فنی و حرفه‌ای، بازگشایی مراکز تربیت معلم و فنی و حرفه ای و تأسیس مرکز اطلاعات فنی و تولید مواد آموزشی، انحلال یا تجدید نظر در برخی از ادارات باقی مانده از رژیم پهلوی مثل کاخ های جوانان، تشکیل کلاس های آموزش نظامی، اسلحه شناسی و ورزش های رزمی، تربیت و پاکسازی عناصر غیر مؤمن، پاکسازی محتوای کتب درسی با همکاری استادان دانشگاه تهران و متحدین (الزهرای کنونی)، تهیه و ابلاغ دستور العمل استخدام خانواده های شهدا، معلولان و مجروحان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی به ادارات آموزش و پرورش کلیه مناطق کشور بود (راعی، ۱۳۸۴: ۱۲۰).

زندگی و عملکرد محمد جواد باهنر (۱۳۵۹-۱۳۶۰)

الف) زندگینامه

شهید محمد جواد باهنر، در سال ۱۳۱۲ در شهر کرمان به دنیا آمد و خواندن و نوشتن و قرائت قرآن را در مکتب آموخت و سپس به تحصیل علوم دینی در مدرسه معصومیه آن شهر پرداخت. همزمان، تحصیلات ابتدایی و متوسطه را نیز ادامه داد و پس از اخذ دیپلم در سال ۱۳۳۲ به قم رفت و سطوح عالی علوم اسلامی را در حوزه علمیه قم طی کرد. وی فقه را در محضر مرحوم آیت الله بروجردی، فقه و اصول را در محضر امام خمینی (ره) و تفسیر و فلسفه را نزد علامه طباطبایی فرا گرفت. سپس به تحصیلات دانشگاهی رو آورد و در سال ۱۳۳۷ موفق به اخذ مدرک کارشناسی در رشته الهیات و بعد از آن موفق به اخذ کارشناسی ارشد در رشته علوم تربیتی و سپس دکترای الهیات از دانشگاه تهران شد. وی ضمن تدریس و ایراد خطابه و برنامه ریزی دینی، به تالیف کتب درسی اشتغال ورزید و حدود سی کتاب و جزوه تعلیمات دینی را برای تدریس (از دوره ابتدایی تا دانشسرا) تالیف کرد. وی همزمان، فعالیت های اجتماعی خود را نیز ادامه داد و در تاسیس دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، کانون توحید و مدرسه رفاه نقش موثری داشت. در سال ۱۳۴۱، همکاری خود را با نهضت اسلامی و سیاسی روحانیت به رهبری امام خمینی (ره) آغاز کرد و در اسفند ماه ۱۳۴۲ پس از ایراد سخنرانی در مسجد هدایت، الجواد و حسینییه ارشاد، به مناسبت سالگرد حادثه فیضیه، دستگیر شد و پس از آن شش بار به زندان های کوتاه مدت محکوم شد و از سال ۱۳۵۰ ممنوع المنبر گردید و به ناچار در جلساتی که به عنوان کلاس درس برپا می شد، سخنرانی می کرد و به بیان نقطه نظرات اسلامی، انقلابی خود می پرداخت. وی در سال ۱۳۵۷ به فرمان امام (ره) و به همراه چند تن از یاران، مأمور تنظیم اعتصابات شد و در همان سال نیز با فرمان امام (ره) به عضویت شورای انقلاب اسلامی درآمد. باهنر که به سرنوشت آموزش کشور و آینده نونهالان انقلاب، بی اندازه توجه داشت و مدام در فکر بهبود و پیشرفت آن بود؛ سرانجام در کابینه محمد علی رجایی در تاریخ ۱۳۵۹/۹/۴ به سمت وزیر آموزش و پرورش منصوب شد. پس از فاجعه بمب گذاری در دفتر حزب جمهوری

اسلامی و شهادت دکتر بهشتی، شهید باهنر به عنوان دبیرکل حزب جمهوری اسلامی انتخاب شد و در سال ۱۳۶۰ به دنبال انتخاب شهید رجایی به سمت ریاست جمهوری، به عنوان نخست وزیر جمهوری اسلامی به مجلس معرفی شد که با رأی قاطع مجلس به تشکیل کابینه پرداخت. سرانجام پس از سال ها مبارزه و تلاش، به همراه یار و یاور دیرینه اش محمد علی رجایی رئیس جمهور اسلامی ایران، در هشتم شهریور ۱۳۶۰ در انفجار ساختمان نخست وزیری که به دست منافقین کوردل صورت گرفت، به مقام شهادت دست یافت (خبرگزاری بسیج، ۱۳۹۵). شهید باهنر پس از انتخاب به سمت وزارت آموزش و پرورش در گفتگویی، سیاست کلی این وزارتخانه را در شش بخش چنین اعلام و بسیاری از آنان را اعمال نمودند:

- ۱) تعمیم امکانات آموزشی کشور مخصوصاً در روستاها تا این نابرابری موجود میان شهر و روستا از بین برود. ۲) نحوه توزیع مدارس باید به طور عادلانه برنامه ریزی و عمل شود تا تفاوت بسیار زیادی که در مدارس جنوب شهر و شمال شهر موجود است؛ مرتفع گردد. ۳) آموزش و پرورش باید محتوای فرهنگی و بار ایدئولوژی اسلامی بگیرد و دارای اهداف مشخصی باشد. ۴) اهمیت دادن به دوره دبیرستان در تربیت تکنسین و کادر فنی و حرفه ای ۵) اهمیت تربیت معلم، در این باره باید به ایجاد دوره های غنی و پربارتر پردازیم. ۶) گسترش ارتباط میان مدرسه و اجتماع به منظور وارد کردن دانش آموز و دبیر و کادر آموزشی در فعالیت های اجتماعی (سیفی، ۱۳۹۵: ۱۵).

زندگی و عملکرد علی اکبر پرورش (۱۳۶۴-۱۳۶۰)

الف) زندگینامه:

علی اکبر پرورش در سال ۱۳۲۱ در زرین شهر اصفهان متولد شد و تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در همان شهر به پایان رساند. سپس در دانشگاه اصفهان مدرک کارشناسی خود را در رشته ادبیات اخذ نمود. ایشان مدرک کارشناسی ارشد خود را در دانشسرای عالی تهران در رشته کارآموزی دبیری دریافت کرد. از سال ۱۳۴۵ به صورت تمام وقت در آموزش و پرورش مشغول به کار شد (دفتر نشر و ترویج آثار استاد پرورش: ۱۳۹۳). ۱۳۴۵/۱۱/۲۶ لغایت ۱۳۴۷/۵/۲۶ به خدمت سربازی رفت. پس از خاتمه خدمت وظیفه عمومی، یک سال در آموزش و پرورش شهرضا به تدریس مشغول شد و سپس در دبیرستان هراتی و پس از آن در دبیرستان احمدیه به تدریس پرداخت و بسیاری از فعالیت‌های آموزشی، فرهنگی و انقلابی خود را تا سال ۱۳۵۷ در همین مدارس انجام داد. وی گسترش اندیشه ناب اسلامی را اصلی‌ترین وظیفه‌ی خود می‌دانست و با سخنرانی‌های فراوان و تفسیر قرآن و بیان تاریخ اسلام، جوانان میهن اسلامی را به خصوص در شهرهای استان‌های اصفهان و چهار محال و بختیاری با اسلام ناب محمدی (صلی الله علیه و آله و سلم) آشنا می‌ساخت. نگارش کتاب‌های «پیامبر در مکه»، «علی در مدینه»، «پیشگامان کهف»، «ما و قرآن»، «قرآن و خطوط انفاق» و «پدیده جاهلیت از دیدگاه قرآن»، حاصل بخشی از تلاش‌های وی در آن سال‌ها بود (دفتر نشر و ترویج آثار استاد پرورش: ۱۳۹۳).

علی اکبر پرورش در مرحله اول انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی در ۵۸/۱۲/۲۴ از سوی مردم اصفهان به نمایندگی مجلس شورای اسلامی برگزیده شد و در اولین روزهای حضور در مجلس و در جریان رسیدگی به اعتبار نامه‌های نمایندگان، عضو شعبه هفتم شد. در این شعبه شهید محمد علی رجائی به ریاست و سید اکبر پرورش به عنوان نائب رئیس شعبه انتخاب شدند (دفتر نشر و ترویج آثار استاد پرورش: ۱۳۹۳). در هفته‌های اولیه شروع جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، علی اکبر پرورش و شهید محمد منتظری از سوی مجلس شورای اسلامی جهت عضویت در شورای عالی دفاع برگزیده شدند. وی در طول عضویت در شورای عالی

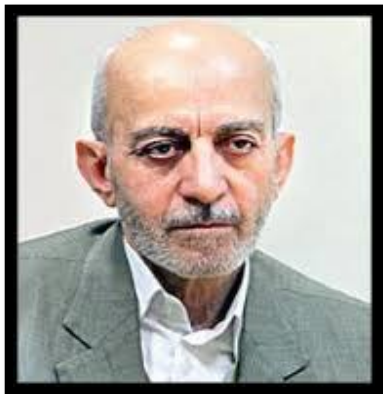
دفاع، ضمن حمایت از نیروهای مردمی بسیج و سپاه، در جهت هماهنگی ارتش و سپاه تلاش می کرد. سید اکبر پرورش به عنوان نائب رئیس مجلس شورای اسلامی و عضو شورای عالی دفاع در مذاکرات سیاسی هشت کشور اسلامی و نخست وزیر سابق سوئد با ایران در خصوص مسائل جنگ حضور فعال داشت. وی در تاریخ ۳۰ فروردین ۱۳۶۰ در سخنانی در مجلس شورای اسلامی می گوید: «تنها پیشنهادهای شورای عالی دفاع جمهوری اسلامی ایران که به وسیله مسئولین محترم کشور مطرح شده است و بارها بیان گردیده است، قابل قبول است و من خود نیز در شورای عالی دفاع به این پیشنهادهای رأی مثبت داده ام و آن اینکه

۱- آتش بس و عقب نشینی باید همزمان انجام گیرد. ۲- قرارداد ۱۹۷۵ باید به رسمیت شناخته شود. ۳- محاکمه و محکومیت متجاوز از طریق یک دادگاه بین المللی اسلامی انجام گیرد.

سیدعلی اکبر پرورش پس از برکناری بنی صدر از ریاست جمهوری در خرداد ۶۰ و بعد از شهادت محمدجواد باهنر، درست همزمان با دفاع مقدس به عنوان وزیر آموزش و پرورش معرفی شد. تصدی مسئولیت امور فرهنگی سازمان اکو و قائم مقامی دبیرکل هیات موتلفه اسلامی از جمله مسئولیت های عمر ایشان بود. یکی از تلاش های اساسی علی اکبر پرورش تا پیش از دوره طولانی بیماری، تلاش برای سازماندهی مجدد نیروهای پیرو خط امام و رهبری بود. وی در ششم دیماه ۱۳۹۲ دارفانی را وداع گفت (دفتر نشر و ترویج آثار استاد پرورش: ۱۳۹۳).

از اقدامات و عملکردهای علی اکبر پرورش در وزارت آموزش و پرورش این بود که جذب معلمان حق التدریس به خاطر افزایش جمعیت و کمبود معلمان رسمی شدت گرفت.

زندگی و عملکرد سید کاظم اکرمی (۱۳۶۴-۱۳۶۸)

الف) زندگینامه :

سید کاظم اکرمی در سال ۱۳۱۹ در همدان متولد شده است و در سال ۱۳۳۸ از دبیرستان دارالفنون تهران با کسب رتبه اول در رشته ادبی دیپلم گرفت و همان سال به دانشسرای عالی رفت و در رشته روانشناسی به تحصیل پرداخت. در سال ۱۳۴۲ مدرک کارشناسی گرفت و دبیر دبیرستان‌های همدان شد. چهار سال بعد دوباره به دانشسرای عالی بازگشت و ادامه تحصیل داد و پس از دریافت مدرک کارشناسی ارشد در رشته مشاوره و راهنمایی، در سال ۱۳۴۸ به تدریس در مراکز تربیت معلم پرداخت. با تأسیس دانشسرای راهنمایی تحصیلی، علاوه بر کار مشاوره و راهنمایی دانش آموزان دوره راهنمایی، به تدریس در مراکز تربیت معلم پرداخت (کرمیان، بخشایش، ۱۳۸۹: ۹). همراهی با نهضت امام خمینی از سال ۱۳۴۲ و ملاقات با ایشان به عنوان نماینده دانشجویان دانشسرای عالی همراه با نمایندگان دانشجویان سایر دانشگاه‌های تهران به عنوان آغاز فعالیت‌های سیاسی- مذهبی وی به شمار می رود. وی در سال ۱۳۵۱ توسط ساواک دستگیر و تا نیمه شهریور ۱۳۵۶ به مدت ۵۲ ماه در زندان‌های همدان، سنندج و تهران محبوس شد. پس از انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۵۸ با رأی مردم استان همدان به عنوان نماینده مجلس خبرگان تدوین قانون اساسی برگزیده شد. پس از اتمام مجلس خبرگان قانون اساسی به مدت دو ماه، معاونت و ریاست دانشسرای راهنمایی تحصیلی همدان را بر عهده گرفت و سپس با حکم محمد علی رجایی، مدیر کل آموزش و پرورش استان همدان شد. در سال ۱۳۶۰ به عنوان نماینده مردم بهار و کبودرآهنگ همدان، به دور اول مجلس شورای اسلامی راه یافت (کرمیان، بخشایش، ۱۳۸۹: ۱۰). در این دوره، مدتی نایب رئیس کمیسیون آموزش و پرورش مجلس بود. در سال ۱۳۶۳ با دعوت رئیس جمهور وقت (حضرت آیت الله خامنه ای) به عنوان وزیر آموزش و پرورش به مجلس معرفی و جایگزین آقای علی اکبر پرورش در کابینه دوم موسوی شد و پس از کسب رأی اعتماد تا سال ۱۳۶۷ مسئولیت

این وزارتخانه را بر عهده داشت از سال ۱۳۶۸ در دوره دکترای علوم تربیتی (رشته برنامه ریزی درسی) در دانشگاه تربیت معلم به تحصیل پرداخت و در سال ۱۳۷۳ از رساله دکتری خود دفاع کرد و همزمان در دفتر نشر آثار و اندیشه های امام خمینی (ره) به تحقیق و تتبع در آثار تربیتی امام اشتغال داشت که حاصل آن، برگزاری سمینار بررسی آثار و اندیشه های تربیتی حضرت امام بود. در سال ۱۳۷۶ به مدت چند ماه ریاست پژوهشکده تعلیم و تربیت را عهده دار شد و سپس به ریاست دانشگاه تربیت معلم منصوب گردید که تا سال ۱۳۸۰ ادامه داشت ایشان از سال ۱۳۷۶ تاکنون در دانشگاه تهران، تربیت معلم، علامه طباطبائی، امام حسین و شاهد به تدریس در دوره های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا پرداخته است. در این مدت ۲۰ مقاله نوشته است و دو جلد کتاب در دست تهیه و تدوین دارد. او در حال حاضر، ریاست مجتمع آموزشی عالی دماوند را بر عهده دارد (کرمیان، بخشایش، ۱۳۸۹: ۱۰).

ب) اقدامات و عملکرد سید کاظم اکرمی در وزارت آموزش و پرورش

مقتضیات زمان که با توجه به طولانی شدن جنگ و همچنین پایین آمدن قیمت دلار کشور را در وضعیت ویژه ای قرار داده بود؛ آموزش و پرورش را هم متأثر از خود کرده و تقویت ساختاری وزارت آموزش و پرورش در دستور کار اکرمی قرار گرفت. بزرگ شدن مجموعه، جذب بیشتر معلمان، کلنگ زنی و ساخت مدارس، برخی از اقدامات وی بود همچنین شدت گرفتن حملات موشکی عراق در سال های پایانی جنگ و تعطیل شدن سراسری مدارس، یکی از بزرگ ترین بحران های آموزش و پرورش را در طول تاریخ رقم می زد، اما تدبیر دولت با جایگزینی امکان آموزش از راه دور (تلویزیون)، آموزش و پرورش ایران را از تعطیلی یک ساله نجات داد و سبب شد به هر شکلی شده روند آموزش عمومی کشور در سال های میانی و پایانی دهه ۶۰ بدون وقفه ادامه یابد. از دیگر اقدامات اکرمی در ایام تصدی وزارت، ارائه تغذیه رایگان به دانش آموزان بود. در مصاحبه اکرمی آمده است با علاقه ای که مهندس موسوی به حل مشکل محرومان داشت و با وجود وضعیت جنگی و مشکلات بسیار زیاد، پیشنهاد ارائه تغذیه رایگان را قبول کرد و قرار شد تا برنامه تغذیه رایگان را از سیستان و بلوچستان به اجرا درآوریم و گزارش شد که حدود ۱۰ هزار کودک از تحصیل در مدرسه استفاده کرده اند و چون کیک و شیرینی یا میوه در ساعت ۱۰ صبح به دانش آموزان داده می شد، این عمل، بعد از دوره وزارت بنده تاکنون ادامه یافته و توسعه هم پیدا کرده است.

زندگی و عملکرد محمد علی نجفی (۱۳۶۸-۱۳۷۴)

الف) زندگینامه :

در سال ۱۳۳۰ (۲۳ دی ماه) در تهران (خیابان سلسبیل) متولد شده است. سال ۱۳۴۳ گواهینامه ششم دبستان را در نظام قدیمی آموزش و پرورش کسب نموده است. سال ۱۳۴۹، رشته مهندسی متالورژی دانشگاه صنعتی شریف را به عنوان انتخاب اول خود برگزیده و در پایان سال دوم تحصیل، به رشته ریاضی تغییر رشته داده است. در تیرماه ۱۳۵۳ به عنوان شاگرد اول رشته ریاضی و دارنده بالاترین معدل در میان تمام فارغ التحصیلان آن سال دانشگاه، تحصیل را به پایان رساند. با استفاده از بورس و با گرفتن پذیرش از دانشگاه ام. آی. تی، عازم امریکا شد. در سال تحصیلی ۱۳۵۶-۱۳۵۷ قسمت عمده‌ای از وقت را صرف فعالیت‌های مربوط به پشتیبانی از حرکت انقلاب اسلامی در ایران و افشاگری درخصوص جنایات رژیم شاه و تحریک افکار عمومی مردم امریکا علیه آن رژیم نمود. از مهرماه ۱۳۵۷ به بعد هم تقریباً همه وقت را (به عنوان دبیر تشکیلات انجمن‌های اسلامی دانشجویان ایرانی در شرق امریکا) صرف فعالیت‌های دینی و سیاسی کرد. در ایران تا مدت‌ها مشاور شهید دکتر چمران بوده است. سال ۱۳۵۹ انقلاب فرهنگی در دانشگاه‌ها آغاز شد و در شهریور ماه آن سال و درست یکی دو روز پس از حمله رژیم صدام به میهن اسلامی، بنابر حکم آقای دکتر عارفی که در کابینه شهید رجایی، به عنوان وزیر فرهنگ و آموزش عالی منصوب شده بودند؛ ریاست دانشگاه صنعتی اصفهان را بر عهده گرفت. علاوه بر مسئولیت دانشگاه، عضو شورای عالی جهاد دانشگاهی و در واقع یکی از بنیانگذاران آن نهاد هم بوده است و هفته‌ای یک روز برای انجام امور مربوط به جهاد دانشگاهی به تهران می‌آمد. در تیرماه ۱۳۶۰ عهده دار مسئولیت وزارت فرهنگ و آموزش عالی شد و تا سال ۱۳۶۳ در این وزارتخانه خدمت نمود. در سال ۱۳۶۳ و با تشکیل مجلس دوم، مجلس به برخی از اعضای کابینه آقای مهندس موسوی و از جمله ایشان رای اعتماد نداد و مسئولیت وزارت از دوش ایشان برداشته شد. از آن زمان، کار تدریس در دانشگاه صنعتی شریف را آغاز کرد (در دانشکده ریاضی) و همزمان فعالیت‌های دیگری نیز داشت؛ از جمله تدریس پاره وقت در

دانشگاه الزهرا (س)، عضویت در شورای عالی آموزش و پرورش، عضویت در کمیسیون نظارت بر مطبوعات، عضویت در شورای طرح و برنامه صدا و سیما و در نهایت حدود دو سال نیز معاون آموزشی صدا و سیما بوده است و اولین سمینار زبان فارسی در صدا و سیما را که توسط آیت الله خامنه‌ای (رییس جمهور وقت) افتتاح گردید؛ برگزار کرده است. در شهریور ماه ۱۳۶۷ به دعوت آقای مهندس موسوی برای احراز مسئولیت وزارت آموزش و پرورش به مجلس سوم معرفی گشت، از مجلس رأی اعتماد گرفت و مشغول خدمت شد (خاطرات محمدعلی نجفی، ۱۳۹۲).

در شهریور ۱۳۶۸، به همراه کابینه جناب آقای هاشمی رفسنجانی دوباره به عنوان وزیر آموزش و پرورش معرفی شد و تا مردادماه ۱۳۷۶ در مسئولیت وزارت آموزش و پرورش ادامه خدمت داد. در شهریور ۱۳۷۶ و همزمان با تشکیل کابینه سیدمحمد خاتمی، به عنوان معاون سید محمدخاتمی و رییس سازمان برنامه و بودجه انتخاب شد. در مردادماه ۱۳۷۹ و پس از سه سال خدمت در سازمان، با ادغام سازمان برنامه و بودجه با سازمان امور اداری و استخدامی، از مسئولیت کناره‌گیری کرد و به دانشگاه صنعتی شریف رفت. از تابستان ۱۳۸۴ تا پایان دولت دهم، در هیچ یک از مناصب دولتی اشتغال نداشت و با هیچ دستگاه دولتی همکاری اداری و اجرایی نکرد. در آذرماه ۱۳۸۵ بنا بر نظر بعضی بزرگان و اصرار دوستان در انتخابات شورای شهر تهران شرکت کرد. دوره ۴ ساله شورای شهر بنا بر مصوبه مجلس به ۶ سال افزایش یافت و تا شهریور ماه ۱۳۹۲ ادامه یافت (خاطرات محمدعلی نجفی، ۱۳۹۲).

ب) اقدامات و عملکردهای محمدعلی نجفی در وزارت آموزش و پرورش

در دوره‌ی وزارت نجفی اقدامات مختلفی در آموزش و پرورش کشور انجام گرفت که برخی از آنها کاملاً نو و ابتکاری و بعضی از آنها ادامه برنامه‌های قبلی بوده است، تأسیس سه پژوهشکده، یک دانشگاه، بیش از پنجاه آموزشکده و هزاران مدرسه، تأسیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی، باشگاه دانش‌پژوهان جوان، یک بیمارستان مخصوص فرهنگیان، تعداد زیادی خانه معلم (باشگاه فرهنگیان) و درمانگاه فرهنگیان، طراحی و اجرای نظام جدید آموزش متوسطه، تأسیس صندوق ذخیره فرهنگیان، مراکز آموزش ضمن خدمت فرهنگیان که حدود ۳ هزار نفر در آنها تحصیل نموده و فارغ‌التحصیل شده‌اند. از دیگر اقدامات نجفی در آموزش و پرورش تأسیس مدارس غیرانتفاعی بود که این کار باعث شد تا بخشی از ساختار بزرگ و کم تحرک آموزش و پرورش کاسته شود و با واگذاری امور اجرایی به مدارس، آموزش و پرورش را کوچک تر کرد. در سال ۱۳۷۰ برای تغییر الگوی قدیمی آموزشی از نظام قدیم به نظام جدید، تلاش کرد که آموزش عمومی و آمادگی برای آموزش عالی را به دو بخش مجزای از هم تبدیل کند. تسهیل روند گزینش‌های آموزش و پرورش که

سال ها جزء سختگیرانه ترین گزینش های دولتی در ایران بود؛ از دیگر اقدامات نجفی به شمار می رود. او تلاش کرد با سخت تر کردن شرایط انتقال و استخدام معلمان، با استفاده از معیارهای تحصیلات عالی، بدنه آموزش و پرورش را اصلاح، تقویت و مدیریت کند.

جدول (۳): تغییرات نظام آموزشی آموزش و پرورش

دوره	نظام آموزشی
قبل از ۱۳۴۶	شش سال ابتدایی، شش سال متوسطه
۱۳۴۶ تا ۱۳۷۰	پنج سال ابتدایی، سه سال راهنمایی و چهار سال متوسطه
۱۳۷۰ تا سال ۱۳۸۲	پنج سال ابتدایی، سه سال راهنمایی، سه سال متوسطه، یک سال پیش دانشگاهی
۱۳۸۲	تبدیل دوره متوسطه از ترمی واحدی به سالی واحدی
۱۳۸۸	اعلام برای تغییر نظام آموزشی به دو دوره شش ساله ابتدایی و راهنمایی
۱۳۸۹	اعلام دوباره برای تغییر نظام آموزشی به شش سال ابتدایی، سه سال راهنمایی و سه سال متوسطه

انقلاب، جنگ و چالش های آموزش و پرورش

تأثیر انقلاب و جنگ در تحولات پس از انقلاب و جنگ کمتر از اثرات آن در زمان وقوع انقلاب و جنگ نیست. البته این موضوع به ماهیت و نتیجه این دو پدیده نیز بستگی دارد. همه جوامع در شرایط خاص و تحت تأثیر عوامل خاصی دچار دگرگونی می شوند در چنین شرایطی بسیاری از ساخت ها و نهادها ممکن است تغییرات کاربردی پیدا کرده، بازسازی شوند یا اساساً از بین بروند و ساخت ها و نهادهای جدیدی متولد شوند (پیروزی، ۱۳۸۴: ۸۹).

ساختار وزارت آموزش و پرورش

بخش دوم

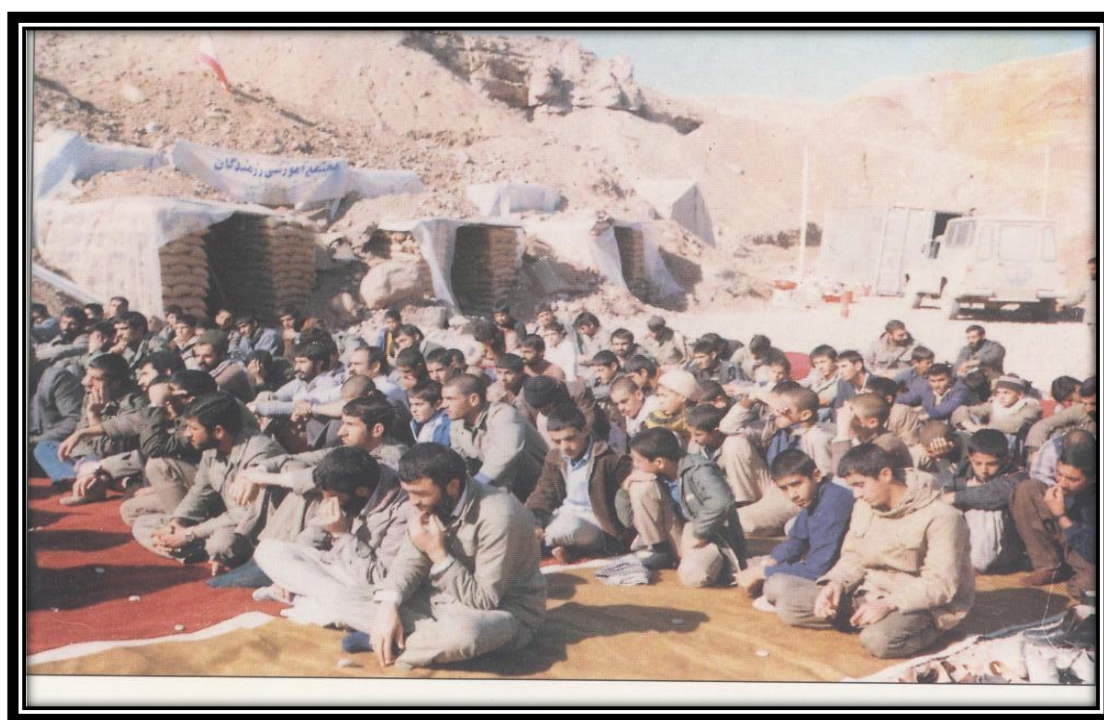
اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مورد

مجموع‌های آموزشی

نتایج حاصل از تحلیل اسنادی و تاریخی نقش وزارت آموزش و پرورش در جنگ تحمیلی به شرح زیر ارائه می گردد:

مجتمع آموزشی رزمندگان

یکی از مهمترین راهکارهای جلوگیری از عقب ماندگی دانش آموزان رزمنده در دوران حضور در جبهه‌ها، تأسیس مدارس در منطقه‌ی جنگی با عنوان مجتمع های آموزشی رزمندگان بود. این مجتمع ها برای دانش آموزان این امکان را فراهم می کرد تا در مواقعی که عملیات نظامی نبود؛ در قرارگاه و یگان‌های مستقر در جبهه به تحصیل خود ادامه دهند. در ساختار آموزشی نظام آموزش و پرورش وضع قوانین و مقرراتی این گونه، نیازمند اتخاذ تدابیری خاص بود. مسئولین وقت آموزش و پرورش با توجه به این موقعیت از هیچ تلاشی برای سامان بخشی به ادامه تحصیل دانش آموزان رزمنده فروگذار نکردند. فعالیت مجتمع آموزشی رزمندگان در مناطق جنگی طی یک همکاری متقابل در چارچوب توافق نامه هایی بین ستاد امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش و سپاه پاسداران شکل گرفت و تداوم یافت.

عکس شماره (۱): مجتمع آموزشی رزمندگان

۱) تأسیس و راه اندازی مجتمع‌های آموزشی رزمندگان در جبهه و پشت جبهه

سال ۱۳۶۴ یادآور شروع رسمی فعالیت‌های آموزشی "آموزش و پرورش" در جبهه‌ها و پشت جبهه‌ها بود. یکی از مهمترین راهکارهای جلوگیری از عقب ماندگی دانش‌آموزان رزمنده در دوران حضور در جبهه‌ها، تأسیس مدارس در منطقه‌ی جنگی با عنوان مجتمع‌های آموزشی رزمندگان بود. این مجتمع‌ها برای دانش‌آموزان این امکان را فراهم می‌کرد تا در مواقعی که عملیات نظامی نبود؛ در قرارگاه‌ها و یگان‌های مستقر در جبهه به تحصیل خود ادامه دهند. بررسی و مطالعه اسناد آن دوره نشان می‌دهد که گام‌های اساسی از سال ۱۳۶۴ و با تدبیر "شهید شیخ علی ایرانمنش"، مدیرکل وقت آموزش و پرورش و همراهی فرهنگی "محمد انجم شعاع" مسئول ستاد پشتیبانی جنگ آموزش و پرورش و رئیس نام‌آشنای مجتمع آموزشی رزمندگان کرمان برداشته شد (توحیدی، ۱۳۹۰: ۹۹).

مرحوم کتیرایی (معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش) در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار روزنامه اطلاعات در تاریخ ۶۶/۱/۲۴ در رابطه با نحوه تحصیل دانش‌آموزان رزمنده که در جبهه‌ها حضور داشتند؛ گفته بود، "طبیعی است وقتی که دانش‌آموزان به جبهه اعزام می‌شوند، اختلالی در تحصیل آنها پدید می‌آید. برای رفع این اختلال، وزارت آموزش و پرورش اقدام به تشکیل مجتمع‌های آموزشی در داخل جبهه‌ها و مناطق عملیاتی و همچنین پشت جبهه‌ها کرده است" (روزنامه اطلاعات ۱۳۶۶: سند ۱).

معلمانی که در سال‌های جنگ به جبهه اعزام می شدند، دو کار متفاوت انجام می دادند: عده ای از آنها مانند همه رزمندگان داوطلب در واحدهای نظامی سازماندهی می شدند و در عملیات جنگی شرکت می کردند اما عده دیگری در مجتمع های آموزشی، وظیفه تدریس به نوجوانان رزمنده را برعهده داشتند. (عبداللهی، ۱۳۹۰: ۳۰).

محمد انجم شعاع^۱ می گوید: "رابطه ی معلم و دانش آموز بسیار صمیمی بود، چنان که در یک مکان استراحت کرده، در یک سنگر می جنگیدند اما در موضوع درس و کلاس، رابطه ی جدی و قانونی غلبه کلی داشت و در سخت ترین شرایط و در زیر باران گلوله های دشمن، رزمندگان با آرامش و جدیت، گویا در پارک و در شهری امن مشغول قدم زدن و درس خواندن هستند، کتاب به دست، مطالعه می کردند ما هم در آن هنگام به عنوان ناظر امتحانات در جبهه به سر می بردیم" (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۶).

شیوه کار مجتمع های رزمندگان

شیوه کار مجتمع ها به این صورت بود که ابتدا در چهارفصل سال (بهار، تابستان، پاییز، زمستان) به عنوان چهار ترم آموزشی مستقل، در کلیه ی رشته های موجود در سطح آموزش و پرورش از دوره ی راهنمایی تا دوره ی متوسطه را در بر می گرفت.

ساعات تدریس در هر هفته دو برابر تدریس هفتگی در مدارس عادی بود، به عنوان مثال، اگر درسی در هفته در مدارس عادی ۴ ساعت (دو جلسه) تدریس می شد، در مجتمع، همان درس، ۸ ساعت (چهار جلسه) تدریس می شد (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۱). این شیوه مشکلاتی را دربر داشت به خصوص در ارتباط با تأمین دبیر و فضای آموزشی. ترم اول از آغاز مهرماه تا پایان دی ماه، ترم دوم از ۱۵ بهمن تا پایان خرداد بود و در نیمه دوم شهریور امتحانات ترم تابستان برگزار می شد. امتحانات دو ترم دیگر در پایان نیم سال انجام می گرفت. نمرات پس از تصحیح به دفتر مجتمع ارسال شده و در فرم های مخصوص درج می گردید (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۱). مدارس مبدأ پس از دریافت نمره ها، نتیجه را به هر دانش آموز اعلام می کردند. دانش آموزان پس از حضور در چند نوبت محدود، می توانستند از امکانات مجتمع استفاده کنند و سپس به مدارس عادی برمی گشتند (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۲).

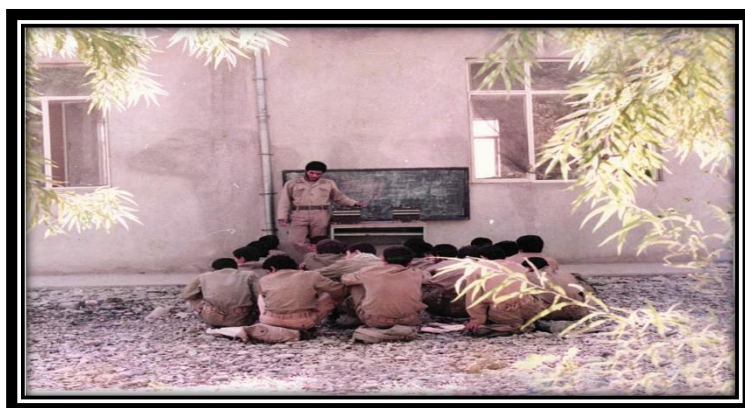
انجم شعاع می گوید: مجتمع در تمام طول سال مشغول فعالیت بود. در آن زمان، شیوه ی ترمی در مدارس عادی اعمال نمی شد. رفته رفته دامنه ی کار ما توسعه یافت. در چهارده شهر و بخش استان، مراکز آموزشی

۱. مسئول وقت ستاد پشتیبانی جنگ آموزش و پرورش استان کرمان و مؤسس و رئیس مجتمع ایثارگران

رزمندگان تأسیس شد. البته مجتمع، در بیشتر شهرها برخی رشته‌ها را نداشتند. از این رو همیشه با وجود مجتمع، در بسیاری از مناطق، جمع‌کنندگی از رزمندگان سایر مناطق استان، به دلیل نبود برخی از رشته‌ها به کرمان اعزام شده و از امکانات شبانه‌روزی نیز استفاده می‌کردند که پس از پایان آموزش و امتحان، نمرات آنان به آموزشگاه‌های مبدأ ارسال می‌شد.

متأسفانه بعضی‌ها نسبت به این باور که جنگ در رأس همه‌ی امور است؛ حساسیت و اعتماد لازم را نداشتند. انجم شعاع در خاطرات خود بیان می‌کند که "تعطیلی دانشگاه‌ها باعث کمبود نیروی متخصص به خصوص در آموزش و پرورش شده بود و بنابراین برای تأمین مدرسان مورد نیاز از جمله در دروسی مثل ریاضی، فیزیک و شیمی دچار مشکل جدی بودیم. انصافاً آموزش و پرورش از هیچ نوع همکاری و همگامی با مقوله جنگ و حمایت از رزمندگان دریغ نمی‌کرد و این از افتخارات دستگاه فرهنگ جمهوری اسلامی بود" (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۴).

در سال ۱۳۶۵، بیش از ۸۸۰۰ نفر از معلمان جهت تدریس در مجتمع‌های آموزشی به جبهه‌ها اعزام شدند. (کارنامه دولت، ۱۳۶۵: ۳۱، سند ۱۰) در همین سال، بیش از ۲۴۰ هزار رزمنده در مجتمع‌های پشت جبهه و ۱۲۰ هزار دانش‌آموز رزمنده در مجتمع‌های داخلی جبهه‌ها در چهار دوره تحصیل می‌کردند (کارنامه دولت، ۱۳۶۵: ۳۱). مجتمع‌های آموزشی جبهه بعد از پایان جنگ تعطیل شدند و در سال ۱۳۶۹ به مدارس ایثارگران تغییر نام دادند. این مدارس به ارائه خدمات آموزشی به رزمندگان با سیستم آموزشی جدید و گسترش خدمات آموزشی مانند طرح تقویت بنیه علمی دانش‌آموزان ایثارگر، ادامه می‌دهند و امروزه ۲۹۲ مدرسه ایثارگر ارائه خدمات به ایثارگران را بر عهده دارند (عبداللهی، ۱۳۹۰: ۳۰).

عکس شماره (۲): محل درس در مجتمع آموزشی رزمندگان

دستوالعمل نحوه تأمین، حفظ و ثبت اموال مجتمع‌های آموزشی و چگونگی استفاده از آنها:

نظر به اینکه مجتمع‌های آموزشی رزمندگان از طریق وزارت آموزش و پرورش با هماهنگی و همکاری واحد بسیج مستضعفین در یگان‌های رزمی تأسیس گردیده است؛ در ذیل دستورالعمل، نحوه تأمین، حفظ و ثبت اموال، این گونه مجتمع‌ها و نحوه استفاده از آن ارسال می‌گردد.

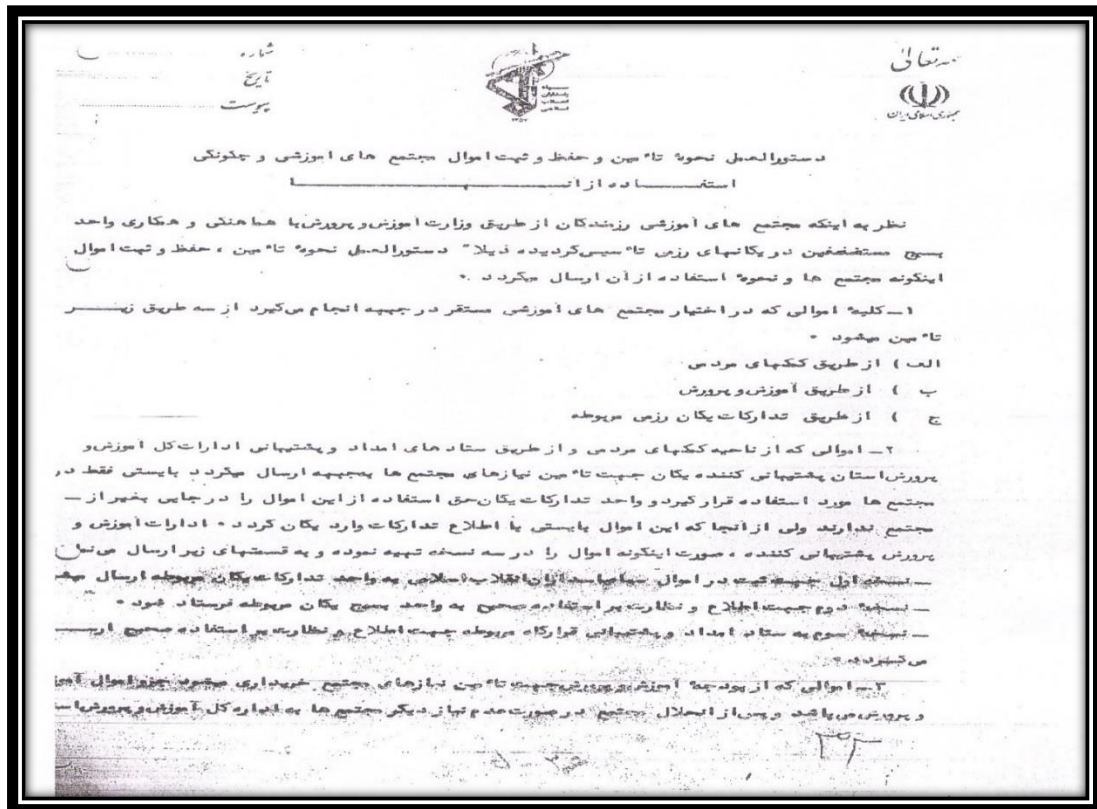
(۱) کلیه اموالی که در اختیار مجتمع‌های آموزشی مستقر در جبهه قرار می‌گیرد از سه طریق تأمین می‌شود:

الف) از طریق کمک‌های مردمی ب) از طریق آموزش و پرورش ج) از طریق تدارکات یگان رزمی مربوطه

(۲) اموالی که از ناحیه کمک‌های مردمی از طریق ستادهای امداد و پشتیبانی ادارات کل آموزش و پرورش استان پشتیبانی کننده یگان، جهت تأمین نیازهای مجتمع‌ها به جبهه ارسال می‌گردد؛ بایستی فقط در مجتمع‌ها مورد استفاده قرار گیرد و واحد تدارکات یگان، حق استفاده از این اموال را در جایی به غیر از مجتمع ندارد.

(۳) اموالی که از بودجه آموزش و پرورش جهت تأمین نیازهای مجتمع خریداری می‌شود، جزو اموال آموزش و پرورش می‌باشد و پس از انحلال مجتمع، در صورت عدم نیاز دیگر مجتمع‌ها، به اداره کل آموزش و پرورش استان پشتیبانی کننده عودت داده می‌شود.

(۴) اموالی که از طریق تدارکات رزمی مربوطه در اختیار مجتمع می‌باشد؛ طبق ضوابط خود سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌باشد ولی تا زمانی که مجتمع دایر است اولویت با مجتمع‌های آموزشی می‌باشد (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۵: سند ۴)

سند شماره (۴): دستورالعمل نحوه تأمین، حفظ و ثبت اموال مجتمع های آموزشی و پژوهشی استفاده از آنها

۱-۱- توافقنامه وزارت آموزش و پرورش و سپاه پاسداران در مورد مجتمع های آموزشی رزمندگان

فعالیت های مجتمع های آموزشی رزمندگان در مناطق جنگی طی یک همکاری متقابل و در چارچوب توافق نامه هایی بین ستاد امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش و سپاه پاسداران شکل گرفت و تداوم یافت. یکی از مهم ترین نوع از این توافقات، در آغاز سال ۱۳۶۴ است که به امضای آقای مرتضی کتیرایی، معاون هماهنگی و امور استان های وزارت آموزش و پرورش به عنوان رئیس ستاد امداد و پشتیبانی وزارتخانه و حسین اخوان، قائم مقام واحد بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی رسیده است.

توافقنامه سپاه و وزارت آموزش و پرورش برای راه اندازی مجتمع های رزمندگان

- در تاریخ ۱۳۶۴/۳/۸ به شماره ۶۰۱/س توافقنامه سپاه پاسداران و وزارت آموزش و پرورش در مورد مجتمع های آموزشی رزمندگان انجام گرفت که سپاه پاسداران این توافقنامه را مورخ ۱۳۶۴/۱/۲۵ به شماره ۵۱۰-۱/س ابلاغ کرده است. طی چند موضوع به ترتیب، تعهدات وزارت آموزش و پرورش در ارتباط با مجتمع های آموزشی مستقر در جبهه و وظایف سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و به خصوص برنامه های ستاد پشتیبانی مستقر در قرارگاه ها و نحوه ی تعاملات آنها مشخص شده است.

۹ بند تعهدات آموزش و پرورش عبارت است از:

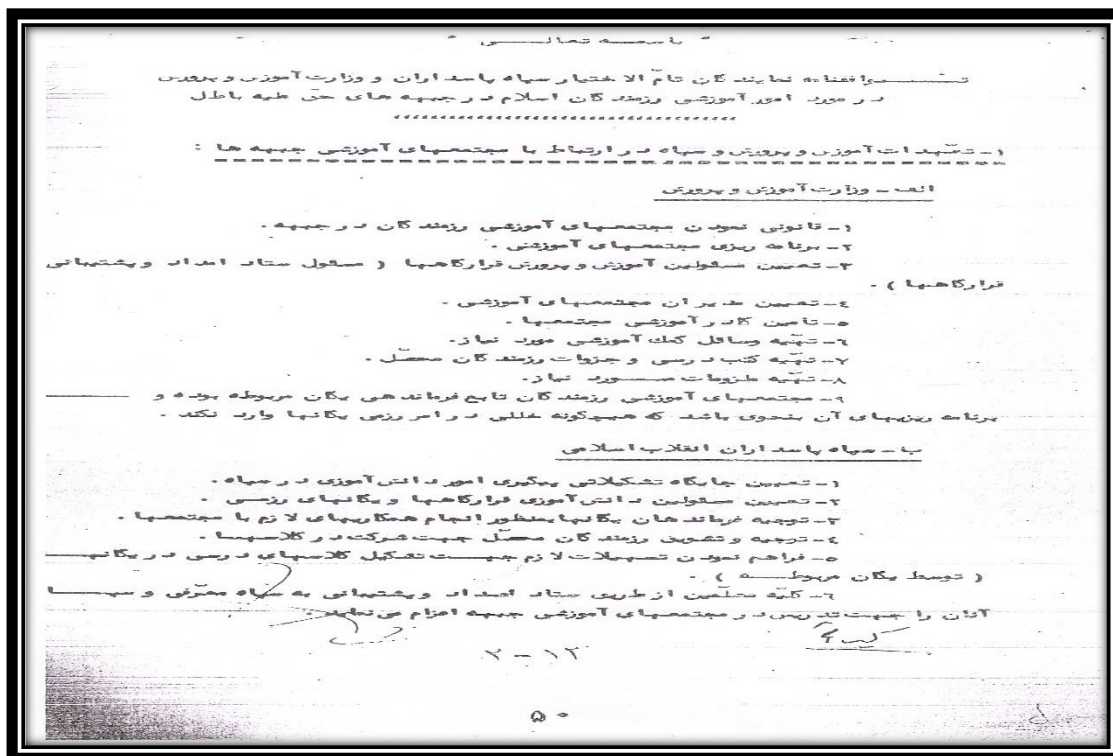
(۱) قانونی نمودن مجتمع های آموزشی رزمندگان درجهه (۲) برنامه ریزی مجتمع های آموزشی (۳) تعیین مسئولین آموزش و پرورش قرارگاه ها (۴) تعیین مدیران مجتمع های آموزشی (۵) تأمین کادر آموزشی مجتمع ها (۶) تهیه وسایل کمک آموزشی مورد نیاز (۷) تهیه کتب درسی و جزوات رزمندگان محصل (۸) تهیه ملزومات مورد نیاز (۹) مجتمع های آموزشی رزمندگان ، تابع فرماندهی یگان مربوطه بوده و برنامه ریزی های آن به نحوی باشد که هیچ گونه خللی در امر رزمی یگان ها وارد نکند.

درمقابل ، از تعهدات سپاه به موارد زیر اشاره شده است:

(۱) تعیین جایگاه تشکیلاتی پیگیری امور دانش آموزی در سپاه (۲) تعیین مسئولین دانش آموزی قرارگاه ها و یگان های رزمی (۳) توجیه فرماندهان یگان ها به منظور انجام همکاری های لازم با مجتمع ها (۴) توجیه و تشویق رزمندگان محصل جهت شرکت در کلاس ها (۵) فراهم نمودن تسهیلات لازم جهت تشکیل کلاس های درسی در یگان ها (۶) کلیه معلمین از طریق ستاد امداد و پشتیبانی به سپاه معرفی و سپاه آنان را جهت تدریس در مجتمع های آموزشی به جبهه اعزام می نماید (۷) از طریق سپاه ترتیبی اتخاذ شود که معلمین حاضر در جبهه ها به تدریس بپردازند.

وظایف آموزش و پرورش در قرارگاه های سپاه

(۱) انجام هماهنگی های لازم با مسئولین سپاه قرارگاه و ارائه خط مشی دریافتی به مدیران مجتمع ها (۲) توجیه دستورالعمل ها، بخشنامه ها و آئین نامه های ارسالی از وزارتخانه برای مدیران مجتمع ها و پاسخگویی به موارد پیش بینی نشده (۳) برگزاری جلسات هماهنگی مدیران مجتمع های تابعه قرارگاه به منظور بررسی مشکلات و پیشرفت های کاری و انعکاس موارد مورد نیاز به مسئولین سپاه قرارگاه و ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی (۴) توزیع سؤالات امتحان نهایی و تدوین سؤالات امتحانات داخلی یگان های تابعه (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۵).

سند شماره (۵): توافقنامه سپاه و وزارت آموزش و پرورش

۷- از طریق سپاه تربیتی اتخاذ شود که فعلین حاضر در جبهه ها ،

به تدریس بپردازند .

۲- وظایف آموزش و پرورش در قرارگاه‌های سپاه (ستاد امداد و پشتیبانی قرارگاه‌ها . . .)

۱- انجام هماهنگی‌های لازم با مسئولین سپاه قرارگاه و ارائه خط مشی ریاستی

به مدیران مجتمع‌ها .

۲- تهیه دستورالعملها ، بخشنامه ها و آئین نامه های ارسالی از وزارتخانه

برای مدیران مجتمع‌ها و پاسخگویی به موارد پیش‌بینی نشده .

۳- برگزاری جلسات هماهنگی مدیران مجتمع‌های تابعه قرارگاه بمنظور

بررسی و مشکلات و به‌صرفتهای کاری و انعکاس موارد مورد نیاز به مسئولین سپاه قرارگاه و ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی .

۴- توزیع سئوالات امتحان نهایی و تدوین سئوالات امتحانات داخلی ریگانهای

تابعه .

۵- تامین تدارکات مورد نیاز مجتمع‌های مستقر در ریگانهای رزمی با همکاری

قرارگاه .

۶- نظارت بر حسن انجام امور مجتمع‌های آموزشی .

ارتباطات ، ستاد امداد و پشتیبانی قرارگاه‌ها

۱- ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی .

۲- با مسئولین قرارگاه سپاه .

۳- استانهای پشتیبانی کننده قرارگاه‌ها .

۴- مجتمع‌های آموزشی جبهه .

حمید اخوان

نایب مقام واحد بسیج

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

مرتضی کهرانی

مسئول هماهنگی و امور استانها

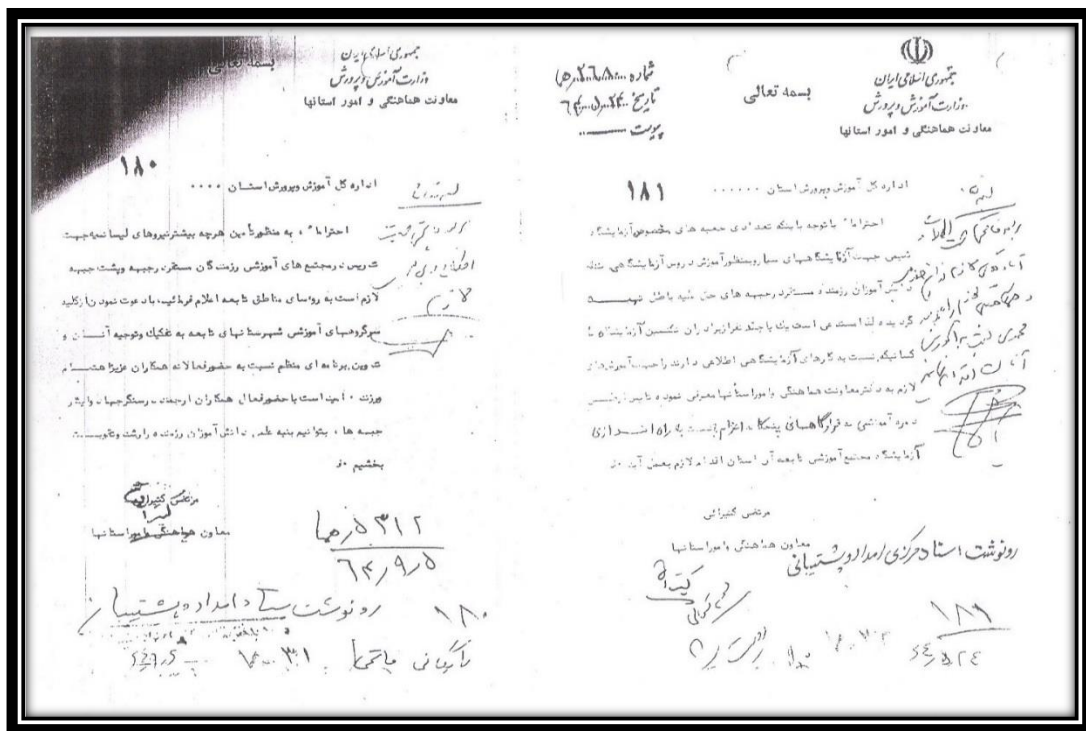
وزارت آموزش و پرورش

۱۳۶۰

۱-۲- تهیه جعبه های آزمایشگاه شیمی در مجتمع رزمندگان توسط آموزش و پرورش

- در تاریخ ۱۳۶۴/۵/۲۴ به شماره ۲۶۸۰/هما، معاونت هماهنگی و امور استان های وزارت آموزش و پرورش به اداره کل آموزش و پرورش استان ها نامه ای مبنی بر اعلام آمادگی جعبه های آزمایشگاه شیمی به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی ارسال و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شده است:

"با توجه به اینکه تعدادی جعبه های مخصوص آزمایشگاه شیمی جهت آزمایشگاه های سیار و به منظور آموزش دروس آزمایشگاهی دانش آموزان رزمنده و مستقر در جبهه های حق علیه باطل تهیه گردیده و لذا مستدعی است، یک یا چند نفر از برادران تکنشین آزمایشگاه یا کسانی که نسبت به کارهای آزمایشگاهی اطلاعی دارند، را جهت آموزش های لازم به دفتر معاونت هماهنگی و امور استان ها معرفی نموده تا پس از طی دوره آموزشی به قرارگاه های پنجگانه اعزام شوند و به راه اندازی آزمایشگاه مجتمع آموزشی تابعه آن استان اقدام لازم به عمل آید" (سندوزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۶).

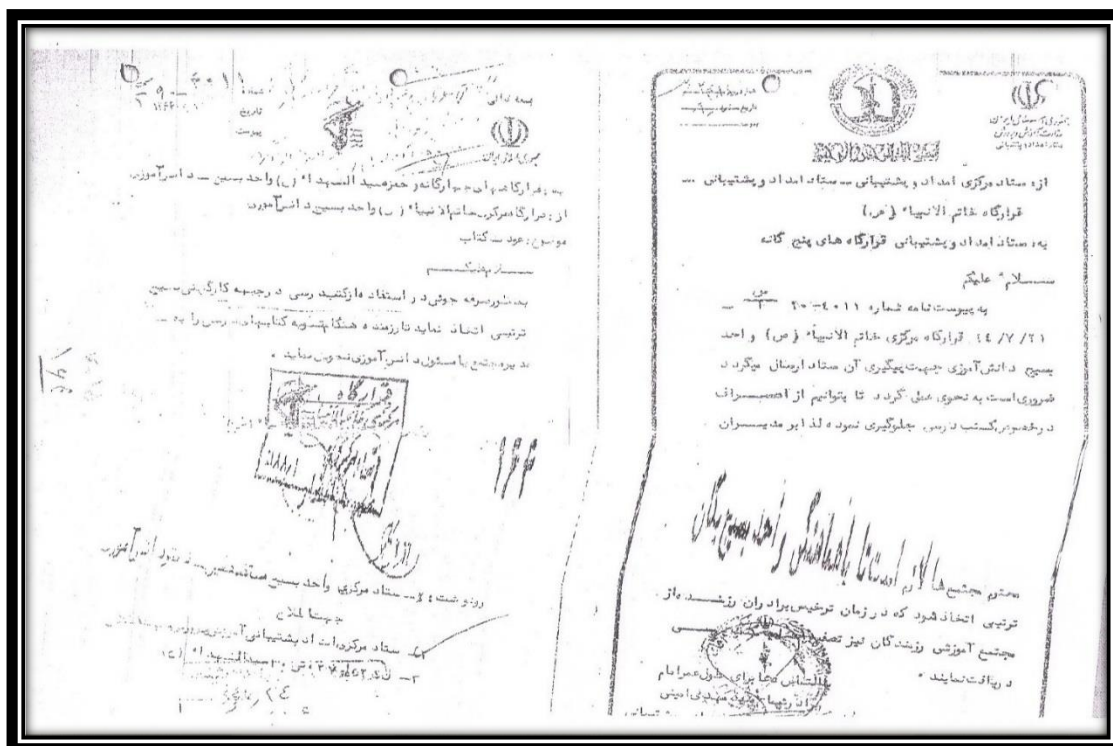

سند شماره (۶): نامه اعلام آمادگی جعبه های آزمایشگاه شیمی

۱-۳- دریافت کتب درسی رزمندگان پس از پایان خدمت در جبهه

- در تاریخ ۱۳۶۴/۷/۸، به شماره ۲۴۸۴/س، ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی قرارگاه خاتم الانبیا وزارت آموزش و پرورش به ستاد امداد و پشتیبانی قرارگاه‌های پنج گانه و قرارگاه چهارگانه حمزه سیدالشهدا واحد بسیج دانش آموزی، نامه ای مبنی بر اینکه رزمندگانی که در جبهه، کتب درسی دریافت می نمایند؛ پس از پایان خدمت تحویل دهند (عودت کتاب) ارسال و دستور اقدام، طبق متن زیر صادر شده است.:

به پیوست نامه شماره ۴۰۱۱-۹۰س مورخ ۱۳۶۴/۷/۲۱ قرارگاه مرکزی خاتم الانبیا واحد بسیج دانش آموزی جهت پیگیری آن ستاد ارسال می گردد. ضروری است به نحوی عمل گردد تا بتوانیم از اسراف درخصوص کتب درسی جلوگیری نموده، لذا برمدیران محترم مجتمع‌ها لازم است تا با هماهنگی واحد بسیج یگان، ترتیبی اتخاذ شود تا درزمان ترخیص برادران رزمنده ازمجتمع آموزشی رزمندگان، کتب درسی را دریافت نمایند و کتب را به مدیر مجتمع یا مسئول دانش آموزی تحویل نمایند. (سندوزارت آموزش و پرورش ۱۳۶۴:سند۷).

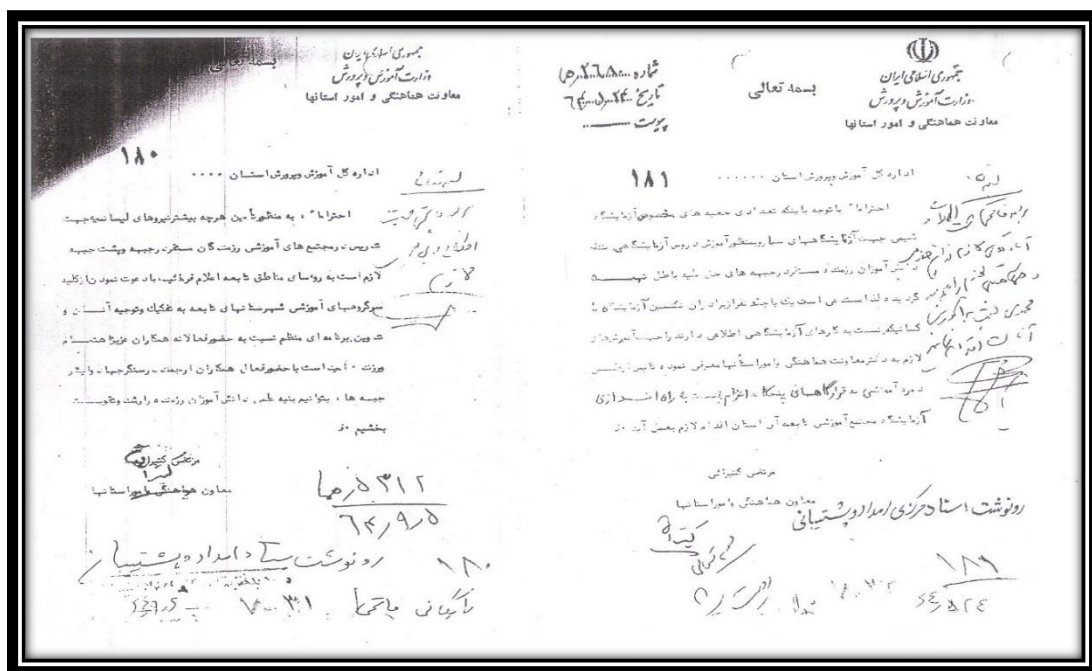

سند شماره (۷): نامه دریافت کتب درسی رزمندگان پس از پایان خدمت در جبهه

۴-۱- تأمین نیروهای کارشناس جهت تدریس در مجتمع های آموزشی

- در تاریخ ۱۳۶۴/۹/۵، به شماره ۵۳۱۲/هما، معاونت هماهنگی و امور استان های وزارت آموزش و پرورش به اداره کل آموزش و پرورش استان ها نامه ای مبنی بر کوشش بیشتر رؤسای مناطق با کمک سرگروه های آموزشی جهت تأمین نیروهای کارشناس جهت تدریس در مجتمع های آموزشی جبهه به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی ارسال کرد که به امضای مرتضی کتیرایی معاون هماهنگی و امور استان ها رسیده و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شده است:

"احتراماً به منظور تأمین هر چه بیشتر نیروهای لیسانه جهت تدریس در مجتمع های آموزشی رزمندگان مستقر در جبهه و پشت جبهه لازم است به رؤسای مناطق تابعه اعلام فرمایید، با دعوت نمودن از کلیه سرگروه های آموزشی شهرستانهای تابعه به تفکیک و توجیه آنان و تدوین برنامه ای منظم، نسبت به حضور فعالانه همکاران عزیز اهتمام ورزند. امید است با حضور فعال همکاران ارجمند در سنگر جهاد و ایثار جبهه ها، بتوانیم بنیه علمی دانش آموزان رزمنده را رشد و تقویت بخشیم" (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۸).

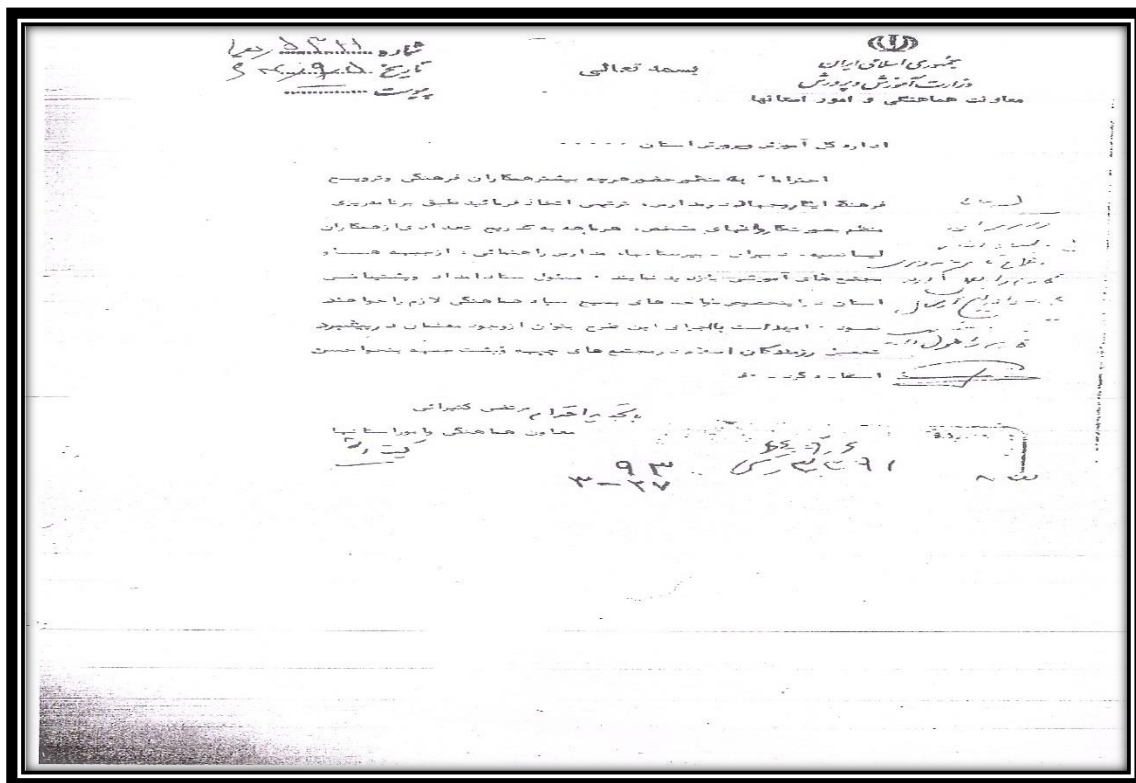

سند شماره (۸): نامه تأمین نیروهای مقطع کارشناسی جهت تدریس

۱-۵- پیشنهاد بازدید برادران دبیر کارشناس از مجتمع‌های آموزشی، جهت جذب بیشتر نیروهای مردمی

- در تاریخ ۱۳۶۴/۹/۵، به شماره ۵۳۱۱/هما، معاونت هماهنگی و امور استان‌های وزارت آموزش و پرورش به اداره کل آموزش و پرورش استان‌ها نامه ای مبنی بر پیشنهاد بازدید برادران دبیر مقطع کارشناسی از مجتمع‌ها، جهت جذب بیشتر نیروهای معلم ارسال گردید که به امضای مرتضی کتیرایی (معاون هماهنگی و امور استان‌های وزارت آموزش و پرورش رسیده است و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شده است:

"احتراماً به منظور حضور هرچه بیشتر همکاران فرهنگی و ترویج فرهنگ ایثار و جهاد در مدارس، ترتیبی اتخاذ فرمایید، طبق برنامه ریزی منظم به صورت کاروان‌های مشخص، همراه به تدریج تعدادی از همکاران لیسانسه، دبیران دبیرستان‌ها، مدارس راهنمایی، از جبهه‌ها و مجتمع‌های آموزشی بازدید نمایند. مسئول ستاد امداد و پشتیبانی استان در این خصوص با واحدهای بسیج و سپاه، هماهنگی لازم را خواهد نمود. امید است با اجرای این طرح بتواند از وجود معلمان در پیشبرد تحصیل رزمندگان اسلام در مجتمع‌های جبهه و پشت جبهه به نحو احسن استفاده گردد" (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۹).

سند شماره (۹): پیشنهاد بازدید برادران دبیر مقطع کارشناسی

۱-۶-۱ اخذ امتحان از رزمندگان با دو نوبت غیبت

• در تاریخ ۱۳۶۴/۹/۶، شماره ۵۳۲۰/هما، معاونت هماهنگی و امور استان های وزارت آموزش و پرورش به اداره کل آموزش و پرورش استان ها نامه ای مبنی بر امتحان از رزمندگانی که دو نوبت غیبت در امتحانات داشته اند و مجدداً به جبهه اعزام شده اند، ارسال و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شد.

"احتراماً بدینوسیله رأی صادره در جلسه مورخ ۱۳۶۴/۸/۳۰ کمیسیون ویژه رسیدگی به مشکلات آموزشی رزمندگان اعلام می گردد. رزمندگانی که پس از دو نوبت غیبت در امتحانات مجدداً به جبهه اعزام می گردند و فرم های یک، دو و سه را دریافت می نمایند، در صورتی که اعزام مجدد حداکثر سه ماه پس از ابطال فرم آنان باشد، مجازند دنباله دروسی را امتحان بدهند که در اولین اعزام قبول شده اند" (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۱۰).

شماره ۵۳۲۰/هما
تاریخ ۱۳۶۴/۹/۶
پیوست

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت هماهنگی و امور استانها

اداره کل آموزش و پرورش استان

احتراماً

بدینوسیله رأی صادره در جلسه مورخ ۱۳۶۴/۸/۳۰ کمیسیون ویژه رسیدگی به مشکلات آموزشی رزمندگان اعلام میگردد. رزمندگانی که پس از دو نوبت غیبت در امتحانات مجدداً به جبهه اعزام میگردند و فرمهای یک، دو و سه دریافت نمایند در صورتیکه اعزام مجدد حداکثر سه ماه پس از ابطال فرم آنان باشد مجازند دنباله دروسی را امتحان بدهند که در اولین اعزام قبول شده اند.

معاون هماهنگی و امور استانها
مرتضی کتیرایی

بایگان

(۸-۴۰)

سند شماره (۱۰): امتحان از رزمندگان با دو نوبت غیبت

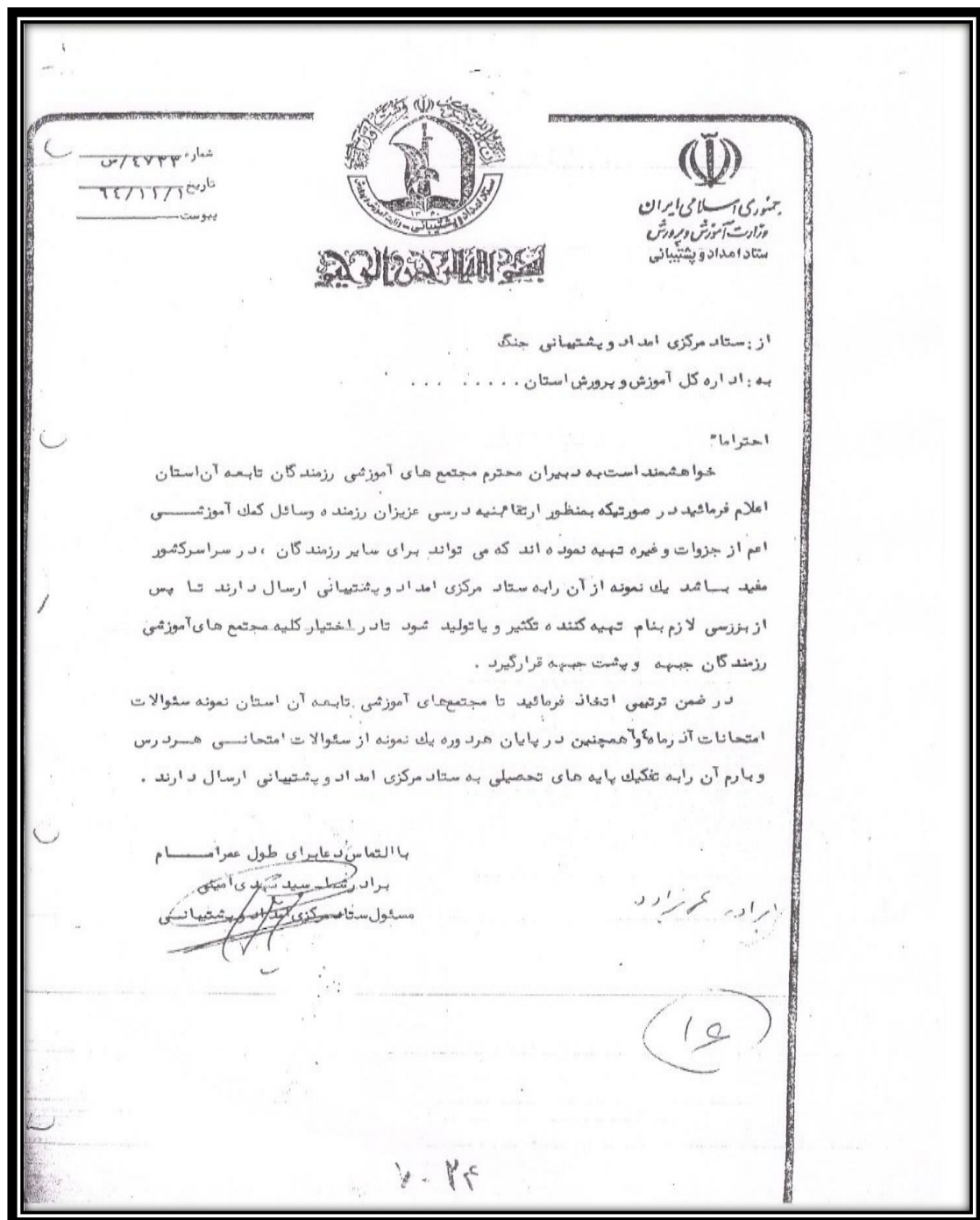

عکس شماره (۳): رزمندگان در حال مطالعه در جبهه جنگ

۱-۷- ارسال وسایل کمک آموزشی و نمونه سؤالات امتحانی رزمندگان در هر دوره به ستاد مرکزی

- در تاریخ ۱۳۶۴/۱۱/۱ به شماره ۴۷۳۳/س، ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش به اداره کل آموزش و پرورش استان‌ها نامه‌ای مبنی بر ارسال وسایل کمک آموزشی اعم از جزوات و نمونه سؤالات امتحانی هر دوره به ستاد مرکزی، ارسال گردید. متن نامه به شرح ذیل می‌باشد:

"احتراماً خواهشمند است به مدیران محترم مجتمع‌های آموزشی رزمندگان تابعه آن استان اعلام فرمایید؛ در صورتی که به منظور ارتقاء بنیه درسی عزیزان رزمنده، وسایل کمک آموزشی اعم از جزوات و غیره تهیه نموده‌اند که می‌تواند برای سایر رزمندگان در سراسر کشور مفید باشد؛ یک نمونه از آن را به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی ارسال دارند تا پس از بررسی به نام تهیه‌کننده تکثیر و یا تولید شود، تا در اختیار کلیه مجتمع‌های آموزشی رزمندگان جبهه و پشت جبهه قرار گیرد. در ضمن ترتیبی اتخاذ فرمائید تا مجتمع‌های آموزشی تابعه آن استان، نمونه سؤالات امتحانات آذرماه ۱۳۶۴ و همچنین در پایان هر دوره یک نمونه از سؤالات امتحانی هر درس و بارم آن را به تفکیک پایه‌های تحصیلی به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی ارسال دارند" (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۱۱).

سند شماره (۱۱): ارسال وسایل کمک آموزشی و نمونه سوالات امتحانی رزمندگان در هر دوره به ستاد مرکزی

۸-۱- کمک های مردمی برای مجتمع های آموزشی رزمندگان

• تاریخ ۱۳۶۵/۳/۱۹ به شماره ۱۶۸۴/س، ستاد امداد و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش به مسئول ستاد مرکزی جذب و هدایت کمک های مردمی (جناب آقای رحمانی نماینده تام الاختیار آیت اله العظمی منتظری) نامه ای ارسال شده مبنی بر اینکه آیا می توان از محل کمک های مردمی به جبهه های جنگ اقدام به ساختمان سازی برای مجتمع نمایند یا خیر؟ دستور اقدام طبق متن زیر صادر شده است:

اخیراً مشاهده شده که از طرف استانداران و فرماندهان محترم نواحی به ستادهای امور جنگ امداد و پشتیبانی آموزش و پرورش استان ها اعلام شده که برای پایگاههایی که برای هر یگان رزم در حال ساخت می باشد؛ آموزش و پرورش نیز از محل کمکهای نقدی دانش آموزان و فرهنگیان با توجه به استفتائیه حضرت امام اقدام به ساختمان متمرکز مجتمع آموزش رزمندگان نمایند. حال با توجه به هزینه سنگین که اینگونه ساختمان سازی در بر خواهد گرفت و به هیچ وجه قابل انتقال نمی باشد، ارائه طریق فرمایید که آیا می توانند از محل کمک های مردمی به جبهه های جنگ حق علیه باطل اقدام به ساختمان سازی برای مجتمع نمایند یا خیر؟

جواب نامه : با توجه به اینکه پادگان هایی که ساخته خواهد شد، مدت زمان بسیار طول می کشد و کمک هایی که مردم به شما می نمایند برای صرف و کمک به رزمندگان است و به هیچ وجه، کمک های فوق صرف پادگان سازی نشود و آن مقدار که برای مجتمع ها مصرف می شود بر حسب اجازه که اینجانب از حضرت آیه اله العظمی امام خمینی گرفتیم بلاشکال و بقیه صرف رزمنده در جبهه باید بشود و با نظارت ستاد جذب و هدایت کمک های مردمی (سندوزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۵: سند ۱۲)

شماره ۴۸۸-۴
تاریخ ۵۰/۴/۷
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
ستاد امداد و پشتیبانی

۱۲/۴/۷
۵۰/۴/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برادر ارجمند جناب آقای رحمانی نماینده تام الاختیار آیت العظمی منتظری
و مسئول ستاد مرکز و جذب و هدایت کمکهای مردمی

سلام علیکم

اخیراً مشاهده شده که از طرف استنداران و فرماندهان معتمد نواحی
به ستاد های امور جنگ امداد و پشتیبانی آموزش و پرورش استانها اعلام شده که
برای پایگاههایی که برای هر یک از رزم در حال ساخت می باشد آموزش و پرورش
نیز از محل کمکهای نقدی دانش آموزان و فرهنگیان با توجه به استفتای حضرت
امام اقدام به ساختمان مسترکز مجتمع آموزشی رزمندگان بنمایند .
حال با توجه به هزینه سنگین اینگونه ساختمان سازی در برخواهند
گرفت و به هیچ وجه قابل انتقال نمی باشد ، ارائه طریق فرمائید که آگاهی توانست
از محل کمک ها که مردمی به جبهه های جنگ حق علیه ساطط
اقدام به ساختمان سازی برای مجتمع نمایند یا خیر ؟

با التماس دعا برای قبول عروا امام
برادر رحمانی مهدی امینی
مسئول ستاد امداد و پشتیبانی جنگ

۸۸۲۲/۱۷
۵۰/۴/۷

۸۸۲۲/۱۷
۵۰/۴/۷

رونوشت جهت اطلاع و رعایت دقیق دستور العمل فوق به اداره کل آموزش و پرورش استان بروجرد
(ستاد امداد و پشتیبانی جنگ) ارسال میگردد .

با التماس دعا برای قبول عروا امام
برادر رحمانی مهدی امینی
مسئول ستاد امداد و پشتیبانی جنگ

آدرس: میدان الملم خمینی، خیابان ناصرخسرو، دویروی وزارت، دبیرخانه ستاد امداد و پشتیبانی جنگ
تلفن: ۳۱۲۹۳۰ - ۳۱۲۹۳۱

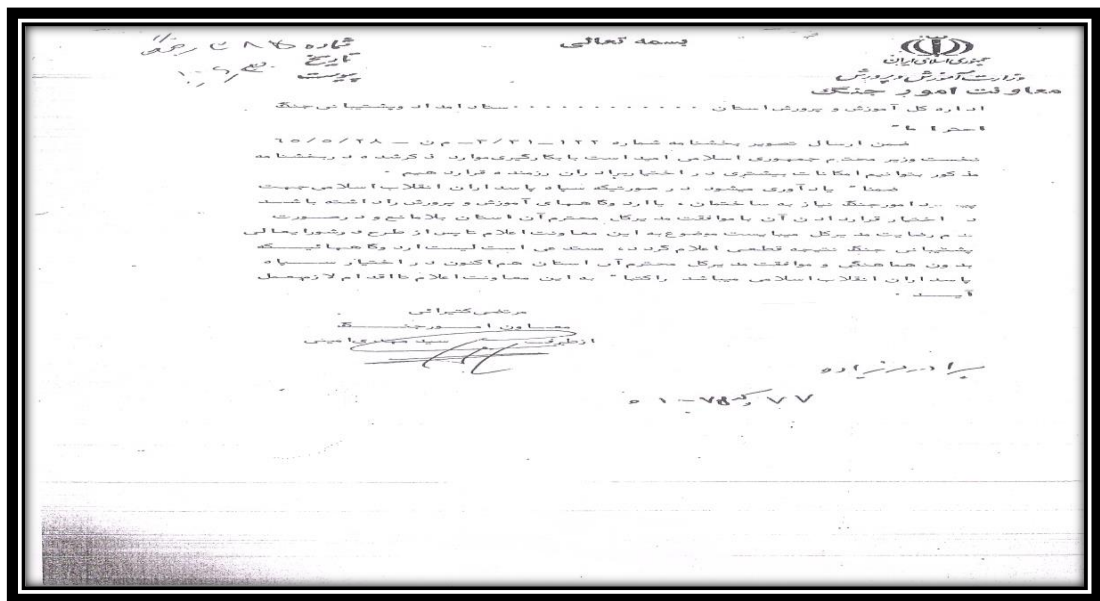
۵-۳۵

۹-۱- در اختیار قرار دادن ساختمان و یا اردوگاه آموزش و پرورش به سپاه پاسداران

- صدور اطلاعیه معاونت امور جنگ اداره کل آموزش و پرورش استان به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ :

در تاریخ ۱۳۶۵/۶/۳۰ معاونت امور جنگ وزارت آموزش و پرورش اعلام نمود در صورتی که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در جهت پیشبرد امور جنگ نیاز به ساختمان یا اردوگاه های آموزش و پرورش داشته باشد؛ در اختیار قرار دادن آن با موافقت مدیرکل آن استان ، بلامانع است.

ابلاغیه: براساس بخشنامه شماره ۱۲۲-۳/۳۱-م ن -در تاریخ ۱۳۶۵/۵/۲۸ نخست وزیری ، یادآور می شود در صورتیکه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جهت پیشبرد امور جنگ نیاز به ساختمان یا اردوگاه های آموزش و پرورش را داشته باشد در اختیار قرار دادن آن با موافقت مدیرکل محترم آن استان بلامانع و در صورت عدم رضایت مدیرکل می بایست موضوع به این معاونت اعلام تا پس از طرح در شورای عالی پشتیبانی جنگ نتیجه قطعی اعلام گردد، مستدعی است لیست اردوگاه هایی که بدون هماهنگی و موافقت مدیرکل محترم آن استان هم اکنون در اختیار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می باشند را کتباً به این معاونت اعلام تا اقدام لازم به عمل آید (سندوزارت آموزش و پرورش ۱۳۶۵: سند ۱۳).

سند شماره (۱۲): در اختیار قرار دادن ساختمان و یا اردوگاه آموزش و پرورش به سپاه پاسداران

جدول شماره (۴): تعداد مجتمع های آموزشی تشکیل شده ایتارگران در جبهه و پشت جبهه تا سال ۱۳۶۶

ردیف	نام استان	مجتمع های آموزشی		
		تعداد کلاسها	مجتمع پشت جبهه	مجتمع درون جبهه
۱	خراسان	۸۰۳	۲۲	۶
۲	آذربایجان شرقی	-	۸	۲
۳	مازندران	-	۲۲	۵
۴	اصفهان	۶	۱۴	۵
۵	فارس	۳۰۸	۱۲	۶
۶	خوزستان	۸۳	۱۱	۳
۷	گیلان	۸۷۱	۱۳	۲
۸	آذربایجان غربی	۳۱۰	۵	۲
۹	کرمان	۲۸۳	۹	۲
۱۰	زنجان	۱۸۷	۲	۳
۱۱	همدان	۲۱۸	۵	۱
۱۲	کرمانشاه	۱۴۹	۴	۴
۱۳	لرستان	۱۳۸	۳	۳
۱۴	سیستان و بلوچستان	۱۳۶	۳	۱
۱۵	مرکزی	۱۹۳	۷	۳
۱۶	کردستان	۵۴	۸	۱
۱۷	هرمزگان	۵۳	۳	۱
۱۸	چهارمحال و بختیاری	۳۵	۱	۱
۱۹	بوشهر	۱۴۸	۹	۱
۲۰	یزد	۱۱۷	۲	-
۲۱	سمنان	۱۳۶	۵	۱
۲۲	کهکیلویه و بویراحمد	۱۶۸	۵	۱
۲۳	ایلام	۸۰	۲	۱
۲۴	شهر تهران	-	۱۶	۷
۲۵	جمع کل	۴۴۷۶	۱۹۱	۶۲

بخش سوم

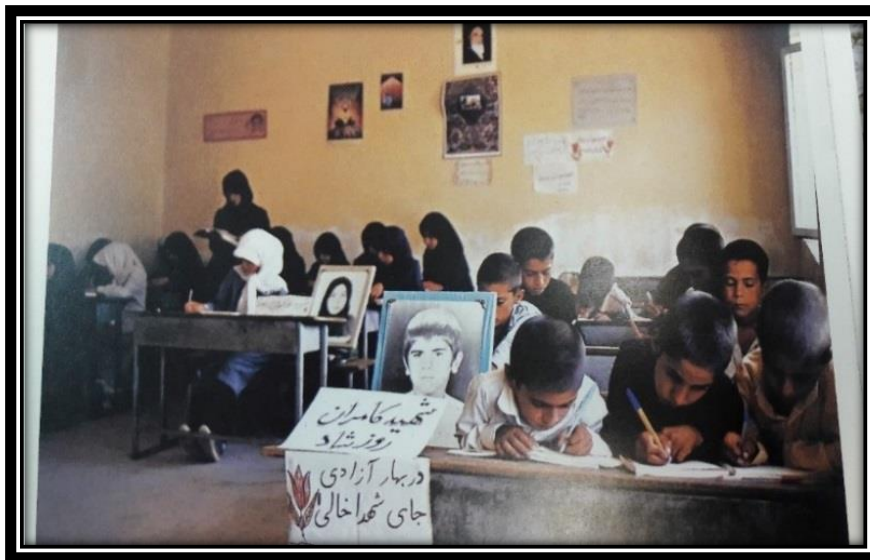
تسهیلات در پاسخگویی به آسیب های ناشی از جنگ

۱) اقدامات وزارت آموزش و پرورش در برابر آسیب های فرهنگی در زمان جنگ تحمیلی

در زمان جنگ تحمیلی نهاد آموزش و پرورش به شدت تحت تأثیر قرار گرفته بود. مدارس و دانشگاه ها از نخستین روزهای تجاوز ارتش عراق به ایران، جنگ را با تمام وجود خود لمس کردند. آموزش و تحصیل در دوران جنگ هیچ گاه متوقف نشد و مراکز آموزشی به کار خود ادامه می دادند. حتی در سخت ترین و بحرانی ترین شرایط جنگی، هر روز صبح کودکان کیف به دوش به مدرسه می رفتند (شاه آبادی، ۱۳۹۳: ۱۸۲).

عکس شماره (۴): در شرایط بحرانی جنگ، هر روز صبح کودکان کیف به دوش به مدرسه می رفتند. بهار ۱۳۶۲

عکس شماره (۵): حومه سوسنگرد، فروردین ۱۳۶۳ دانش آموزان در کنار همکلاسی های شهیدشان مشغول یادگیری و تعلیم هستند. شهیدان کامران وفاطمه روز شاد، چند روز قبل در بمباران مناطق مسکونی به شهادت رسیده بودند.

۱-۱- بازگشایی و برقراری مدارس و برگزاری امتحانات در زمان جنگ تحمیلی

- تاریخ ۱۳۶۱/۵/۱۸ - موفقیت دانش آموزان کرمانشاه با وجود بمباران های وحشیانه رژیم بعثی عراق در سال تحصیلی ۶۰-۶۱، علیرغم بمباران وحشیانه رژیم بعثی عراق، دانش آموزان با استعداد این منطقه، سال موفقیت آمیزی را سپری کردند (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۱۷).
 - اواخر سال ۱۳۶۳، بعد از اصابت موشک به شهر باختران (کرمانشاه) بقیه امتحانات ثلث سوم را لغو کردند و با توجه به دستوالعمل و اختیارات آموزش و پرورش، نمرات امتحانات سه ماهه سوم را به جای امتحانات ثلث دوم دانش آموزان قرار دادند و با توجه به اینکه یک پنجم از درس ها باقی مانده بود؛ سوالات ثلث سوم به گونه ای طرح شده بود تا کسانی که یک پنجم کتاب ها را خوانده بودند؛ حقشان ضایع نشود. محل امتحانات نیز به گونه ای انتخاب شده بود که از امنیت نسبی برخوردار باشد (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۸).
 - تاریخ ۱۳۶۴/۱/۱۷، اکرمی، وزیر آموزش و پرورش در اولین روز از بازگشایی مدارس پس از تعطیلات نوروزی، در میان دانش آموزان دبیرستان دکتر شریعتی منطقه ۱۲ تهران حضور یافت و گفت: "با وجود بمباران های هوایی، دانش آموزان همپای تمامی اقشار و ملت مبارزه می کنند".
- "اکرمی گفت: با وجود بمباران های هوایی ددمنشانه رژیم بعثی عراق، دانش آموزان همپای تمامی اقشار ملت به مبارزه خود ادامه خواهند داد و این مسئله را بارها نشان داده اند. وی در ادامه گفت: ما هم باید مانند ملت های دیگر که پس از انقلاب به تعلیم اهمیت خاصی می دهند به این امر اهمیت فراوان دهیم زیرا که ما از ایدئولوژی اسلامی هم برخوردار هستیم و برای علم، اهمیت ویژه ای قائلیم". (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۴: سند ۱۴).

۰۱۳۹۸۴

اطلاعات ۱۳۶۴/۱/۱۷

وزیر آموزش و پرورش در اولین روز بازگشایی
مدارس پس از تعطیلات نوروزی

**با وجود بمبارانهای هوایی
دانش آموزان همپای تمامی اقشار
ملت مبارزه می کنند**
با اتمام تعطیلات نوروزی دانش آموزان به
کلاسهای درس رفتند

سر ویس فرهنگی: در اولین روز از بازگشایی
مدارس پس از تعطیلات نوروزی آقای اکرمی وزیر
آموزش و پرورش در میان دانش آموزان دبیرستان دکتر
شریعتی منطقه ۱۲ تهران حضور یافت و طی سخنرانی
گفت: با وجود بمبارانهای هوایی ددمنشانه رژیم
بعثی عراق دانش آموزان همپای تمامی اقشار ملت به
مبارزه خود ادامه خواهند داد و این مساله را بارها
نشان داده اند. وی در ادامه گفت: ما هم باید مانند ملت
های دیگر که پس از انقلاب به تعلیم اهمیت خاصی می-
دهند به این امر اهمیت فراوان دهیم. زیرا که ما از
ایدئولوژی اسلامی هم برخوردار هستیم و بر علم اهمیت
ویژه ای قائلیم. لازم به یادآوریست که دبیرستان شریعتی
دارای هشتصد دانش آموز می باشد که همه آنها امروز
در محل دبیرستان حاضر شده اند.

به گزارش خبرنگار اطلاعات آقای اکرمی همچنین
از چند مرکز آموزشی دیگر نیز بازدید کرد.

۱-۲- تشکیل کلاس‌های تقویتی رزمندگان

یکی از کارهای دیگری که آموزش و پرورش در زمان جنگ انجام داد؛ تشکیل کلاس‌های تقویتی بود که برای دانش‌آموزان فراهم کرد مثلاً دانش‌آموزی که در یک یا دو درس ضعیف بود و یا امتحان داده و قبول نشده، با وجود کلاس‌های تقویتی این مشکل حل شد. بنابراین در کنار کلاس‌های معمولی، کلاس‌های تقویتی هم برقرار بود و در جبهه‌ها ایجاد شد (مصاحبه اکرمی، ۱۳۹۵).

۱-۳- آموزش دانش‌آموزان از راه دور در بحران‌ها

اواخر سال ۱۳۶۵ با تداوم حملات عراق به شهرها، موشک باران به تهران رسید و مدارس تعطیل شد. آقای فانی پیشنهادی را به هیئت دولت برد تا تصمیم‌گیری شود مبنی بر اینکه مناطقی که موشک باران است؛ آموزش را از طریق تلویزیون داشته باشیم. این پیشنهاد ۶ فروردین ۱۳۶۶ در اولین جلسه دولت مطرح و تصویب شد، هفت میلیون تومان هم اعتبار برایش تصویب شد. در این رابطه، آموزش و پرورش با صداوسیما وارد مذاکره شد که استودیو در اختیار آموزش و پرورش قرار دهند به این صورت که معلم را آموزش و پرورش می‌آورد تا به تدریس دروسی مانند ریاضی، فیزیک، شیمی پردازند و صداوسیما ضبط و پخش کند و برای اینکه بچه‌ها خسته نشوند؛ بین ساعات آموزش کارتون پخش کند. این طرح به مدت یک ماه و در ساعات مناسب، پخش شد. این طرح، یکی از طرح‌های موفق در آن دوران بود.

در تاریخ ۱۳۶۷/۱/۱۵، اکرمی وزیر آموزش و پرورش در گفتگو با کیهان اظهار داشتند که "با همکاری صداوسیما ضبط برنامه‌های اصلی مقاطع مختلف آغاز شده است که در ساعت‌های مناسب پخش می‌شود و دانش‌آموزان می‌توانند با استفاده از این برنامه‌ها تاحدی از عقب‌ماندگی تحصیلی خود جلوگیری کنند و از اولیاء دانش‌آموزان درخواست کردند تا از این فرصت بدست آمده استفاده کنند و با جدیت در ادامه تحصیل، پوزه دشمن را نیز همچون گذشته به خاک بمالند" (روزنامه کیهان ۱۳۶۷: سند ۱۵).

کیهان ۱۳۶۷/۱/۱۵

۱۰۸

۰۱۱۴۴۷

گفتگوی کیهان با وزیر آموزش و پرورش پیرامون امتحانات و وضع مدارس شهرهای مورد تهدید دشمن

ضبط برنامه‌های اصلی مقاطع مختلف آغاز شده است که در ساعتهای مناسب پخش می‌شود و دانش‌آموزان می‌توانند با استفاده از این برنامه‌ها تاحدی از عقب‌ماندگی تحصیلی خود جلوگیری کنند. آقای اکرمی در پایان افزود: از اولیا و دانش‌آموزان درخواست دارم از این فرصت بدست آمده استفاده کنند و با جدیت در ادامه تحصیل، پوزه دشمن را نیز همچون گذشته به خاک بمالند.

امتحانات نثت آخر دانش‌آموزان کلیه مقاطع تحصیلی سراسر کشور در خرداد ماه و بدون وقفه برگزار می‌شود. این خبر را سید کاظم اکرمی وزیر آموزش و پرورش صبح امروز در گفتگوی تلفنی با خبرنگار کیهان اعلام کرد و درخصوص ادامه تحصیل دانش‌آموزان شهرهای مسورد هجوم دشمن اظهار داشت: بخشنامه‌ای تدوین و به ادارات کل ارسال شده است که بر مبنای آن کلیه مناطق در شهرها موظف هستند نسبت به پذیرش و تدریس دانش‌آموزانی که شهرهای آنان مورد تهاجم و تهدید دشمن بمی است اقدام و همکاری کنند. تا این فرزندان از تحصیل عقب نمانند.

آقای وزیر سپس در مورد معلمان و کادر آموزشی مدارس این شهرها گفت، کلیه افراد شامل در کادر آموزشی شهرهایی که فعلا فعالیت آموزشی ندارند اگر در شهرستانها هستند باید خود را به اداره آن شهرستان معرفی کنند تا در صورت نیاز از وجودشان برای تدریس استفاده شود و معلمان که در شهرهای خود باقی مانده‌اند لازم است حداقل هفته‌ای یکبار در مدرسه حضور یابند تا چنانچه دانش‌آموزان از نظر آموزشی و درسی به سؤال یا مشکلی برخوردانند آنان را یاری کنند. وی سپس یادآور شد که با همکاری صدا و سیما،

۲) اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مورد دانش آموزان مناطق جنگ زده

۲-۱- توزیع رایگان کتابهای مورد نیاز دانش آموزان رزمنده

- در سال ۱۳۵۹ کتاب های ابتدایی، راهنمایی و متوسطه مورد نیاز دانش آموزان استان سیستان و بلوچستان و مدارس ایرانی خارج از کشور و معلولین، آوارگان جنگی به طور رایگان بین آنان توزیع شده است (کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۷).

۲-۲- اتخاذ تدابیری برای ثبت نام و ادامه تحصیل فرزندان ایرانیان اخراج شده از عراق

- در سال ۱۳۵۹ برای ثبت نام و ادامه تحصیل فرزندان ایرانیان اخراج شده از عراق و شرکت آنان در امتحانات نهایی، تدابیری اتخاذ گردید (کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۸).

۲-۳- اسکان و آماده کردن امکانات ادامه تحصیل دانش آموزان مناطق جنگ زده

- در سال ۱۳۵۹ برای اسکان و آماده کردن امکانات ادامه تحصیل دانش آموزان مناطق جنگ زده و نحوه برگزاری امتحانات آنان اقدام لازم به عمل آمده و عده ای از آنها که سرپرست خود را از دست داده بودند، در مدارس شبانه روزی نام نویسی شدند (کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۸).

۲-۴- ادامه تحصیل دانش آموزان استان کردستان که به سایر شهرها مهاجرت کرده بودند

- در تاریخ ۱۳۵۹/۹/۱۶ وزارت آموزش و پرورش چگونگی ادامه تحصیل دانش آموزان استان کردستان در سایر شهرهای ایران را اعلام نمود.

اطلاعیه: براساس مصوبه جلسه ۲۱۴ شورای عالی آموزش و پرورش، دانش آموزان مناطق جنگی که به سایر شهرهای ایران مهاجرت کرده و برای ثبت نام و ادامه تحصیل به ادارات آموزش و پرورش مراجعه می کنند؛ چنانچه فاقد مدارک تحصیلی لازم بوده و یا مدارک تحصیلی تأیید نشده همراه باشند، از آنان امتحان قوه (میان ترم) برابر مقررات مربوط به عمل آمده و به کلاسی که شایستگی دارند معرفی می شوند (وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۵۹: سند ۱۶).

سند شماره (۱۶): ادامه تحصیل دانش آموزان استان کردستان که به سایر شهرها مهاجرت کرده بودند

۲-۵- انجام امتحان یک نوبتی از دانش آموزان مناطق جنگ زده

- در تاریخ ۱۳۶۰/۱/۳۰، وزیر آموزش و پرورش وقت، آقای محمد جواد باهنر، چگونگی انجام امتحان یک نوبتی از دانش آموزان مناطق جنگ زده کشور را اعلام نمود.

اطلاعیه: براساس مصوبه جلسه ۲۳۵ شورای عالی آموزش و پرورش، دانش آموزان تمام رشته ها در کلیه دوره های تحصیلی که به دلیل جنگ تحمیلی عراق علیه ایران نتوانسته اند در امتحانات سه ماهه اول و دوم کلاس ها شرکت نمایند، به شرط آنکه برنامه و کتاب های درسی کلاس خود را به پایان برسانند، اجازه داده می شود برابر دستورالعمل اجرایی که بوسیله آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ خواهد شد استثنائاً در امتحانات پایان سال تحصیلی ۶۰-۵۹ به صورت یک نوبتی شرکت نموده و در صورت توفیق، برابر مقررات به کلاس بالاتر ارتقاء یابند (سند وزارت آموزش و پرورش ۱۳۶۰: سند ۱۷).

انجام امتحان یک نوبتی از دانش‌آموزان مناطق جنگ زده

Administrator | بکشنه ، 30 فروردین 1360 ، 12:50 | نوشته شده توسط

«بسمه تعالی»

رای صادره در دبیت و سی و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ 30/1/1360 درباره نامه‌های شماره 1-17517-28/12/1359 و وزارت آموزش و پرورش و شماره 1-541-26/1/1360 اداره کل آموزش موضوع انجام امتحان یک نوبتی از دانش‌آموزان مناطق جنگ زده.

«به دانش‌آموزان تمام رشته‌ها در کلیه دوره‌های تحصیلی که به دلیل جنگ تحصیلی عراق نتوانسته‌اند در امتحانات سه ماهه اول و دوم کلاسهای مربوط شرکت نمایند، به شرط آنکه برنامه و کتابهای درسی کلاس خود را به پایان برسانند اجازه داده می‌شود، برابر دستورالعمل اجرایی که بوسیله وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ خواهد شد، استثنائاً در امتحانات پایان سال تحصیلی 60-1359 بصورت یک نوبتی شرکت نموده و در صورت توفیق برابر مقررات به کلاس بالاتر ارتقاء یابند.

موضوع انجام امتحان یک نوبتی از دانش‌آموزان مناطق جنگ زده در دبیت و سی و پنجمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ 30/1/1360 به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجرا گذارده شود.

دکتر محمدجواد باهنر

وزیر آموزش و پرورش دولت جمهوری اسلامی ایران

329/د ش

14/2/60

رونوشت جهت استحضار مقام معاونت امور آموزشی

آموزش فنی و حرفه‌ای

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی

ایفاد می‌گردد. خواهشمند است دستور فرمایید به ادارات و دفاتر ذیربط ابلاغ نمایند.

دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش- احمد صافی

رونوشت تمام بازگشت به شماره 1-541-26/1/1360 جهت اطلاع و اقدام لازم به اداره کل آموزش ارسال می‌گردد.

۲-۶- هماهنگی تاریخ برگزاری امتحانات نهایی با مناطق جنگ زده

- در تاریخ ۱۳۶۰/۲/۱۵، هماهنگی تاریخ برگزاری امتحانات نهایی با مناطق جنگ زده شمال غرب کشور انجام شد.

در این تاریخ، برگزاری امتحانات مدارس در ۶ استان درگیر جنگ تحمیلی اعلام شد. سمینار مدیران آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی با حضور معاونان آموزش و پرورش و قائم مقام آموزش و پرورش در کرمانشاه تشکیل شد و تصمیماتی به شرح زیر برای انجام برنامه های امتحانات نهایی سال های چهارم متوسطه گرفته شد. مسئولین استان آذربایجان غربی هماهنگی خود را با اجرای برنامه امتحانات سراسری ایلام اعلام کرد که شروع برنامه امتحانات نهایی در خرداد از تاریخ ۱۳۶۰/۳/۲۰ اعلام شود و قرار شد که امتحانات را روز ۲۹ خرداد مطابق برنامه سراسری کشور اجرا کنند. سمینار مدیران کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی، کردستان و کرمانشاه، شروع برنامه امتحانات خود را از اول تیر ۱۳۶۰ اعلام کرده و موافقت کردند که کرمانشاه، امتحان روز ۲۹ خرداد را مطابق با برنامه سراسری کشور انجام دهند (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۰۴).

۲-۷- انجام امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی

- تاریخ ۱۳۶۱/۸/۹، وزیر آموزش و پرورش وقت، آقای علی اکبر پرورش، نحوه برگزاری امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی را اعلام نمود.

اطلاعیه: براساس مصوبه ۲۷۹ جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، نحوه برگزاری امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی به تصویب رسید (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۱: سند ۱۸).

نحوه امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی

http://172.16.136.15/index.php?view=article&catid=114:1361&id=1605:279&tmpl=component&pr...

نحوه امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی

نوشته شده توسط Administrator | ۱۳۶۱، ۹ آبان ۱۳۶۱ | ۱۳:۳۸ | * نوشته شده توسط ۴۴۴

رای صادره در دویست و هشتاد و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۹/۸/۶۱ در مورد نحوه امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی، موضوع پیشنهاد ۴۴۴ به نامه ۲۱۲۱/ر تب نره ۱۳/۳/۶۱ دفتر روابط بین المللی.

نحوه امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی

۱- شرایط ثبت نام مطابق مفاد بند الف رای صادره در دویست و پنجاهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲/۶/۱۳۶۰ خواهد بود. اداره کل امتحانات به استناد اظهار نظر صریح دفتر روابط بین المللی مبنی بر رعایت مفاد بند الف رای فوق اقدام به صدور مشترک تحصیلی سال بعد خواهد نمود.

۲- دانش آموزان تجدیدی کلاسه های ششم دبیرستان یاسر عرفات شهرستان خرمشهر (الانقلابیه سابق) و یا دانش آموزان معاود عراقی سال آخر متوسطه که اخیراً به ایران بازگشته اند، می توانند در امتحانات مزبور شرکت نمایند.

الف- امتحانات بصورت یک نوبتی و بدون تجدیدی بعمل خواهد آمد.

ب- امتحانات حداکثر تا پایان سال ۱۳۶۲ تحت نظر مستقیم اداره کل امتحانات و با همکاری دفتر روابط بین المللی، دفتر آموزش عمومی و ادارات کل آموزش و پرورش استانهای ذریعط انجام خواهد شد. طرح سوالات و تصحیح اوراق امتحانات نهایی با نظارت اداره کل امتحانات و همکاری دفاتر و ادارات فوق الاشمار انجام خواهد گردید.

ج- تاریخ، برنامه محل برگزاری امتحانات نهایی با توجه به امکانات و در نظر گرفتن جمیع جهات با نظر اداره کل امتحانات تعیین، تنظیم و ابلاغ خواهد گردید.

د- مواد درسی کتبی و شفاهی سال ششم متوسطه رشته های علمی و ادبی طبق مفاد بند (د) رای صادره در یکصد و هشتاد و نهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۶/۲/۱۳۵۹ خواهد بود. اداره کل امتحانات برای کسانی که مطابق مقررات مشروحه در امتحانات موفق گردند، اقدام به صدور گواهینامه پایان تحصیلات متوسطه در رشته مربوطه خواهد نمود.

۳- اگر دانش آموز معاود عراقی فاقد مدارک مندرج در بند الف رای دویست و پنجاهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲/۶/۱۳۶۰ باشد، الزاماً باید در امتحانات کلاس پنجم رشته مربوط به زبان عربی که تحت نظارت مستقیم اداره کل امتحانات و با همکاری دفتر آموزش عمومی، روابط بین المللی و ادارات کل آموزش و پرورش استانهای ذریعط برگزار می گردد، شرکت نماید.

الف- مواد درسی کتبی و شفاهی سال پنجم متوسطه رشته های علمی و ادبی مطابق مفاد بند (د) رای صادره در دویست و پنجاهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود. درس هندسه از دروس پنجم متوسطه رشته علمی حذف می گردد.

ب- تاریخ، برنامه، زمان برگزاری امتحانات، نحوه طرح سوالات، تصحیح اوراق، اعلام نتایج و صدور کارنامه قبولی یا مردودی برای شرکت کنندگان در امتحانات فوق با مسئولیت مستقیم اداره کل امتحانات و با همکاری دفتر آموزش عمومی خواهد بود.

سند شماره (۱۸): انجام امتحانات نهایی متوسطه معاودین عراقی به زبان عربی

۲-۸- ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی

• تاریخ ۱۳۶۱/۱۰/۲۲، وزیر آموزش و پرورش وقت، آقای علی اکبر پرورش، نحوه ادامه تحصیل دانش

آموزان رانده شده از کشورهای عربی را اعلام نمود.

اطلاعیه: براساس مصوبه ۲۸۸ جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، درمورد معاودین عراقی که پناهندگی آنان به تصویب وزارت کشور رسیده باشد؛ تسری یابد (سندوزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۱: سند ۱۹).

نحوه ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی

نحوه ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی

رأی صادره در دویست و هشتاد و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲/۱۰/۱۳۶۱ در مورد گزارش شماره ۸۰۱۰ مورخ ۲۷/۷/۶۱ دفتر روابط بین‌المللی موضوع نحوه ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی.

«آن بخش از آراء صادره شورای عالی آموزش و پرورش که در مورد معاودین عراقی به تصویب رسیده است، به تشخیص کمیسیون اسنادنامه‌ها و آیین‌نامه‌های دبیرخانه شورای عالی به معاودینی که پناهندگی آنان به تصویب وزارت کشور رسیده باشد، تسری می‌یابد.

موضوع نحوه تسری آراء صادره توسط شورای عالی آموزش و پرورش در مورد معاودین عراقی که پناهندگی آنان به تصویب وزارت کشور رسیده باشد، در دویست و هشتاد و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲/۱۰/۱۳۶۱ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجرا گذارده شود.

سید علی اکبر پرورش
وزیر آموزش و پرورش دولت جمهوری اسلامی ایران

سند شماره (۱۹): ادامه تحصیل دانش آموزان رانده شده از کشورهای عربی

عکس شماره (۶): تشکیل کلاس درس در اردوگاه های آوارگان جنگی استان ایلام

۹-۲- آموزش فعال و انجام امتحانات در نقاط بحرانی کشور

- تاریخ ۱۳۶۵/۴/۳، مدیر کل آموزش و پرورش خوزستان به خبرگزاری جمهوری اسلامی گفته بود که با توجه به کمبود امکانات آموزشی، سعی شده است که به تمام نیازهای تحصیلی رزمندگان دانش آموز پاسخ مثبت داده شود. برای نمونه در همه پایگاه ها و یگان های سپاه و هر نقطه که دانش آموز رزمنده ای مستقر بوده و یا از نقاط مختلف کشور آمده است؛ آموزش فعال و امتحانات به نحو احسن انجام شده است به گونه ای که در مناطقی مثل فاو، اروندکنار و آبادان هیچ مشکل آموزشی نبوده است (روزنامه رسالت، ۱۳۶۵: سند ۲۰).

مرکز اسناد
ستاد تبلیغات جنگ

۰۰۷۲۶۶

۳۳

نام نشریه: رسالت

تاریخ انتشار: ۱۳۶۵/۴/۳

• مدیرکل آموزش و پرورش خوزستان:

با توجه به کمبود امکانات آموزشی، سعی شده است که به تمام نیازهای تحصیلی رزمندگان دانش آموز پاسخ مثبت داده شود

اهواز- خبرگزاری جمهوری اسلامی: از طریق اجرای تبصره ۱۶ قانون بودجه که به مودیان مالیاتی اجازه مشارکت در کارهای عمرانی میدهد ده مدرسه ده کلاسه طی سال گذشته در خوزستان ساخته شد و ۳۰ طرح دیگر آموزشی که نیمه تمام بود تکمیل شده و یا در حال تکمیل است.

مدیرکل آموزش و پرورش خوزستان که طی یک مصاحبه مطبوعاتی سخن میگفت در خصوص مشارکت هرچه بیشتر مردم در امر مدرسه سازی همچنین اظهار داشت مقرر گردیده از اولیاء دانش آموزان به هنگام ثبت نام به اندازه توانایشان پولی جهت احداث مدرسه دریافت شود تا بدین طریق کمبود فضای آموزشی برطرف شود و بودجه دولتی که برای این مدارس در نظر گرفته شده

دانش آموز پاسخ مثبت دهیم برای نمونه در همه پایگاهها و یگانهای سپاه و هر نقطه که دانش آموز رزمنده ای مستقر بوده از نقاط مختلف کشور آمده است آموزش فعال و امتحانات به نحو احسن انجام شده است بگونه ای که در مناطقی مثل فاو، اروند کنار و آبادان هیچ مشکل آموزشی نبوده است.

صرف مناطق محروم استان خواهد شد.

وی با اشاره به تسهیلات و امکانات که برای تحصیل رزمندگان دانش آموز در نظر گرفته شده است اظهار داشت با توجه به اینکه امکانات آموزشی در اینجا کم است اما سعی شده است که به تمام نیازهای تحصیلی رزمندگان

۲-۱۰- تسهیلات برای رفع مشکلات درسی و امتحانی دانش آموزان مناطق جنگ زده

• در تاریخ ۱۳۶۶/۲/۶، تسهیلات جدید آموزش و پرورش برای رفع مشکلات درسی و امتحانی دانش

آموزان مناطق جنگ زده اعلام شد.

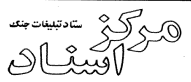
برای دانش آموزان مناطق جنگ زده که به علت بمباران دشمن در سال تحصیلی جاری (۶۵-۶۶) موفق به ثبت نام و ادامه تحصیل نشده اند و یا محدوده شهرستان محل اقامت خود را ترک نکرده و نتوانسته اند از امکانات آموزشی نیز به طور مطلوب استفاده نمایند، تسهیلات جدیدی فراهم شده است.

بخشنامه: برای این قبیل از دانش آموزان علاوه بر امتحانات خرداد و شهریور یک نوبت دیگر امتحان برگزار می شود. دانش آموزانی که موفق به شرکت در امتحانات ثلث اول یا دوم و یا هر دو ثلث نشده اند، می توانند یک نوبت در خرداد ماه امتحان دهند و مواد تجدیدی را در شهریور ماه و نوبت دیگری که برایشان منظور خواهد شد، امتحان دهند. برای دانش آموزانی که امتحان ثلث اول یا دوم را گذرانیده و موفق به ادامه تحصیل نشده اند و نتوانند در امتحانات خرداد و یا شهریور ماه سال ۶۶ نیز شرکت نمایند، یک سال ترک تحصیل محسوب شده و کارنامه مردودی برایشان صادر نخواهد شد. سال تحصیلی ۱۳۶۷، حداکثر یکسال به سقف سنی دانش آموزانی که به علت مردودی و یا ترک تحصیل، شرایط سنی مقرر را از دست می دهند، افزوده خواهد شد. دانش آموزان سال چهارم متوسطه در صورتی که برابر مقررات در امتحانات خرداد و شهریور ماه شرکت نموده و مردود شوند و مایل نباشند از مفاد رأی صادره در چهارصد و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۶۵/۱۱/۶ استفاده نمایند؛ می توانند یک سال دیگر کلاس چهارم را بگذرانند (روزنامه ابرار، ۱۳۶۶: سند ۲۱).

لایحه

۱۳۶۶/۵/۶

۰۰۰۴۵۲۳

تسهیلات جدید آموزش و پرورش برای رفع مشکلات درسی و امتحانی دانش آموزان مناطق جنگ زده اعلام شد

دانش آموزانیکه موفق به شرکت در امتحانات نلت اول یا نلت دوم و یا هر دو نلت نشده‌اند میتوانند یک نوبت در خرداد ماه امتحان دهند و مواد تجدیدی را در شهریور ماه و نوبت دیگری که برایشان منظور خواهد شد امتحان دهند.

برای دانش آموزانیکه امتحان نلت اول یا نلت دوم و یا نلت اول و دوم را گذرانیده و موفق به ادامه تحصیل نشده‌اند و نتوانند در امتحانات خرداد و یا شهریور ماه سال ۶۶ نیز شرکت نمایند یکسال ترک تحصیل محسوب شده و کارنامه مردودی برایشان صادر خواهد شد.

برای سال تحصیلی آینده حداکثر یکسال به سقف سنی دانش آموزانی که به علت مردودی و یا ترک تحصیل شرایط سنی مقرر را از دست می‌دهند افزوده خواهد شد.

در این بخشنامه آمده است دانش آموزان سال چهارم متوسطه در صورتیکه برابر مقررات در امتحانات خرداد و شهریورماه شرکت نموده و مردود شوند و مایل نباشند از مقام رای صادره در چهارم سد و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۶/۱/۶۶ استفاده نمایند میتوانند یکسال دیگر کلاس چهارم را بگذرانند.

★ برای سال تحصیلی آینده یک سال به سقف سنی دانش آموزانی که به علت مردودی و یا ترک تحصیل، شرایط سنی مقرر را از دست می‌دهند افزوده می‌شود.

★ از دانش آموزان مناطق جنگ‌زده علاوه بر امتحانات خرداد و شهریور ماه یک نوبت دیگر امتحان گرفته می‌شود.

برای دانش آموزان مناطق جنگ‌زده که به علت بیماریهای دشمن در سال تحصیلی جاری (۶۵، ۶۶) موفق به ثبت نام و ادامه تحصیل نشده‌اند و یا محدود شهرستان محل اقامت خود را ترک نکرده و نتوانسته‌اند از امکانات آموزشی نیز بطور مطلوب استفاده نمایند تسهیلات جدیدی فراهم شده است.

روابط عمومی وزارت آموزش و پرورش با صدور بخشنامه‌ای تسهیلات ارائه شده در این زمینه را به شرح زیر اعلام کرد: برای این قبیل دانش آموزان علاوه بر امتحانات خرداد و شهریور ماه یک نوبت دیگر امتحان برگزار میشود.

۱۱-۲- تأسیس مدارس خاص برای دانش آموزان عراقی

- تاریخ ۱۳۶۶/۹/۲۴، موافقت اصولی با تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی صورت گرفت. مصوبه: در یکصد و سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۶۶/۹/۲۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به شماره ۳۸۲۶/ش به تاریخ ۱۳۶۶/۱۰/۵ بنا به تقاضای رانده شدگان عراقی از وزارت آموزش و پرورش برای تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی، با تأسیس این مدارس موافقت نمود (سندوزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۶: سند ۲۲).

موافقت اصولی با تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی

شماره: ۳۸۲۶/ش - تاریخ: ۶۶/۱۰/۵ بنا به تقاضای رانده شدگان عراقی از وزارت آموزش و پرورش برای تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی، شورای عالی، علی الاصول با تأسیس این مدارس موافقت و مقرر نمود که وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه تأیید رسمیت این مدارس و کیفیت اعطای مدرک تحصیلی به دانش آموزان مذکور، ابتدا جوانب کار را مطالعه و نظر خود را به شورای عالی ارائه نماید.

سند شماره (۲۲): تأسیس مدارس خاص دانش آموزان عراقی

۱۲-۲- پذیرش دانش آموزان جنگ زده در مدارس شهرهای مختلف

- در تاریخ ۱۳۶۷/۱/۱۵، بخشنامه ای تدوین و به ادارات کل ارسال شده است که بر مبنای آن کلیه مناطق در شهرها موظف هستند، نسبت به پذیرش دانش آموزانی که شهرهای آنان مورد تهاجم و تهدید دشمن بعثی است، اقدام و همکاری کنند تا این فرزندان، از تحصیل عقب نمانند. آقای اکرمی در مورد معلمان و کادر آموزشی مدارس این شهرها گفت: کلیه کادر آموزشی شهرهایی که فعلاً فعالیت آموزشی ندارند، اگر در شهرستانها هستند، باید خود را به اداره آن شهرستان معرفی کنند تا در صورت نیاز از وجودشان برای تدریس استفاده شود و معلمانی که در شهرهای خود باقی مانده اند، لازم است حداقل هفته ای یک بار در مدرسه حضور یابند تا چنانچه دانش آموزان از نظر آموزش و درس به سؤال یا مشکلی برخوردند؛ آنان را یاری کنند (روزنامه کیهان، ۱۳۶۷: سند ۲۳).

کیهان ۱۳۶۷/۱/۱۵

۱۰۸

۰۱۱۴۴۷

گفتگوی کیهان با وزیر آموزش و پرورش پیرامون امتحانات و وضع مدارس شهرهای مورد تهدید دشمن

ضبط برنامه‌های اصلی مقاطع مختلف آغاز شده است که در ساعتهای مناسب پخش می‌شود و دانش‌آموزان می‌توانند با استفاده از این برنامه‌ها تاحدی از عقب‌ماندگی تحصیلی خود جلوگیری کنند.

آقای اکرمی در پایان افزود: از اولیا و دانش‌آموزان درخواست دارم از این فرصت بدست آمده استفاده کنند و با جدیت در ادامه تحصیل، پوزۀ دشمن را نیز همچون گذشته به‌خاک بمالند.

امتحانات نکت آخر دانش‌آموزان کلیه مقاطع تحصیلی سراسر کشور در خرداد ماه و بدون وقفه برگزار می‌شود.

این خبر را سید کاظم اکرمی وزیر آموزش و پرورش صبح امروز در گفتگوی تلفنی با خبرنگار کیهان اعلام کرد و درخصوص ادامه تحصیل دانش‌آموزان شهرهای مورد هجوم دشمن اظهار داشت: بخشنامه‌ای تدوین و به ادارات کل ارسال شده است که بر مبنای آن کلیه مناطق در شهرها موظف هستند نسبت به پذیرش و تدریس دانش‌آموزانی که شهرهای آنان مورد تهاجم و تهدید دشمن بمشی است اقدام و همکاری کنند. تا این فرزندان از تحصیل عقب نمانند.

آقای وزیر سپس در مورد معلمان و کادر آموزشی مدارس این شهرها گفت، کلیه افراد شامل در کادر آموزشی شهرهایی که فعلاً فعالیت آموزشی ندارند اگر در شهرستانها هستند باید خود را به اداره آن شهرستان معرفی کنند تا در صورت نیاز از وجودشان برای تدریس استفاده شود و معلمان که در شهرهای خود باقی مانده‌اند لازم است حداقل هفته‌ای یک‌بار در مدرسه حضور یابند تا چنانچه دانش‌آموزان از نظر آموزشی و درسی به سؤال یا مشکلی برخورد مانند آنان را یاری کنند.

وی سپس یادآور شد که با همکاری صدا و سیما،

۲-۱۳- تلاش آموزش و پرورش فارس در رابطه با دانش آموزان جنگ زده

• تلاش ۶ ساله (۶۵-۶۰)، آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با دانش آموزان جنگ زده:

تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰۰ نفر دانش آموز که از مناطق جنگ زده به استان فارس مهاجرت نموده اند (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵: سند ۲۴).

تلاش ۶ ساله آموزش و پرورش در رابطه با جنگ تحمیلی

۰۲۰۲۲۹

* از جمله فعالیتهای دیگر آموزش و پرورش فارس در رابطه با جبهه عبارتند از: اهداء مبلغ ۳۴۶۴۱۷۹۹۵ ریال به جبهه ها و جنگزدگان، اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان و ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون مایحتاج رزمندگان.

۷۰

بمخصوص در شهر شیراز و تشکیل ستادی بمنظور هماهنگی و رسیدگی به امور فرهنگیان مهاجر این ستاد با همکاری صدهای از برادران و خواهران مهاجر از مناطق جنگی کار خود را آغاز نمود و محل خدمت و نحوه پرداخت حقوق و مسائل رفاهی و مسکن این خواهران و برادران را زیر نظر گرفت

۳- ایجاد دو بهیستاد در جبهه های نبرد حق علیه باطل که یکی از این بهیستادها در تسهیلات تأسیس گردیده و تسهیلات لازم را در اختیار ۷۴۰ نفر دانش آموزان سرزری قرار میدهد که شرکت در جنگ و جبهه را بر توفیق در شهر و دیار خود ترجیح داده اند. امکانات لازم شورای فراهم شده اند که این عزیزان ضمن شرکت فعال در جنگ بتوانند به ادامه تحصیل خویش نیز بپردازند.

۴- اقدام به بازسازی مناطق جنگی بمخصوص در شهر قهرمان پرور آبادان توسط هنرجویان

* استفاده از هر فرصت بمنظور تقویت رزمندگان عزیز در جبهه ها و انجام خدمات لازم در پشت جبهه ها پیوسته مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش فارس بوده است.

* تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰ هزار دانش آموز مهاجر جنگی و جذب ۲ هزار نفر از برادران و خواهران فرهنگی از اقدامات آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با برادران و خواهران مهاجر جنگی بوده است.

هنرستانهای فنی و تأمین مواد و اسلحه و ابزار لازم برای امور بازسازی و بازسازی و تعمیرات و صدور سند از کمکهای مردمی.

۵- اعزام بیش از ۱۴۳ نفر نیروی رزمنده به جبهه های جنگ و برنامه ریزی

۳) اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مورد معلمان مناطق جنگ زده

۱-۳- صدور دفترچه تأمین خدمات درمانی برای معلمان جنگ زده

- در سال ۱۳۶۰ برای ۳۸۰۰ نفر از فرهنگیان جنگ زده خوزستان و سایر فرهنگیان، فرم صدور دفترچه تأمین خدمات درمانی تنظیم گردید. (کارنامه دولت، ۱۳۶۰: ۶).

۲-۳- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با معلمان جنگ زده

- در سال های ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۵ دو هزار نفر از برادران و خواهران فرهنگی در نقاط مختلف استان، به خصوص در شهر شیراز جذب شدند و ستادی به منظور هماهنگی و رسیدگی به امور فرهنگیان مهاجر تشکیل شد. این ستاد با همکاری عده ای از برادران و خواهران مهاجر از مناطق جنگی، کار خود را آغاز نمود و نحوه پرداخت حقوق، مسائل رفاهی و مسکن این خواهران و برادران فرهنگی را زیر نظر گرفت (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵: سند ۲۵).

تلاش ۶ ساله آموزش و پرورش در رابطه با جنگ تحمیلی

۰۲۰۲۲۹

*** از جمله فعالیتهای دیگر آموزش و پرورش فارس در رابطه با جبهه عبارتند از:**
اهداء مبلغ ۳۴۶۴۱۷۹۹۵ ریال به جبهه ها و جنگزدگان، اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان و ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون مایحتاج رزمندگان.

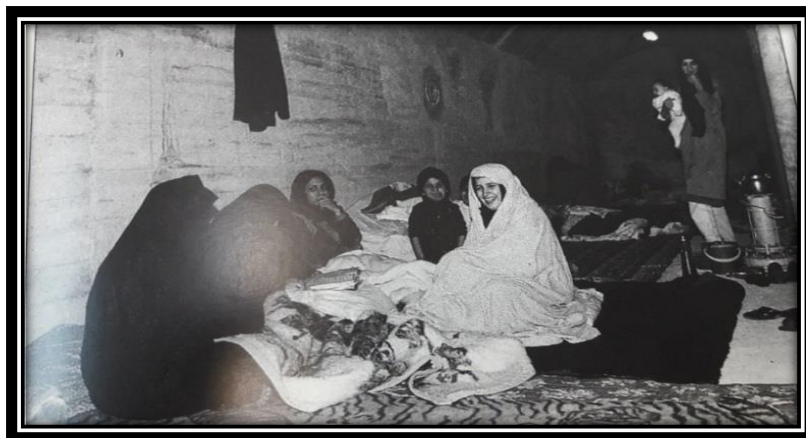
۱- تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰ نفر دانش آموز که از مناطق جنگزده به استان فارس مهاجرت نمودند. به یمنی است که جذب این تعداد دانش آموز با توجه به محدودیت فضای آموزشی و امکانات اعتباری مشکلنا بزرگی برای این اداره کل بوده است بهمنوس که مسئولیت خانوادها که فرزندانها را همراه خود میآوردند به مسئولیت خود در میآورد و در نقاط مختلف استان و

۲- تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰ نفر دانش آموز که از مناطق جنگزده به استان فارس مهاجرت نمودند. به یمنی است که جذب این تعداد دانش آموز با توجه به محدودیت فضای آموزشی و امکانات اعتباری مشکلنا بزرگی برای این اداره کل بوده است بهمنوس که مسئولیت خانوادها که فرزندانها را همراه خود میآوردند به مسئولیت خود در میآورد و در نقاط مختلف استان و

۳- تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰ نفر دانش آموز که از مناطق جنگزده به استان فارس مهاجرت نمودند. به یمنی است که جذب این تعداد دانش آموز با توجه به محدودیت فضای آموزشی و امکانات اعتباری مشکلنا بزرگی برای این اداره کل بوده است بهمنوس که مسئولیت خانوادها که فرزندانها را همراه خود میآوردند به مسئولیت خود در میآورد و در نقاط مختلف استان و

۴) اقدامات وزارت آموزش و پرورش در خصوص استحکام مدارس در برابر بمباران

سال سوم و چهارم جنگ، دولت مصوب کرد که بودجه ای در اختیار مدارس و ادارات بگذارند تا پناهگاه ساخته شود. مطابق آمار موجود، تنها در شهر تهران تعداد ۷۲۳ پناهگاه در سطح ادارات بیست گانه آموزش و پرورش احداث گردید. ساخت پناهگاه در مدارس به همت سازمان ها، نهادهای، شرکت ها و کارخانه های مختلف و با نظارت ادارات آموزش و پرورش انجام گرفت.

شماره (۷): نمونه ای از پناهگاه در مدارس و خیابانهای تهران

۴-۱- دستورالعمل و ابلاغ به استانها، جهت ساختن پناهگاه در مدارس

- در سال ۱۳۶۵، دستورالعمل جامع جهت ساختن جان پناه و پناهگاه در مدارس و ابلاغ آن به ۱۷ استان بمباران شده، تهیه گردید (کارنامه دولت، ۱۳۶۵: ۳۱).

۴-۲- احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن

- تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۵، احداث پناهگاه در کلیه مدارس تحت پوشش منطقه ۱۲ آموزش و پرورش از سوی وزارت پست و تلگراف و تلفن

روابط عمومی وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام کرد: در پی اعلام بسیج عمومی در دهه مقاومت و به منظور احداث پناهگاه و جان پناه و در پی اثر سازی حملات وحشیانه رژیم بعثی صهیونیستی عراق به مناطق مسکونی و مسئولیت وزارت پست و تلگراف و تلفن در ساخت و تأمین پناهگاه برای مدارس تحت پوشش منطقه ۱۲ آموزش و پرورش، پس از تشکیل ستادی به همین منظور در امور تربیتی منطقه مذکور، اکیپ های فنی و مهندسی شرکت مخابرات از شروع دهه مقاومت تا امروز برنامه های ضربتی بازدید از مدارس مختلف را آغاز نموده و ضمن بررسی وضعیت ساختمان های مدارس تحت پوشش این منطقه، عملیات ساخت پناهگاه در پنج مدرسه را شروع نمودند (روزنامه رسالت، ۱۳۶۵: سند ۲۶).

رسالت ۵ ۱۳۶۵/۱۲

۰۰۸۳۳۹

احداث پناهگاه در کلیه مدارس تحت پوشش منطقه ۱۲ آموزش و پرورش از سوی وزارت پست و تلگراف

بخش خبری:

روابط عمومی وزارت پست و تلگراف و تلفن اعلام کرد: در پی اعلام بسیج عمومی در دهه مقاومت به منظور احداث پناهگاه و جان پناه در بی اثر سازی حملات وحشیانه رژیم بعثی صهیونیستی عراق به مناطق مسکونی و مسئولیت وزارت پست و تلگراف و تلفن در ساخت و تأمین پناهگاه برای مدارس تحت پوشش منطقه ۱۲ آموزش و پرورش، پس از تشکیل ستادی به همین منظور در امور تربیتی منطقه مذکور، اکیپهای فنی و مهندسی شرکت مخابرات از شروع دهه تا امروز برنامه های ضربتی بازدید از مدارس مختلف را آغاز نموده و ضمن بررسی وضعیت ساختمانهای مدارس تحت پوشش این منطقه عملیات ساخت پناهگاه در پنج مدرسه را شروع نمودند که هم اکنون نیز ادامه دارد. در همین رابطه قرار است دو پناهگاه اجتماعی نیز در دو نقطه جنوب شرق تهران احداث و برای کلیه ۲۴۷ مدرسه این منطقه جان پناه یا پناهگاه ساخته شود. ضمناً شماره تلفنهای * ۳۹۰۰۷۳ و ۳۹۰۱۳۱ روابط عمومی ستاد تأمین پناهگاههای منطقه ۱۲ آماده دریافت هرگونه کمک و یاری امت حزب... و مقاوم و دیگر نهادهای انقلاب اسلامی هست.

سند شماره (۲۶): احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت پست و تلگراف و تلفن

۳-۴- احداث پناهگاه در مدارس توسط بانکهای کشور

- تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۵، بانکهای کشور، عملیات احداث پناهگاه مدارس یک منطقه آموزش و پرورش تهران را آغاز کردند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد، همگام با مردم مقاوم کشورمان، بانکهای کشور، عملیات احداث پناهگاه در کلیه مدارس یکی از مناطق آموزش و پرورش را آغاز نموده است (روزنامه کیهان، ۱۳۶۵: سند ۲۷).

کیهان ۵ ۱۳۶۵/۱۳

۰۱۳۵۵۳

بانک‌های کشور عملیات احداث پناهگاه مدارس يك منطقه آموزش و پرورش تهران را آغاز کردند

سرویس اقتصادی:
بانک مرکزی جمهوری
اسلامی ایران اعلام کرد هم‌نام
با مردم مقاوم کشورمان،
بانکهای کشور عملیات احداث
پناهگاه در کلیه مدارس یکی
از مناطق آموزش و پرورش
تهران را آغاز کرده است.

به گزارش رسیده قاسمی
رئیس کل بانک مرکزی ضمن
تحکیم مقاومت شهری دانست.

ارائه گزارشی در این زمینه
به ستاد پشتیبانی و هماهنگی
امور اجرایی مناطق بمباران
شده، آمادگی بانک مرکزی
جمهوری اسلامی ایران را
برای همکاری بیشتر در این
زمینه اعلام کرد.

ستاد ضمن تقدیر از تلاش
کارکنان بانکهای کشور این
حرکت را اقدام موثری در راه
تحکیم مقاومت شهری دانست.

سند شماره (۲۷): احداث پناهگاه در مدارس توسط بانک‌های کشور

۴-۴- احداث پناهگاه در مدارس توسط گروه صنعتی کفش ملی

- اسفند ماه ۱۳۶۵ ساخت پناهگاه در ۸ باب مدرسه از مدارس ناحیه ۶ تهران از طرف وزارت صنایع و سازمان صنایع ملی ایران به عهده گروه صنعتی کفش ملی گذاشته شد. در این مورد، ابتدا طرح اجرایی آن با تأیید وزارت آموزش و پرورش تهیه گردید و نسبت به اجرای آن بلافاصله اقدام گردید. (شاه آبادی، ۱۳۹۳: ۱۸۰).

۴-۵- احداث پناهگاه در مدارس توسط شهرداری تهران

- تاریخ ۱۳۶۶/۲/۲، شهرداری تهران اعلام کرد که کار احداث پناهگاه در ۸۳ واحد آموزشی از ۱۵۰ مدرسه موجود در منطقه ۱۰ را به عهده گرفته است که عملیات ساختمانی در ۴۷ مدرسه این ناحیه در مراحل پایانی است (شاه آبادی، ۱۳۹۳: ۱۸۰).

۴-۶- اختصاص اعتبار برای ایجاد پناهگاه توسط آموزش و پرورش

- در تاریخ ۱۳۶۶/۵/۳، وزارت آموزش و پرورش به منظور سنگرزایی و ایجاد پناهگاه در مدارس، یک میلیارد و صد میلیون ریال اعتبار اختصاص داد (روزنامه ابرار، ۱۳۶۶: سند ۲۸).

روزنامه

۱۳۶۶/۵/۳

۹۹

۰۰۰ ۴۲۳۷

توسط وزیر آموزش و پرورش در مشهد:

برنامه‌های وزارت آموزش و پرورش در زمینه‌های پناهگاه-سازی مدارس، توسعه مراکز آموزشی، نحوه تحصیل رزمندگان در جبهه و دوره‌های شبانه هنرستانی اعلام شد

● ۱۸۰ مجتمع آموزشی برای تحصیل رزمندگان ایجاد شده است

مشهد: خبرنگار ابرار - بمنظور سنگرزایی و ایجاد پناهگاه در مدارس کشور از سوی وزارت آموزش و پرورش در سال جاری یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون ریال اعتبار اختصاص یافته.

این مطلب را وزیر آموزش و پرورش که بمنظور شرکت در سمینار مدیران کل آموزش و پرورش به مشهد سفر بیان کرد، وی افزود در سال جاری ۲۹ میلیارد و ۴۲۰ میلیون ریال اعتبار توسط سازمان توسع‌سازی مدارس کشور به احداث و تکمیل یازده هزار کلاس آموزشی، ایجاد و تکمیل ۴۰ دانشسرای تربیت معلم و سه هنرستان صنعتی و نیز تأسیس تکمیل و تجهیز کارگاه‌های آزمایشگاهی هنرستان‌های کشاورزی، صنعتی و خدماتی و مدارس مناطق مختلف اختصاص یافته است. وی افزود: همزمان با شروع سال تحصیلی جدید ۲۰ دانشسرای تربیت معلم، ۶ هزار کلاس آموزشی و سه هنرستان صنعتی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد. وی پس‌

اشاره به تأیید رفاه حال فرهنگیان گفت: سال گذشته هفت میلیارد ریال وام فرهنگ‌یافته اضطراری برای فرهنگیان سراسر کشور و ۷ میلیارد ریال فرهنگ‌یافته برای تهیه مسکن معلمان روستایی اختصاص یافته است.

مجدداً اختصاص می‌یابد وی اضافه کرد ۱۸۰ مجتمع آموزشی برای رزمندگان در جبهه‌ها و پشت جبهه‌ها ایجاد شده که تنها در مجتمع‌های پشت جبهه برای هر نوبت ۶۰ هزار رزمنده پذیرفته می‌شود.

آقای اکرمی یادآور شد با تصویب شورای عالی آموزش کشور از سال جاری به سمت دانش‌آموزان و محصلین علوم دینی وابسته به مرکز بزرگ اسلامی سندج پس از موفقیت در امتحان بزرگ اخذ دیپلم ناشل می‌یابند.

وی همچنین گفت جهت رفاه آتدسسه از عزیزانیکه مایلند علاوه بر کار در هنرستان‌ها نیز تحصیلس

شاید دوره‌های تحصیلی شبانه هنرستان‌ها که به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسیده است از اول پائیز امسال برقرار می‌گردد و هنر - جوانی که روزها تمام وقت مشغول کارند و علاوه به ادامه تحصیل دارند می‌توانند در کلاس‌های شبانه مذکور شرکت نمایند و دیپلم فنی این رشته را اخذ کنند. وی افزود بدهی است هنرجویانی که از عهده امتحان عملی کلاس درجمل کار بر آیند لازم نیست مجدداً در کلاس‌های عملی هنرستان شرکت کنند.

وزیر آموزش و پرورش در پایان پیرامون تغییر نظام آموزشی، تأمین نیرو، کتاب، لوازم التحریر و لباس دانش‌آموزان - توضیحاتی داد و اظهار امیدواری کرد در سال جاری با جدیت وزارت خانه‌های بازرگانی و آموزش و پرورش از نظر کسب لوازم التحریر و لباس دانش‌آموزان مشکلی نداشته باشند.

سند شماره (۲۸): اختصاص اعتبار برای ایجاد پناهگاه توسط آموزش و پرورش

۴-۷- احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت راه و ترابری

- تاریخ ۱۳۶۶/۶/۲، هفتاد و یک پناهگاه احداث شده توسط وزارت راه و ترابری در منطقه ۱۷ به آموزش و پرورش تحویل داده شد. این پناهگاه‌ها در زیربنایی برابر ۱۴۰۰ مترمربع و با هزینه ای معادل ۳۵ میلیون تومان احداث شد و کیفیت ساخت آن نیز به دوصورت آجری و بتونی بوده است (روزنامه کیهان، ۱۳۶۶: سند ۲۹).

کیهان

تاریخ انتشار: ۱۳۴۴/۴/۴

۰۱۲۵۸۲

۱۳

عصر دیروز توسط وزارت راه و ترابری
۷۱ پناهگاه ساخته شده در مدارس
تحويل وزارت آموزش و پرورش شد

یکی از پناهگاههای بتونی احداث شده در مدارس که مورد بازدید وزرای آموزش و پرورش و راه و ترابری قرار گرفت

۷۱ پناهگاه احداث شده توسط وزارت راه و ترابری در منطقه ۱۷ آموزش و پرورش عصر دیروز طی مراسمی با حضور وزرای راه و ترابری و آموزش و پرورش به وزارت آموزش و پرورش تحويل شد. در این مراسم ضمن بازدید از چند پناهگاه در مدارس این منطقه از سوی مهندس سمیدی کیا توضیحاتی در مورد ساخت بیش از ۷۴ پناهگاهی در این منطقه داده شد. وی گفت: وزارت راه و ترابری به هنگام بیمار آنها مطابق سیاست دولت در این امر مهم شرکت کرد

و از اول اسفند ماه عملیات احداث پناهگاه را در منطقه ۱۷ با همکاری ۱۴ واحد وزارت راه آغاز کرد و تا پایان اردیبهشت ۷۱ پناهگاه در ۷۱ مدرسه و همچنین ۲ جان پناه در این منطقه ساخته شد.

مهندس سمیدی کیا افزود: این پناهگاهها بر زیربنایی برابر ۱۴۰۰ متر مربع و با هزینه ای معادل ۳۵ میلیون تومان به منظور متوسط متر مربعی ۳ هزار تومان احداث شده است و کیفیت ساخت

آنها نیز به دو صورت است یک نوع آن با سقف آجری و دیگری تیرچه بلوکی.

اکرمی وزیر آموزش و پرورش نیز در این مراسم ضمن تشکر از وزارت راه گفت: امیدواریم این حرکت سال آینده در وزارتخانه ها بصورت تاسیسی مدرسه در مناطق مختلف آموزش و پرورش و در مدارس کشور ادامه پیدا کند و هر وزارتخانه مسئولیت احداث و تجهیز و نگهداری آنها را بپذیرد و با نیازمندیهای این وزارتخانه برطرف شود.

از چند پناهگاه در مدارس این منطقه از سوی مهندس سمیدی کیا توضیحاتی در مورد ساخت بیش از ۷۴ پناهگاهی در این منطقه داده شد. وی گفت: وزارت راه و ترابری به هنگام بیمار آنها مطابق سیاست دولت در این امر مهم شرکت کرد

سند شماره (۲۹): احداث پناهگاه در مدارس توسط وزارت راه و ترابری

(۵) اقدامات قانونی و حقوقی وزارت آموزش و پرورش در مورد رزمندگان

۵-۱- ابلاغیه وزارت آموزش و پرورش در مورد استخدام خانواده شهدا، معلولین و مجروحین انقلاب و جنگ

• در سال ۱۳۵۹، دستورالعمل استخدام خانواده شهدا، معلولین و مجروحین انقلاب و جنگ به ادارات

آموزش و پرورش مناطق کشور ابلاغ شد.

ابلاغیه: بیش از ۵۰۰۰ فقره حکم بازنشستگی، ۳۰۰۰ فقره حکم هم طرازی و ۳۷۵۰ فقره حکم ضریب و ترمیم حقوق، صادر گردید (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۹).

۵-۲- اطلاعیه وزارت آموزش و پرورش در مورد تشکیل کلاس های تقویتی برای رزمندگان

- در تاریخ ۱۹/۱۰/۶۱، اداره کل آموزش و پرورش اعلام کرد: در نظر دارد با توجه به دستور العمل های وزارتی و به منظور جبران عقب ماندگی درسی و ایجاد تسهیلات لازم برای ادامه تحصیل رزمندگان ایثارگر و فداکار جبهه های نبرد، کلاس های تقویتی در پایه های مختلف برای کلیه دروس، در یک یا چند منطقه تهران دایر نماید.

اطلاعیه: کلیه برادران رزمنده ای که تاکنون در هیچ یک از مدارس تهران ثبت نام ننموده اند و یا ثبت نام کرده ولی احساس عقب ماندگی درسی می کنند؛ دعوت می نماید که با در دست داشتن آخرین مدرک تحصیلی خود و گواهی حضور در جبهه ها از ارگان های ذیربط، به اداره کل آموزش و پرورش تهران مراجعه و فرم مربوط را تکمیل نمایند (شاه آبادی، ۱۳۹۳: ۱۷۷).

۵-۳- استخدام رسمی و دادن مزایا به رزمندگان داوطلب با داشتن حداقل یک سال سابقه کار

- در سال ۱۳۶۲، استخدام رسمی مستخدمین پیمانی که داوطلبانه به جبهه رفته اند و اسیر یا مفقودالاثار شده اند و حداقل یک سال سابقه خدمت داشته اند. همچنین در زمینه پرداخت حقوق افراد مذکور به خانواده آنها اقدام گردیده است (کارنامه دولت، ۱۳۶۲: ۳۵).

۵-۴- استخدام جانبازان انقلاب اسلامی در مراکز آموزشی

- در سال ۱۳۶۲، استخدام جانبازان انقلاب اسلامی در مشاغل آموزشی و جذب این گونه افراد برای تحصیل در مراکز تربیت معلم اقدام و تسهیلات لازم فراهم گردیده است (کارنامه دولت، ۱۳۶۲: ۳۵).

۵-۵- صدور ابلاغیه وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه شرکت رزمندگان در امتحانات

در تاریخ ۱/۶/۱۳۶۳، وزارت آموزش و پرورش دستورالعمل جدیدی در مورد نحوه شرکت رزمندگان در امتحانات را به مناطق آموزشی ابلاغ نمود.

ابلاغیه: این دستورالعمل شامل دانش آموزان، هنرجویان و داوطلبان آزاد کلیه دوره های تحصیلی شده است که مأموریت آنها در سال تحصیلی ۶۱-۶۲ و بعد از آن انجام شده و یا خواهد شد. -امتحانات رزمندگان در هر سال، در چهار نوبت: خرداد، شهریور، آذر و اسفند ماه انجام می شود و رزمندگان به جز مجروحین و بستری شدگان می بایست پس از مراجعت از جبهه در امتحانات اولین نوبت و یا حداکثر نوبت بعد شرکت کنند. شرکت رزمندگان در امتحانات کلیه مواد درسی هر پایه، اختیاری است و ادارات آموزش و پرورش موظف هستند برای رزمندگان، کلاس های فشرده تشکیل دهند (نشریه آزادگان، ۱۳۶۳: سند ۳۰).

۱۱"حتراماً نظر به اینکه در میان جانبازان عزیز و عاشق انقلاب، هستند کسانی که با تمامی علاقه و اشتیاق به ادامه تحصیل، بخاطر نقائص عضوی قادر به حضور در جلسات امتحانی نیستند؛ بنابراین برمسئولین امر فرضی است که امکانات لازم را در اختیار آنان قرار دهند. لذا خواهشمند است، ضمن شناسایی این قبیل عزیزان، تربیتی اتخاذ فرمائید که در محل سکونت یا هر مکان دیگری که امکان حضور ایشان هست، حتی به صورت انفرادی از آنان امتحان به عمل آید. بدیهی

است رعایت دقیق کلیه مقررات و آئین نامه های امتحانی ، امری است الزامی " (سندوزارت آموزش و پرورش
۱۳۶۳: سند ۳۱).

شماره ۸۷۴
تاریخ ۱۳۶۳/۴/۲۳
پرست

بسمه تعالی

وزارت آموزش و پرورش
اولت هماهنگی و امور استانها

اداره کل آموزش و پرورش استان / ستاد مرکزی امداد پیشیبانی

احتراما ،

نظریه اینکه در میان جوانان عزیز و عاشقان انقلاب ، هستند
کسانی ، که با تمامی علاقه و اشتیاق به ادامه تحصیل ، به خاطر
نقص عضویت قادر به حضور در جلسات امتحانی نیستند ، بنابراین بر
مسئولین امر فرضی است که امکانات لازم را در اختیار آنان قرار دهند .
لذا خواهشمند است ، ضمن شناسایی این قبیله عزیزان ، ترتیبی اتخاذ
فرمایند که در محل سکونت یا محله های دیگری که امکان حضور ایشان
هست حتی بصورت انفرادی از آنان امتحان به عمل آید .
بدیهی است رعایت دقیق کلیه مقررات و آئین نامه های امتحانی امری
است الزامی % ش

با کبریا
معاون هماهنگی و امور استانها

ورود دفتر ستاد مرکزی امداد پیشیبانی
تاریخ ۱۳۶۳/۴/۲۳
شماره ۱۳۸۲۲

۲۰۱
۱-۳۴

سند شماره (۳۱): ابلاغ اخذ امتحان از افراد جانباز دچار نقص عضو

۵-۸- صدور موافقتنامه وزیر آموزش و پرورش در مورد پرداخت حقوق معلمان حق التدریس و داوطلب اعزام به جبهه

- در تاریخ ۱۳۶۴/۴/۹، وزیر آموزش و پرورش وقت، آقای اکرمی با پرداخت حقوق و مزایای معلمان حق التدریس و داوطلب اعزام به جبهه موافقت کردند.
- موافقتنامه: پرداخت حقوق و مزایای معلمان حق التدریس که داوطلب اعزام به جبهه می باشند و در مدت مأموریت خود در جبهه ها هستند، از طریق ادارات آموزش و پرورش مناطق و شهرستان ها بلامانع است (سندوزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۳۲).

شماره ۱۳۷۲
تاریخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۷
پرونده

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
دفتر وزیر

کمیسیون عالی
آموزش و پرورش
کتابخانه و اسناد

۱۳۷۲

اداره کل آموزش و پرورش استان
پروانه اختصاصی و مزایای سلطان حق الله رحیم که در اولاد
اعزام به جبهه می باشد و مدت با مورت خود در جبهه حاضر و طریق
ادارات آموزش و پرورش مناطق و شهرستانها بلا مانع است -

سید کاظم اکیس

وزیر آموزش و پرورش

شماره ۱۳۷۲
تاریخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۷
پرونده

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
دفتر وزیر

کمیسیون عالی
آموزش و پرورش
کتابخانه و اسناد

۱۳۷۲

اداره کل آموزش و پرورش استان
پروانه اختصاصی و مزایای سلطان حق الله رحیم که در اولاد
اعزام به جبهه می باشد و مدت با مورت خود در جبهه حاضر و طریق
ادارات آموزش و پرورش مناطق و شهرستانها بلا مانع است -

سید کاظم اکیس

وزیر آموزش و پرورش

سند شماره (۳۲): صدور موافقتنامه وزیر آموزش و پرورش در مورد پرداخت حقوق معلمان حق التدریس و داوطلب اعزام به جبهه

۹-۵- تصویب پرداخت حقوق کارکنان اسیر به خانواده آنها

- در تاریخ ۱۳۶۴/۸/۷، در اجرای ماده واحده قانون درباره اجازه پرداخت حقوق و فوق العاده های مستمر کارکنان دولت که به اسارت رژیم مزدور عراق درآمده یا در مناطق اشغالی و جنگی باقی مانده اند به عائله تحت تکفل آنان مصوب ۱۳۶۰/۸/۳ مجلس شورای اسلامی، فوق العاده های بدی آب و هوا، محرومیت از تسهیلات زندگی و محل خدمت، مشروط بر آنکه قبل از اسارت به آنان پرداخت می گردیده و با رعایت مقررات مربوط، در مدت اسارت به عائله تحت تکفل آنان قابل پرداخت می باشد (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۳۳).

شماره ۴۱۷۲۲۲
تاریخ ۱۳۶۴/۸/۲۲
پوست
موضوع

وزارت آموزش و پرورش - اداره کل امور اداری

از : دفتر امور حقوقی و آموزش
موضوع : فوق العاده های سه گانه

بازگشت بنامه شماره ۲۷۶۰۷/۲ مورخ ۶۴/۷/۸ و پیرو نامه های شماره ۴۱/۳۰۳ -
مورخ ۶۴/۶/۲۰ ایستادگی و پیرو نامه شماره ۵۱/۱۵۹۵ مورخ ۶۴/۵/۱۰ دفتر بررسی
حقوق و مزایا و امور رفاهی اعلام میدارد :

در اجرای ماده واحده قانون راجع به اجازه پرداخت حقوق و فوق العاده های مستمر
کارکنان دولت که به اسارت رژیم مزدور عراق درآمده یا در مناطق اشغالی و جنگی باقی مانده اند
به عائله تحت تکفل آنان مصوب ۶۰/۸/۳ مجلس شورای اسلامی فوق العاده های بدی آب و هوا
و محرومیت از تسهیلات زندگی و محل خدمت مشروط بر آنکه قبل از اسارت به آنان پرداخت میگردد
با رعایت مقررات مربوط در مدت اسارت به عائله تحت تکفل آنان قابل پرداخت می باشد .

۱۸/۱۸/۵

علامه علی - صنعتی
معاونت - دفتر

ورود دفتر ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی
تاریخ ۶۴/۸/۲۲
شماره ۴۱۶۲

پیرو بخشنامه های شماره ۳۰۳/۱۱/۱۰ و ۸۸/۸/۲۷ مورخ ۱۱۷ -
۶۴/۸/۲۲ به اداره کل آموزش و پرورش استان ارسال میگردد .
در برگه ها و موارد آری - مستند

۲-۲۵

۶۴/۸/۲۲
رونوشت : ۶۴/۸/۲۲

۹۵

سند شماره (۳۳): تصویب پرداخت حقوق کارکنان اسیر به خانواده آنها

۱۰-۵- ارائه خدمات فرهنگی به دانش آموزان شاهد به فرمان امام خمینی

امام خمینی (ره)، فرمان تاریخی و مهمی را در تاریخ ۱۳۶۵/۱/۶ خطاب به سرپرست وقت بنیاد شهید انقلاب اسلامی مبنی بر اهتمام و رسیدگی مناسب تر به امور فرهنگی فرزندان شاهد، صادر فرمودند. در مهرماه همان سال ارائه خدمات فرهنگی به دانش آموزان شاهد در قالب دو طرح نیمه متمرکز (مدارس شاهد) و طرح پراکنده (دانش آموزان شاهد در سایر مدارس) شروع شد. تعداد ۱۰۹ واحد دبستان شاهد و ۳۸ واحد مدرسه راهنمایی تحصیلی شاهد با همکاری بنیاد شهید و بنیاد مستضعفان برای اجرای این امر اختصاص یافت و آیین نامه های اجرایی مربوط به آن تهیه و تدوین شد (کارنامه دولت، ۱۳۶۵: ۲۰).

۱۱-۵- تصویب اعطای امتیاز به رزمندگان

- در تاریخ ۱۳۶۵/۳/۶، در هفتمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی، اعطای امتیاز به رزمندگان جبهه های جنگ تحمیلی تصویب شد.

مصوبه: رزمندگانی که در پاسخ به فرمان امام در تاریخ ۱۳۶۵/۱/۴، داوطلبانه به جبهه های جنگ رفته اند؛ می توانند در کنکور امسال دانشگاه ها شرکت کنند و وزارت فرهنگ و آموزش عالی شانس قبولی یکسان با سایر داوطلبان کنکور برای ایشان در نظر خواهد گرفت. البته شرط حداقل ۶ ماه خدمت در جبهه برای این داوطلبان نیز لازم الرعایه است، نهایت آن مدت باقی مانده را پس از کنکور می توانند در جبهه ها بگذرانند (مصوبه هیأت وزیران، ۱۳۶۵: سند ۳۴).

اعطای امتیاز به رزمندگان جبهه های جنگ تحمیلی
مصوب هفتمین جلسه مورخ ۱۳۶۵/۳/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی
روزنامه رسمی شماره: ۱۲۱۸۹۰ د ش - تاریخ: ۱۳۶۵/۱۰/۱۱
رزمندگانی که در پاسخ به فرمان امام خمینی مدظله (در تاریخ ۱۳۶۵/۱/۴) داوطلبانه به جبهه های جنگ رفته اند؛ می توانند در کنکور امسال دانشگاه ها شرکت کنند و وزارت فرهنگ و آموزش عالی شانس قبولی یکسان با سایر داوطلبان کنکور برای ایشان در نظر خواهد گرفت. البته شرط حداقل ۶ ماه خدمت در جبهه برای این داوطلبان نیز لازم الرعایه است. نهایت آن که مدت باقیمانده را پس از کنکور می توانند در جبهه ها بگذرانند.
تاریخ تصویب ۱۳۶۵/۰۳/۰۶: مرجع تصویب: مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

۵-۱۲- صدور اطلاعیه در جهت تخصیص مدارس ویژه برای فرزندان شهدا

در تاریخ ۶۵/۳/۸، اطلاعیه ای صادر گردید مبنی بر این که فرزندان شهدا از سال تحصیلی جدید در مدارس ویژه ای تحصیل و ۵ درصد پذیرفته شدگان دانشگاه ها از این افراد خواهند بود. اطلاعیه: از اول سال تحصیلی ۱۳۶۶-۱۳۶۵، بیست و چهار دبستان و مدرسه راهنمایی جهت تحصیل فرزندان شهدا، مفقودین، اسرا و جانبازان در تهران فعالیت می کنند و نیز ۵ درصد از کل دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه ها در آزمون امسال، از فرزندان شهدا خواهند بود (شاه آبادی، ۱۳۹۳: ۱۸۱).

۵-۱۳- تصویب اساسنامه مدارس ایثارگران

• در سال ۱۳۶۹ اساسنامه مدارس ایثارگران (رزمندگان، جانبازان و آزادگان) تصویب شد. مصوبه: در تاریخ ۱۳۶۹/۷/۲، اساسنامه مدارس ایثارگران (رزمندگان، جانبازان و آزادگان) مشتمل بر ده ماده و سه تبصره در پانصد و چهاردهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش به تصویب رسید (سندوزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۹: سند ۳۵).

اساسنامه مدارس ایتارگران

فصل اول - هدف :

از آنجا که لازم است برای رزمندگان وجانبازان وآزادگان عزیز (که از این پس در این اساسنامه به نام عمومی ایتارگران خوانده می شوند) نظام آموزشی خاصی به وجود آید که با مقتضیات عمومی ایتارگران تناسب بیشتری داشته و از انعطاف لازم برای انطباق با انواع توانائیا و آمادگیهای آنان برخوردار باشد و امکان تقویت بنیه علمی آنان را برای ادامه تحصیل فراهم آورد، مجتمع های آموزشی خاصی به نام مدارس ایتارگران بر طبق ضوابط مندرج در این اساسنامه تأسیس می شود.

فصل دوم - کلیات:

- ماده 1- مدارس ایتارگران شامل دوره راهنمایی، متوسطه نظری و فنی و حرفه ای در مراکز استانها ایجاد و در سایر شهرستانها نیز بنا به مقتضیات و امکانات آموزش و پرورش منطقه تشکیل می گردد.
- ماده 2- برنامه آموزشی مدارس ایتارگران در طول هر سال تحصیلی به صورت دوتیم سال و یک ترم تابستانی است. در هر تیم سال پانزده هفته برای آموزش و سه هفته برای اجرای امتحانات منظور می شود.
- ماده 3- برنامه های آموزشی این مدارس بر مبنای برنامه های مصوب هر پایه تحصیلی خواهد بود و هر درس ارزش و اعتبار مستقلی را داراست. لذا عدم احراز شرایط قبولی در یک ماده درسی، لطمه ای به دیگر مواد درسی ایتارگر وارد نخواهد کرد.
- ماده 4- تعداد ساعات تدریس هر درس در هر تیم سال دو برابر ساعات تعیین شده در برنامه های مصوب خواهد بود و در ترم تابستانی چهار برابر ساعات تعیین شده است.
- تبصره - حداقل و حداکثر تعداد ساعات تحصیل در هر تیم سال تحصیلی و نیز مدت مجاز برای تحصیل بر اساس آیین نامه ای که به تصویب کمیسیون ماده 8 این آیین نامه می رسد خواهد بود.
- ماده 5- تقدم و تأخر دروس در هر رشته و هر دوره تحصیلی بر اساس جدولی که توسط کمیسیون ماده 8 این آیین نامه تعیین می گردد، مشخص خواهد شد.
- ماده 6- کلیه دروس ایتارگران در پایه های تحصیلی مختلف به صورت حضوری، نیمه حضوری و غیر حضوری طبق ضوابطی که به تصویب کمیسیون ماده 8 این آیین نامه می رسد، خواهد بود.
- تبصره 1- ایتارگران از گذراندن دروس طرح کاد و ورزش و آمادگی دفاعی معاف می باشند.
- تبصره 2- آزادگان می توانند در ابتدای هر تیم سال تحصیلی در امتحانات دروسی که آمادگی دارند شرکت نمایند و در صورت قبول شدن از انتخاب آن درس یا دروس در آن سال تحصیلی معاف خواهند بود.
- ماده 7- آزادگان می توانند بدون شرکت در امتحان تغییر رشته از رشته فنی و حرفه ای به رشته نظری و بالعکس و یا از یک رشته نظری به رشته دیگر مورد علاقه خود تغییر رشته داده و ادامه تحصیل دهند.

فصل سوم - روش اجراء:

- ماده 8- کمیسیونی تحت عنوان کمیسیون امور تحصیلی ایتارگران مرکب از اعضای ذیل در ستاد هماهنگی امور ایتارگران و با مسؤولیت رئیس این ستاد تشکیل می گردد: (ل)
- الف- دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش.
- ب- مشاور وزیر و رئیس ستاد هماهنگی امور رزمندگان، جانبازان و آزادگان (ایتارگران)
- ج- مدیر کل دفتر آموزش متوسطه.
- د- مدیر کل دفتر آموزش ابتدایی و راهنمایی تحصیلی.
- ه- مدیر کل امتحانات.

۶) خسارات جنگ تحمیلی به فضاهای آموزشی

قبل از وقوع جنگ، در حدود سی هزار مؤسسه آموزش تحصیلی در سرتاسر کشور وجود داشتند که از این تعداد در حدود سه هزار مؤسسه که شامل دو هزار و یکصد و بیست باب مدرسه ابتدایی، چهار صد باب مدرسه راهنمایی، سیصد و پنجاه باب دبیرستان، دوازده باب هنرستان فنی، هشت باب تأسیسات دانشگاهی متعلق به وزارت آموزش عالی، هشت باب مدرسه تربیت بدنی و هشت دستگاه ساختمان اداری آسیب دیدند. در زمان بازدید هیئت کارشناس سازمان ملل، یک هزار و چهارصد و بیست باب از آنها مورد بازسازی قرار گرفته و در بهره برداری قرار داشتند. علاوه بر وارد آمدن خسارات مادی به ساختار زیربنایی آموزش تحصیلی، تعداد زیادی از دانش آموزان برای حفظ جان خویش به دیگر استان‌ها رفته و در عین حال تعداد قابل ملاحظه‌ای از دانش آموزان و آموزگاران نیز در جریان حملات کشته شدند (گزارش هیئت کارشناسی سازمان ملل پیرامون خسارات ناشی از جنگ تحمیلی به ایران آبان ۱۳۷۰).

جدول شماره (۵): خسارات جنگ به ساختمان‌ها و تأسیسات عمومی بخش آموزش تا اسفند ماه ۱۳۶۵ به ریال

عنوان	مبلغ به ریال
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان ایلام	۸۰۵۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی	۱۰۷۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان	۸۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان باختران (کرمانشاه)	۲۵۲۷۱۲۲۶۴
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان بوشهر	۳۲۰۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان	۲۳۰۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان	۷۵۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان‌ها و تأسیسات اداری و آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان همدان	۱۰۰۰۰۰۰۰
جمع	۱۸۰۷۷۱۲۲۶۴

کمیسیون اقتصادی برآورد خسارات جنگ تحمیلی (نشریه شماره ۸): ۱۳۶۷

جدول شماره (۶): خسارات جنگ به ماشین آلات و تجهیزات در بخش آموزش تا اسفندماه سال ۱۳۶۵ به ریال

عنوان	مبلغ به ریال
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان ایلام	۹۰۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی	۳۰۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان	۴۰۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان باختران (کرمانشاه)	۳۷۵۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان بوشهر	۲۰۰۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان خوزستان	۲۰۰۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان	۱۸۰۰۰۰۰۰
خسارات ناشی از انهدام ماشین آلات و تجهیزات آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان همدان	۱۰۰۰۰۰۰۰
جمع	۱۱۲۵۰۰۰۰۰

کمیسیون اقتصادی برآورد خسارات جنگ تحمیلی (نشریه شماره ۸: ۱۳۶۷)

جدول شماره (۷): خسارات جنگ به ساختمان ها و تأسیسات عمومی بخش آموزش تا سال ۱۳۷۰ به ریال

عنوان	مبلغ به ریال
خسارات وارده به ساختمان های کودکان، دبستان، راهنمایی، دبیرستان، مراکز تربیت معلم و سایر ساختمان های آموزشی و اداری استان خوزستان	۱۴۷۳۸۸۵۷۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان های کودکان، دبستان، راهنمایی، دبیرستان، مراکز تربیت معلم و سایر ساختمان های آموزشی و اداری استان ایلام	۱۰۵۰۰۰۰۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان های کودکان، دبستان، راهنمایی، دبیرستان، مراکز تربیت معلم و سایر ساختمان های آموزشی و اداری باختران (کرمانشاه)	۴۵۲۸۹۰۹۹۵۰
خسارات وارده به ساختمان های کودکان، دبستان، راهنمایی، دبیرستان، مراکز تربیت معلم و سایر ساختمان های آموزشی و اداری استان آذربایجان غربی	۱۶۰۵۲۱۲۰۰۰
خسارات وارده به ساختمان های کودکان، دبستان، راهنمایی، دبیرستان، مراکز تربیت معلم و سایر ساختمان های آموزشی و اداری استان کردستان	۵۴۰۰۰۰۰۰۰۰
جمع	۲,۲۴۶۲۹۷۸۹۵

گزارش هیئت کارشناسی سازمان ملل پیرامون خسارات ناشی از جنگ تحمیلی به ایران (آبان ۱۳۷۰)

جدول شماره (۸): خسارات جنگ به ماشین آلات و تجهیزات در بخش آموزش تا سال ۱۳۷۰ به ریال

عنوان	مبلغ به ریال
ماشین آلات و وسایل نقلیه آموزش و پرورش استان خوزستان	۱۵۹۲۴۰۰۰۰
ماشین آلات و وسایل نقلیه آموزش و پرورش استان ایلام	۱۶۰۰۰۰۰۰
ماشین آلات و وسایل نقلیه آموزش و پرورش استان باختران (کرمانشاه)	۶۹۸۴۹۳۰۰۰
ماشین آلات و وسایل نقلیه آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی	۶۸۰۰۰۰۰۰
ماشین آلات و وسایل نقلیه آموزش و پرورش استان کردستان	۳۱۱۵۰۰۰۰
جمع	۹۱۱۶۸۳۰۰۰

گزارش هیئت کارشناسی سازمان ملل پیرامون خسارات ناشی از جنگ تحمیلی به ایران (آبان ۱۳۷۰)

خسارات آموزشی شامل فعالیت مؤسسات فرهنگی و آموزشی اعم از دولتی و خصوصی است. این فعالیت، خدمات کودکان، دبستان‌ها، دبیرستان‌ها، دانشگاه‌ها و مدارس عالی و نظایر آن و نیز سایر خدمات آموزشی نظیر: خدمات معلمان خصوصی و آموزش کارمندان را در برمی گیرد.

ارتش عراق در زمان جنگ، حملات بسیاری را به مناطق غیرنظامی و مسکونی انجام داد. از جمله این حملات، بمباران حدود ۱۶۲ مدرسه در ایران بوده است که به کشته و زخمی شدن شماری از دانش آموزان ایرانی منجر شده است. برخی از این حملات، حمله موشکی و بمباران هوایی چند مدرسه در شهرهای بهبهان، بروجرد و میانه است.

۶-۱- خسارات مدرسه بمباران شده بهبهان

چهارم آبان ماه ۱۳۶۲ در حالی که دانش آموزان نوبت عصر مدرسه "شهید حمدالله" پیروز در کلاس‌های درس خود مشغول تحصیل بودند؛ مورد اصابت موشک دشمن قرار گرفتند که بر اثر آن، ۶۹ دانش آموز، ۴ معلم و یک خدمتگزار شهید و ۱۳۰ دانش آموز و ۱۱ معلم زخمی شدند. شدت حمله به حدی بود که ساختمان مدرسه به طور کلی نابود شد.

شماره (۸): مدرسه بمباران شده حمدالله پیروز در شهر بهبهان

اطلاعات

**سیمای
آفتاب جماران**
خاطراتی از زندگی امام خمینی (ره)

به کوشش غلامعلی رجایی

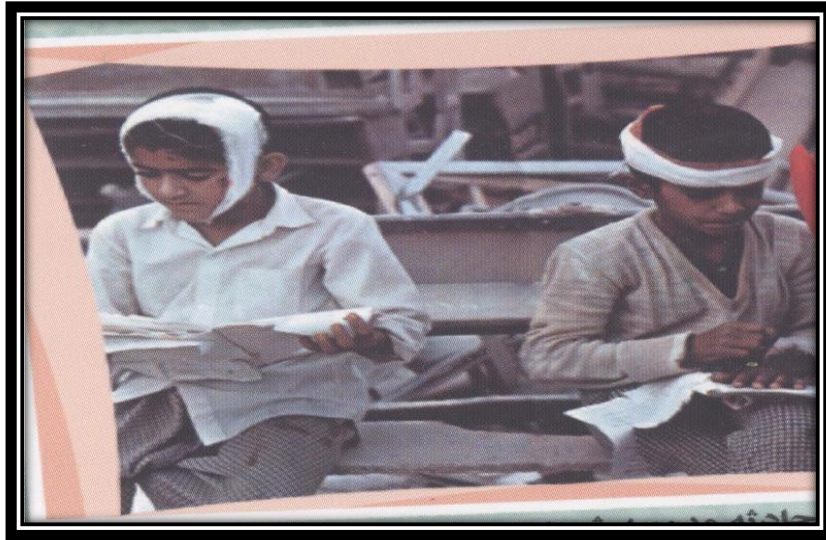
امام عاشق مردم است. آن شب که حادثه بهبهان اتفاق افتاده بود (بمباران مدرسه پیروز توسط هواپیماهای عراقی که در آن عده زیادی از دانش آموزان خردسال معصوم بهبهانی به شهادت رسیدند) ما در اتاقی نشسته بودیم.

امام تشریف آوردند. اولین حرفشان اشاره به این حادثه بهبهان بود. ایشان به قدری با تلخی و با غم از این حادثه یاد می کردند مثل این که برای فرزند خودشان چنین حادثه ای پیش آمده است.

امام برای فرزند خودشان گریه نکرد. اما برای بچه های مردم بارها گریه کرده است.

حضرت آیت الله خامنه ای - مقام معظم رهبری
- اطلاعات - ۶۲/۸/۷

شماره (۹): خاطرات امام خمینی از زبان حضرت آیت الله خامنه ای در مورد شهدای دانش آموز بهبهان

شماره (۱۰): تعدادی از دانش آموزان مصدوم در حال تحصیل مدرسه حمدالله پیروز در شهر بهبهان

شماره (۱۱): تصاویر شهدای دانش آموز مدرسه حمدالله پیروز در شهر بهبهان

۶-۲- خسارات دو مدرسه بمباران شده در بروجرد

زمستان ۱۳۶۵ و در بحبوحه جنگ ایران و عراق و پس از عملیات "کربلای ۵"، ارتش عراق به بمباران چندین مدرسه در غرب ایران پرداخت. بیستم دیماه ۱۳۶۵ موشک‌های عراق دو مدرسه را در بروجرد هدف قرار دادند. این حادثه درست هنگامی رخ داد که دانش آموزان نوبت بعد از ظهر، در صف هایشان ایستاده بودند. تعداد کشته‌های این دو مدرسه، در مجموع ۶۰ نفر بود. این مدرسه پسرانه، دبستان شهید فیاض بخش (دانش آموزان استثنائی) و دیگری مدرسه راهنمایی امام حسن مجتبی (ع) بود که در مجاورت یکدیگر قرار داشتند. تعداد ۶۸ دانش آموز مدارس شهید فیاض بخش و امام حسن مجتبی (ع) به درجه رفیع شهادت نائل آمدند.

شماره (۱۲): پيكرهاي دانش آموزان شهيد دبستان فياض بخش كه بر اثر بمباران به شهادت رسيدند.

شماره (۱۳): تعدادي از دانش آموزان شهيد دبستان فياض بخش كه بر اثر بمباران به شهادت رسيدند.

۳-۶- خسارات دومدرسه بمباران شده درمیانه

یازدهم بهمن ۱۳۶۵، درمیان مردم میانه شایع شد که فردا مدرسه دخترانه زینیه دراین شهر بمباران خواهد شد این خبراز رادیو اسرائیل پخش شده بود. ولی هیچ منبع موثق یا مسئولی این خبررا تأیید یا تکذیب نکرد. در ۱۲ بهمن ۱۳۶۵ دانش آموزان این مدرسه طبق معمول به مدرسه رفتند. دو مدرسه مجاور یکدیگر، یکی دبستان دخترانه زینیه و دیگری دبستان فاطمه الزهرا (س) مورد بمباران هوایی قرار گرفتند و ۳۳ دانش آموز و یک خدمتگزار کشته شدند.

شماره (۱۴): مدرسه بمباران شده در میانه

شماره (۱۵): پیکرهای دانش آموزان شهید مدرسه بمباران شده درمیانه (سیف اله طاهری)

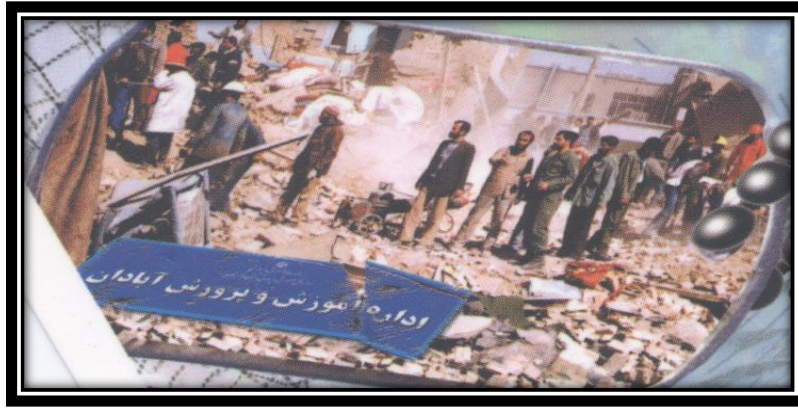
شماره (۱۶): گزارش روزنامه کیهان در مورد مدرسه بمباران شده میانه

شماره (۱۷): تصویر تعدادی از دانش آموزان مدرسه دخترانه میانه که بر اثر بمباران به شهادت رسیدند

۴-۶- خسارات بمباران اداره آموزش و پرورش آبادان

دوم مهرماه ۱۳۵۹ زمانی که اداره آموزش و پرورش، مشغول سروسامان دادن به مدارس و آموزشگاه ها برای سال تحصیلی جدید بود؛ جنگنده های عراقی با شکستن دیوار صوتی بر فراز شهر آبادان به پرواز درآمدند و یکی از بمب های سنگین خود را بر روی ساختمان آموزش و پرورش انداختند. در این بمباران ۲۵ نفر از معلمان و کارمندان به همراه رئیس اداره آموزش و پرورش آبادان (صمد صالحی) که نقش مؤثری در گردهمایی های فرهنگی در اوایل پیروزی انقلاب داشت؛ به درجه رفیع شهادت نایل شدند.

شماره (۱۸): بمباران اداره آموزش و پرورش آبادان

۶-۵- خسارات وارده به مدرسه بمباران شده رشید یاسمی در کرمانشاه

بیست و چهارم مهرماه سال ۱۳۵۹، دبستان رشید یاسمی در محله رشیدی از دبستان‌های تابعه اداره آموزش و پرورش ناحیه دو کرمانشاه مورد حمله هوایی دشمن بعثی قرار گرفت. در جریان این حمله وحشیانه، ۱۷ تن از دانش آموزان پایه دوم ابتدایی آموزشگاه به همراه یکی از کارکنان آموزشگاه به نام محمدعلی یوسفی به درجه رفیع شهادت نائل آمدند و تعدادی نیز مجروح شدند. این دبستان در سال ۱۳۶۳ بازسازی گردید و به دبستان شهدا تغییر نام یافت.

عکس شماره (۱۹): دانش آموزان مدرسه رشید یاسمی

عکس شماره (۲۰): تصاویر تعدادی از دانش آموزان مدرسه رشید یاسمی که بر اثر بمباران به شهادت رسیدند

۶-۶- خسارات آسیب‌های ناشی از جنگ به آموزش و پرورش استان کرمانشاه

در مورخ ۱۳۶۰/۸/۳۰، مهندس بی‌آزار درباره وضعیت آموزش و پرورش در مناطق جنگی استان باختران (کرمانشاه) گفت: بیش از ۲۰۰ واحد آموزشی در اثر جنگ تحمیلی و بمباران هوایی تخریب شده‌اند تا این لحظه خسارت وارده به واحدهای آموزشی این استان در حدود ۲۹۹۷۵۲۰۰۰۰ ریال می‌باشد (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۰۷).

جدول شماره (۹): مدارس بمباران شده در دوران دفاع مقدس

ردیف	نام استان/شهر	مدارس بمباران شده						توضیحات
		نام قدیم مدرسه	نام جدید مدرسه	تعداد شهدا	تعداد مجروحین	تاریخ واقعه	دخترانه/پسرانه	بمباران هوایی
۱	آذربایجان شرقی/میانه	زینبیه و فاطمه الزهرا	شهدای زینبیه و فاطمه الزهرا	۳۳	۵۸	۶۵/۱۱/۱۲	دخترانه	*
۲	آذربایجان شرقی/میانه	ثارالله	شهدای ثارالله	۶	۶	۶۵/۱۱/۱۲	پسرانه	*
۳	اصفهان/اصفهان	هاتف	هاتف	-	-	۶۵/۱۱/۱۱	پسرانه	*
۴	خوزستان/آبادان	دبیرستان رازی	رازی	۲	۲	-	پسرانه	۲ موشک
۵	خوزستان/آبادان	ادب	غیرانتفاعی دماوند	۱	۳	-	پسرانه	۲ خمپاره
۶	خوزستان/آبادان	اداره آموزش و پرورش	راهنمایی خدیجه کبری	۳۰	۲۰	۵۹/۷/۲	اداره آموزش و پرورش	۱ موشک
۷	خوزستان/آبادان	امیرکبیر	امیرکبیر	۲	۴	-	پسرانه	۲ موشک
۸	خوزستان/آبادان	کسری	غیرانتفاعی غزالی	۱	۲	-	پسرانه	۱ موشک
۹	خوزستان/آبادان	خانه معلم	خانه معلم	۱	۲	-	خانه معلم	۱ موشک
۱۰	خوزستان/آبادان	خلیج فارس	خلیج فارس	۵	۴	-	دخترانه	۱ موشک
۱۱	خوزستان/کرمانشاه/بیهان	شهید حمداالله پیروز	شهید حمداالله پیروز	۷۰	۱۴۱	۶۲/۸/۴	پسرانه	موشک باران که مدرسه کاملاً نابود شده
۱۲	خوزستان/حمیدیه	پارس	قدس حمیدیه (دبیرستان)	۷	۳۵	۶۰/۶/۱۶	پسرانه	۲ بار
۱۳	خوزستان/حمیدیه	-	شهید کریم عباسی	-	۶	-	پسرانه	۱ بار
۱۴	خوزستان/حمیدیه	دبیرستان فنی حرفه ای	دبیرستان طاهره	۴	۷	-	دخترانه	۳ مرتبه اصابت خمپاره
۱۵	خوزستان/شوش دانیال	دبیرستان شریعتی	دبیرستان شریعتی	۲	۳	مهر ۵۹	پسرانه	۳ مرتبه اصابت گلوله توپ
۱۶	خوزستان/شوش دانیال	دبستان احمدآباد	دبستان احمدآباد	۱	-	دی ۵۹	دخترانه-پسرانه	۱ بار یا ۲ بار توپخانه
۱۷	خوزستان/شوش دانیال	دبستان دوار	-	-	-	آبان ۵۹	دخترانه-پسرانه	چندبار توپخانه
۱۸	خوزستان/شوش دانیال	دبستان خیامی	دبستان خیامی	-	-	۵۹-۶۰	پسرانه	۲ یا ۳ بار توپخانه
۱۹	خوزستان/شوش دانیال	دبستان دانیال	دبستان دانیال	-	-	۵۹	پسرانه	۱ یا ۲ بار توپخانه
۲۰	خوزستان/هویزه	دبستان ابتدایی انوشیروان	-	-	-	تصرف هویزه	-	تخریب کامل شهر

۲۱	خوزستان/هویزه	راهنمایی رضا پهلوی	احرار	-	-	تصرف هویزه	-	تخریب کامل شهر
۲۲	خوزستان/هویزه	راهنمایی علامه امینی	راهنمایی علامه امینی	-	-	تصرف هویزه	-	تخریب کامل شهر
۲۳	خوزستان/هویزه	کودکستان هویزه	-	-	-	تصرف هویزه	-	تخریب کامل شهر
۲۴	خوزستان/هویزه	دبیرستان ابن سینا	-	-	-	تصرف هویزه	-	تخریب کامل شهر
۲۵	خوزستان/مسجد سلیمان	هنرستان فنی	-	۱	۱۰	۶۶/۱۲/۲۵	پسرانه	-
۲۶	خوزستان/خرمشهر	دریابد رسانی	شهدا	۷	۶	-	پسرانه	۳ مرتبه توپخانه
۲۷	آذربایجان غربی/ارومیه	پارس	بهجت	-	۱۵	۶۵	دخترانه	*
۲۸	آذربایجان غربی/میاندوآب	طالقانی		۱	۳	۶۶	پسرانه	۱۷ شهریور. راهنمایی اسلامی. ادیب راضیه. ارومیه کسی کشته نشد
۲۹	آذربایجان غربی/سردشت	ملاخلیل	ملاخلیل	۴	۲	۵۹/۹/۱۷	پسرانه	*
۳۰	آذربایجان غربی/سردشت	قانع	شهید رشیدی	۱	۲	۵۹/۹/۱۷	پسرانه	*
۳۱	آذربایجان غربی/سلماس	شهید باقری	شهید باقری	۱۳	۱	۶۵/۱۱/۱۲	پسرانه	*
۳۲	آذربایجان غربی/سلماس	فاطمیه	-	-	-	۶۵/۱۱/۱۲	پسرانه	*
۳۳	کرمانشاه	شهید رشیدی یاسمی	شهداء	۱۷		۵۹/۷/۲۴	پسرانه	*
۳۴	چهارمحال وبختیاری/شهرکرد	بهار آزادی	بهار آزادی	۲	۵	۶۶/۱۲/۲۰	پسرانه	*
۳۵	چهارمحال وبختیاری/شهرکرد	نرجس	نرجس	۲	۵	۶۶/۱۲/۲۰	دخترانه	*
۳۶	ایلام/ایلام	-	هنرستان امام(ره)	۱۳	۳۰	۶۳/۱۱/۳۰	پسرانه	*
۳۷	ایلام/ایلام	اداره آموزش و پرورش	اداره آموزش و پرورش	۷	-	۶۳/۳/۲۵	اداره	*
۳۸	ایلام/ایوان غرب	جامعی ایوان	شهید فروزان رضایی ایوان	۲	-	۶۴/۳/۱۱	دخترانه	*
۳۹	ایلام/ایلام	فدک	فدک	۲۰	۲۷	۶۴/۳/۲۰	دخترانه	*
۴۰	لرستان/بروجرد	شهید فیاض بخش و امام حسن مجتبی	شهید فیاض بخش و امام حسن مجتبی	۶۸	-	۶۵/۱۰/۲۰	پسرانه	-

منبع: امور ایثارگران آموزش و پرورش

جدول شماره (۱۰): آمار دانش آموزان و فرهنگیان شهید، معلول، مفقود و اسیر تا سال ۱۳۶۶ در سطح کشور

ردیف	نام استان	وضع ایثارگران دانش آموز و فرهنگی									
		ضایعات بر اثر حمله دشمن			شهید		معلول		اسیر		مفقود
		مدارس تخریبی	شهدای بمب	معلول بمب	معلم دانش آموز	دانش آموز	معلم دانش آموز	دانش آموز	معلم دانش آموز	دانش آموز	معلم دانش آموز
۱	خراسان	-	-	-	۱۳۴۴	۱۳۷	۱۹۲	۵۴۲	۱۱۰	۱۳	۱۶۸
۲	آذربایجان شرقی	۴۵	-	-	۷۱۰	۶۶	۶۶	۳۷۴	۲۸	۷	۲۸
۳	مازندران	-	-	-	۵۹۱	۱۹۳	۲۰۶	۶۱۱	۳۰۰	۱۰	۱۰۵
۴	اصفهان	۳۲	۹	۳	۲۸۰۳	۲۳۹	۳۵۲	۵۹	۲۱۵	۷۴	۴۱۸
۵	فارس	۳	-	-	۱۶۰۲	۳۲۲	۳۸۸	۷۳	۹۶	۱۸	۳۶۱
۶	خوزستان	۷۳۶	۶	-	۵۴۹	۶۵	۱۰۷	۲۲	۷۹	۴۲	۴۸
۷	گیلان	۲	۳	-	۲۰۸	۶۵	۲۴	۱۱	۱۹	۵	۲۸
۸	آذربایجان غربی	۵۷	۱۱۰	۱۴	۲۹۰	۱۱۰	۹۶	۲۷۸	۳	۴	۱۶
۹	کرمان	-	-	-	۱۴۷۸	۱۳۴	۴۹	۲۵	۶۸	۱۶	۱۸۸
۱۰	زنجان	۱۱	۳۰	۱۰	۵۸۰	۷۰	۷۱	۱۲۷	۳۶	۱۰	۷۶
۱۱	همدان	۱۳	۲۶	-	۸۷۹	۱۱۶	۶۸	۲۷۹	۷۷	۸	۶۶
۱۲	کرمانشاه	۲۴۳	۷۸	۷	۱۴۳	۶۹	۱۴	۱۲	۷	۱۰	۶
۱۳	لرستان	۵۰	۹۱	۱۸	۳۶۱	۱۲۳	۳۷	۴۱	۴۸	۱۳	۳۸
۱۴	سیستان و بلوچستان	-	-	-	۷۴۹	۸۵	۵۹	۱۴	۱۵	۴	۷۶
۱۵	مرکزی	۵	۹	۱	۱۰۱۷	۱۸	۱۵۲	۲۵۶	۳۷	۱	۴۴
۱۶	کردستان	۳۸	۱۴	۲	۸۱	۲۶	۲۰	۱	۳	۲	۷
۱۷	هرمزگان	-	-	-	۲۵	۱۲	۲	-	۶	۱	۳
۱۸	چهارمحال و بختیاری	۳	۴	۳	۳۱۰	۳۸	۳۳	۱۵	۳	۱	۲۷
۱۹	بوشهر	۲	-	۱	۲۷۲	۵۵	۳۷	۳۳	۱۷	۴	۳۱
۲۰	یزد	-	-	-	۴۳۲	۴۴	۲۶	۶	۱۳۸	۷	۱۵۸
۲۱	سمنان	-	-	-	۷۴۹	۸۵	۵۹	۱۴	۱۵	۴	۷۶
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	-	۱	-	۳۷۰	۶۰	۲۸	۲	۱۲	۱	۱۸
۲۳	ایلام	۸۶	-	-	۳۱۳	۳۳	۳۴	۳۱	۲	۳	۱
۲۴	شهر تهران	۲۶	-	-	۱۴۴۰	۳۲۲	۲۰۸	۴۴	۴۶	۶	۷۶
۲۵	جمع کل	۱۳۵۲	۳۸۱	۵۹	۱۷۲۹۶	۲۴۸۷	۲۳۲۸	۲۸۷۰	۱۱۱۰	۲۶۴	۲۰۶۳

منبع: امورا ایثارگران آموزش و پرورش

بنابر نامه مدیر کل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش تعداد شهدای دانش آموز ۳۶ هزار نفر اعلام شده است.

شماره: ۳۳۰/۳۳۶۵۷۶ تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ پست:	 جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش اداره کل امور شاهد و ایثارگران	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل امور شاهد و ایثارگران
برادر ارجمند جناب آقای یاحی		
جانشین محترم رئیس شورای راهبردی و برنامه ریزی نقش دولت در موزه انقلاب اسلامی دفاع مقدس		
سلام علیکم		
با احترام - بازگشت به نامه شماره ۱۵۱۳۸۰ مورخ ۹۶/۱۱/۲۸ ، با توجه به آمار و اطلاعات تعداد شهدای دانش آموز ۳۶۰۰۰ شهید در کل کشور می باشد و با توجه به اینکه در دوران دفاع مقدس اعزام نیرو بر عهده سپاه بوده این اداره کل هیچ گونه آماری مبنی بر اعزام نیروهای وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس به جبهه را در دست ندارد .		
محمدرضا وزائلی مدیر کل امور شاهد و ایثارگران		
باسلام برادر با احترام و اطلاع و بهره بردار ۱۵ اردیبهشت		
تهران - خیابان طالقانی - نبش ابرانشهر جنوبی - ساختمان شهید دکتر بهشتی (شماره ۳) وزارت آموزش و پرورش - طبقه سوم - اداره کل امور شاهد و ایثارگران کد پستی: ۱۵۸۱۷۳۵۹۱۳ تلفنخانه: ۸۸۳۰۹۹۹۸-۹ شماره: ۸۸۳۸۱۰۲۶ نشانی وب سایت: www.shahed.medu.ir پست الکترونیک: Email : Shahed@medu.ir		

منبع: اداره کل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش

۷) بازسازی فضاهای آموزشی

در سال ۱۳۶۲، ستاد بازسازی مدارس تشکیل شد و با همیاری، اقدام به تعمیر و احداث مکان های آموزشی یک صد مدرسه در جنوب تهران نمود.

۷-۱- کمک معلمین و کارکنان، جهت بازسازی مناطق جنگ زده

- تاریخ ۱۳۶۱/۶/۱، کمک فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش جهت بازسازی مناطق جنگی: کارکنان و فرهنگیان استان ایلام یک روز حقوق خود، معادل ۳۹۰۲۸۳۰ ریال را به منظور بازسازی مناطق جنگی اختصاص دادند (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱: سند ۳۶).

سند شماره (۳۶): بازسازی فضاهای آموزشی

۷-۲- اقدامات ستاد بازسازی و نوسازی مدارس در سال ۱۳۶۲

- سال ۱۳۶۲، سازمان نوسازی علی رغم کمبود اعتبارات عمرانی و مشکلات ناشی از جنگ تحمیلی و محدودیتی که از لحاظ کادرفنی و نظارت داشته، نهایت سعی و کوشش خود را برای به اتمام رساندن پروژه های در دست اجرا و احداث فضاهای آموزشی مورد نیاز در اقصی نقاط مملکت، معمول داشته بود. در این سال تعداد ۱۱۲۴ پروژه جدید الاحداث را با ۵۷۰۸ کلاس و ۶۵۸۳۰۸ مترمربع زیربنا به اضافه ۶۲۸۳۵۱ مترمربع محوطه سازی و ۲۴۹۵۷۱ مترمربع دیوارکشی را انجام دادند و همچنین ۴۵۱ پروژه نیمه تمام را تکمیل نمودند و ۹۹ واحد آموزشی را توسعه داده و ۲۹۰ کلاس با ۱۲۵۰۷ متر زیر بنا به آنها افزوده و به ادارات آموزش و پرورش مناطق مختلف کشور تحویل دادند (کارنامه دولت، ۱۳۶۲: ۳۹).

۷-۳- اقدامات ستاد بازسازی و نوسازی مدارس استان خوزستان در سال ۱۳۶۲

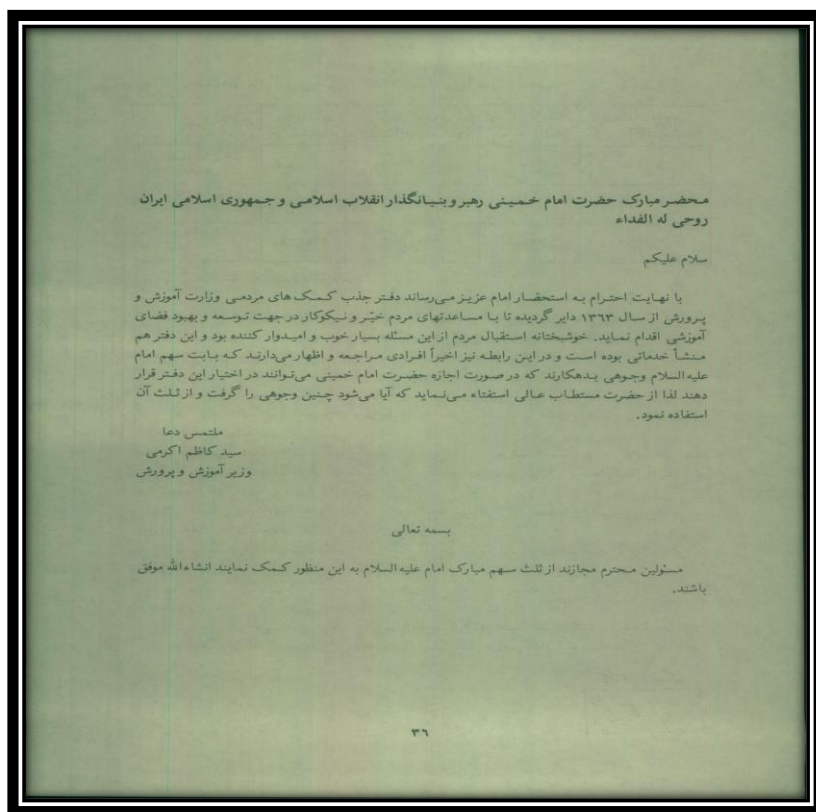
- سال ۱۳۶۲، ستاد بازسازی و نوسازی مدارس خوزستان حدود ۱۱۰ پروژه آموزشی در شهرهای جنگ زده آبادان، خرمشهر، سوسنگرد، هویزه، بستان، شوش، اندیمشک، دزفول، بهبهان و اهواز با اعتباری به مبلغ ۹۰۰ میلیون ریال به عهده داشته است که مرمت، بازسازی و نوسازی آن شروع و پیشرفت ساختمانی آنها تا پایان سال ۱۳۶۲ بیش از ۸۰ درصد برنامه بوده است که برای انجام این عملیات در سال ۱۳۶۲، اعتباری معادل ۳۵۷۱۸۰۰۶۱۷۶ ریال به مصرف رسیده است، همچنین برای تجهیز مدارس، تعداد ۱۰۰۰۰ دستگاه میز و نیمکت و ۱۲۰۰ دستگاه بخاری، ۲۰۰ دستگاه چادر کلاس، ۸۰ دستگاه مینی بوس و وانت پیکان در بین استانها و مناطق محروم توزیع گردید و معادل ۴۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال ملزومات هنرستانی و ۱۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال لوازم کارگاهی برای مجتمع های فنی خریداری و در اختیار آنها گذاشته شد (کارنامه دولت، ۱۳۶۲: ۳۹).

۷-۴- نامه سید کاظم اکرمی (وزیر سابق آموزش و پرورش) به امام خمینی در مورد استفاده از سهم امام در توسعه و بازسازی فضاهای آموزشی

- سال ۱۳۶۵، سید کاظم اکرمی (وزیر آموزش و پرورش وقت) به حضرت امام خمینی در مورد استفاده از ثلث سهم امام در توسعه و بهبود فضای آموزشی، نامه ای به این مضمون نوشتند:

"بانهایت احترام به استحضار می رساند دفتر جذب کمک های مردمی وزارت آموزش و پرورش از سال ۱۳۶۳ دایر گردیده تا با مساعدت های مردم خیر و نیکوکار در جهت توسعه و بهبود فضای آموزشی اقدام نماید. خوشبختانه استقبال مردم از این مسئله بسیار خوب و امیدوار کننده بود. در این رابطه نیز اخیراً افرادی مراجعه و اظهار می دارند که بابت سهم امام علیه السلام وجوهی بدهکارند که در صورت اجازه حضرت امام خمینی می توانند در اختیار این دفتر قرار دهند. لذا از حضرت مستطاب عالی استفتاء می نماید که آیا می شود چنین وجوهی را گرفت و از ثلث آن استفاده نمود"

جواب حضرت امام خمینی : مسئولین محترم مجازند از ثلث سهم مبارک امام به این منظور کمک نمایند (کارنامه دولت، ۱۳۶۵: ۳۶)

سند شماره (۳۷): نامه سید کاظم اکرمی (وزیر آموزش و پرورش) به حضرت امام خمینی در سال ۱۳۶۵

۷-۵- عملکرد آموزش و پرورش کرمانشاه در رابطه با بازسازی مدارس

داوودی، مدیر کل سابق آموزش و پرورش باختران (کرمانشاه):

به دلیل بمباران مدارس شهرستان های باختران، گیلانغرب، کردانغرب، اسلام آباد غرب، سرپل ذهاب و پاوه، خسارت هایی وارد شد که بعضی از مدارس به میزان صد درصد تخریب شدند و با تأمین اعتبار از طریق بازسازی و نوسازی، حدود ۹۵ درصد این مدارس بازسازی شده و برای مهرماه ۱۳۶۴ آماده استفاده دانش آموزان می باشد (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۸).

۷-۶- تلاش آموزش و پرورش فارس در رابطه با بازسازی مناطق جنگی

• تلاش ۶ ساله (۶۵-۶۰)، آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با بازسازی مناطق جنگی

بازسازی مناطق جنگی به خصوص شهر آبادان توسط هنرجویان هنرستان های فنی و تأمین مواد (انجام شد)، وسایل و ابزار لازم برای بازسازی با برخورداری صد درصد از کمک های مردمی انجام شده است. بیش از ۲۳ مورد فعالیت از قبیل: ایجاد کارگاه جوشکاری، برق رسانی، برق کشی منازل به منظور تسریع در بازسازی مناطق جنگی صورت گرفته است. (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵: سند ۳۸).

تلاش ۶ ساله آموزش و پرورش در رابطه با جنگ تحمیلی

۰۲۰۲۲۹

جمهوری
تاریخ

*** از جمله فعالیتهای دیگر آموزش و پرورش فارس در رابطه با جبهه عبارتند از: اهداء مبلغ ۳۴۶۴۱۷۹۹۵ ریال به جبههها و جنگزدگان، اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان و ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون مایحتاج رزمندگان.**

بخصوص در شهر شیراز و تشکیل ستادی بمنظور هماهنگی و رسیدگی به امور فرهنگی و مهاجران این ستاد با همکاری خدمات از برادران و خواهران مهاجر از مناطق جنگی کار خود را آغاز نمود و محل خدمت و نحوه پرداخت حقوق و مسائل رفاهیه و مسکن این خواران و برادران را زیر نظر گرفت

۳- ایجاد دو شعبه دبیرستان در جبهههای لبرد حق علیه باطل که یکی از این دبیرستانها در تپه‌آلمهدی تأسیس گردیده و تسهیلات لازم را در اختیار ۷۴۰ نفر دانش‌آموزان سرزبی قرار میدهد که شرکت در جنگ و جبهه را بر کوفه در شهر و دیار خود ترجیح داده‌اند. امکانات لازم طوری فراهم شده‌اند که این عزیزان ضمن شرکت فعال در جنگ بتوانند به ادامه تحصیل خویش نیز بپردازند.

۴- اقدام به بازسازی مناطق جنگی بخصوص در شهر قهرمان‌پرور ابدان توسط خواران

پرورش فارس اقدام به تشکیل ستادی بنام ستاد سرکزی بسوی آموزش و پرورش فارس نمود و در هر شهرستان و منطقه ستاد سرکزی بنا واحدهایی بنام ستاد بسوی آموزش و پرورش در ارتباط قرار گرفت که این ستاد بعداً به ستاد امداد و پشتیبانی مناطق جنگی تغییر نام داد. این ستاد علاوه بر اعزام نیروهای رزمنده به جبههها کمکهای مالی و نوسوه جمع‌آوری این کمکها و ارسال آنها را به جبههها و همچنین بعد معنوی و فرهنگی موضوع را پیوسته در نظر داشته است و با همکاری سهوا پاسداران انقلاب اسلامی فارس و کما بهره‌گیری کامل از مساعدتها و همیارهای سپاه از شروع جنگ تحمیلی تا امروز گامهای موثری توسط این ستاد برداشته شده که خلاصه و فشرده این خدمات ذیلاً به استحضار میرسد.

با ارزی طول عمر با عزت برای حضرت امام خمینی رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران مدظله‌العالیه و پیروزی هر چه سریعتر رزمندگان جبهه نور علیه ظلمت، نظر به اینکه بموجب فرمایشات مکرر حضرت امام جنگ بعنوان مسئله اساسی و اصلی باید مورد توجه دولت جمهوری اسلامی و مسئولان ارگانهها و نهادهای دولتی به‌شمارد، بنابراین بعنوان تکلیف و وظیفه شرعی و قانونی بسوی هر نوع امکان و استفاده از هر فرصت بمنظور تقویت رزمندگان عزیز در جبههها و انجام خدمات لازم در پشت جبهه پیوسته مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش فارس بوده است.

حمله ناچوانمردانه بعثیون کافر این بازی‌خوردگان فرومایه استعمار علیه دولت جمهوری نوپای اسلامی ایران در مهرماه ۵۹ انجام گرفت. حاصل این اقدام سیه‌ماله و وحشیانه چند شهر ویران و عده زیادی مردم آواره بود که بهر حال بر شهرهای آبادتر و استانهای دیگر کشور فری بود که امکان زیست و موجبات رفاه این مردم آواره و غناه از دست داده را فراهم نمائند. استان فارس و بخصوص شهر شیراز قبل از سایر نقاط مملکت عنوان میزبان خواران و برادران جنگ‌زده را پیدا کرده بود و برای اینکه توان اجرایی لازم جهت ارائه خدمت بدست آید و برنامهریزی اساسی صورت پذیرد و مسئولیت ارائه خدمت در زمینههای مختلف پهمده واحد مشخصی گذاشته شود اداره کل آموزش و

*** استفاده از هر فرصت بمنظور تقویت رزمندگان عزیز در جبههها و انجام خدمات لازم در پشت جبههها پیوسته مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش فارس بوده است.**

*** تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰ هزار دانش‌آموز مهاجر جنگی و جذب ۲ هزار نفر از برادران و خواهران فرهنگی از اقدامات آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با برادران و خواهران مهاجر جنگی بوده است.**

هنرستانهای فنی و تأمین مواد و وسائل و ابزار لازم برای امر بازسازی بنا به درخواست از کمیتهای مردمی

۵- اعزام بیش از ۱۴۳۸ نفر نیروی رزمنده به جبهههای جنگ و برنامه‌ریزی

۱- تأمین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰ نفر دانش‌آموز که از مناطق جنگ‌زده به استان فارس مهاجرت نمودند. بدیهی است که جذب این تعداد دانش‌آموز با توجه به محدودیت فضای آموزشی و امکانات استیباری مشکل بزرگی برای این اداره کل بوده است بخصوص که اکثریت خانوادهها که فرزندانشان محصل میباشند علاقمند به سکونت در شیراز هستند و مدارق شیراز باید جنوابگوی ثبت نام و تحصیل این فرزندان باشند.

۲- جذب ۲۰۰۰ نفر از برادران و خواهران فرهنگی در نقاط مختلف استان و

* آموزش و پرورش این استان بیش از ۱۴۳۶۰ رزمنده و بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به منظور نبرد با صدامیان کافر و راندازی ماشین آلات و انجام امور فنی به جبهه‌ها اعزام کرده است.

لازم برای انجام این مهم.
۶- اعزام بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به جبهه‌ها به منظور راندازی ماشین آلات و انجام امور فنی مورد نیاز برای جبهه‌ها.

۷- اعزام کاروانهای فرهنگی به جبهه‌های نبرد و انجام امور تبلیغاتی در سطحی گسترده و اجرای برنامه‌های سرو و تاتر و سخنرانی و نمایش فیلم و نوحه خوانی توسط دانش آموزان با هماهنگی تبلیغات جبهه و جنگ.

۸- انجام بیش از ۲۳ مورد فعالیت از قبیل ایجاد کارگاه جوشکاری و برق رسانی و برق کشی منازل و رفع اشکالات فنی مربوط به درب سازی به منظور تسریع در بازسازی مناطق جنگی و اماکن تخریب شده.

۹- اهداء مبلغ ۳۴۶/۴۱۷/۹۹۵ ریال وجه نقد به جبهه‌ها و به برادران و خواهران جنگزده ساکن در شیراز زیر نظر ستاد امداد ۱۰- اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان

(غذوراکي- بهداشتی و پوشاکي) به جبهه‌ها و نظارت ستاد در جمع آوری و توزیع اجناس فوق

۱۲- توزیع بیش از ۱۰ تن کاموا بین مدارس دخترانه استان به منظور تهیه لباس گرم برای رزمندگان زیر نظر مستقیم ستاد پشتیبانی.

۱۳- انجام مقدمات آموزشی نظامی در مدارس زیر نظر ستاد امداد که این امر هیاکنون نیز ادامه دارد.

۱۴- اهداء قریب به ۱۵۰ قطعه جواهرات به منظور تامین پشتوانه هزینه‌هایی که دولت برای جنگزدگان و مناطق جنگزده انجام میدهد.

۱۵- اهداء بیش از ۱۰۲۵ تخته پتو به جبهه‌ها با نظارت دقیق ستاد امداد

۱۶- شرکت بیش از یک هزار نفر دانش آموز دبیرستانی در اردوهای کوتاه مدت بسیج سپاه پاسداران

۱۷- برگزاری جلسات متعدد با نماینده حضرت امام و امام جمعه محترم شیراز و استفاده از نظرات ایشان در ارائه خدمات موثرتر به جبهه‌ها.

۱۸- اعزام روزانه بیش از ۵۰ نفر از خواهران و دانش آموزان به مراکز خدمت رسانی زیر نظر ستاد جهت شرکت در فعالیتهای مردمی و مفید

۱۹- اجرای طرح توزیع کمک بین مدارس جهت جمع آوری وجوهای نقدی دانش آموزان در ایام دهه فجر که این طرح مورد توجه کلیه ادارات کل استانها و از جمله استان تهران قرار گرفت و بصورت رقابتی سازنده این

اقدام تاثیر بسیار در روحیه دانش آموزان داشته است.

۲۰- تهیه بیش از ۲۰۰ نوع وسائل اصلی و لوازم بدکی ماشین آلات توسط هنرجویان هنرستانها و مدارس فنی زیر نظر ستاد امداد

۲۱- استفاده بسیار موثر از نیروهای در اختیار طرح کاد در امر بازسازی مناطق جنگی و انجام ۱۱ مورد عملیات اساسی در جهت بازسازی شهر آبادان و سایر شهرهای ویران شده خوزستان

۲۲- ۳۶ مورد فعالیتهای لازم و ضروری در امر بازسازی آبادان و تدارکات قرارگاه کربلا با شرکت بیش از ۱۰۰۰ نفر از برادران هنرآموز و با هنرچو و با نظارت مستقیم و کامل ستاد.

آنچه در این گزارش مختصر اشاره شد عملاً قسمتی بسیار فشرده از تلاشها و فعالیتهای برادران عضو ستاد پشتیبانی بوده است که ذکر جزئیات و موارد مشروح آن از حوصله این فرصت کوتاه خارج است. امید میرود که با

برخورداری از رهنمودهای پیامبرگونه حضرت امام جنگ با سرنگونی صدام و رژیم پوسیده بعث عراق و با پیروزی قطعی رزمندگان عزیزمان خاتمه یابد و همه تلاشها و فعالیتهای سرمایه گذاریها در جهت بازسازی و عمران و آبادی میهن اسلامیان به کار گرفته شوند.

شیراز- خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی

آموزش و پرورش فارس به جبهه‌ها با شرکت فعال ستاد امداد و پشتیبانی و نظارت کامل این ستاد بر امر ارسال وجوه جمع آوری شده به جبهه‌ها

۱۱- ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون از اجناس مختلف

بخش چهارم

اقدامات وزارت آموزش و پرورش

در تأمین واعزام نیرو به جبهه ها

۱) اعزام توسط وزارت آموزش و پرورش

علاوه بر امر پشتیبانی آموزشی رزمندگان دانش آموز، اعزام نیرو نیز از دیگر فعالیت های آموزش و پرورش به حساب می آمد.

در خاطرات آقای اکرمی آمده است، روزی آقای محسن رفیق دوست با لباس نظامی سرزده وارد جلسه مدیران کل آموزش و پرورش در باشگاه فرهنگیان تهران شد و گفت، آمده ام تا از شما به خاطر کمک های مؤثر به جبهه ها تشکر کنم. آمار نشان می دهد ۵۷ درصد نیروی جبهه ها اعم از دانش آموزان و معلمان و مربیان از طریق آموزش و پرورش رهسپار جبهه ها می شوند و این کمک بزرگی به رزمندگان اسلام است (کرمیان، بخشایش، ۱۳۸۹: ۱۷۸).

مهندس کتیرایی معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار روزنامه اطلاعات در تاریخ ۶۶/۱/۲۴ گفته بود، "آموزش و پرورش از آغاز جنگ برخوردی جدی با مسأله اصلی کشور یعنی جبهه و جنگ داشته است که مهمترین اقدام آن تاکنون، سازماندهی و اعزام نیروهای مردمی به جبهه ها است. در سال های اخیر، سالیانه حدود ۱۲۰ هزار نیرو از فرهنگیان و دانش آموزان به جبهه ها اعزام شده اند. به عنوان مثال، ۶۵ درصد از سپاهیان حضرت مهدی (عج) و ۵۷ درصد از سپاهیان حضرت محمد (ص) را نیروهای اعزامی و دانش آموزان تشکیل می دادند. علاوه بر اینها اعزام های جداگانه ای به جبهه ها داشته ایم که شامل گروه های ده، پانزده نفری هستند و برای انجام کارهای فرهنگی، تربیتی و تدریس قرآن و اصول عقاید و فعالیت های دیگر تحت عناوین خطاط، طراح، نقاش، کتابدار، نویسنده، ثبت خاطرات رزمندگان، تعمیرکار وسایل صوتی و گروه های تئاتر، فیلم و سرود به مدت ۱۵ روز تا ۶ ماه به جبهه ها اعزام می کردیم" (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶: سند ۳۹).

معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش: در صورت تصویب، از سال آینده

برنامه سازمان رزمی دانش آموزان در مدارس

پسرانه کشور اجرا میشود

رسیده است و نه تنها این مجتمع‌ها قانونی می‌باشند، بلکه اسناد و کارنامه هایی که صادر می‌کنند، رسمیت دارد.

وی سپس با اشاره به انواع کمک های وزارت آموزش و پرورش به جبهه‌ها گفت: یکی از انواع این کمک‌ها، اجرای طرح قلک‌ها، بود که قلک هایی به دانش آموزان داده شد تا آن را پر کرده و به عنوان کمک به جبهه‌ها، به رزمندگان هدیه کنند.

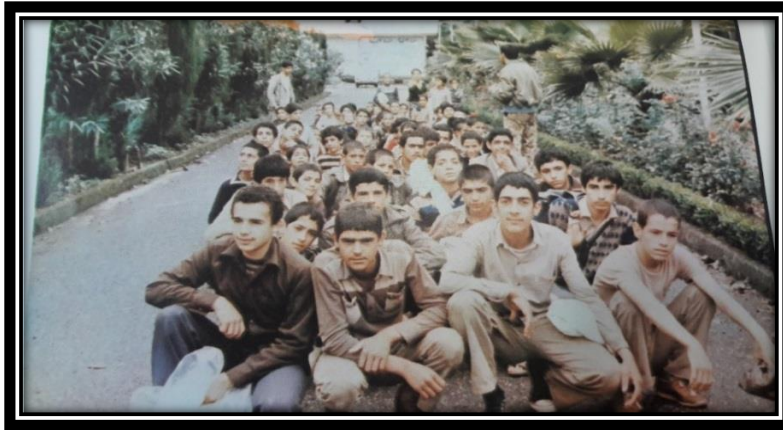
معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش افزود: همچنین کارکنان آموزش و پرورش نیز ۱۴۵ میلیون تومان به جبهه های جنگ کمک کرده‌اند که این کمک‌ها یا به شکل مستقیم بوده و یا طبق اظهار تمایل آنها، از حقوق‌شان کسر شده است.

در سال گذشته، نیز حدود ۷۰۰ دستگاه کامیون شامل کمک های جنسی رزمندگان و دانش آموزان به جبهه های نبرد ارسال شد. وی تأکید کرد: علاوه بر اینها، اعزام های جداگانه‌ای به جبهه‌ها داشته‌ایم که شامل گروه‌های ده و پانزده نفره هستند و برای انجام کار های فرهنگی، تربیتی و تدریس قرآن و اصول عقاید و فعالیت های دیگر تحت عناوین خطاط و طراح، نقاش، کتابدار، نویسنده، ثبت خاطرات رزمندگان، تعمیرکار وسایل صوتی و گروه‌های تئاتر، فیلم و... سود به مدت ۱۵ روز تا ۶ ماه به جبهه‌ها اعزام می-

● سرویس اجتماعی: مهندس کنیرایی معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار ما، اهم فعالیت‌ها، خدمات و کمک های این وزارتخانه در مورد جنگ و همچنین نحوه تحصیل دانش آموزان رزمنده را تشریح کرد.

در آغاز این گفتگو گفت: آموزش و پرورش از آغاز جنگ، برخوردی جدی با مساله اصلی کشور، یعنی جبهه و جنگ داشته است که مهمترین اقدام آن تاکنون سازماندهی و اعزام نیرو های مردمی به جبهه‌ها است. در سالهای اخیر، سالیانه حدود ۱۲۰ هزار نیرو از فرهنگیان و دانش آموزان به جبهه‌ها اعزام شده‌اند. به عنوان مثال، ۶۵ درصد از سپاهیان حضرت مهدی (عج) و ۵۷ درصد از سپاه حضرت محمد (ص) رانیرو- های اعزامی دانش آموزان تشکیل می دادند.

مهندس کنیرایی در رابطه با نحوه تحصیل دانش آموزان رزمنده که در جبهه‌ها حضور دارند، گفت: طبیعی است وقتی که دانش آموز به جبهه اعزام می شود، اختلالی در تحصیل او پدید می آید. برای رفع این اختلال، وزارت آموزش و پرورش اقدام به تشکیل مجتمع های آموزشی در داخل جبهه‌ها و مناطق عملیاتی و همچنین پشت جبهه‌ها کرده است، به نحوی که اکنون ۴۴ مجتمع آموزشی در داخل جبهه‌ها و ۱۱۵ مجتمع آموزشی در پشت جبهه‌ها (در داخل شهرها) تشکیل شده‌اند و ۲۸ مجتمع از مجموع آنها شبانه‌روزی هستند. معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش در این رابطه افزود: این مجتمع های آموزشی، شامل دبستان،

عکس شماره (۲۱): اعزام دانش آموزان در سال ۱۳۵۹ به جبهه جنگ

۱-۱- اعزام معلمان به جبهه در حماسه ۸ سال دفاع مقدس

در سال های ۱۳۶۶-۱۳۵۹، حضور معلمان در جبهه های جنگ بسیار چشمگیر بوده است. در طی این سال ها مجموعاً ۸۶۹۲۲ نفر معلم به جبهه های جنگ اعزام شده و در نهایت ۲۴۸۷ نفر از آنها به درجه شهادت نائل شدند. ۲۸۷۰ تن از معلمان به درجه جانبازی و ۲۶۴ نفر به اسارت و ۲۷۹ نفر مفقودالاثر شدند (حسینی و نیاری، ۱۳۹۲: ۱۹۸).

۲-۱- اعزام پرسنل اداری آموزش و پرورش به جبهه در حماسه ۸ سال دفاع مقدس

در سالهای ۱۳۶۶-۱۳۵۹، در طول جنگ تحمیلی، ۱۸۰۸۴ نفر از پرسنل اداری وزارت آموزش و پرورش در جبهه حضور پیدا کردند که از این میان تعداد کثیری از آنها به درجه شهادت و جانبازی نایل آمدند. حضور آنها را می توان به استفاده از تجارب مدیریتی این افراد در حوزه اداری و فرماندهی و بهره مندی از تدابیر فرهنگی آنها در برنامه ریزی تبلیغات جبهه و جنگ نام برد (حسینی و نیاری، ۱۳۹۲: ۱۹۸).

۳-۱- اعزام دانش آموزان به جبهه در حماسه ۸ سال دفاع مقدس

در دوران هشت سال دفاع مقدس، بیش از ۵۵۰ هزار نفر از دانش آموزان به دفعات به جبهه ها اعزام شدند که بیش از ۳۶ هزار نفر شهید و مفقودالاثر، دو هزار و هشتصد و پنجاه و سه به درجه رفیع جانبازی نائل آمدند و دو هزار و چهار صد و سی و سه نفر به اسارت دشمن درآمدند. بر اساس آمار منتشر شده از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی ۱۸/۵ درصد از شهدای دفاع مقدس را دانش آموزان تشکیل می دهند (سلمانی پور، ۱۳۹۴: ۳۴).

۴-۱- اعلام آمادگی ۲۶۰۰ هنرجوی هنرستانی برای اعزام به جبهه های جنگ

در تاریخ ۵۹/۸/۳، به منظور بزرگداشت خاطره شهادت دانش آموزان مدارس کرمانشاه که توسط عوامل مزدور ارتش بعثی عراق به شهادت رسیده اند؛ مجلس یادبودی از طرف هنرجویان هنرستان های شهید سرونندی

و ملی تهران در باشگاه استقلال برگزار شد. بیش از ۲۶۰۰ نفر از هنرجویان و کادر اداری و آموزشی هنرستان شهید سرونندی تهران برای اعزام به جبهه های جنوب و غرب کشور اعلام آمادگی کردند. این گروه، از سازمان بسیج مستضعفین درخواست کردند که جهت امور مربوط به تعمیرات اتومبیل، برق و ساختمان، یاری و همکاری با نیروهای ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران و کلیه برادران هم‌رزم، به جبهه اعزام شوند (شاه آبادی، ۱۳۹۳: ۱۷۷).

۱-۵- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با اعزام نیرو

تلاش ۶ ساله (۶۵-۶۰) آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با اعزام نیرو

-اعزام بیش از ۱۴۳۶ نفر نیروی رزمنده به جبهه های جنگ .

-اعزام بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به جبهه ها به منظور راه اندازی ماشین آلات و انجام امور فنی مورد نیاز برای جبهه.

-اعزام کاروان های فرهنگی به جبهه های نبرد و انجام امور تبلیغاتی در سطح گسترده و اجرای برنامه های سرود، تأثر، سخنرانی، نمایش فیلم و نوحه خوانی توسط دانش آموزان با هماهنگی تبلیغات جبهه و جنگ.

اعزام روزانه بیش از ۵۰ نفر از خواهران و دانش آموزان به مراکز خدمت رسانی زیر نظر ستاد جنگ جهت شرکت در فعالیت های مردمی و مفید (رونامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵: سند ۴۰).

تلاش ۶ ساله آموزشی و پرورشی در رابطه با جنگ تحمیلی

۰۲۰۲۲۹

۷۰

• جمهوری
تاریخ

*** از جمله فعالیتهای دیگر آموزش و پرورش فارس در رابطه با جبهه عبارتند از: اهداء مبلغ ۱۷۹۹۵ ریال به جبههها و جنگزدگان، اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان و ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون مایحتاج رزمندگان.**

بخصوص در شهر شیراز و تشکیل ستادی بمنظور هماهنگی و رسیدگی به امور فرهنگی مهاجر این ستاد با همکاری عدهای از برادران و خواهران مهاجر از مناطق جنگی کار خود را آغاز نمود و محل خدمت و نحوه پرداخت حقوق و مسائل رفاهی و مسکن این خواهران و برادران را زیر نظر گرفت

۳- ایجاد دو باب دبیرستان در جبهههای نبرد حق علیه باطل که یکی از این دبیرستانها در تپهالمهدی تاسیس گردیده و تسهیلات لازم را در اختیار ۷۴۰ نفر دانش آموزان عزیز قرار میدهد که شرکت در جنگ و جبهه را بر توفیق در شهر و دیار خود ترجیح داده اند. امکانات لازم طوری فراهم شده اند که این عزیزان ضمن شرکت فعال در جنگ بتوانند به ادامه تحصیل خویش نیز بپردازند.

۴- اقدام به پاساژسازی مناطق جنگی بخصوص در شهر قهرمان پرور آبادان توسط همنزر جوانان

پرورش فارس اقدام به تشکیل ستادی بنام ستاد مرکزی بسیج آموزش و پرورش فارس نمود و در هر شهرستان و منطقه ستاد مبرز با واحدهایی بنام ستاد بسیج آموزش و پرورش در ارتباط قرار گرفت که این ستاد بعداً به ستاد امداد و پشتیبانی مناطق جنگی تغییر نام داد. این ستاد علاوه بر اعزام نیروهای رزمنده به جبههها کمکهای مالی و نخبه جمع آوری این کمکها و ارسال آنها را به جبههها و همچنین بعد معنوی و فرهنگی موضوع را پیوسته در نظر داشته است و با همکاری سپاه پاسداران انقلاب اسلامی فارس و با بهره گیری کامل از مساعدتها و همیاریهای سپاه از شروع جنگ تحمیلی تا امروز گامهای موثری توسط این ستاد برداشته شده که خلاصه و فشرده این خدمات ذیلا به استحضار میرسد.

۱- تامین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰۰ نفر دانش آموز که از مناطق جنگزده به استان فارس مهاجرت نموده اند. بدیهی است که جذب این تعداد دانش آموز با توجه به محدودیت فضای آموزشی و امکانات اعتباری مشکل بزرگی برای این اداره کل بوده است بخصوص که اکثریت خانوادهها که فرزندانشان محصل میباشند علاقمند به سکونت در شیراز هستند. بنابراین شیراز باید جوابگوی ثبت نام و تحصیل این فرزندان باشند.

۲- جذب ۲۰۰۰ نفر از برادران و خواهران فرهنگی در نقاط مختلف استان و

با آرزوی طول عمر با عزت برای حضرت امام خمینی رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران مدظله العالی و پیروزی هر چه سریعتر رزمندگان جبهه نور علیه ظلمت، نظر به اینکه بموجب فرمایشات مکرر حضرت امام جنگ بعنوان مسئله اساسی و اصلی باید مورد توجه دولت جمهوری اسلامی و مسئولان ارگانهها و نهادهای دولتی باشد، بنابراین بعنوان تکلیف و وظیفه شرعی و قانونی بسیج هر نوع امکان و استفاده از هر فرصت بمنظور تقویت رزمندگان عزیز در جبههها و انجام خدمات لازم در پشت جبهه پیوسته مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش فارس بوده است.

حمله ناجوانمردانه بعثیون کافر این بازی خوردگان فرومایه استعمار علیه دولت جمهوری نوپای اسلامی ایران در مهرماه ۵۹ انجام گرفت. حاصل این اقدام سبعماله و وحشیانه چند شهر ویران و عده زیادی مردم آواره بود که بهر حال بر شهرهای آبادتر و استانهای دیگر کشور فرض بود که امکان زیست و موجبات رفاه این مردم آواره و خانه از دست داده را فراهم نمایند. استان فارس و بخصوص شهر شیراز قبل از سایر نقاط مملکت عنوان میزبان خواهران و برادران جنگزده را پیدا کرده بود و برای اینکه توان اجرایی لازم جهت ارائه خدمت بدست آید و برنامه ریزی اساسی صورت پذیرد و مسئولیت ارائه خدمت در زمینههای مختلف بعهده واحد مشخصی گذاشته شود اداره کل آموزش و

*** استفاده از هر فرصت بمنظور تقویت رزمندگان عزیز در جبههها و انجام خدمات لازم در پشت جبههها پیوسته مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش فارس بوده است.**

*** تامین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰ هزار دانش آموز مهاجر جنگی و جذب ۲ هزار نفر از برادران و خواهران فرهنگی از اقدامات آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با برادران و خواهران مهاجر جنگی بوده است.**

هنرستانهای فنی و تامین مواد و وسائل لازم برای امور بتیازسازی با تمرکز خوردهای صدور شد از کمکهای مردمی.

۵- اعزام بیش از ۱۴۳۶ نفر نیروی رزمنده به جبهههای جنگ و برنامه ریزی

* آموزش و پرورش این استان بیش از ۱۴۳۶۰ رزمنده و بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به منظور نبرد با صدامیان کافر و راندازی ماشین آلات و انجام امور فنی به جبهه ها اعزام کرده است.

اقدام تأثیر بسیار در روحیه دانش آموزان داشته است.

۲۰- تهیه بیش از ۲۰۰ نوع وسائل اصلی و لوازم یدکی ماشین آلات توسط هنرجویان هنرستانها و مدارس فنی زیر نظر ستاد امداد

۲۱- استفاده بسیار موثر از نیروهای فراختر طرح کاد در امر بازسازی مناطق جنگی و انجام ۱۱ مورد عملیات اساسی در جهت بازسازی شهر آبادان و سایر شهرهای ویران شده خوزستان

۲۲- ۳۶ مورد فعالیت های لازم و ضروری در امر بازسازی آبادان و تدارکات قرارگاه کربلا با شرکت بیش از ۱۰۰۰ نفر از برادران هنرآموز و با هنرجو و با نظارت مستقیم و کامل ستاد.

آنچه در این گزارش مختصر اشاره شد عملاً قسمتی بسیار فشرده از تلاشها و فعالیت های برادران عضو ستاد پشتیبانی بوده است که ذکر جزئیات و موارد مشروح آن از حوصله این فرصت کوتاه خارج است. امید میرود که با

برخورداری از رهنمودهای پیامبرگونه حضرت امام جنگ با سرنگونی صدام و رژیم پوسیده بعث عراق و با پیروزی قطعی رزمندگان عزیزمان خاتمه یابد و همه تلاشها و فعالیتها و سرمایه گذاریها در جهت بازسازی و عمران و آبادی میهن اسلامیمان به کار گرفته شوند.

شیراز- خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی

خبروراک- بهداشتی و پوشاک) به جبهه ها و نظارت ستاد در جمع آوری و توزیع اجناس فوق

۱۲- توزیع بیش از ۱۰ تن کاموا بین مدارس دخترانه استان به منظور تهیه لباس گرم برای رزمندگان زیر نظر مستقیم ستاد پشتیبانی.

۱۳- انجام مقدمات آموزشی نظامی در مدارس زیر نظر ستاد امداد که این امر هماکنون نیز ادامه دارد.

۱۴- اهداء قریب به ۱۵۰ قطعه جواهرات به منظور تأمین پشتوانه هزینه هایی که دولت برای جنگ زدگان و مناطق جنگ زده انجام میدهد.

۱۵- اهداء بیش از ۱۰۲۵ تخته پتو به جبهه ها با نظارت دقیق ستاد امداد

۱۶- شرکت بیش از یک هزار نفر دانش آموز دبیرستانی در اردوهای کوتاه مدت بسیج سپاه پاسداران

۱۷- برگزاری جلسات متعدد با نماینده حضرت امام و امام جمعه محترم شیراز و استفاده از نظرات ایشان در ارائه خدمات موثرتر به جبهه ها.

۱۸- اعزام روزانه بیش از ۵۰ نفر از خواهران و دانش آموزان به مراکز خدمت رسانی زیر نظر ستاد جهت شرکت در فعالیت های مردمی و مفید

۱۹- اجرای طرح توزیع کمک به بین ستاد جهت جمع آوری وجوهای نقدی دانش آموزان در ایام دهه فجر که این طرح مورد توجه کلیه ادارات کل استانها و از جمله استان تهران قرار گرفت و بصورت رقابتی سازنده این

لازم برای انجام این مهم. ۶- اعزام بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به جبهه ها به منظور راندازی ماشین آلات و انجام امور فنی مورد نیاز برای جبهه ها.

۷- اعزام کاروانهای فرهنگی به جبهه های نبرد و انجام امور تبلیغاتی در سطحی گسترده و اجرای برنامه های سرو و تاتر و سخنرانی و نمایش فیلم و نوحه خوانی توسط دانش آموزان با هماهنگی تبلیغات جبهه و جنگ.

۸- انجام بیش از ۲۳ مورد فعالیت از قبیل ایجاد کارگاه جوشکاری و برق رسانی و برق کشی منازل و رفع اشکالات فنی مربوط به درب سازی به منظور تسریع در بازسازی مناطق جنگی و اماکن تخریب شده.

۹- اهداء مبلغ ۳۴۶/۴۱۷/۹۹۵ ریال وجه نقد به جبهه ها و به برادران و خواهران جنگ زده ساکن در شیراز زیر نظر ستاد امداد

۱۰- اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان

آموزش و پرورش فارس به جبهه ها با شرکت فعال ستاد امداد و پشتیبانی و نظارت کامل این ستاد بر امر ارسال وجوه جمع آوری شده به جبهه ها

۱۱- ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون از اجناس مختلف

۱-۶- تشویق معلمانی که برای تدریس در مجتمع رزمندگان اعزام شده اند

• در تاریخ ۱۳۶۴/۶/۴، ستاد امداد و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش به اداره کل آموزش و پرورش

استان ها نامه ای به شماره ۲۹۵۶/هما، مبنی بر نحوه تشویق برادران معلم اعزامی به مجتمع ها

نوشته (رونوشت ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی) و دستور اقدام، طبق متن زیر صادر شد:

"احتراماً پیرو بخشنامه ۱۳۶۴/۴/۱۲-۱۷۸۵ (مقررات اداری مالی مجتمع های پشت جبهه و جبهه) به منظور ارج نهادن به ایثارگری های معلمان و دیگر پرسنل آموزش و پرورش که به مجتمع آموزشی رزمندگان مستقر در جبهه اعزام و نسبت به تدریس عزیزان رزمنده کوشش می کنند؛ دستور فرمایید به شرح زیر مورد تشویق قرار گیرند:

۱- برادرانی که از ۲۰ روز تا حداکثر ۴۵ روز به جبهه اعزام و در مجتمع همکاری نمایند، از طرف رئیس اداره مورد تشویق (با درج در پرونده) قرار گیرند. تبصره: برادرانی که کمتر از ۲۰ روز به جبهه اعزام شوند و فعالیت آنان چشمگیر باشد با نظر مستقیم مدیر مجتمع مشمول بند ۱ می باشند.

۲- برادرانی که از ۴۵ روز تا دوماه به جبهه اعزام شوند از طرف مدیر کل استان مورد تشویق (با درج در پرونده) قرار گیرند.

۳- برادرانی که بیش از دوماه (یک دوره کامل یعنی آموزش - امتحان و اعلام نتیجه امتحانات) در جبهه حضور پیدا می کنند از طریق وزارت مورد تشویق (با درج در پرونده) قرار خواهند گرفت" (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۴۱).

شماره ۲۲۵/۱۲۰ تاریخ ۶۶/۶/۱۱ پوست	 وزارت آموزش و پرورش ستاد امداد و پشتیبانی	
اداره کل آموزش و پرورش استان ۰۰۰۰۰۰		
احتراما پیرو بخشنامه ۱۷۸۵-۶۴/۴/۱۲ بمنظور ارتقاء نهادن به ایثارگری های معلمان و دیگر پرسنل آموزش و پرورش که به مجتمع آموزشی رزمندگان مستقر در جبهه اعزام و نسبت به تدریس و عزیزان رزمندگان کوشش می کنند دستور فرمایید به شرح زیر مورد تشویق قرار گیرند. ۱- برادرانی که از ۲۰ روز تا حداکثر ۴۰ روز به جبهه اعزام و در مجتمع همکاری نمائند از طرف رئیس اداره مورد تشویق (باز درج در پرونده) قرار گیرند. تجربه - برادرانی که کمتر از ۲۰ روز به جبهه اعزام شوند و فعالیت آنان چشمگیر باشد با نظر مستقیم مدیر مجتمع مشمول بند ۱ می باشند. ۲- برادرانی که از ۴۰ روز تا دو ماه به جبهه اعزام شوند از طرف مدیر کل استان مورد تشویق (باز درج در پرونده) قرار گیرند. ۳- برادرانی که بیش از دو ماه (یک دوره کامل یعنی آموزش - امتحان و اعلام نتیجه امتحان) در جبهه حضور پیدا می کنند از طریق وزارت مورد تشویق (باز درج در پرونده) قرار خواهند گرفت. به امید پیروزی رزمندگان اسلام مرتضی کتیرائی معاون هماهنگی و امور استانها رو نوشت ۱۷۵۰/س ۶۴/۶/۱۱ ستاد امداد و پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان جهت اطلاع و ایجاد هماهنگی لازم با کارگزارانی اداره کل بمنظور معرفی افراد واجد شرایط جهت صدور تشویق نامه استحقاقی بالتماس به امضاء و مهر مستوفی ۲-۱۹ ۵۹ آ. د.		

سند شماره (۴۱): نحوه تشویق معلمان که برای تدریس در مجتمع رزمندگان اعزام شده اند

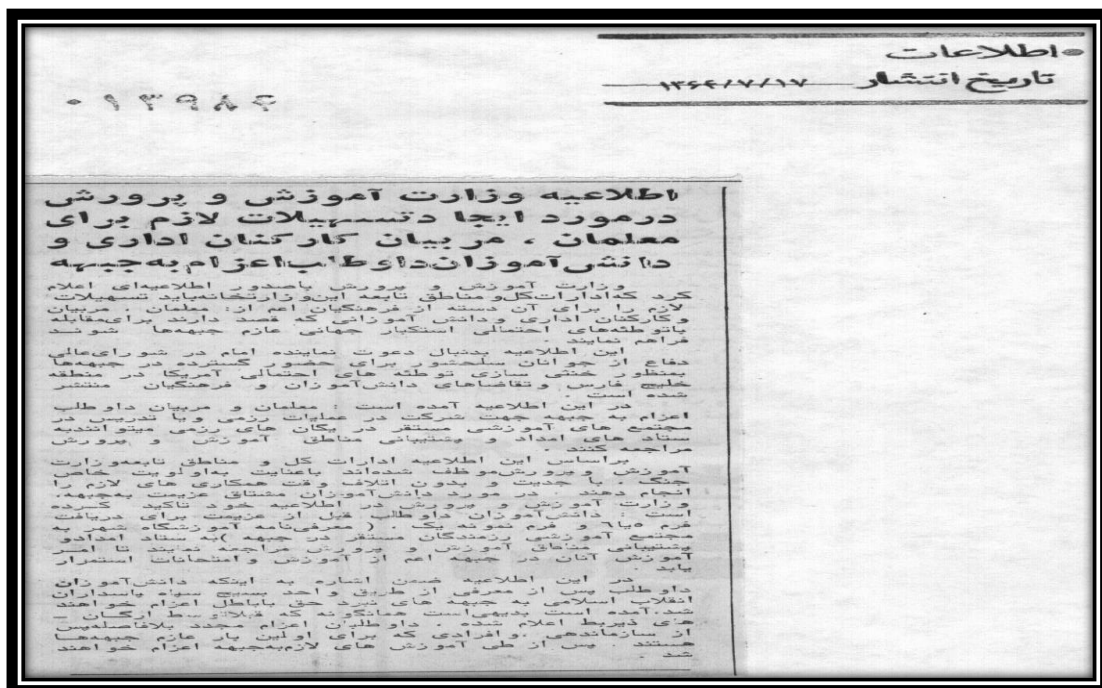
۱-۷- صدور اطلاعیه در مورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان

رزمنده

• تاریخ ۱۳۶۴/۷/۱۷، وزارت آموزش و پرورش درمورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان

، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان داوطلب اعزام به جبهه اطلاعیه ای صادر کرد:

اطلاعیه: معلمان و مربیان داوطلب اعزام به جبهه جهت شرکت در عملیات رزمی و یا تدریس در مجتمع های آموزشی مستقر در یگان های رزمی می توانند به ستادهای امداد و پشتیبانی مناطق آموزش و پرورش مراجعه کنند. براساس این اطلاعیه، ادارات کل و مناطق تابعه وزارت آموزش و پرورش موظف شده اند با عنایت به اولویت خاص جنگ، بدون اتلاف وقت، همکاری های لازم را انجام دهند. درمورد دانش آموزان مشتاق عزیمت به جبهه، وزارت آموزش و پرورش در اطلاعیه خود تأکید کرده است، دانش آموزان داوطلب قبل از عزیمت برای دریافت فرم ۵ یا ۶ و فرم نمونه یک (معرفی نامه آموزشگاه شهر به مجتمع آموزشی رزمندگان مستقر در جبهه) به ستاد امداد و پشتیبانی مناطق آموزش و پرورش مراجعه نمایند تا امر آموزش آنان در جبهه اعم از آموزش و امتحانات، استمرار یابد. (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۴: سند ۴۲).

سند شماره (۴۲): اطلاعیه در مورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان داوطلب

به پاس الله الرحمن الرحيم
 آيا مردم ايران مي گشتد همین اندازه كه بگویند ایمان آورد ایم
 به خود واگذاشته می شوند و آزادی را اختیار نمی کردند

استاد امداد و پشتیبان
 * تقاضای اعزام به چپبه های جنگشی علیه باطل
 شهرستان / د پیرستان / مدرسه راهبستان

رشته تحصیلی
 استادکار / هنرآموز / معلم / میزان تحصیلات
 هنرآموز / دانش آموز / کلاس

شماره رده از - - - - -
 تقاضای اعزام به چپبه های جنگشی علیه باطل را می
 آدرس و تلفن دریافتی
 آدرس و تلفن اضطراری

نام خانوادگی د اولاد
 * اعضا

مواظبت نامه مسئول د پیرستان / شهرستان / مدرسه راهبستان / مدرسه تربیت معلم
 به استاد امداد و پشتیبان شهرستان / خدعوشکی

به پیوسته اعلام می شود که برادر
 حیدر
 پیرستان / واسطه غیر
 شماره پانچ [] شماره جنگ [] شماره کشی []
 در تاریخ [] مدرسه خود را از خواهرش امداد
 تاریخ اعزام به چپبه نامید و راه این آموزشگاه اعلام نمائید تا اقدام لازم نسبت به رفع
 مشکلش حاصل گردد

نام خانوادگی - - - - -
 * اعضا

سند شماره (۴۳): فرم تقاضای اعزام به جبهه های جنگ

پیامه شمال

فرم معرفی داوطلبان اعزام به جبهه
دانش آموزان و کارکنان آموزش و پرورش

فرم شماره (شش)

از ----- ستاد امداد و پشتیبانی / دهرستان / شهرستان / مدرسه راهنمایی
ستاد امداد و پشتیبانی آموزش و پرورش استان / شهرستان / منطقه -----

به : واحد پیچ مستضعفین پایگاه

موضوع : معرفی داوطلب

سلام علیکم

بدینوسیله برادر ----- بدلم / کارمند / میزان تحصیلات ----- رشته -----
دانش آموز / کلاس -----

متولد ----- جهت اعزام به جبهه های نور علیه ظلمت معرفی می شود و -----
خواهشمند است تاریخ اعزام و مدت آمودیت و گرامی پایان مامورتی را به ستاد امداد و پشتیبانی
واقع در آموزش و پرورش استان / شهرستان / منطقه / بخش ----- گواهی نماید تا اقدامات
لازم جهت ----- پرداخت حقوق ----- صورت گیرد

ادامه تحصیل و برگزاری امتحانات

نام نام خانوادگی مسئول آموزشگاه ----- به امید پیروزی رزیدگان اسلام
مهرامه -----

مسئول ستاد امداد و پشتیبانی استان شهرستان ----- همراه

۸۶ - ۳۰

سند شماره (۴۴): فرم معرفی داوطلبان اعزام به جبهه دانش آموزان و کارکنان آموزش و پرورش

۱-۸- موافقت با اعزام جبهه داوطلبین شاغل مرد

- در تاریخ ۶۴/۷/۲۳، وزارت آموزش و پرورش در مورد اعزام به جبهه داوطلبین شاغل مرد تا ۲۰ درصد و همچنین با موارد و تبصره های آن موافقت نمود.

بخشنامه: براساس مصوبه هیئت وزیران مورخ ۶۴/۷/۱۷، در جهت اعزام کارکنان و کارگران دستگاه های دولتی و وابسته به دولت به جبهه های نبرد از طریق سپاه پاسداران و جهاد سازندگی، موارد زیر را تصویب نمودند:

- در صورت اعلام نیاز کتبی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و جهاد سازندگی، وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک ها، شرکت های بیمه، مؤسسات و شرکت ها و کارخانجات ملی شده و دارای مدیریت دولتی و تحت پوشش مؤسسات دولتی، شهرداری ها و مؤسسات تابعه یا وابسته به آنها، همچنین مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و کلیه شرکت ها و مؤسساتی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می نمایند، مکلفند در هر زمان با درخواست اعزام به جبهه داوطلبین تا ۲۰ درصد از شاغلین مرد دستگاه متبوع برای اعزام به جبهه موافقت نمایند.

تبصره ۱: در رابطه با مدیران داوطلب، موافقت مدیر مافوق ضروریست.

تبصره ۲: در موارد استثنائی، داوطلبانی که دارای مشاغل کلیدی و مهم در خط تولید و یا مدیریت اجرایی می باشند و به نظر مدیر واحد مربوطه اعزام آنان موجب وقفه و ضربه به تولید کشور شود و امکان جانشینی هم از امکانات داخل مقدور نباشد، مدیر واحد از معاونت امور جنگ در وزارتخانه مربوطه کسب نظر خواهد نمود و نظر او مبنای اعزام خواهد بود.

- حقوق، اجرت، دستمزد فوق العاده شغل، مزایای شغل یا مزایای مستمر این قبیل داوطلبان از قبیل حق شیفت، سختی کار، نوبت کاری، بدی آب و هوا، محرومیت از تسهیلات زندگی، محل خدمت و یا عناوین مشابه به آنها که قبل از اعزام به جبهه، حسب مقررات مربوط به آنان پرداخت می شده است، از طریق سازمان متبوع مستخدم، پرداخت خواهد شد.

- با توجه به ساعات انجام وظیفه در جبهه ها به این قبیل داوطلبان ماهیانه به میزان معدل ساعت اضافه کاری سه ماهه آخر قبل از اعزام، اضافه کار ساعتی از طریق سازمان متبوع مستخدم پرداخت خواهد شد.

- مدت خدمت این قبیل افراد در جبهه با رعایت مقررات مربوط از هر لحاظ جزو سوابق خدمت قابل قبول محسوب خواهد شد.

- مرخصی هایی که به لحاظ خدمت در جبهه به این قبیل افراد از طریق نهادهای اعزام کننده یا واحد نظامی محل خدمت تعلق می گیرد، جزو مرخصی استحقاقی سالیانه آنان منظور نخواهد شد.

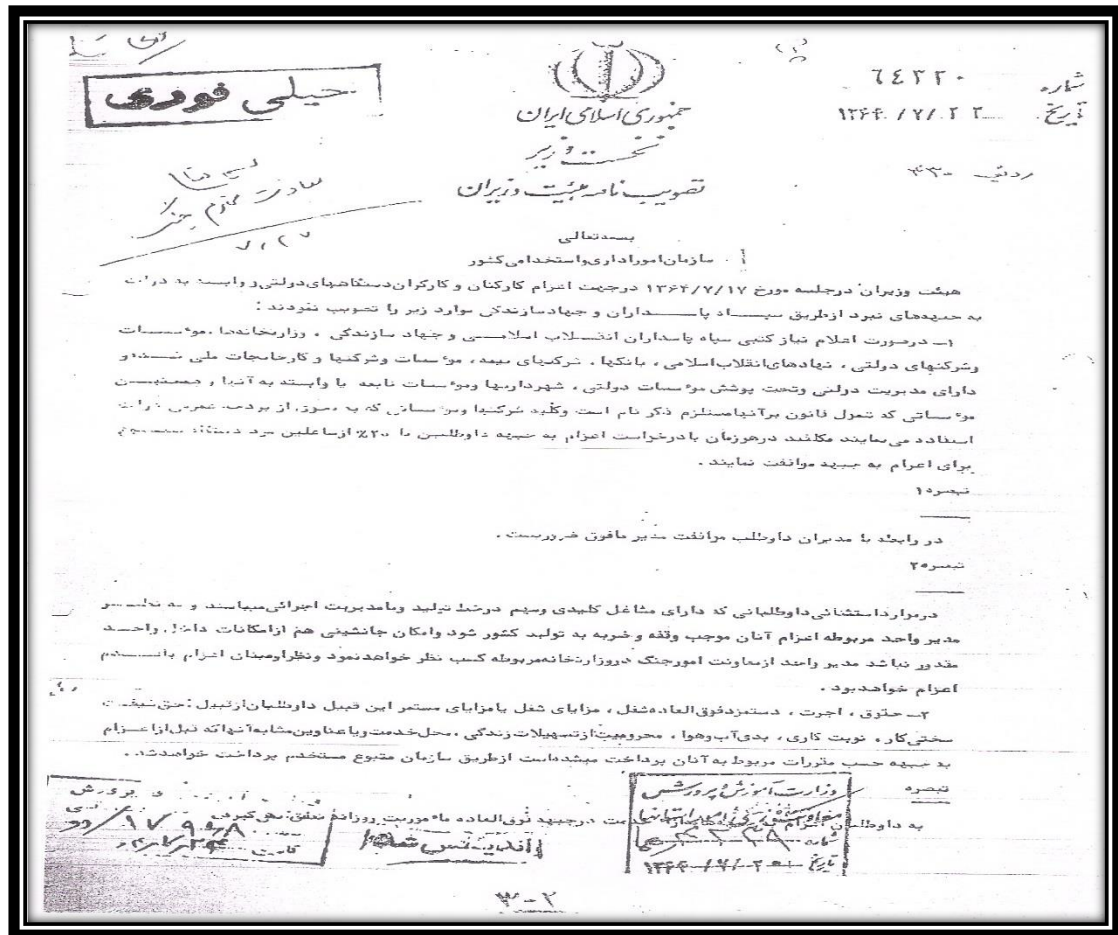
- در صورتی که داوطلبان اعزامی در هنگام انجام وظیفه در جبهه به هر علتی معلول یا از کار افتاده گردند، معلولیت آنان به سبب انجام کار تلقی و بر حسب مقررات مربوط با آنان رفتار خواهد شد.

- پرداخت حقوق و مزایای داوطلبان پیمانی و قراردادی در صورتی که حداقل ۳ ماه سابقه خدمت داشته باشند با دستگاه متبوع است که در این حالت، مدت مأموریت آنان به مدت قرارداد افزوده خواهد شد. افرادی که کمتر از ۲ ماه سابقه کار دارند، رابطه استخدامی آنان با دستگاه متبوع قطع و طبق ضوابط و مقررات نهاد اعزام کننده با آنها قرارداد منعقد خواهد شد.

- به منظور قدردانی از زحمات و خدمات داوطلبان اعزامی به جبهه با آنان به نحو زیر رفتار خواهد شد: الف) تشویق کتبی یا درج در پرونده پس از بازگشت از مأموریت توسط حداقل دو رده مسئول بالاتر و اعلام به بقیه همکاران. ب) در مدت خدمت در جبهه، دستگاه متبوع داوطلب مکلف است از طریق امور رزمندگان بسیج و تعاون جهاد به مسائل و مشکلات خانواده افراد اعزامی، رسیدگی و در صورت لزوم از محل اعتبار هزینه های ضروری دستگاه مربوط، نسبت به رفع مشکلات مذکور اقدام نماید. ج) در صورتی که خدمت این قبیل داوطلبان در جبهه ها حداقل ۶ ماه متوالی یا غیر متوالی باشد؛ خدمت آنان بر جسته تلقی گردیده و هنگام استحقاق ترفیع بندی یا عنوان مشابه آن، از یک پایه تشویقی برخوردار خواهند شد. در هر حال برای خدمت در جبهه، بیش از دو پایه تشویقی در طول خدمت مستخدم اعطاء نخواهد شد. د) این قبیل افراد در مدت خدمت در جبهه همانند سایر کارکنان یا کارگران شاغل از پاداش مقرر در قوانین مربوط استفاده می نمایند. ضمناً خدمت این گونه افراد در جبهه ها، خدمت بر جسته تلقی و در ازای همراه خدمت در جبهه، معادل ۵ روز حقوق و فوق العاده شغل با رعایت مقررات مربوط، به عنوان پاداش به آنان پرداخت خواهد شد که حداکثر معادل دو برابر حقوق و مزایای ماهانه در طول سال خواهد شد.

- انجام اقدامات فوق منوط به تأیید انجام خدمت توسط سپاه پاسداران یا جهاد سازندگی می باشد.

- در صورت عدم پرداخت هریک از حقوق مندرج در این مصوبه به داوطلبان، موضوع از طریق ستاد جنگ دستگاه متبوع و در صورت عدم حصول نتیجه از طریق دبیرخانه کمیسیون ویژه مستقر در نخست وزیری به درخواست داوطلب، قابل پیگیری است (هیأت وزیران، ۱۳۶۴: سند ۴۵).

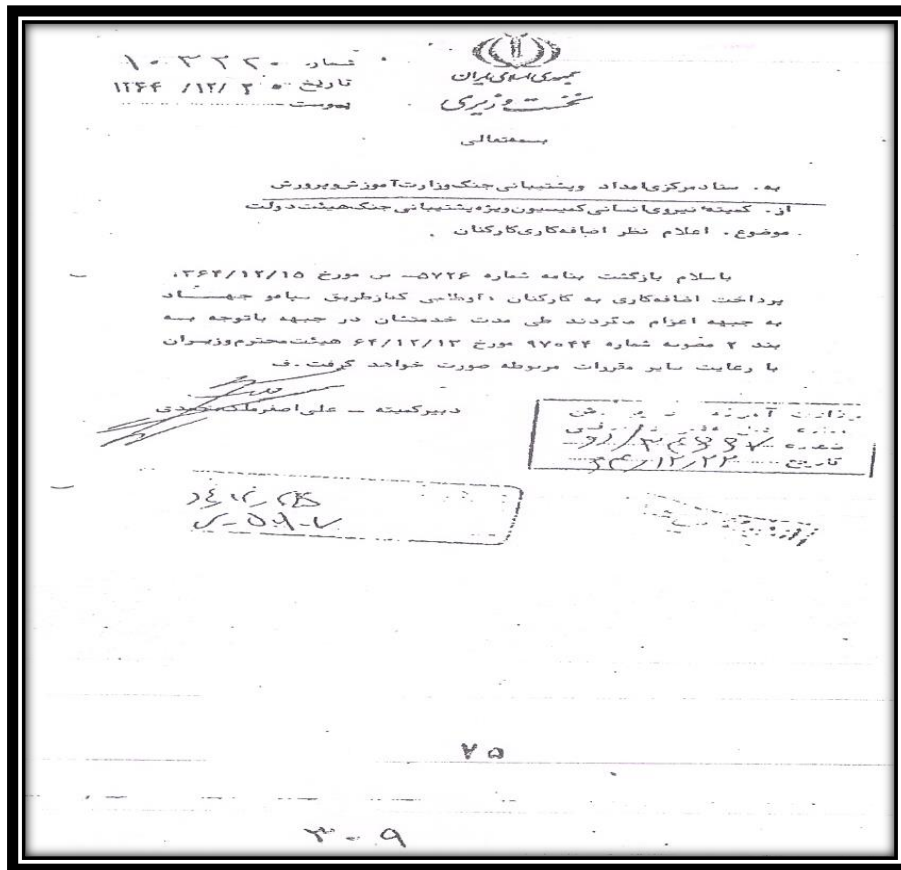

سند شماره (۴۵): موافقت با اعزام به جبهه داوطلبین شاغل مرد

۹-۱- صدور اطلاعیه وزارت آموزش و پرورش در مورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان و کارکنان اداری و دانش آموزان داوطلب اعزام به جبهه

- در تاریخ ۱۳۶۴/۱۲/۲۰، به شماره ۱۰۳۲۲۰، کمیته نیروی انسانی کمیسیون ویژه پشتیبانی جنگ هیئت دولت به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش، بخشنامه ای مبنی بر اعلام نظر اضافه کاری کارکنان و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شد:

برگشت به نامه شماره ۵۷۲۶-س مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۵، پرداخت اضافه کاری به کارکنان داوطلبی که از طریق سپاه و جهاد به جبهه اعزام می گردند و طی مدت خدمتشان در جبهه با توجه به بند ۲ مصوبه شماره ۹۷۰۴۴ مورخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۳ هیئت وزیران با رعایت سایر مقررات مربوطه صورت خواهد گرفت (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۴۶).

سند شماره (۴۶): اطلاعیه وزارت آموزش و پرورش در مورد ایجاد تسهیلات لازم برای معلمان، مربیان و کارکنان اداری و دانش آموزان داوطلب اعزام به جبهه

۱۰-۱- اعزام دبیر و دانش آموزان به مجتمع آموزشی

- در تاریخ ۱۳۶۵/۵/۴، بیش از چهار هزار دبیر و آموزگار به مجتمع های آموزشی مستقر در جبهه اعزام شدند. شایان ذکر است که بیش از ۱۲۰ هزار نیروی داوطلب بسیجی دانش آموز و کادر فرهنگی به جبهه ها اعزام شده اند. (کارنامه دولت، ۱۳۶۵: ۳۱).

۱۱-۱- صدور اطلاعیه معاونت امور جنگ آموزش و پرورش در مورد اعزام فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش به سپاه پاسداران

- در تاریخ ۱۳۶۵/۷/۱، بیش از ۵۰ درصد بسیجیان حماسه آفرین جبهه ها از دانش آموزان هستند. وزیر آموزش و پرورش وقت جناب آقای اکرمی گفته بود که سال جدید تحصیلی را همگام با پیروزی های افتخار آفرین رزمندگان اسلام در جبهه های جنگ تحمیلی در حالی آغاز می کنیم که بیش از ۵۰ درصد از داوطلبان بسیجی که در جبهه ها حماسه می آفرینند از دانش آموزان هستند (روزنامه رسالت، ۱۳۶۵: ۴۷).

۰۰۷۲۲۰

۶۷

علم نشریه رسالت

تاریخ انتشار ۱۳۶۵/۷/۱

وزیر آموزش و پرورش

بیش از ۵۰ درصد بسیجیان حماسه- آفرین جبهه‌ها از دانش‌آموزان هستند

تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی: سال جدید تحصیلی را همگام با پیروزیهای افتخارآفرین رزمندگان اسلام در جبهه‌های جنگ تحمیلی در حالی آغاز می‌کنیم که بیش از ۵۰ درصد از داوطلبان بسیجی که در جبهه‌ها حماسه می‌آفرینند از دانش‌آموزان هستند.

سید کاظم اکرمی وزیر آموزش و پرورش دیروز در یک کنفرانس خبری ضمن بیان این مطلب اعلام کرد برای اولین بار از مهرماه تمام افراد واجب‌التعلیم در دو استان کشور زیر پوشش نهضت سوادآموزی قرار می‌گیرند و با تکیه بر این موضوع که بیش از یازده میلیون دانش‌آموز در سراسر کشور زیر پوشش آموزش و پرورش قرار دارند. ضمن تشکر از مسئولین ذیربط خواستار تسریع در امر توزیع - لوازم التحریر

مورد نیاز دانش‌آموزان در سراسر نقاط کشور گردید. وی به معلمین توصیه کرد ضمن رعایت کامل صرفه‌جویی در مصرف کاغذ و جلوگیری از افت تحصیلی با هماهنگی وزارت برنامه و بودجه ترتیب تشویق و ترغیب آندسته از معلمین در سطوح مختلف آموزشی که به لحاظ کمی و کیفی در ارتقاء سطح دانش شاگردان تلاش چشمگیری بنمایند داده خواهد شد. اکرمی افزود طی سال گذشته ضمن اینکه با همکاری بانکها بیش از ۱۰ میلیارد ریال وام به معلمین داده شده حدود سه هزار خانه نیز در شهرستانها به فرهنگیان واگذار و به ۲۳ هزار معلم زمین داده شده است.

سند شماره (۴۷): مصاحبه آقای اکرمی درباره حضور دانش‌آموزان و معلمان در جبهه

۱۲-۱- اعزام ده هزار نفر از فرهنگیان به سپاه پاسداران به عنوان مربی

• تاریخ ۱۳۶۶/۹/۱۱، ۱۰ هزار نفر از فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش به مدت یکسال در سپاه

پاسداران، مأمور به خدمت شدند.

اطلاعیه: براساس مصوبه شورای عالی پشتیبانی جنگ و به دلیل تأمین مربی آموزش نظامی و سیاسی نیروهای داوطلب اعزام به جبهه‌ها، حدود ۱۰ هزار نفر معلم و کارکنان آموزش و پرورش به عنوان مأمور به خدمت به مدت یک سال به سپاه پاسداران اعزام تا پس از طی دوره لازم به عنوان مربی آموزش نظامی و عقیدتی و سیاسی مشغول کار شوند. (روزنامه

اطلاعات، ۱۳۶۶: سند ۴۸).

اطلاعات ۱۳۶۶/۹/۱۱

۰۱۴۰۰۸

۱۰ هزار نفر از فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش یکسال در سپاه پاسداران مامور به خدمت می شوند

● سرویس اجتماعی : ۱۰ هزار نفر از فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش سراسر کشور به مدت یکسال برای مربیگری آموزش نظامی و عقیدتی سیاسی نیروهای بسیجی در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مامور به خدمت می شوند.

آقای مرتضی کتیرائی معاونت جنگ آموزش و پرورش صبح امروز در گفتگو با خبرنگاران، ضمن اعلام مطلب فوق، افزود: طبق مصوبه شورای عالی پشتیبانی جنگ و به دلیل تأمین مربی برای آموزش نظامی و سیاسی نیروهای باوطلب اعزام به جبهه ها، حدود ۱۰ هزار نفر از معلمان و کارکنان آموزش و پرورش سراسر کشور به عنوان مامور به خدمت به مدت یک سال به سپاه پاسداران اعزام می شوند. تا پس از طی دوره لازم به عنوان مربی آموزش نظامی و عقیدتی سیاسی مشغول کار شوند.

معاونت جنگ آموزش و پرورش افزود: دستورالعمل این مأموریت را وزارت آموزش و پرورش با همکاری سپاه تهیه کرده و برای اجرا به ادارات کل آموزش و پرورش ابلاغ کرده است.

متن کامل مصاحبه معاونت جنگ آموزش و پرورش مردا چاپ خواهد شد.

سندشماره (۴۸): اعزام ده هزار نفر از فرهنگیان به سپاه پاسداران به عنوان مربی

جدول شماره (۱۱) آمار اعزام وزارت آموزش و پرورش تا سال ۱۳۶۶ به جبهه های نبرد

ردیف	نام استان	تعداد اعزام به جبهه		
		معلم	دانش آموز	اداری
۱	خراسان	۱۰۷۸۷	۳۱۷۵۱	۲۸۵۰
۲	آذربایجان شرقی	۳۱۴۸	۱۰۶۴۱	۵۰۳
۳	مازندران	۸۰۵۹	۳۱۱۴۳	۱۶۷۱
۴	اصفهان	۷۸۳۶	۲۵۵۹۱	۸۲۸
۵	فارس	۶۶۲۸	۳۵۲۷۸	۱۷۲۷
۶	خوزستان	۳۰۷۷	۸۷۵۱	۲۹۱
۷	گیلان	۳۴۰۶	۱۱۹۷۰	۳۰۰
۸	آذربایجان غربی	۱۵۷۷	۷۱۶۵	۱۸۷
۹	کرمان	۲۹۵۹	۱۲۷۹۸	۴۴۷
۱۰	زنجان	۱۲۶۰	۱۰۱۱۹	۱۹۴
۱۱	همدان	۲۴۳۴	۹۳۰۷	۳۰۹
۱۲	کرمانشاه	۲۷۴۳	۷۱۵۹	۳۲۷
۱۳	لرستان	۱۸۳۵	۲۲۰۲۶	۱۲۲۶
۱۴	سیستان و بلوچستان	۸۲۸	۳۷۲۹	۱۷۵
۱۵	مرکزی	۳۷۱۰	۱۰۸۲۲	۳۱۱
۱۶	کردستان	۱۰۱۱	۳۲۱۹	۱۷۹
۱۷	هرمزگان	۳۳۴	۳۷۲۰	۹۹
۱۸	چهارمحال و بختیاری	۹۳۵	۳۰۹۶	۳۶
۱۹	بوشهر	۲۸۱۵	۱۱۱۱۵	۳۴۱
۲۰	یزد	۳۰۰۰	۱۷۳۱۲	۱۱۶
۲۱	سمنان	۳۳۷۹	۳۶۳۴۲	۳۱۳
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۳۸۵	۱۶۹۸۰	۲۱۰۶
۲۳	ایلام	۱۹۲۸	۱۰۱۴۵	۱۵۰
۲۴	شهر تهران	۱۲۷۸۸	۲۶۵۱۸	۳۳۱۸
۲۵	جمع کل	۸۶۸۶۲	۳۶۶۹۷	۱۸۰۰۴

منبع: امور ایثارگران آموزش و پرورش

بنا بر نامه مدیر کل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش، اعزام نیرو در دوران دفاع مقدس بر عهده سپاه پاسداران بوده و اداره آموزش و پرورش هیچ گونه آماری مبنی بر اعزام نیرو در این دوران در دست ندارد.

شماره: ۳۳۰/۲۳۶۵۷۶ تاریخ: ۱۳۹۶/۱۲/۱۰ پوست	 جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش اداره کل امور شاهد و ایثارگران	 وزارت آموزش و پرورش اداره کل امور شاهد و ایثارگران
برادر ارجمند جناب آقای یاحی		
جانشین محترم رئیس شورای راهبردی و برنامه ریزی نقش دولت در موزه انقلاب اسلامی دفاع مقدس		
سلام علیکم		
با احترام - بازگشت به نامه شماره ۱۵۱۳۸۰ مورخ ۹۶/۱۱/۲۸ ، با توجه به آمار و اطلاعات تعداد شهدای دانش آموز ۳۶۰۰۰ شهید در کل کشور می باشد و با توجه به اینکه در دوران دفاع مقدس اعزام نیرو بر عهده سپاه بوده این اداره کل هیچ گونه آماری مبنی بر اعزام نیروهای وزارت آموزش و پرورش در دوران دفاع مقدس به جبهه را در دست ندارد .		
محمدرضا وزائقی مدیرکل امور شاهد و ایثارگران		
باسلام برادر با احترام توجه لطفاً به پیوسته برادر را مهره		
تهران - خیابان طالقانی - نبش ابرانشهر جنوبی - ساختمان شهید دکتر بهشتی (شماره ۳) وزارت آموزش و پرورش - طبقه سوم - اداره کل امور شاهد و ایثارگران کد پستی: ۱۵۸۱۷۳۵۹۱۳ تلفنخانه: ۸۸۳۰۹۹۹۸-۹ شماره: ۸۸۳۸۱۰۲۶ نشانی وب سایت: www.shahed.medu.ir پست الکترونیک: Email : Shahed@medu.ir		

منبع: اداره کل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش

بخش پنجم

تشکیل ستاد امور پشتیبانی جنگ

برای سامان دادن به اعزام نیرو، در سال ۱۳۶۰ ستادی در وزارت آموزش و پرورش به نام ستاد مرکزی پشتیبانی امور جنگ تشکیل گردید. آموزش و پرورش نسبت به اجرای منظم و قانونمند برنامه‌ی آموزشی در جبهه‌ها اهتمام خاصی داشت و بخش ویژه‌ای از وزارت آموزش و پرورش، به نام ستاد پشتیبانی جنگ، بر این امر نظارت دقیق داشتند (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۶). پس از مدتی با عنوان «معاونت امور جنگ وزارت آموزش و پرورش» ارتقا یافت که تحت نظارت وزیر و با زیرمجموعه‌های زیر فعالیت خود را ادامه داد.

ستاد مرکزی امور پشتیبانی جنگ (مستقر در حوزه ستادی)، ستاد امداد و پشتیبانی جنگ ادارات کل آموزش و پرورش (مستقر در تمامی مراکز استان‌های کشور)، ستاد امداد و پشتیبانی جنگ ادارات آموزش و پرورش (مستقر در شهرستان‌ها و مناطق کشور) (سند آموزش و پرورش).

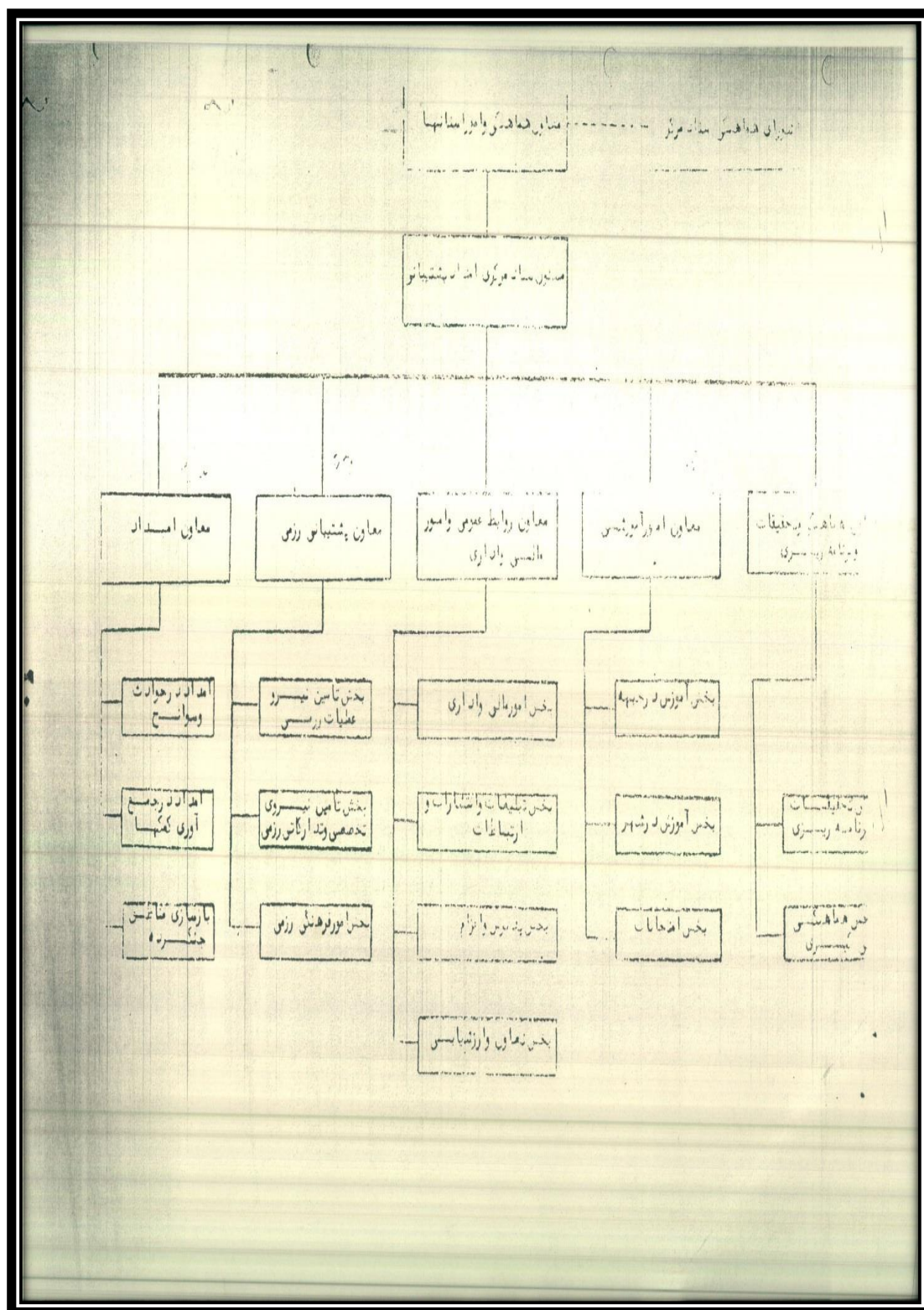
ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ که مقر آن در تهران و در حوزه ستادی بود. به شش معاونت تقسیم می‌شد: معاونت امور آموزش مجتمع‌های آموزشی رزمندگان، معاونت امور مالی، اداری، معاونت امور تحقیقاتی پژوهشی رزمندگان، معاونت امداد و تامین تجهیزات، معاونت پشتیبانی رزمی، فرهنگی و تبلیغات، معاونت امور قرارگاه و مجتمع‌های آموزشی مستقر در جبهه‌ها.

۱- ملحق شدن ستاد امداد و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش به معاونت هماهنگی و امور استان‌ها

- تاریخ ۱۳۶۳/۱۰/۲، اکرمی وزیر آموزش و پرورش درمورد ملحق شدن ستاد امداد و پشتیبانی به معاونت هماهنگی و امور استان‌ها خطاب به کتیرایی (معاونت هماهنگی و امور استان‌ها) نامه‌ای به شماره ۱۹۴۶۷ صادر کرد:

با عنایت به فرموده امام امت که جنگ در رأس همه مسائل است و سیاست کلی وزارت آموزش و پرورش در جهت تقویت بیشتر ستاد امداد و پشتیبانی و حل مشکلات دانش آموزان رزمنده، لازم است که این ستاد با دقت و فعالیت قوی تر به کار خود ادامه دهد. برای تحقق این منظور و هم چنین ایجاد هماهنگی بین کلیه قسمت‌ها، ستاد مذکور به معاونت هماهنگی و امور استان‌ها ملحق می‌گردد (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۳: سند ۴۹).

شماره	 جمهوری اسلامی ایران وزارت آموزش و پرورش
تاریخ	
پیوست	
بسمه تعالی	
دفتر وزیر	
معاونت محترم هماهنگی و امور استانها برادران و همندچنان آقای کتیراشی	
احتراماً	
با عنایت به فرموده امام متذکره جنگ در راس همه مسائل است و سیاست کلی وزارت آموزش و پرورش در جهت تقویت بیشتر ستاد امداد و پشتیبانی و حل مشکلات دانش آموزان رزمنده لازم است که این ستاد با دقت و فعالیت قوی تربیه کار خود را بدهد. برای تحقق این منظور و همچنین ایجاد هماهنگی بین کلیه قسمت ها ستاد مذکور به معاونت هماهنگی و امور استانها ملحق میگردد. امید است جناب عالی در راه هماهنگی و حل مشکلات دانش آموزان ستاد را بطریق همکاری هر چه بیشتر مدبران کل محترم ادارات آموزش و پرورش استانها موفق باشد. /و	
سید کاظم اکرمی وزیر آموزش و پرورش ۱۳۰۱/۲	۱۹۴۶/۲ ۵۴۱۰/۳ گیرنده رونوشت : ستاد امداد و پشتیبانی و حل مشکلات دانش آموزان
۱۳۰۱/۲ ۱۰۷۹۴	
۱-۳	

پس از پایان جنگ تحمیلی در سال ۱۳۶۸؛ معاونت جنگ به ستاد امور رزمندگان، جانبازان و آزادگان تغییر نام داد و تحت مسئولیت مشاور آموزش و پرورش و رئیس ستاد، اداره می شد. این ستاد در شهریور ۱۳۷۴، پس از ادغام با بخش امور شاهد، اداره کل امور شاهد و نمونه، به اداره کل امور ایثارگران و شاهد تبدیل شد.

۲- تصویب تشکیل ستاد امور جنگ در هر یک از وزارتخانه ها

- در سال ۱۳۶۴، در جلسه هیأت وزیران، تشکیل قسمتی به نام ستاد امور جنگ در هر یک از وزارتخانه ها و یا سازمان ها تصویب شد.

مصوبه: در تاریخ ۱۳۶۴/۳/۱، به منظور تسریع در رسیدگی به نیازمندی های جنگ و انجام امور محوله در هر یک از وزارتخانه ها یا سازمان های ذیربط، قسمتی به نام ستاد امور جنگ، تشکیل گردید تا به صورت مستقیم زیر نظر وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی اداره شود (مصوبه هیأت وزیران، ۱۳۶۴: سند ۵۱).

تشکیل قسمتی به نام ستاد امور جنگ در هر یک از وزارتخانه ها و یا سازمان های ذیربط به منظور تسریع در رسیدگی به نیازمندی های جنگ و انجام امور محوله که هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۶۳/۳/۱ تصویب نمودند به منظور تسریع در رسیدگی به نیازمندی های جنگ و انجام امور محوله در هر یک از وزارتخانه ها یا سازمان های ذیربط، قسمتی به نام ستاد امور جنگ مثلاً تشکیل گردید تا به صورت مستقیم زیر نظر وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی اداره شود.

میرحسین موسوی - نخست وزیر

تاریخ تصویب: ۱۳۶۴/۳/۱ مرجع تصویب: مصوبات هیأت وزیران

سند شماره (۵۱): تصویب تشکیل ستاد امور جنگ در هر یک از وزارتخانه ها

۳- پیام آمادگی وزارت آموزش و پرورش برای پشتیبانی از جنگ به محضر امام خمینی

- در تاریخ ۱۳۶۶/۸/۲۸، وزیر آموزش و پرورش (آقای اکرمی) با ارسال پیامی به محضر امام امت، آمادگی کامل این وزارتخانه برای پشتیبانی از جنگ را اعلام کردند:

متن نامه: "با توجه به دستورالعمل شورای عالی پشتیبانی جنگ، بدین وسیله آمادگی این وزارتخانه را برای ادای وظایفی که در حد توان است؛ اعلام می داریم و بر مبنای این آمادگی، امکانات این وزارتخانه را همراه با پرسنل فداکار و دانش آموزان رشید کشور در اختیار جبهه های نور قرار می دهیم" (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶: سند ۵۲).

اطلاعات

۱۳۶۶/۸/۲۸

۵۶

۲۲۴

با ارسال پیامی به محضر امام امت :

وزیر آموزش و پرورش آمادگی

کامل این وزارتخانه را برای

پشتیبانی از جنگ اعلام کرد

● سرویس اجتماعی : وزیر آموزش و پرورش پس از ارسال نامه‌ای به محضر امام امت ، آمادگی کامل این وزارتخانه را برای ارائه کلیه امکانات و نیرو های واحد های مختلف برای پشتیبانی و امداد جنگ اعلام کرد .

در بخشی از نامه وزیر آموزش و پرورش به محضر امام امت آمده است : بانوجه به دستورالعمل شورای عالی پشتیبانی جنگ ، بدینوسیله آمادگی این وزارتخانه را برای ادای وظایفی که درحد توان است، اعلام می‌داریم و بر مبنای این آمادگی ، امکانات ، این وزارتخانه را همراه با پرسنل فداکار و دانش آموزان رشید کشور در اختیار جبهه های نور قرار می‌دهیم .

سند شماره (۵۲): پیام آمادگی وزارت آموزش و پرورش برای پشتیبانی از جنگ به محضر امام خمینی

۴- اقدامات ستاد پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش در جمع آوری کمک‌های مردمی به جبهه

در وزارت آموزش و پرورش ، بخشی از امور مربوط به پشتیبانی جبهه های جنگ نیز انجام می گرفت و در طول هشت سال دفاع مقدس بسیاری از مراکز آموزشی، محلی برای جمع آوری کمک و ارسال آنها به مناطق جنگی بودند. فرهنگیان ، معلمان و دانش آموزان تلاش‌هایی ، هم در پشت جبهه و هم در منطقه جنگی انجام داده اند. دانش آموزان و معلمان با حضور در پایگاه‌های بسیج ، اهدای خون به جبهه ها ، کمک نقدی و غیر نقدی و کمک رسانی به مجروحان به شیوه های گوناگون در دفاع مقدس حضور داشتند (سلمان پور ، ۱۳۹۴: ۳۴).

در سال ۱۳۶۲، حضور فعال دانش آموزان در عرصه تدارکات و جمع آوری کمک‌های مردمی ، اختصاص کمک‌های نقدی و غیر نقدی به رزمندگان اسلام و حتی ایجاد ارتباط معنوی به صورت مکتوب با رزمندگان ، بخش دیگری از اقداماتی بود که جامعه دانش آموزی کشور در طول ۸ سال دفاع مقدس انجام داد (عزیزی ، ۱۳۹۱: ۱۱۶).

شیوه کار در خصوص جمع آوری نیازهای میدانی نبرد این گونه بود که اقلام مورد نیاز از طریق صدا و سیما ، رسانه ها ، بخشنامه ها ، تلفنگرام ها و شیوه های دیگر به آگاهی مدیران مدارس و واحدهای آموزشی سطح استان می رسید و این اقلام در محل ستاد ، بسته بندی و به مناطق جنگی ارسال می شد (توحیدی ، ۱۳۹۰: ۱۰۳).

آقای اکرمی (وزیر آموزش و پرورش) درمورد خدمات فراوان فرهنگیان به جبهه می گوید: تعدادی از معلمان مرد فرمانده جنگ بودند که جمع زیادی از آنها شهید یا جانباز شدند ولی شاید خدمت معلمان خانم به جنگ در جایی ثبت و ضبط نشده باشد. خدمت آنها ارسال کمک های مالی به شکل اهدای انگشتر، دستبند، گردنبند و گوشواره به وزارت آموزش و پرورش و در نهایت به دولت بود. این کمک ها به حدی زیاد بود که گاهی جناب آقای خاتمی در آغاز جلسات هیأت دولت می فرمود: "آقا امروز چه کرده اید؟" شاید اغراق نباشد که بگویم یک هفته درمیان از هر شهری هدایای این چینی می رسید و بنده آنها را تحویل دولت می دادم (کرمیان، کامور بخشایش، ۱۳۸۹: ۱۷۷).

مهندس کتیرایی (معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش) در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار روزنامه اطلاعات در تاریخ ۶۶/۱/۲۴ در رابطه با کمک های آموزش و پرورش به جبهه ها، گفته بود: "یکی از انواع کمک های آموزش و پرورش، اجرای طرح قلک ها بود. به صورتی که قلک هایی به دانش آموزان داده شد تا آن را پر کرده و به عنوان کمک به جبهه ها به رزمندگان هدیه کنند. ستاد پشتیبانی جنگ، قلک های زیادی تهیه کرده بود و در مدارس یا محله ها در آیینی دسته جمعی، بین دانش آموزان توزیع می کرد، این قلک ها پس از پر شدن در مراسم دیگری به ستادهای پشتیبانی تحویل داده می شد (توحیدی، ۱۳۹۰: ۱۰۳). کارکنان آموزش و پرورش نیز ۱۴۵ میلیون تومان به جبهه های جنگ کمک کرده اند که این کمک ها یا به شکل مستقیم بوده و یا طبق اظهار تمایل آنها از حقوقشان کسر شده است. در سال ۱۳۶۵ حدود ۷۰۰ دستگاه کامیون، شامل کمک های غیر نقدی فرهنگیان و دانش آموزان به جبهه های نبرد ارسال شد" (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶: سند ۵۳)

معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش: در صورت تصویب، از سال آینده

برنامه سازمان رزمی دانش آموزان در مدارس

پسرانه کشور اجرا میشود

رسیده است و نه تنها این مجتمع‌ها قانونی می‌باشند، بلکه اسناد و کارنامه‌هایی که صادر می‌کند، رسمیت دارد.

وی سپس با اشاره به انواع کمک‌های وزارت آموزش و پرورش به جبهه‌ها گفت:

یکی از انواع این کمک‌ها، اجرای طرح قلک‌ها، بود که قلک‌هایی به دانش‌آموزان داده شد تا آن را پر کرده و به عنوان کمک به جبهه‌ها، به رزمندگان هدیه کنند.

معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش افزود: همچنین کارکنان آموزش و پرورش نیز ۱۴۵ میابون تومان به جبهه‌های جنگ کمک کرده‌اند که این کمک‌ها یا به شکل مستقیم بوده و یا طبق اظهار تمایل آنها، از حقوق‌شان کسر شده است.

در سال گذشته، نیز حدود ۷۰۰ دستگاه کامیون شامل کمک‌های جنبی فرهنگیان و دانش‌آموزان به جبهه‌های نبرد ارسال شد. وی تأکید کرد: علاوه بر اینها، اعزام‌های جداگانه‌ای به جبهه‌ها داشته‌ایم که شامل گروه‌های ده و پانزده نفره هستند و برای انجام کارهای فرهنگی، تربیتی و تدریس قرآن و اصول عقاید و فعالیت‌های دیگر تحت عناوین خطاط و طبراج، نقاش، کتابدار، نویسنده، ثبت خاطرات رزمندگان، تعمیرکار وسایل صوتی و گروه‌های تئاتر، فیلم و... سود به مدت ۱۵ روز تا ۶ ماه به جبهه‌ها اعزام می-

● سرویس اجتماعی: مهندس کتیرایی معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش در یک گفتگوی اختصاصی با خبرنگار ما، اهم فعالیت‌ها، خدمات و کمک‌های این وزارتخانه در مورد جنگ و همچنین نحوه تحصیل دانش آموزان رزمنده را تشریح کرد.

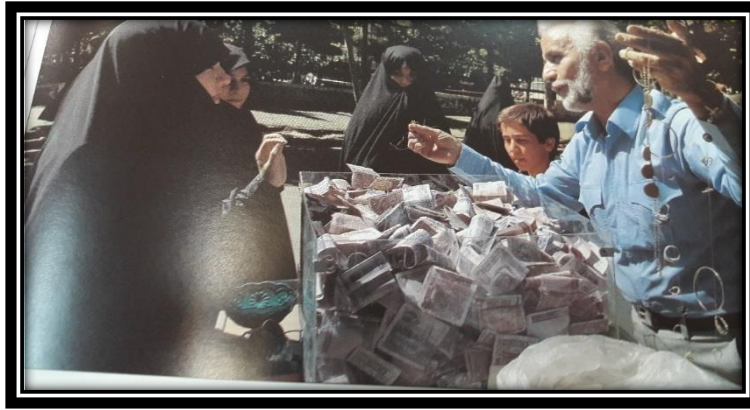
در آغاز این گفتگو گفت: آموزش و پرورش از آغاز جنگ، برخوردی جدی با مساله اصلی کشور، یعنی جبهه و جنگ داشته است که مهمترین اقدام آن تاکنون سازماندهی و اعزام نیروهای مردمی به جبهه‌ها است. در سالهای اخیر، سالیانه حدود ۱۲۰ هزار نیرو از فرهنگیان و دانش‌آموزان به جبهه‌ها اعزام شده‌اند. به عنوان مثال، ۶۵ درصد از سپاهیان حضرت مهدی (عج) و ۵۷ درصد از سپاه حضرت محمد (ص) رانبرو-های اعزامی دانش‌آموزان تشکیل می‌دادند.

مهندس کتیرایی در رابطه با نحوه تحصیل دانش آموزان رزمنده که در جبهه‌ها حضور دارند، گفت: طبیعی است وقتی که دانش‌آموز به جبهه اعزام می‌شود، اختلالی در تحصیل او پدید می‌آید. برای رفع این اختلال، وزارت آموزش و پرورش اقدام به تشکیل مجتمع‌های آموزشی در داخل جبهه‌ها و مناطق عملیاتی و همچنین پشت جبهه‌ها کرده است، به نحوی که اکنون ۴۴ مجتمع آموزشی در داخل جبهه‌ها و ۱۱۵ مجتمع آموزشی در پشت جبهه‌ها (در داخل شهرها) تشکیل شده‌اند و ۲۸ مجتمع از مجموع آنها شبانه‌روزی هستند. معاونت جنگ وزارت آموزش و پرورش در این رابطه افزود: این مجتمع‌های آموزشی، شامل دبستان،

جدول شماره (۱۲): آمار کمک‌های مردمی وزارت آموزش و پرورش تا سال ۱۳۶۶ به جبهه های نبرد

ردیف	نام استان	مبالغ کمکهای مردمی (ریال)			
		نقدی	جنسی به ریال	از قلکها	حساب ۵۵
۱	خراسان	-	-	۳۶۰۰۰۰۰۰	-
۲	آذربایجان شرقی	۴۰۳۴۶۹۶۹۵	۲۸۹۰۰۵۷۷۱	۸۲۲۹۷۵۰۴	-
۳	مازندران	۴۹۵۴۵۰۱۴۵	۳۳۶۴۹۷۹۴	۱۸۴۵۱۵۶۰۶	۲۲۰۰۰۰۰۰
۴	اصفهان	۱۱۰۵۸۱۷۷۹۱	۷۰۷۱۲۱۸۳۳	۹۹۱۵۰۵۳۲	۱۰۰۰۰۰۰۰
۵	فارس	۴۹۱۹۴۵۸۱۱	۳۳۵۴۸۷۰۹۵	۱۱۱۳۵۸۱۸۳	-
۶	خوزستان	۱۷۹۳۷۱۳۷۲	۴۶۲۷۱۳۰۰	۱۰۳۷۳۲۸۷	۱۵۵۰۹۰۰
۷	گیلان	۵۰۵۱۳۷۸۱۱	۴۸۹۰۹۶۳۶۴	۶۱۱۳۸۹۳۹	۱۳۰۷۸۸۳۲
۸	آذربایجان غربی	۲۰۲۳۷۸۸۹۶	۴۷۶۹۲۵۹۰	۲۳۴۰۲۳۳۶	۱۳۱۵۲۸۷۷
۹	کرمان	۹۰۲۲۵۳۹۵۰۶۸	۵۳۲۸۸۲۲۹۰	۸۲۹۲۹۸۱۷۷	۵۲۴۶۳۴۱۰
۱۰	زنجان	۱۳۵۲۴۶۴۲۹	۱۷۰۵۴۸۸۸۹	۵۰۵۷۴۹۱۴	۱۱۳۰۰۰۰۰۰
۱۱	همدان	۲۵۱۴۵۱۸۲	۳۴۹۸۷۳۷۵	۵۱۰۲۳۲۴۰	۱۰۶۲۰۰۰۰۰
۱۲	کرمانشاه	۱۳۱۵۶۶۸۷۹	۷۳۰۶۶۶۳۳	۴۴۳۷۵۲۸۶	۱۰۵۶۹۵۹۶۱
۱۳	لرستان	۴۹۵۳۲۲۰۷۵	۳۰۴۶۶۷۵۰۹	۹۷۹۸۲۹۰۰	۹۰۰۰۰۰۰۰
۱۴	سیستان و بلوچستان	۱۹۱۴۶۱۱۹۳	۱۷۸۳۰۱۷۷	۲۶۸۶۳۳۰۷۷	۱۴۹۲۲۵
۱۵	مرکزی	۲۸۸۹۱۰۱۷۸	۱۵۱۹۲۵۶۸۴	۲۲۰۶۳۷۸۶	۵۰۸۶۳۳۹۶
۱۶	کردستان	۹۲۰۶۴۶۹۰	۱۴۸۷۳۱۰۰	۵۰۹۲۷۴۰	۵۵۲۰۰۰۰۰۰
۱۷	هرمزگان	۱۰۱۹۳۸۵۸۷	۵۳۵۳۳۵۹۹	۴۶۴۶۴۸۵۲	۷۱۵۰۱۵۸۶۴
۱۸	چهارمحال و بختیاری	۱۶۷۳۰۳۶۹۷	-	۱۷۸۱۶۹۰۱	۱۸۶۵۲۱۰۰۰
۱۹	بوشهر	۶۱۵۱۸۹۹	۱۰۸۶۸۴۲۲۴	۴۷۲۰۲۸۴	۳۷۷۳۲۵۸۵
۲۰	یزد	۱۳۷۶۰۰۰۰۰۰	-	۵۲۰۰۰۰۰۰۰	۳۹۰۰۰۰۰۰۰
۲۱	سمنان	۱۹۱۴۶۱۱۹۳	۱۷۸۳۰۱۷۷	۲۶۸۶۳۳۰۷۷	۷۴۹۲۲۵
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۱۸۷۶۳۷۵۳۷	۵۷۴۲۰۳۳	۵۷۴۲۰۳۳	۵۷۴۲۰۳۳
۲۳	ایلام	۱۳۴۰۰۰۴۵۱	۳۰۷۳۰۴۸۲۰	۸۹۲۶۱۹۰	-
۲۴	شهر تهران	۲۷۶۰۴۲۷۵۰	۱۷۲۵۲۱۴۵۷	۵۲۵۱۱۴۳۸	۲۸۳۳۶۲۲۵۴
۲۵	جمع کل	۹۷۴۰۹۲۸۹۳۳۰	۳۹۱۴۷۲۲۷۱۴	۲۰۴۷۷۱۶۹۸۲	۳۱۱۶۵۲۰۵۶۲

منبع: اموراتارگران آموزش و پرورش

شماره (۲۲): اهدای کمک های نقدی معلمان به جبهه ها اردیبهشت ۱۳۶۴

۴-۱- کمک های اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان ها به جنگ زدگان در سال ۱۳۵۹

• فرهنگیان هرمزگان

معلمان هرمزگانی برای این که نقشی در کمک به جبهه های نبرد حق علیه باطل داشته باشند در نامه ای به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ آموزش و پرورش استان ، دو روز حقوق خود را که معادل ۱۸۰۰۰۰۰۰ ریال می باشد برای کمک به جبهه و جنگ زدگان مستقر در بندر عباس اختصاص دادند و جالب اینجاست که آنها نمی دانستند ممکن است جنگ تا چه زمانی طول بکشد اما با این حال چیزی که مهم بود؛ هدف و انگیزه عمل بود. معلم های ما با سرلوحه قرار دادن سیره پیامبر اکرم (ص) تمام تلاش خود را در راستای تعلیم و تربیت جوانان و آینده سازان مملکت انجام داده و می دهند. مبلغ ۱۴۰۰۰۰۰۰۰ ریال به مصرف خرید لباس عید دانش آموزان بی بضاعت و جنگ زدگان در سطح استان رسیده است (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۱۸).

سند شماره (۵۴): کمک های اهدایی آموزش و پرورش استان هرمزگان

- فرهنگیان آذربایجان شرقی : معادل هشت میلیون ریال وجه نقد و ۱۵ کامیون وسایل از قبیل: چادر بزرگ نو ، لباس ، دوهزار جفت کفش نو و سایر لوازم ضروری به برادران و خواهران جنگ زده کمک کردند.
- فرهنگیان آذربایجان غربی : جمعاً ۵۶۸۸۵۰۸۱ ریال کمک نقدی به حساب مخصوص کمک به جنگ زدگان واریز نمودند. علاوه بر کمک های نقدی ، کمک های غیر نقدی از قبیل :لباس مردانه ، زنانه و بچه گانه ،پتو ،جوراب ،دستکش ،میوه وسایر مواد غذایی ،وسایل آشپزخانه و رختخواب جهت کمک به جنگ زدگان ارسال نمودند.
- فرهنگیان ودانش آموزان استان مرکزی: جمعاً مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال به جنگ زدگان کمک نقدی نمودند و در حدود ۲۰۰۰ تخته پتو ، ۱۰۰ کارتن مواد غذایی ومقدار زیادی البسه ولوازم زندگی ، ۵۰۰

دستگاه چراغ خوراک پزی ، حدود ۳۰۰ کارتن داروهای اضافی و دیگر کمک‌های غیرنقدی برای جنگ زدگان جنوب و غرب کشور ارسال نمودند.

- فرهنگیان و دانش آموزان استان اصفهان :جمعاً مبلغی در حدود ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب جنگ زدگان واریز نمودند(کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۱۲).

- فرهنگیان و دانش آموزان استان ایلام : کمک های نقدی خود را به حساب جنگ زدگان واریز نمودند و مقدار زیادی البسه و لوازم زندگی و دارو در اختیار کمیته های امداد به جنگ زدگان قرار دادند (کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۱۳).

- فرهنگیان و دانش آموزان استان بوشهر : مبلغ ۲۹۶۲۶۶۰ ریال، ۳۸۸ قطعه وسایل آشپزخانه، ۱۳۴ تکه لباس، ۱۵ طاقه پتو و ۱۵ بسته دارو جهت کمک به هموطنان جنگ زده ارسال نمودند.

- فرهنگیان استان چهارمحال و بختیاری : مبلغ ۴۱۶۴۵۱۰ ریال کمک نقدی به حساب جنگ زدگان واریز کرده اند. علاوه بر مبلغ یاد شده ، همه ماهه مبلغ ۴۰۰۰۰۰۰ ریال به طور مستمر تا پایان جنگ تحمیلی به وسیله فرهنگیان این استان به جنگ زدگان کمک گردید.

- فرهنگیان استان خراسان : مبلغ ۱۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال وجه نقد و ۱۴۵ ردیف از اقلام مختلف کمک های غیرنقدی به رزمندگان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران کمک کردند(کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۱۴).

- فرهنگیان استان زنجان: مبلغ ۲۰۳۰۹۵۰ ریال کمک نقدی به جنگ زدگان جنوب و غرب کشور شد و ۳۴ قلم لوازم زندگی و مواد خوراکی و کمک‌های غیرنقدی برای جنگ زدگان ارسال گردید.

- فرهنگیان و دانش آموزان استان سمنان : علاوه بر کمک های غیرنقدی از قبیل : پتو، کلمن، چراغ و والور مبلغ ۲۳۴۴۸۴۸۱ ریال وجه نقد، جهت جنگ زدگان به حساب هلال احمر واریز گردید(کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۱۵).

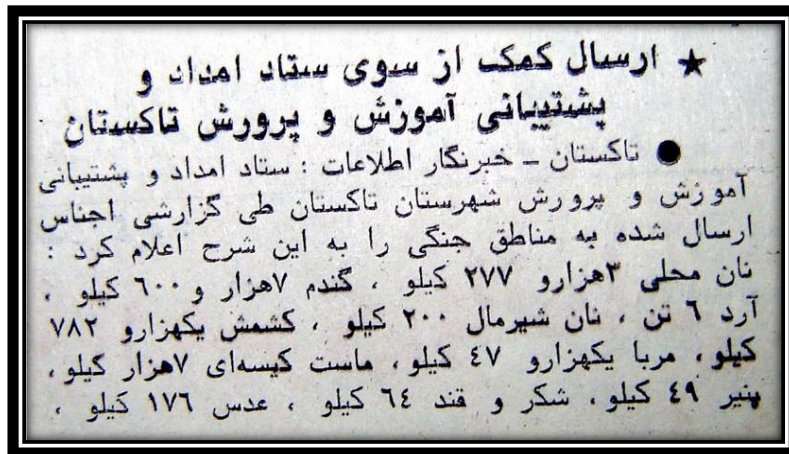
- دانش آموزان استان فارس : کمک های نقدی جمع آوری شده برای دانش آموزان بی بضاعت و جنگ زدگان گان معادل ۱۲۳۶۰۰۲۰ ریال بوده است

- فرهنگیان و دانش آموزان استان کرمان : مبلغ ۵۷۵۰۳۶۱۱ ریال کمک نقدی و مقدار زیادی البسه و لوازم زندگی ، ۲۴ عدد ترموس آب و یک دستگاه ماشین "تکنو پخت" جهت جنگ زدگان ارسال داشتند. در ضمن فرهنگیان استان کرمان تعهد کردند از اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۰، ماهیانه ۵۰۰۰۰۰ ریال به طور مستمر به جنگ زدگان کمک نمایند(کارنامه دولت، ۱۳۵۹:۱۶).

- فرهنگیان و دانش آموزان استان یزد : مبلغ ۴۹۰۰۰۰۰۰ ریال به جنگ زدگان غرب و جنوب کشور کمک نموده و مقدار قابل توجهی پتو ، وسایل زندگی و خواروبار به جبهه ارسال نمودند (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۱۸).
- فرهنگیان استان کرمانشاه : مبلغ ۲۹۱۶۲۸۳۲ ریال به حساب جنگ زدگان واریز نمودند. علاوه بر کمک های نقدی ۸ کامیون وسایل خوراکی ، پوشاک و لوازم زندگی ، مقدار زیادی پتو، کفش ، یک تن برنج و ۲۰۰ کیلو شکر به عنوان کمک غیرنقدی بین آوران جنگ تحمیلی توزیع کردند (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۱۶)..
- فرهنگیان استان گیلان: این استان علاوه بر جمع آوری و اهدای کمک های غیرنقدی، مبلغ ۱۶۹۲۸۴۶۰ ریال وجه نقد به جنگ زدگان غرب و جنوب کشور کمک نمودند.
- فرهنگیان استان لرستان : یک روز حقوق خود را جهت جنگ زدگان غرب و جنوب کشور اهدا نمودند (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۱۷).
- فرهنگیان و دانش آموزان استان مازندران : درشش ماهه اول جنگ تحمیلی جمعاً ۱۸۵۶۲۴۲۰۰ ریال به جنگ زدگان کمک نقدی نمودند. ضمناً کمک های غیر نقدی ، شامل: ۱۱۸ کارتن لوازم التحریر، ۲۱۵۰۰ کیلو برنج توسط دانش آموزان بابل، ۴۵ گونی پوشاک، ۲۴۵۰ جفت کفش و ۱۵۰ بسته کادویی جهت جنگ زدگان ارسال گردید (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۱۸).
- فرهنگیان و دانش آموزان استان تهران : تعداد زیادی لباس ، پتو، دارو ، فلاکس ، چادر و همچنین مبلغ ۸۲۴۷۳۱۹۲ ریال کمک نقدی در اختیار جنگ زدگان جنوب و غرب کشور قرار گرفت (کارنامه دولت، ۱۳۵۹: ۲۰).

ردیف	نام و نام خانوادگی	تعداد و نوع اهدای نقدی	تعداد و نوع اهدای غیر نقدی	تاریخ اهدا	محل اهدا
۱	...	...	...	...	...
۲	...	...	...	...	...
۳	...	...	...	...	...
۴	...	...	...	...	...
۵	...	...	...	...	...
۶	...	...	...	...	...
۷	...	...	...	...	...
۸	...	...	...	...	...
۹	...	...	...	...	...
۱۰	...	...	...	...	...

سند شماره (۵۵) : نمونه لیست افرادی که هدایای خود را به جبهه های نبرد تقدیم کرده اند

سند شماره (۵۶): ارسال کمک از سوی ستاد امداد و پشتیبانی آموزش و پرورش تاکستان

۲-۴- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۱

- تاریخ ۱۳۶۱/۱۰/۶، مشارکت فرهنگیان استان آذربایجان غربی طبق آمار اجمالی قریب به ۷۰۰۰۰۰۰ تومان وجه نقد به جبهه‌ها و هموطنان جنگ زده اختصاص دادند (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۰۶).

۳-۴- اهدای خون توسط دانش آموزان سلماس به مجروحین جنگ در سال ۱۳۶۲

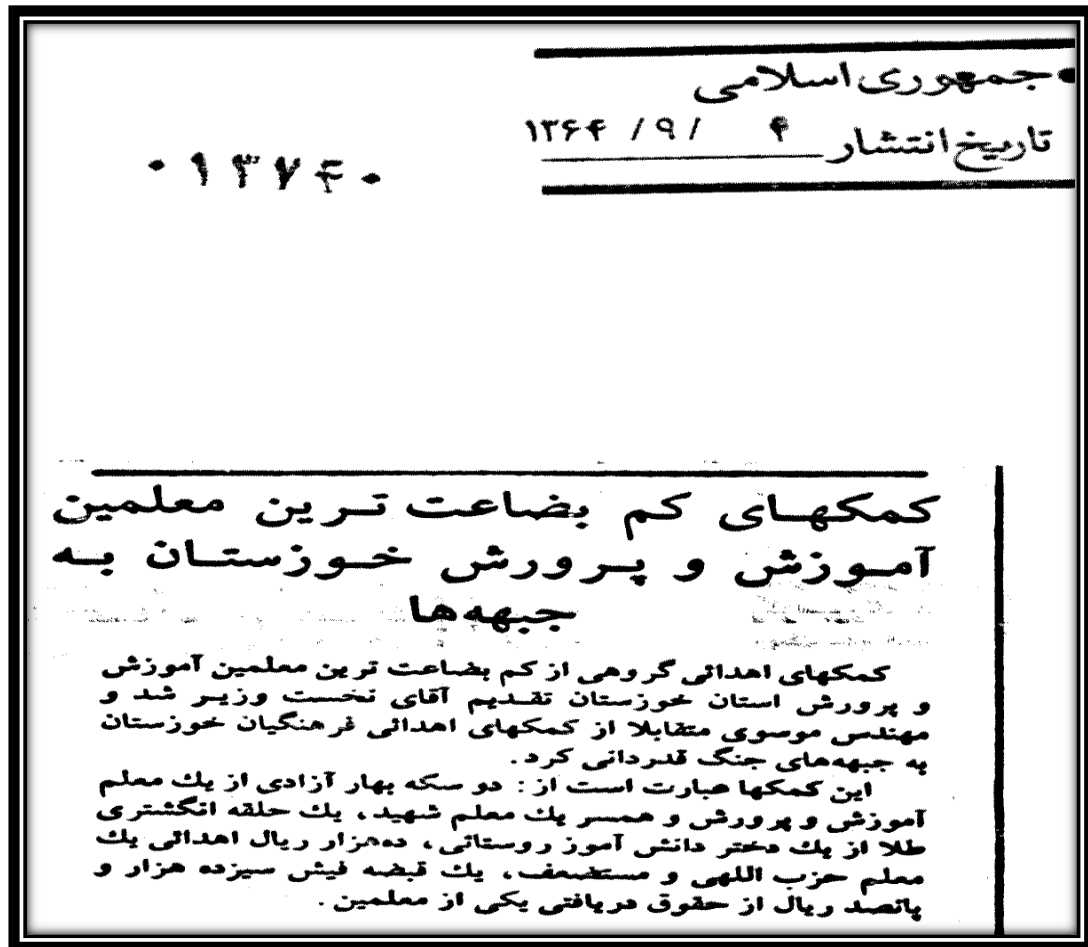
- تاریخ ۱۳۶۲/۱۰/۱۹، اهدای خون توسط دانش آموزان سلماس به مجروحین جنگ تحمیلی گروهی از دانش آموزان دبیرستان امیرکبیر شهرستان سلماس به منظور یاری رزمندگان و مجروحین جنگ تحمیلی هر کدام مقداری خون را به سازمان هلال احمر اهدا کردند (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۰۶).

۴-۴- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان کرمانشاه به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۳

- تاریخ ۱۳۶۳/۶/۲، مبلغ ۴۴۶۰۸۲۶۴ ریال از سوی فرهنگیان استان باختران (کرمانشاه) به جبهه‌های جنگ کمک شد (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳: ۱۰۶).

۵-۴- کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان خوزستان به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۴

- تاریخ ۱۳۶۴/۹/۴، کمک‌های کم بضاعت‌ترین معلمان آموزش و پرورش خوزستان به جبهه، تقدیم نخست‌وزیر گردید دو سکه بهار آزادی از یک معلم آموزش و پرورش و همسر یک معلم شهید، یک حلقه انگشتری طلا از یک دختر دانش آموز روستایی، ده هزار ریال اهدایی یک معلم حزب الهی و مستضعف، یک قبضه فیش سیزده هزار و پانصد ریالی از حقوق دریافتی یکی از معلمان، از جمله این کمک‌ها بود. (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۴: سند ۵۷).

سند شماره (۵۷): کمک معلمان آموزش و پرورش استان خوزستان

۴-۶- کمک های اهدایی اداره آموزش و پرورش شهرستان گرمسار به جنگ زدگان در سال ۱۳۶۳

- تاریخ ۱۳۶۳/۱۰/۷ ، اداره آموزش و پرورش شهرستان گرمسار نامه ای به شماره ۲۹۹۸۱ به اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان صادر کرد؛ مبنی بر کمک های اهدایی کارکنان و دانش آموزان این شهرستان به مناطق جنگ زده که به امضای رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان گرمسار رسیده است.

با آرزوی پیروزی نهایی برای لشکریان کفرستیز اسلام، بدین وسیله به اطلاع می رساند در تاریخ ۱۳۶۴/۱۰/۴ اجناس مشروحه لیست پیوست اهدایی کارکنان، دانش آموزان و معلمان آموزش و پرورش که از طریق ستاد امداد و پشتیبانی این اداره جمع آوری گردیده بود؛ به وسیله دو کامیون جهت کمک به جبهه جنگ حق علیه باطل به جبهه جنوب ارسال گردید. ضمناً دویلمیون ریال وجه نقد هم جهت تأسیس ساختمان تیپ ۲۱ امام رضا (ع) پرداخت گردید (سندوزات آموزش و پرورش، ۱۳۶۳: ۵۸).

تاریخ

شماره

پیوست

وزارت آموزش و پرورش

اداره آموزش و پرورش منطقه شهرستان گرمسار

بسمه تعالی

صورت اجناس اهدائی کارکنان و دانش آموزان آموزش و پرورش شهرستان گرمسار

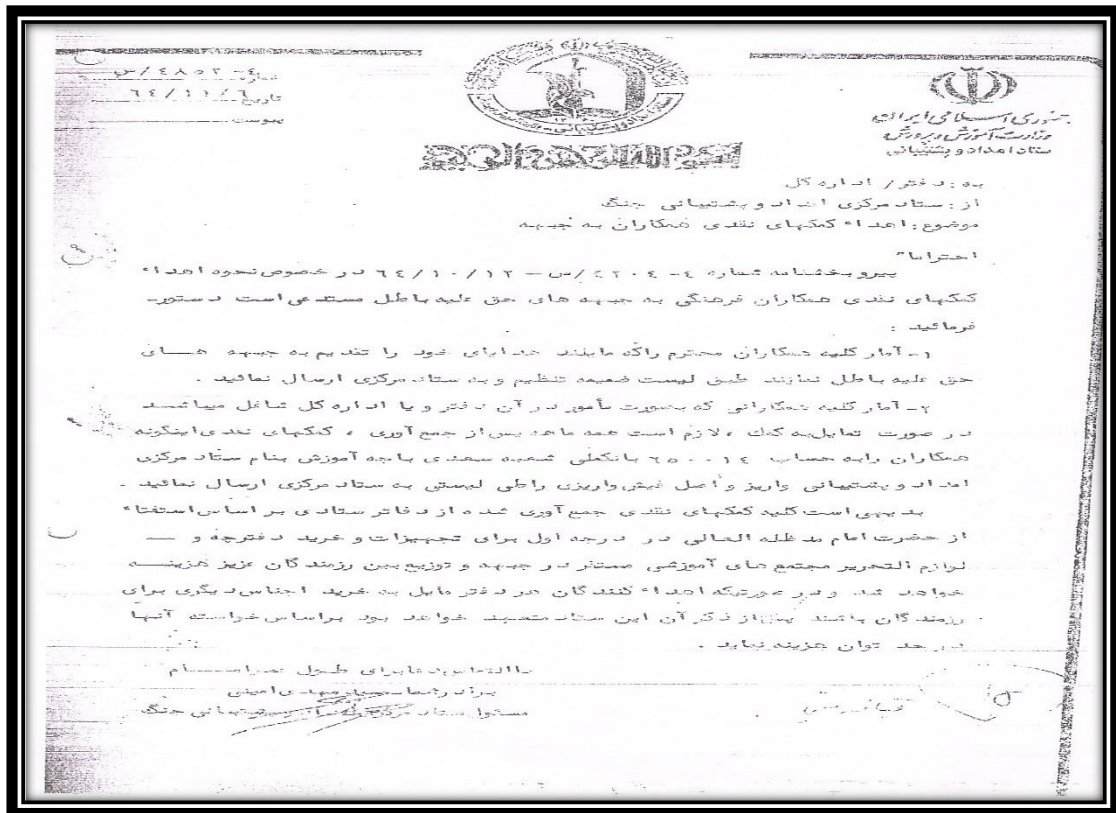
نوع جنس	مقدار	شماره ردیف	نوع جنس	تعداد
۱- تانکر آب یک هزار و پانصد لیتری، یک عدد	۳۰	۳۰	ابر تخته پاک	۷۴ عدد
۲- چراغ بخاری اینورسال	۳۱	۳۱	اورکت	۲ عدد
۳- تایید کوچک و بزرگ	۳۲	۳۲	گرم کن	۵ عدد
۴- آلبیو	۳۳	۳۳	علا الدین	۲ عدد
۵- مری	۳۴	۳۴	قوه رادیو	۴۰ عدد
۷- سیر	۳۵	۳۵	زیر پوش	۴۱ عدد
۸- پتو	۳۶	۳۶	د مپاشی	۱۲ جفت
۹- مکتا	۳۷	۳۷	شامپو	۷۵ عدد
۱۰- چراغ قوه	۳۸	۳۸	قاشق	۶۰ عدد
۱۱- فانوسقه	۳۹	۳۹	انواع رشته	۱۳۵ کیلو
۱۲- کتری	۴۰	۴۰	پسته	۵۲ کیلو
۱۳- کمر بند	۴۱	۴۱	جورات	۱۴۳ جفت
۱۴- کلمن آب	۴۲	۴۲	آجیل	۴۵ کیلو
۱۵- پاکت نامه	۴۳	۴۳	رادیو	۲ عدد
۱۶- خودکار	۴۴	۴۴	ریکا	۳۶ عدد
۱۷- کبریت	۴۵	۴۵	انواع کنسرو	۱۵۲ عدد
۱۸- لیوان	۴۶	۴۶	خمیر دندان	۱۰۶ عدد
۱۹- دفترچه	۴۷	۴۷	انجیر خشک	۵۰ کیلو
۲۰- بشقاب غذاخوری	۴۸	۴۸	استکان	۵۰ عدد
۲۱- بیسکویت	۴۹	۴۹	خرما	۷ کارتن
۲۲- مینی بزرگ	۵۰	۵۰	شال گردن	۷۵ عدد
۲۳- دیس لعابی	۵۱	۵۱	کلاه	۴۵ عدد
۲۴- فانوس	۵۲	۵۲	زاکت	۴۲ عدد
۲۵- چراغ والور	۵۳	۵۳	جانمازی	۱۷ عدد
۲۶- پیک نیک	۵۴	۵۴	دستکش	۱۹ جفت
۲۷- سیب زمینی	۵۵	۵۵	مسواک و خمیر دندان	۸۵ عدد
۲۸- کدو	۵۶	۵۶	کج تحریر	۲۵ کارتن
۲۹- بلوز	۵۷	۵۷	رب گوجه فرنگی	۶۰ کیلو
۳۰	۵۸	۵۸	برنج	۸۵۵ کیلو
	۵۹	۵۹	انواع کمپوت	۱۵۸۱ عدد
	۶۰	۶۰	گوشت خالی	۲۰۰۰ عدد
	۶۱	۶۱	صابون	۱۹۵۶ قالب
	۶۲	۶۲	قند	۱۳۳۵ کیلو
	۶۳	۶۳	لوبیا چشم بلبلی	۷۹۰ کیلو
	۶۴	۶۴	جای	۱۸۴ کیلو
	۶۵	۶۵	کتابهای احمد هبی و قرآن	۲۵ جلد
	۶۶	۶۶	کتابهای درسی	۱۰۳۹ جلد
	۶۷	۶۷	آرد	۳۰۰ کیلو
	۶۸	۶۸	زنبیل	۲ عدد
	۶۹	۶۹	یخدان کاجویی	یک عدد

۴-۷- اطلاعیه ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه اهدای کمک های نقدی فرهنگیان

- در تاریخ ۱۳۶۴/۱۰/۱۲، ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش، طرحی را جهت جمع آوری کمک های نقدی همکاران فرهنگی تهیه و ابلاغ نمود.

ابلاغیه: براساس بخشنامه ۴-۴۲۰۴/س، کمک های نقدی همکاران، تحت نظارت ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جهت جبهه های نبرد مصرف می گردد. -تداوم این طرح تا پایان جنگ و نابودی صدام و فتح کربلا خواهد بود. -هر یک از برادران و خواهران عزیز همکار درهرزمانی که مایل باشند؛ می توانند از پرداخت هدیه خود امتناع ورزند.

الف) رضایت به کسر حقوق با تقریب حداکثر ۹۹ ریال (یعنی دورقم سمت راست حقوق خود به نفع جبهه پرداخت گردد). ب) رضایت به کسر حقوق با تقریب ۹۹۹ ریال (یعنی سه رقم سمت راست حقوق خود به نفع جبهه پرداخت گردد). ج) رضایت به کسر حقوق دریافتی به میزان یک روز در ماه (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۵۹).

سند شماره (۵۹): اطلاعیه ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه اهدای کمک های نقدی فرهنگیان

شماره _____
تاریخ _____
به صورت _____

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
ستاد امداد و پشتیبانی

۳- هر يك از برادران و خواهران عزيز همكار در هر زماني كه مایل باشند میتوانند از پرداخت هديه خود امتناع بزرزند .

الف : رضایت به کسر حقوق با تقریب حد اکثر ۹۹ ریال (یعنی در رقم سمت راست حقوق خود منفع جیبه پرداخت گردد)

مثلا : حقوق دریافتی همکاری ۴۷۵۴۶ ریال باشد در صورت موافقت و شراکت در طرح میتواند با زدن علامت (x) در ستون الف آمادگی خود را جهت همکاری اعلام نماید

حقوق دریافتی ۷۵۰۰ ریال شرکت در طرح ۴۷۵۴۶ حقوق

۴۶ ریال مبلغ اهداء به جیبه

ب : رضایت به کسر حقوق با تقریب حد اکثر ۹۹۹ ریال (یعنی در رقم سمت راست حقوق خود منفع جیبه پرداخت گردد)

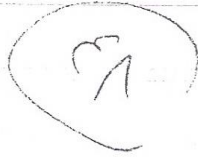
مثلا : حقوق دریافتی همکاری ۵۶۷۸۴ ریال باشد در صورت موافقت و شراکت در طرح میتواند با زدن علامت (x) در ستون ب آمادگی خود را جهت همکاری اعلام نماید

حقوق دریافتی ۵۶۰۰۰ شرکت در طرح ۵۶۷۸۴ حقوق

۷۸۴ ریال مبلغ اهداء به جیبه

ج : رضایت به کسر حقوق دریافتی به میزان يك روز در ماه .

بالتماس دعا برای طول عمر امام
برای رهایی سید مهدی امینی
مسئول ستاد امور پشتیبانی

۵-۱۸

۴-۸- خرید وانت نیشان جهت جمع آوری کمک های غیرنقدی به رزمندگان

- تاریخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۵، به شماره ۲۹۱/۲ ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ به اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان نامه ای صادر کرد، مبنی بر خرید وانت نisan جهت جمع آوری کمک های غیرنقدی کارکنان و دانش آموزان به مناطق جنگ زده که به امضای امینی مسئول ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ رسیده است.

عطف به نامه شماره ۳۱۶۰۴/۱۹ در تاریخ ۶۴/۱۱/۲۴ در خصوص خرید وانت‌های نisan جهت کمک‌های جنسی کارکنان و دانش‌آموزان بیان می‌دارد، این ستاد برای تهیه و خرید این گونه خودروها جهت جمع‌آوری اجناس از اول با احتیاط کامل برخورد نمود و ضمن تماس‌های مکرر با نماینده حضرت آیت الله العظمی منتظری در ستاد جذب و هدایت کمک‌های مردمی، ایشان قول دادند موضوع را با حضرت آیت الله العظمی منتظری در میان گذارند و معظم له را از چگونگی استفاده از نisan‌ها آگاه نمایند که پس از ملاقات و گفتگو، ایشان اجازه فرمودند؛ چون جهت جمع‌آوری آنها و صرفاً در رابطه مستقیم با جبهه‌های حق علیه باطل استفاده می‌گردند نسبت به خرید خودرو از محل کمک‌ها اقدام شود (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۴: سند ۶۱).

سند شماره (۶۱): خرید وانت نisan جهت جمع‌آوری کمک‌های غیرنقدی به رزمندگان

۹-۴- تلاش آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با کمک ها و هدایا

- تلاش ۶ ساله (۶۵-۶۰) آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با کمک ها و هدایا

اهدای مبلغ ۳۴۶۴۱۷۹۹۵ ریال وجه نقد به جبهه ها و به برادران و خواهران جنگ زده ساکن در شیراز ، زیر نظر ستاد امداد و پشتیبانی جنگ.

اهدای حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان آموزش و پرورش استان فارس .

اهدای قریب به ۱۵۰ قطعه جواهر به منظور تأمین پشتوانه هزینه هایی که دولت برای جنگ زدگان و مناطق جنگ زده انجام می دهد.

اهدای بیش از ۱۰۲۵ تخته پتو به جبهه ها.

-توزیع بیش از ۱۰ تن کاموایین مدارس دخترانه استان فارس فقط به منظور تهیه لباس گرم برای رزمندگان ، زیر نظر مستقیم ستاد پشتیبانی جنگ.

-ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون از اجناس مختلف (خوراکی، بهداشتی و پوشاک) به جبهه ها و نظارت ستاد جنگ در جمع آوری و توزیع اجناس (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵: سند ۶۲).

تلاش ۶ ساله آموزش و پرورش در رابطه با جنگ تحمیلی

۰۲۰۲۶۹

*** از جمله فعالیتهای دیگر آموزش و پرورش فارس در رابطه با جبهه عبارتند از: اهداء مبلغ ۳۴۶۴۱۷۹۹۵ ریال به جبههها و جنگزدگان، اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان و ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون مایحتاج رزمندگان.**

با آرزوی طول عمر با عزت برای حضرت امام خمینی رهبر کبیر انقلاب اسلامی ایران مدظله العالی و پیروزی هر چه سریعتر رزمندگان جبهه نور علیه ظلمت، نظر به اینکه بموجب فرمایشات مکرر حضرت امام جنگ بمنوان مسئله اساسی و اصلی باید مورد توجه دولت جمهوری اسلامی و مسئولان ارگانهها و نهادهای دولتی باشد، بنابراین مسئولان تکلیف و وظیفه شرعی و قانونی بسیج هر نوع امکان و استفاده از هر فرصت بمنظور تسکین رزمندگان عزیز در جبههها و انجام خدمات لازم در پشت جبهه پیوسته مورد توجه مسئولان آموزش و پرورش فارس بوده است.

حمله ناگهانی و بیخبرانه کافر این بازی، شورندگان فرومایه استثمار علیه دولت جمهوری نوهای اسلامی ایران در مهرماه ۵۹ انجام گرفت. حاصل این اقدام سیهاله و وحشیانه چند شهر ویران و عده زیادی مردم آواره بود که بهر حال بر شهرهای آبادتر و استانهای دیگر کشور فرس بود که امکان زیست و موجبات رفاه این مردم آواره و غانه از دست داده را فراهم نمائند. استان فارس و بخصوص شهر شیراز قبل از سایر نقاط ملکت همنان میزان خواهران و برادران جنگزده را پیدا کرده بود و برای اینکه توان اجرایی لازم جهت ارائه خدمت بدست آید و برنامه ریزی اساسی صورت پذیرد و مسئولیت ارائه خدمت در زمینههای مختلف بعهده واحد مشخصی گذاشته شود اداره کل آموزش و

پرورش فارس اقدام به تشکیل ستادی بنام ستاد مرکزی بسیج آموزش و پرورش فارس نمود و در هر شهرستان و منطقه ستاد مسزوز بنا و احدهائی بنام ستاد بسیج آموزش و پرورش در اختیار قرار گرفت که این ستاد بعداً به ستاد امداد و پشتیبانی مناطق جنگی تغییر نام داد. این ستاد علاوه بر اعزام نیروهای رزمنده به جبههها جمع آوری این تمکها و ارسال آنها را به جبههها و همچنین بعد معنوی و فرهنگی موضوع را پیوسته در نظر داشته است و با همکاری ستاد فارس و بن انقلاب اسلامی فارس و بن بهره گیری کامل از معاهدتها و همکارهای سیه از شروع جنگ تحمیلی تا امروز گامهای موثری توسط این ستاد برداشته شده که خلاصه و فشرده این خدمات ذیلا به استحضار میرسد.

۱- تامین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰۰۰ نفر دانش آموز که از مناطق جنگزده به استان فارس مهاجرت نموده اند. بدیهی است که چندان این تعداد دانش آموز با توجه به محدودیت فضای آموزشی و امکانات اعتباری مشکل بزرگی برای این اداره کل بوده است بخصوص که اکثریت خانوادهها که فرزندانشان محصل میباشند هلاقند به سکونت در شیراز هستند و حدارین شیراز باید جنوبگوی ثبت نام و تحصیل این فرزندان باشند. ۲- جذب ۲۰۰۰ نفر از برادران و خواهران فرهنگی در نقاط مختلف استان و

بخصوص در شهر شیراز و تشکیل ستادی بمنظور هماهنگی و رسیدگی به امور فرهنگی مهاجر این ستاد با همکاری همدای از برادران و خواهران مهاجر از مناطق جنگی کار خود را آغاز نمود و عمل خدمت و نحوه پرداخت حقوق و مسائل رفاهی و مسکن این خواهران و برادران را زیر نظر گرفت ۳- ایجاد دو بهاب دبیرستان در جبهه های نبرد حق علیه باطل که یکی از این دبیرستانها در کتبه المهدی تاسیس گردیده و تسهیلات لازم را در اختیار ۷۴۰ نفر دانش آموزان مسزیزی قرار میدهد که شرکت در جنگ و جبهه را بر توقف در شهر و دیار خود ترجیح داده اند. امکانات لازم بطوری فراهم شده اند که این عزیزان ضمن شرکت فعال در جنگ بتوانند به ادامه تحصیل خویش نیز بپردازند. ۴- اقدام به بازسازی مناطق جنگی بخصوص در شهر قهرمان پرور آبادان توسط همنرجویان

*** استفاده از هر فرصت بمنظور تقویت رزمندگان عزیز در جبههها و انجام خدمات لازم در پشت جبههها پیوسته فارس بوده است.**
*** تامین امکانات لازم برای پذیرش بیش از ۷۰ هزار دانش آموز مهاجر جنگی و جذب ۲ هزار نفر از برادران و خواهران فرهنگی از اقدامات آموزش و پرورش استان فارس در رابطه با برادران و خواهران مهاجر جنگی بوده است.**

۵- ترسناکهای فنی و تامین مواد و وسائل و ابزار لازم جهت اجرای امور بنیازسازی با همکاری وزارت صنایع و معادن از یکسایر وزارتخانه ها از جمله ۱۴۳۳ نفر نیروی رزمنده به جبهه های جنگ و برنامه ریزی

جمهر
تاریخ

* آموزش و پرورش این استان بیش از ۱۴۳۶۰ رزمنده و بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به منظور نبرد با صدامیان کافر و راندازی ماشین آلات و انجام امور فنی به جبهه ها اعزام کرده است.

لازم برای انجام این مهم.

۶- اعزام بیش از ۱۰۰۰ نفر پرسنل فنی و متخصص به جبهه ها بمنظور راندازی ماشین آلات و انجام امور فنی مورد نیاز برای جبهه ها.

۷- اعزام کاروانهای فرهنگی به جبهه های نبرد و انجام امور تبلیغاتی در سطحی گسترده و اجرای برنامه های سرو و تاکر و سخنرانی و نمایش فیلم و نوحه خوانی توسط دانش آموزان با هماهنگی تبلیغات جبهه و جنگ.

۸- انجام بیش از ۲۳ مورد فعالیت از قبیل ایجاد کارگاه جوشکاری و برق رسانی و برق کشی منازل و رفع اشکالات فنی مربوط به درب سازی بمنظور تسریع در بازسازی مناطق جنگی و امکان تخریب شد.

۹- اهداء مبلغ ۳۴۷۴۱۷/۹۹۵ ریال وجه نقد به جبهه ها و به برادران و خواهران جنگزده ساکن در شیراز زیر نظر ستاد امداد ۱۰- اهداء حقوق از یک تا چند روز کلیه کارکنان

اقدام تاثیر بسیار در روحیه دانش آموزان داشته است.

۲۰- تهیه بیش از ۲۰۰ نوع وسائل اصلی و لوازم بدکی ماشین آلات توسط هنرجویان هنرستانها و مدارس فنی زیر نظر ستاد امداد

۲۱- استفاده بسیار موثر از نیروهای فراختر طرح کاد در امر بازسازی مناطق جنگی و انجام ۱۱ مورد عملیات اساسی در جهت بازسازی شهر آبادان و سایر شهرهای ویران شده خوزستان

۲۲- ۳۶ مورد فعالیت های لازم و ضروری در امر بازسازی آبادان و تدارکات قرارگاه کر بلا با شرکت بیش از ۱۰۰۰ نفر از برادران هنرآموز و با هنرجو و با نظارت مستقیم و کامل ستاد.

آنچه در این گزارش مختصر اشاره شد عملاً قسمتی بسیار فشرده از تلاشها و فعالیت های برادران عضو ستاد پشتیبانی بوده است که ذکر جزئیات و موارد مشروح آن از حوصله این فرصت کوتاه خارج است. امید می رود که با برخورداری از رهنمودهای پیامبرگونه حضرت امام جنگ با سرنگونی صدام و رژیم پوسیده بعث عراق و با پیروزی قطعی رزمندگان عزیزمان خاتمه یابد و همه تلاشها و فعالیتها و سرمایه گذاری و عمرانی و آبادی مین اسلامیان به کار گرفته شوند.

شیراز- خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی

(غوراک- بهداشتی و پوشاک) به جبهه ها و نظارت ستاد در جمع آوری و توزیع اجناس فوق

۱۲- توزیع بیش از ۱۰ تن کاموا بین مدارس دخترانه استان بمنظور تهیه لباس گرم برای رزمندگان زیر نظر مستقیم ستاد پشتیبانی.

۱۳- انجام مقدمات آموزشی نظامی در مدارس زیر نظر ستاد امداد که این امر هماکنون نیز ادامه دارد.

۱۴- اهداء قریب به ۱۵۰ قطعه جواهرات بمنظور تامین پشتوانه هزینه های که دولت برای جنگزدگان و مناطق جنگزده انجام میدهد.

۱۵- اهداء بیش از ۱۰۲۵ تخته پتو به جبهه ها با نظارت دقیق ستاد امداد

۱۶- شرکت بیش از یک هزار نفر دانش آموز دبیرستانی در اردوهای کوتاه مدت بسیج سپاه پاسداران

۱۷- برگزاری جلسات متعدد با نماینده حضرت امام و امام جمعه محترم شیراز و استفاده از نظرات ایشان در ارائه خدمات موثرتر به جبهه ها.

۱۸- اعزام روزانه بیش از ۵۰ نفر از خواهران و دانش آموزان به مراکز خدمت رسانی زیر نظر ستاد جهت شرکت در فعالیت های مردمی و ملید

۱۹- اجرای طرح توزیع کمک بین مدارس جنگزده جمع آوری وجو ها و تسهیل دانش آموزان در ایام دهه فجر که این طرح مورد توجه کلیه ادارات کل استانها و از جمله استان تهران قرار گرفت و بصورت رقابتی سازنده این

آموزش و پرورش فارس به جبهه ها با شرکت فعال ستاد امداد و پشتیبانی و نظارت کامل این ستاد بر امر ارسال وجوه جمع آوری شده به جبهه ها

۱۱- ارسال بیش از ۱۱۰ کامیون از اجناس مختلف

۴-۱۰- کمک های نقدی و غیرنقدی کارکنان و دانش آموزان منطقه مهدیشهر و شهیرزاد

در سال ۱۳۶۵، کارکنان و دانش آموزان منطقه مهدیشهر و شهیرزاد، کمک های نقدی در حدود ۱۲۹۸۰۰۰ ریال و پنج کامیون کمک های جنسی به جبهه های جنگ و به استان هرمزگان در حدود ۲۰۰۰۰ ریال کمک نقدی و یک وانت کمک جنسی و ۹۱۰۰۰۰ ریال کمک نقدی به سیزدگان هرمزگان ارسال نموده اند. از منطقه شهیرزاد و مهدیشهر ۹۶ نفر دانش آموز به جبهه اعزام و ۳۸ نفر از دانش آموزان برای آموزش نظامی اعزام شده بودند و ۴۰ نفر از کارکنان این منطقه به جبهه اعزام شدند.

مقدار کمک های نقدی و جنسی به استان هرمزگان - سیزدگان و جبهه های نبرد	
در شش ماهه دوم سال ۱۳۶۵ کارکنان و دانش آموزان منطقه مهدیشهر و شهیرزاد	
کمک های نقدی به جبهه های نبرد	۱۲۹۸۰۰۰ ریال
کمک های جنسی به جبهه های نبرد	۵ کامیون
کمک های نقدی به استان هرمزگان	۲۰۰۰۰ ریال
کمک های جنسی به استان هرمزگان	یک وانت
کمک های نقدی به سیزدگان	۹۱۰۰۰۰ ریال
تعداد دانش آموزان اعزام به جبهه	۹۶ نفر
تعداد کارکنان اعزام به جبهه	۴۰ نفر
تعداد دانش آموزان اعزام به آموزش نظامی	۳۸ نفر

۴-۱۱- توافقنامه فنی و حرفه ای و معاونت ستاد پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش

- در تاریخ ۱۳۶۵/۲/۸، به شماره ۷۲۸/هما، توافقنامه معاونت آموزشی فنی و حرفه ای وزارت آموزش و پرورش و معاونت ستاد امداد و پشتیبانی جنگ در مورد بسیج کلیه امکانات برای تقویت جبهه جنگ انجام گرفت.

مفاد این موافقت نامه در کلیه استان های کشور از طرف معاونت آموزشی فنی و حرفه ای استان ذیربط و مسئول ستاد امداد و پشتیبانی جنگ به مورد اجرا گذاشته شده است:

-ستاد امداد و پشتیبانی جنگ موظف است تا کلیه پرسنل فنی و تخصصی، اعم از موظف و غیرموظف وزارت متبوع را برای سازمان رزمی در رده های تخصصی دعوت نماید.

-نیروهای فوق بر حسب رده های تخصصی، سازماندهی رزمی خواهند شد و در حال حاضر از نیروهای داوطلب، برای اعزام به جبهه دعوت می گردد.

-اعزام داوطلبان به جبهه با دعوت ستاد امداد و پشتیبانی جنگ و براساس درخواست نیازهای سپاه پاسداران و جهاد سازندگی صورت خواهد گرفت.

-معاونت فنی و حرفه ای استان موظف است تا کلیه امکانات تجهیزاتی، تعمیراتی، آموزشی، آزمایشگاهی و پرسنلی خود را برای آموزش های مورد نیاز جبهه ها نظیر: باطری سازی، تراشکاری، ساختمان، خیاطی و دیگر آموزش ها بسیج نماید.

-به معاونین فنی و حرفه ای استان ها اجازه داده می شود، در صورتی که پرسنل فنی اعزامی برای امور فنی جبهه ها نیازمند ابزارآلات و ادوات موجود در هنرستان ها می باشند، با درخواست ستاد پشتیبانی جنگ، ابزارآلات مذکور تحویل ستاد امداد و پشتیبانی جنگ شود تا در اختیار پرسنل فنی اعزامی، قرارگیرد تا در امور فنی جبهه ها، در جهاد سازندگی و یا سپاه پاسداران انقلاب مورد استفاده قرارگیرد (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۵: سند ۶۴).

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای

بسمه تعالی

شماره
تاریخ
پیوست

به پیروی از رهنمودها و دستورات حضرت امام خمینی مدظله العالی جهت بسط کليه امکانات برای توفيق جبهه‌های جنگ حق عليه باطل در تاریخ ۱۳۶۵/۱/۱۳ موافقت نامه ذیل بین معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش و معاونت آموزش (ستاد امداد و پشتیبانی جنگ) وزارت متبوع مبادله گردید. مفاد این موافقت نامه در گسيه استانیهای کشور از طرف معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای استان ذیربط و مسئول ستاد امداد و پشتیبانی بمورد اجرا گذاشته میشود.

الف: ستاد امداد و پشتیبانی جنگ موافقت کليه پرسنل من و تخصص در اعزام و غیرموضوع وزارت متبوع را برای سازمان رزنی در رده های تخصصی دعوت نماید.

ب: نیروهای مورد برحسب رده های تخصصی سازماندهی رزنی خواهد شدند. و در حال حاضر از نیروهای داوطلب برای اعزام به جبهه ها دعوت میگرد.

ج: اعزام داوطلبان به جبهه ها با دعوت ستاد امداد و پشتیبانی من و بر اساس درخواست و نیازهای سپاه پاسداران انجام می شود و باید سازند و صورت خواهد گرفت.

د: معاونت آموزش فنی و حرفه‌ای هراستان، تکمیل داوطلبان را با اعزام رزمی نماید و با توجه به معادله "ب و ج" برای پیوستن به جبهه‌های نورعلیه صلوات الله علیه بخشنا میهای ذیربط آزاد و بلافاصله برای جانشینی آنان بقیه پرسنل منی و کادر آموزشی و اداری را بسیج خواهد نمود.

توجه: اتمام کلاسها، دعوت از نیروهای فنی و حرفه‌ای برای جانشینی نیروهای اعزام شده، اتخاذ تصمیم در مورد استمرار آموزش دانش آموزان برحسب مورد بمعهده معاونت فنی و حرفه‌ای اداره کل میباشد. که با هماهنگی مدیران محترم کل آموزش و پرورش - هراستان اقدام خواهند نمود.

۱-۴۶

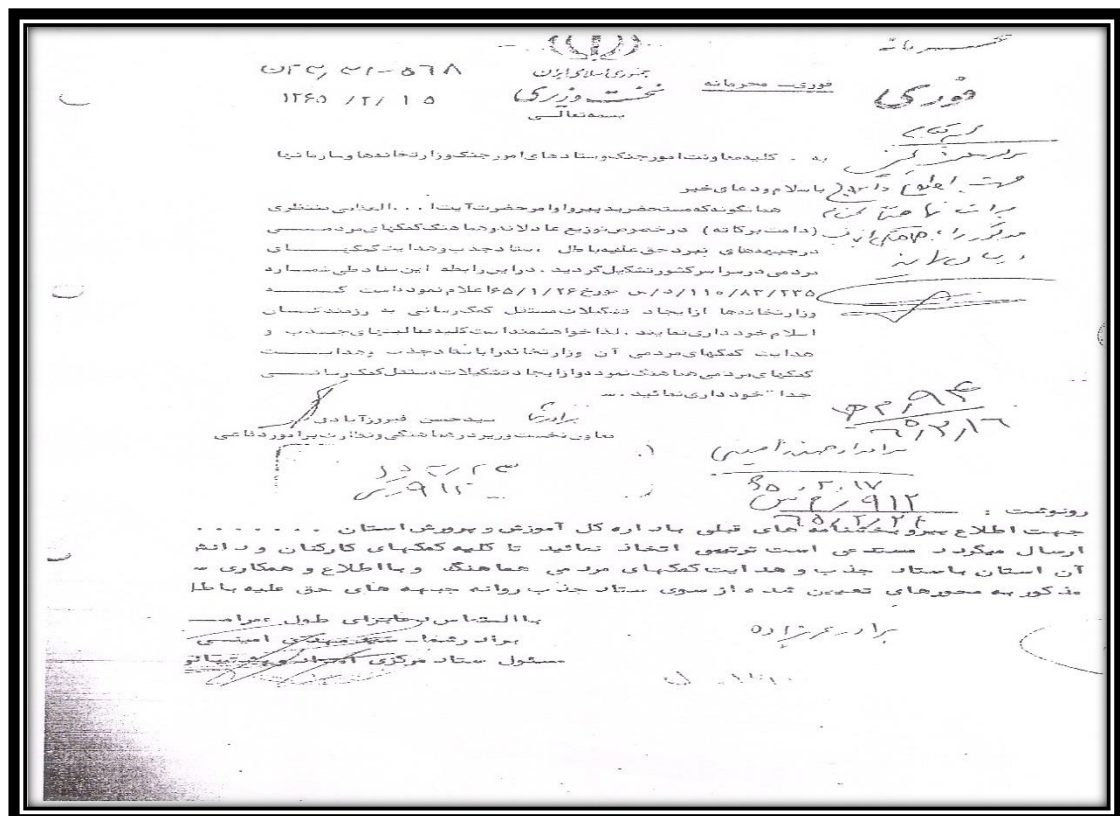
لید

آدرس: خیابان امام خمینی - خیابان ۳۰ تیر - ساختمان شماره ۲ وزارت آموزش و پرورش
تلفن ۲۲۲۲۲۲۲

۴-۱۲- صدور نامه مبنی بر توزیع عادلانه و هماهنگ کمک های مردمی در جبهه

- در تاریخ ۱۳۶۵/۲/۱۵، شماره ۵۶۸-۳/۳۱ ن، نهاد نخست وزیری به کلیه معاونت های امور جنگ و ستاد های امور جنگ وزارتخانه ها و سازمان ها نامه ای مبنی بر توزیع عادلانه و هماهنگ کمک های مردمی در جبهه های نبرد، نوشته شده و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شد.

همان گونه که مستحضر هستید پیرو اوامر حضرت آیت اله العظمی منتظری در خصوص توزیع عادلانه و هماهنگ کمک های مردمی در جبهه های نبرد، ستاد جذب و هدایت کمک های مردمی در سراسر کشور تشکیل گردید. در این رابطه این ستاد طی نامه شماره ۱۱۰/۸۳/۲۳۵/د/س مورخ ۶۵/۱/۲۶ اعلام نموده است که وزارتخانه ها و از ایجاد تشکیلات مستقل کمک رسانی به رزمندگان خودداری نمایند. لذا خواهشمند است کلیه فعالیت های جذب و هدایت کمک های مردمی آن وزارتخانه را با ستاد جذب و هدایت کمک های مردمی هماهنگ نموده و از ایجاد تشکیلات مستقل کمک رسانی، جدا خودداری نمایند. (سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۵: سند ۶۵).

سند شماره (۶۵): نامه مبنی بر توزیع عادلانه و هماهنگ کمک های مردمی در جبهه

۴-۱۳- کمک های مردمی توسط معاونت ها، دوایر، مدارس، فرهنگیان و دانش آموزان در سال ۱۳۶۵

- تاریخ ۱۳۶۵/۵/۴، کمک های مردمی به منظور پشتیبانی از رزمندگان توسط معاونت ها، دوایر، مدارس، فرهنگیان و دانش آموزان انجام گرفته که به شرح ذیل می باشد:
- طرح قالب قلک تانکی شکل و پیگیری ساخت آن به میزان شش میلیون و یکصد هزار قلک و توزیع آن بین دانش آموزان در سطح کشور تهیه شده است.
- مبلغ یک میلیارد و چهارصد و پنجاه میلیون ریال کمک نقدی کارکنان فرهنگی وزارت آموزش و پرورش سراسر کشور، جهت ارسال به جبهه، جمع آوری شده است.
- هفتصد کامیون کمک های غیرنقدی دانش آموزان و فرهنگیان به جبهه های حق علیه باطل، شامل: مواد خوراکی، پوشاک و مواد بهداشتی، لوازم سنگر، مهندسی رزمی و فرهنگی تبلیغی، ارسال شد.
- مبلغ یک میلیارد و پانصد میلیون ریال از اجرای طرح قلک های نارنجکی شکل در دو روز سال ۱۳۶۵ از استان ها و مدارس کشور جمع آوری شده است.
- بیش از هشتصد تن کاموا در نقاط مختلف کشور جهت تهیه لباس گرم با همکاری دانش آموزان طرح کاد تهیه و توزیع شد. طرح مردمی کاد به عنوان سرآغاز تغییر نظام آموزشی کشور و به منظور تربیت افراد ماهر در کلیه زمینه های شغلی و برای جلوگیری از سلطه اقتصادی بیگانه از سال ۱۳۶۱ در سراسر کشور به مرحله اجرا درآمد و به خاطر استقبال خوب دانش آموزان و مردم، در سال ۱۳۶۲ کلیه دانش آموزان سال های اول و دوم دبیرستان دختران و پسران تحت پوشش طرح کاد درآمدند. از جمله اقدامات دانش آموزان در طرح کاد در سال ۱۳۶۳، کمک به بازسازی مناطق جنگی و به زیر کشت بردن ۱۵۰ هکتار زمین و همچنین بافت تعداد ۸۴۵۹۲ البسه گرم توسط دانش آموزان خواهر و ارسال آنها به جبهه های جنگ بوده است. - یک میلیون و چهارصد هزار تومان کتب درسی و چهار هزار بسته کاغذ پلی کپی، شصت هزار عدد دفترچه، ۹۵ کارتن خودکار و سایر اقلام نوشت افزار مورد نیاز مجتمع های آموزشی رزمندگان خریداری شده است (روزنامه رسالت، ۱۳۶۶: سند ۶۶).

۴۶ • تهران - واحد مرکزی خبر

عملکرد ستادهای امداد و پشتیبانی جنگ ادارات آموزش و پرورش

در ادامه کمکهای مردمی بمنظور پشتیبانی از رزمندگان جبهه‌های نبرد حق علیه باطل گزارشی از عملکرد سال گذشته ستادهای امداد و پشتیبانی جنگ ادارات آموزش و پرورش و ستاد امور جنگ که با همکاری و مساعدت کلیه قسمت‌های زیربط آموزش و پرورش اعم از معاونتها، دوایر، مدارس، فرهنگیان و دانش‌آموزان انجام شده است، در اختیار واحد مرکزی خبر قرار گرفت که بخشی از این فعالیت‌ها به این شرح است.

- ۱ - تقویت مجتمع‌های آموزشی در جبهه و پشت جبهه به منظور بالابردن بنیه آموزشی رزمندگان دانش‌آموز در همین رابطه می‌توان به تأسیس ۳۵ باب مجتمع آموزشی اعم از شبانه روزی و غیره همچنین تأسیس ۲۲ باب مجتمع آموزشی در یگانهای رزمی و ایجاد چندین حوزه فرعی آموزشی یگانهای رزمی و ایجاد چندین حوزه فرعی آموزشی که بعضاً در زیر آتش دشمن دایر بوده مثلاً حوزه فاواشاره کرد.
- ۲ - ثبت نام بیش از یکصد و بیست هزار دانش‌آموز رزمنده در مجتمع‌های آموزشی جبهه.
- ۳ - اعزام بیش از چهار هزار دبیر و آموزگار به مجتمع‌های آموزشی مستقر در جبهه.
- ۴ - ثبت نام کنکور دانشگاهها و آزمون تربیت معلم از مجروحان بستر جنگ تحمیلی در بیمارستان‌ها و رزمندگان همچنین برگزاری کنکور سراسری دانشگاهها و آزمون تربیت معلم در مراکز تعیین شده مستقر در جبهه.
- ۵ - ساخت چهل دستگاه آزمایشگاه سیار شیمی بطور ابتکاری در آزمایشگاه جبهه ستاد مرکزی با قابلیت انتقال در سطح جبهه‌ها این آزمایشگاه با توانایی انجام اکثر آزمایشات دوره راهنمایی و دبیرستان به بیش از یکصد و چهل نوع مواد شیمیایی و پنجاه نوع وسیله آزمایشگاهی مجهز است.
- ۶ - تهیه طرح قالب قلك نانکی شکل و پیگیری ساخت آن به میزان شش میلیون و یکصد هزار قلك و توزیع آن بین دانش‌آموزان در سطح کشور.
- ۷ - ارسال هفتصد کامیون کمکهای جنسی دانش‌آموزان و فرهنگیان به جبهه‌های حق علیه باطل شامل مواد

خوراکی، پوشاک، و بهداشتی لوازم سنگر و مهندسی زرهی و فرهنگی تبلیغی.

۸ - جمع‌آوری مبلغ يك ميليارد و چهارصد و پنجاه میلیون ریال کمک نقدی کارکنان فرهنگی وزارت آموزش و پرورش سراسر کشور جهت ارسال به جبهه.

۹ - جمع‌آوری مبلغ يك ميليارد و پانصد میلیون ریال از اجرای طرح قلكهای نازنجکی شکل در دو روز سال ۶۵ از استانها و مدارس کشور.

۱۰ - جمع‌آوری مبلغ يك ميليارد و پانصد میلیون ریال از اجرای طرح نامه به رزمندگان شامل طرح قلك‌های قدس و گل لاله و مشت و دیگر طرح‌های مقطعی در استانها.

۱۱ - هماهنگی و همکاری در امر پناه‌گاه سازی مدارس هفده استان کشور به همین منظور پانصد هزار قطعه گونی و مقادیری تراورس بین استانها توزیع شده و اقدامات تحویل سه میلیون قطعه گونی دیگر نیز در شرف اتمام است.

۱۲ - تهیه طرح آموزش امداد گر جهت اعزام به جبهه با هماهنگی هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.

۱۳ - انجام توافق کتبی با مهندسی رزمی سپاه و مدیریت الکترونیک مخابرات و فرماندهی لجستیکی در مورد بکارگیری امکانات فنی و حرفه‌ای آموزش و پرورش جهت ساخت ۲۰۰/۰۰۰ تافی خمپاره و ۲۰/۰۰۰ جعبه مهمات و اعزام هنرجویان هنرستانها و دانشجویان آموزشگاههای فنی در رشته الکترونیک و مکانیک بمنظور فعالیت در مراکز سپاه و جبهه‌ها و همچنین جنوب و معرفی نیروهای داوطلب دانش‌آموز سال چهارم هنرستانها و دانشجویان سال آخر مرکز فنی و حرفه‌ای آموزش و پرورش به سپاه به منظور گذراندن دوره‌های کارآموزی و دوره مشمولیت نظام وظیفه در همین رابطه ساختن میل نافی و جعبه مهمات بطور گسترده در سطح هنرستانها و مراکز فنی شروع شده است.

۱۴ - حضور بیش از ۱۲۰/۰۰۰ نیروی داوطلب بسیجی دانش‌آموز و کادر فرهنگی در جبهه.

۱۵ - تهیه و توزیع بیش از هشتصد تن کاموا در نقاط مختلف کشور جهت تهیه لباس گرم با همکاری دانش‌آموزان دفتر طرح کاد.

۱۶ - خرید يك ميليون و چهارصد هزار تومان کتب درسی و چهار هزار بسته کاغذ پلی کپی، شصت هزار عدد دفترچه ۱۵ کارتن خودکار و سایر اقلام نوشت افزار مورد نیاز مجتمع‌های آموزشی رزمندگان.

۱۷ - تشکیل امور تعاون بمنظور دیدار از جانبازان و مجروحین جنگ تحمیلی و خانواده‌های رزمندگان.

۱۸ - اعزام دو کاروان از نیروهای فرهنگی، هنری و تبلیغی همراه با سپاهیان حضرت محمد (ص) و سپاهیان حضرت مهدی (عج).

بر اساس این گزارش از دیگر فعالیتهای اساسی این ارگان می‌توان تهیه و تدوین طرح سازمان رزمی در مدارس و ارائه آن به شوراها و پشتیبانی جنگ جهت تصویب نهایی را ذکر کرده این طرح صبحها با حضور دانش‌آموزان بصورت گردانی گروه‌هایی با دسته‌ای با لباس نظامی در صفوف مدرسه جهت فراگیری مختصری از فنون نظامی اجرا خواهد شد لازم به یادآوری است طرح یاد شده در استان اصفهان اجرا شده و اثرات مثبت و سازنده‌ای بهمراه داشته است.

مرکز
ستاد تبلیغات جنگ
اسناد

۱۷۱۲

رسالت

۱۳۶۶/۵/۴

۴-۱۴- نامه ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ درباره ۱ همدای خون

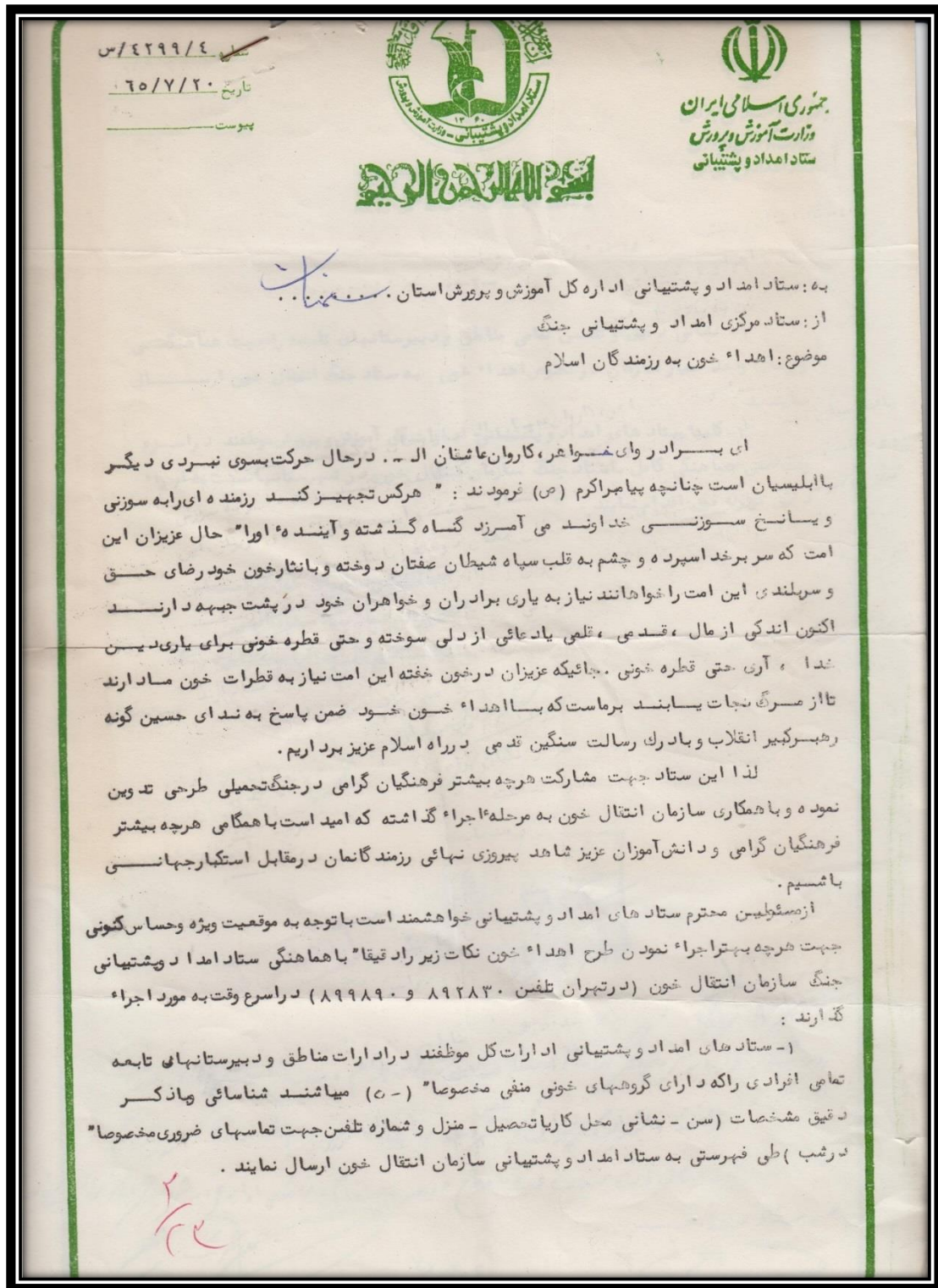
- در تاریخ ۱۳۶۵/۷/۲۰، ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ، نامه‌ای به شماره ۹۹۲۴/۴/س خطاب به ستاد امداد و پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان نامه ای صادر نمود، مبنی بر مشارکت فرهنگیان ودانش آموزان برای اهدای خون به رزمندگان به امضای امینی مسئول ستاد مرکزی امداد پشتیبانی رسیده ودستور اقدام طبق متن زیر صادر شده است.

این ستاد جهت مشارکت هرچه بیشتر فرهنگیان گرامی درجنگ تحمیلی، طرحی تدوین نموده و با همکاری سازمان انتقال خون به مرحله اجرا گذاشته که امید است با همکاری هرچه بیشتر فرهنگیان گرامی ودانش آموزان عزیز شاهد پیروزی نهایی رزمندگان در مقابل استکبار جهانی باشیم.از مسئولین محترم ستادهای امداد و پشتیبانی خواهشمند است با توجه به موقعیت ویژه و حساس کنونی، جهت هرچه بهتر اجرا نمودن طرح اهدای خون، نکات زیر را دقیقاً باهماهنگی ستاد امداد و پشتیبانی جنگ سازمان انتقال خون دراسرع وقت به مورد اجرا گذارند:

۱-ستادهای امداد و پشتیبانی ادارات کل موظفند در ادارات، مناطق و دبیرستان های تابعه، تمامی افرادی را که دارای گروه‌های خونی منفی مخصوصاً (0 منفی)می باشند،شناسایی و با ذکر دقیق مشخصات، طی فهرستی به ستاد امداد و پشتیبانی سازمان انتقال خون ارسال نمایند.

۲-نشانی دقیق و تلفن تمامی مناطق و دبیرستان‌های تابعه را جهت هماهنگی و ارسال واحد سیار سازمان درخصوص اهدای خون به ستاد جنگ انتقال خون ارسال نمایند.

۳- کلبه ستادهای امداد و پشتیبانی ادارات کل آموزش وپرورش موظفند دراسرع وقت ضمن هماهنگی کامل با ستاد جنگ سازمان انتقال خون درشهرستان ها نسبت به اجرای دقیق موارد فوق اقدام نمایند(سندوزات آموزش وپرورش ۱۳۶۵:سند ۶۷).

سند شماره (۶۷): اهدای خون به رزمندگان اسلام

شماره _____

تاریخ _____

پیوست _____

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
ستاد امداد و پشتیبانی

- ۲ -

۲- نشانی دقیق و تلفسن تمامی مناطق و دبیرستانهای تابعه راجعت هماهنگی و ارسال واحد سیار سازمان در خصوص اهداء خون به ستاد جنگ انتقال خون ارسال نمایند .

۳- کلیه ستاد های امداد و پشتیبانی ادارات کل آموزش و پرورش موظفند در اسرع وقت ضمن هماهنگی کامل با ستاد جنگ سازمان انتقال خون در شهرستانها نسبت به اجراء دقیق موارد فوق اقدام نمایند .

بالتعمین دعای برای طول عمر امام

برادر شما - سید مهدی امینی

مسئول ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ

جناب آقای مراد حاجی

ستاد امداد و پشتیبانی

۱۳۶۷

۱۸۵۰۲

۵۵۷,۲۷

۱۸۵۰۲, ۱۹

۵۵۸۱۲

انلیکس شد

دستورالعمل مرکز و پرورش - تنظیم می شود و می بایست به بنیان انسان خون در صورت

و ...

۴-۱۵- کمک معلمان و دانش آموزان شهرستان سمیرم

• تاریخ ۱۳۶۵/۱۱/۲۰، کمک های فرهنگیان و دانش آموزان شهرستان سمیرم

کمک های غیرنقدی فرهنگیان و دانش آموزان به ارزش ۵ میلیون و ۵۲۵ هزار ریال و مبلغ ۲ میلیون و ۴۶۰ هزار و ۷۴۲ ریال وجه نقد به جبهه های نبرد ارسال شده است و همچنین مبلغی نیز در حدود ۶۰۰ هزار ریال به حساب هلال احمر جمهوری اسلامی جهت بازسازی مناطق آموزشی سیل زده، واریز گردیده است. درهمین رابطه تعداد ۸ هزار قلک تانکی شکل میان دانش آموزان توزیع گردیده که با استقبال روبرو شده است (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵: سند ۶۸).

جمهوری اسلامی

تاریخ انتشار ۱۳۶۵/۱۱/۲۰

۰۲۰۲۳۳

فعالیت های ستاد پشتیبانی جبهه و جنگ آموزش و پرورش سمیرم تشریح شد

سمیرم - خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی: مسئول ستاد پشتیبانی جبهه و جنگ اداره آموزش و پرورش شهرستان سمیرم طی گفتگویی فعالیتهای این ستاد را تشریح نمود. وی با اشاره به حضور فعال فرهنگیان و پرسنل این اداره در جبهه های جنگ گفت: در حالیکه ما در ایام مبارک فجر قرار داریم، جا دارد که از فرهنگیان این شهرستان که نه تنها در کلاسهای درس جهت بالا بردن سطح فرهنگی نسل آینده این مرز و بوم میکوشند بلکه در جبهه فرهنگی دوم نیز که همانا جبهه جنگ میباشد حضور فعال دارند قدر دانی کنیم. وی گفت: در حال حاضر قریب به ۸۲ نفر از فرهنگیان و ۴۶۰ نفر از دانش آموزان این شهرستان در جبهه های نبرد حضور فعال داشته و دارند و تاکنون ۹ نفر از این عزیزان فرهنگی خون خود را تقدیم اسلام نموده و ۲ نفر مفقودالثر شده اند. همچنین جمعدادی از دانش آموزان و

نونهالان انقلاب این شهرستان در جبهه تدای حق را لیک گفته اند. وی در ادامه با اشاره به اهدای کمکهای نقدی و جنسی به جبهه ها افزود: تا بحال دو کاروان حامل کمکهای جنسی فرهنگیان و دانش آموزان به ارزش ۵ میلیون و ۵۲۵ هزار ریال و مبلغ ۲ میلیون و ۴۶۰ هزار و ۷۴۲ ریال وجه نقد به جبهه های نبرد ارسال شده است و همچنین مبلغی نیز در حدود ۶۰۰ هزار ریال به حساب هلال احمر جمهوری اسلامی جهت بازسازی مناطق آموزشی سیل زده واریز گردیده است. وی در ادامه افزود: در همین رابطه تعداد ۸ هزار قلک تانکی شکل میان دانش آموزان توزیع گردیده که با استقبال روبرو شده ایم. آقای افشاری در پایان اظهار داشت: کاروان تدارکاتی پرسنل این اداره همراه با داوطلبین حضور در سپاهیان مهدی در مورخه ۶۵/۱۱/۲۱ ارسال میشود. به جبهه های نبرد

۴-۱۶- دستورالعمل نحوه توزیع و جمع آوری قلک های تانکی شکل

• تاریخ ۱۳۶۶/۱۲/۱، نامه ای به شماره ۴-۱۵۷/ستاد، از ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ خطاب به اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان صادر گردید، مبنی بر نحوه توزیع و جمع آوری قلک های تانکی شکل که به امضای امینی مسئول ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی رسیده و دستور اقدام طبق متن زیر صادر شده است که به طور خلاصه به این شرح می باشد:

۱-ستاد استان پس از تحویل قلک ها از ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ، ضروری است تا تاریخ ۱۵ اسفند ماه ۱۳۶۶، کلیه قلک ها را به ستاد شهرستان های تابعه تحویل دهند و از تاریخ ۲۰ اسفند ماه در مدارس از طریق ستاد جنگ مدارس، همزمان با تحویل تکالیف نروزی بین دانش آموزان، همراه با توجیه لازم، توزیع شود. دقت نمایید که قلک های فوق برابر لیست حضور و غیاب دانش آموزان هر کلاس توزیع و حتماً در موقع توزیع قلک بین دانش آموزان یادآوری شود که قلک ها باید به مدرسه بازگشت داده شود و این مسئله پیگیری کامل شود، در غیر این صورت مسئولیت کسری قلک به عهده مسئول توزیع و ستاد استان خواهد بود.

۲- حتماً قلک های تحویلی را شمارش نموده و تعداد و اعلام وصول آن را کتباً به این ستاد ارسال نمایید.

۳- طرح قلک های دانش آموزان سال جاری به نام یادواره شهید محمدرضا ایمانی نام گذاری می گردد که لازم است کلیه قلک ها با همین عنوان در مدارس توزیع شود.

۴- پس از ایام تعطیلات نروزی، کلیه قلک های توزیع شده بین دانش آموزان توسط ستاد مدارس، برابر لیست های تحویلی هر کلاس، جمع آوری شود و با تفکیک قلک های هر کلاس، آموزشگاه جهت مانور که به طور همزمان و سراسری در شهرستان ها برگزار خواهد شد، آماده و توجیه کامل نمایند.

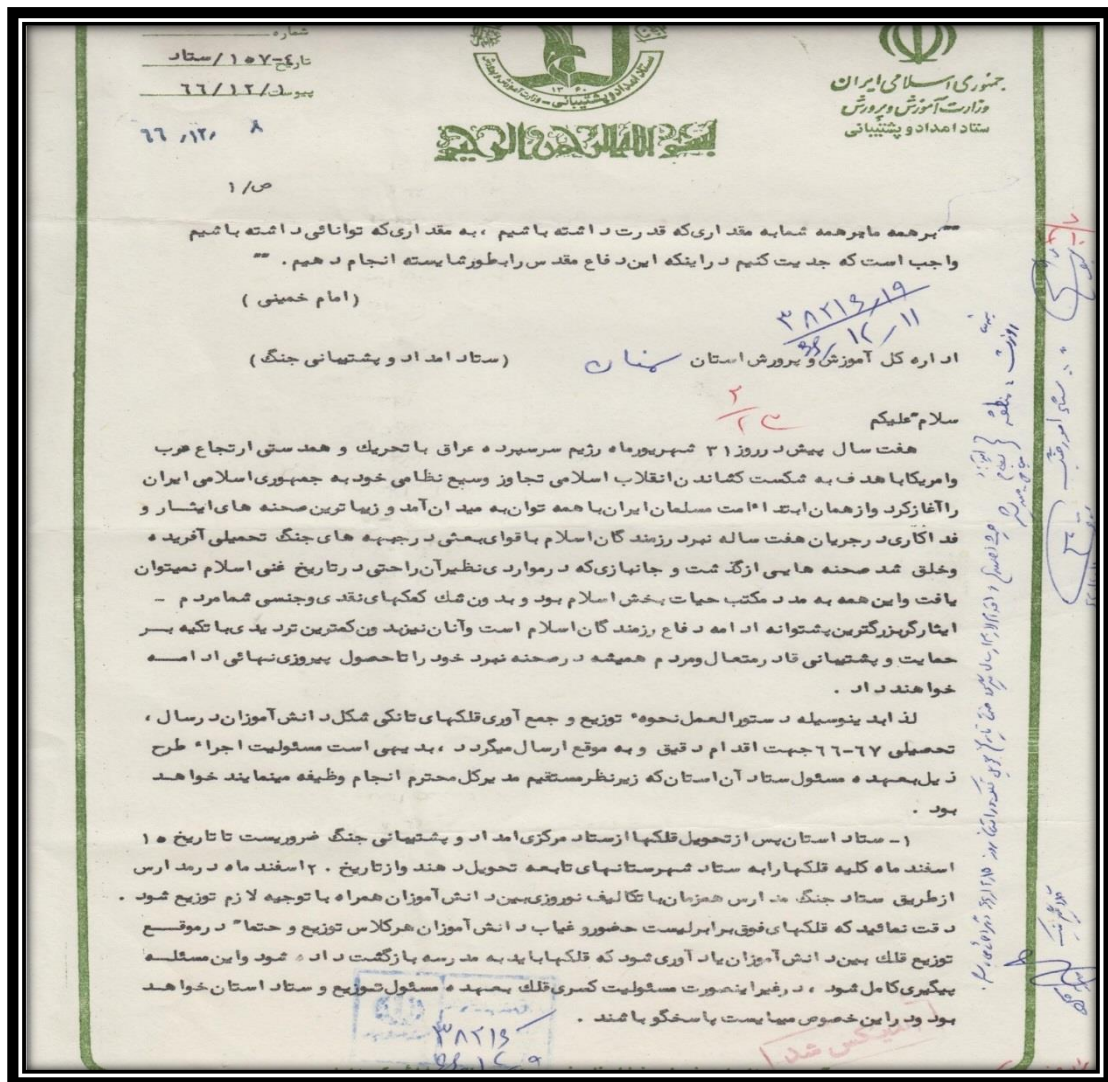
۵- کلیه دانش آموزان هر آموزشگاه با قلک های اهدایی خود و با هماهنگی و نظارت مدیریت آموزشگاه و ستاد امور جنگ مدرسه و مسئولین ستاد امداد و پشتیبانی جنگ اداره مربوطه در روز ۱۳۶۷/۲/۲۰ به مناسبت قطع رابطه با آمریکای جنایتکار و شروع روزی که امت مسلمان ما قدم به سوی خودکفایی و استقلال برداشت؛ طی مانوری خاص و با تبلیغات لازم از محل مدرسه به طرف اداره آموزش و پرورش شهرستان حرکت نمایند، ضروری است مدیر کل محترم استان ها، رسانه های گروهی را از این مانور مطلع نمایند و همکاری لازم را داشته باشند.

۶- مناسب است در هر آموزشگاه ماکت تانک بزرگی تهیه و کلیه قلک های دانش آموزان کلاس های تابعه مدرسه در آن جمع آوری و هر مدرسه با ماکت بزرگ تانکی شکل خود در روز ۱۳۶۷/۱/۲۰ شرکت نمایند و سپس کلیه قلک های هر مدرسه مجدداً به مدارس مربوطه عودت داده شود.

۷- با توجه به هماهنگی های به عمل آمده با ستاد مرکزی جذب و هدایت کمک های مردمی و نظر صریح نماینده حضرت آیت الله العظمی منتظری، ضروری است ستاد امداد و پشتیبانی جنگ استان ۵۰ درصد از موجودی قلک ها را جهت هزینه نمودن به حساب ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ که در این خصوص مستقیماً با ستاد جذب و هدایت کمک های مردمی فعالیت دارد؛ واریز نمایند.

۸- ۵۰ درصد دیگر وجوه جمع آوری شده از قلک ها که در حساب ستاد امداد و پشتیبانی جنگ استان می باشد می بایست پس از برآورد نیاز مجتمع های آموزشی مستقر در جبهه، براساس دستورالعمل مالی جبهه ها و هماهنگی کامل با

ستاد جذب و هدایت کمک های مردمی، نسبت به خرید نیازهای رزمندگان هزینه شود و نتیجه شرح هزینه به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ ارسال گردد (سندوزات آموزش و پرورش، ۱۳۶۶: سند ۶۹).

سند شماره (۶۹): دستورالعمل نحوه توزیع و جمع آوری قلک های تانکی شکل

شماره ۱۰۷۳۴ / ستاد
تاریخ ۶۶ / ۱۲ / ۱۲
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
ستاد امداد و پشتیبانی

بسم الله الرحمن الرحيم

ص / ۲

۲- حتماً قلکهای تحویلی را شمارش نمود و تعداد و اعلام وصول آن را کتبا به این ستاد ارسال

نمائید .

۳- طرح قلکهای دانش آموزان سال جاری بنام یاد راه شهید محمد رضا ایمانی نامگذاری -

میگرد که لازم است کلیه قلکها با همین عنوان در مدارس توزیع شود .

۴- پس از ایام تعطیلات نوروزی کلیه قلکهای توزیع شده بین دانش آموزان توسط ستاد مدارس برابر لیستهای تحویلی هر کلاس جمع آوری شود و با تفکیک قلکهای هر کلاس ، آموزشگاه جهت مانور که بطور همزمان و سراسری در شهرستانها برگزار خواهد شد آماده و توزیع کامل نمایند .

۵- کلیه دانش آموزان هر آموزشگاه با قلکهای اهدائی خود و با هماهنگی و نظارت مدیریت آموزشگاه و ستاد امور جنگ مدرسه و مسئولین ستاد امداد و پشتیبانی جنگ اداره مربوطه در روز - شنبه ۱۳۰۲ / ۱ / ۲۷ بمناسبت قطع رابطه با امریکای جنایتکار و شروع روزی که امت مسلمان ماقدم بسوی خودکفائی و استقلال برداشت طی مانور خاصی و با تبلیغات لازم از محل مدرسه بطرف اداره آموزش و پرورش شهرستان حرکت نمایند ، ضروریست مدیریت کل محترم استانها رسانه های گروهی را از این مانور با اطلاع نمایند و همکاری لازم را داشته باشند .

۶- مناسب است در هر آموزشگاه ماکت تانک بزرگی تهیه و کلیه قلکهای دانش آموزان کلاسهای تابعه مدرسه در آن جمع آوری و هر مدرسه با ماکت بزرگ تانکی شکل خود در روز ۱۳۰۲ / ۱ / ۲۷ شرکت نمایند و سپس کلیه قلکهای هر مدرسه مجدداً به مدارس مربوطه عودت داده شود .

۷- لازم به توضیح است مسئولین مربوطه در روز مانور از برنامه های تبلیغاتی و ابتکاری که باعث هرچه باشکوهتر برگزار شدن این مانور میشود استفاده نمایند .

۸- پس از انجام مانور در تاریخ ۱۳۰۲ / ۱ / ۲۷ بمناسبت روز بنیاد مستضعفان مراسم بازگشائی قلکها در هر مدرسه انجام شود و صورت جلسه قلکها و مبلغ جمع آوری شده به همراه وجه مربوطه و لاشه کلیه قلکها به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ شهرستان تحویل گردد .

۹- لازم به توضیح است که در موقع بازگشائی قلکها چنانچه مواد انفجاری همراه قلک مانند (چسب ، کاغذ ، سوزن ، منگنه) میباشد حتماً از قلک جدا کرد و فقط لاشه قلک جهت استفاده مجدد ارسال شود و ضمناً یاد آوری میشود در موقع آوردن پول از قلکها دقت کافی بعمل آید زیرا در سالهای گذشته موارد زیادی مشاهده شده است که داخل بعضی از لاشه قلکها پول خرد و اسکناس بوده است که هنگام آسیاب نمودن لاشه قلکها پولهای مذکور از بین رفته است و مشکلاتی را ایجاد نموده است .

۱۰- لازم به توضیح است از تحویل قلک و وجه جمع آوری شده به ستاد های پشتیبانی جنگ

۱۱- در صورتیکه در حین توزیع قلکها در مدارس یا در حین جمع آوری در مدارس یا در حین ارسال به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ استان یا در حین ارسال به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ کشور ، هرگونه مشکل یا نقصی مشاهده شود ، مراتب را فوراً به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ استان یا به ستاد امداد و پشتیبانی جنگ کشور اطلاع دهد .

شماره ۱۵۷-۴ / ستاد

تاریخ ۶۶/۱۲/۱

پیوست

۳/ص

جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
ستاد امداد و پشتیبانی

۱۱- ستاد شهرستان وجوه کلیه مدارس را به حساب ستاد استان واریز و از طرف ستاد شهرستان يك نسخه فیش واریزی را به استان و فتوکپی آنرا به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ ارسال نمائید .

۱۲- با توجه به هماهنگیهای بعمل آمده با ستاد مرکزی جذب و هدایت کمکهای مردمی و نظری صریح نمایند ه حضرت آیت ا... العظمی منتظری ضرورت ستاد امداد و پشتیبانی جنگ استان ۵۰٪ از موجودی قلکها را جهت هزینه نمودن به حساب ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ که در این خصوص مستقیماً با ستاد جذب و هدایت کمکهای مردمی فعالیت دارد واریز نمایند .

۱۳- ۵۰٪ دیگر وجوه جمع آوری شده از قلکها که در حساب ستاد امداد و پشتیبانی جنگ استان میباشد میبایست پس از برآورد نیاز مجتمعیهای آموزشی مستقر رجهه بر اساس دستورالعمل مالی جبهه ها و هماهنگی کامل با ستاد جذب و هدایت کمکهای مردمی نسبت به خرید نیازهای رزمندگان هزینه شود و نتیجه شرح هزینه به ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ ارسال گردد .

۱۴- کلیه لاشه قلکها پس از جمع آوری از شهرستانها و مناطق تابعه باید سریعاً به اداره کل استان عودت داده شود و بصورت مشخص در داخل گونی و در محل مناسب و سرپوشیده و کاملاً تمیز نگهداری و سعی نمائید زیر آفتاب ، برف و باران نباشد و دروازاك ، گل ، روغن و موارد مشابه دیگری که احتمال چسبیدن به لاشه قلک را دارند نگهداری شود که در موقع استفاده مجسد در مشکلی بوجود نیاید و در این خصوص دقت کافی بعمل آید .

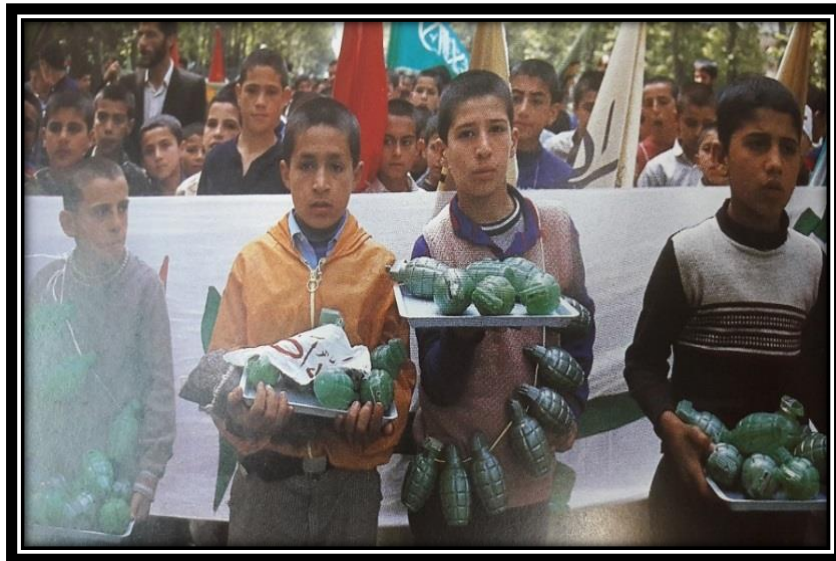
۱۵- بدیهی است استانها از مفقود شدن و فروش لاشه قلکها و آسیب نمودن آن با هرگونه طرح قلک موردی جدا پرهیز نموده که لاشه قلکهای برگشتی میبایست با قلکهای تحویلی از ستاد مرکزی تناسب داشته باشد و غیر اینصورت مسئولین مربوطه مسئول خواهند بود .

۱۶- با توجه به اینکه در سال آینده طرح قلک ویژه ای در دست تهیه میباشد ، لذا در نگهداری و تحویل کلیه لاشه تانکی شکل کاملاً دقت نمائید .

۱۷- از مکاتبات در خصوص ارسال لاشه قلک جدا خود داری نمائید ، بدیهی است پس از پایان مدت مربوطه این ستاد به ادارات اعلام خواهد نمود .

بسم الله الرحمن الرحيم
شماره ۶۶/۱۲/۱

با القیاس و عابری طول و عرض
برادر شما - سید مهدی امینی
مسئول ستاد مرکزی امداد و پشتیبانی جنگ

شماره (۲۳): اهدای کمک های نقدی دانش آموزان به جبهه ها اردیبهشت ۱۳۶۴

۴-۱۷- کمک های اهدایی معلمان و دانش آموزان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران

- تاریخ ۱۳۶۶/۱۲/۱۰، کمک های اهدایی دانش آموزان و معلمان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران به جبهه

در پی کمک های همه جانبه اقشار مختلف مردم به جبهه های جنگ تحمیلی، دانش آموزان، معلمان و کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران ضمن پشتیبانی از بیانیه شورای عالی پشتیبانی جنگ، کمک های اهدایی خود را به شرح زیر برای یاری رساندن به رزمندگان اسلام اهدا کردند.

۳۵ میلیون ریال وجه نقد به همراه ۱۱۶ قطعه طلا تقدیم آقای نخست وزیر شد و همچنین در یک کاروان تدارکاتی و پشتیبانی متشکل از ۲۱ کامیون، نیازهای رزمندگان و ۳ دستگاه اتومبیل تویوتا، یک دستگاه لیفتراک، یک دستگاه موتور برق به ارزش ۵۵۰ هزار ریال به میادین نبرد ارسال شده است (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۶: سند ۷۰).

۰۰۹۸۹۷

اطلاعات ۱۳۶۶/۱۳/۱۰

ارسال کمک های اهدایی دانش - آموزان و معلمان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ به جبهه ها

سزویس خبری: کمک های اهدایی دانش آموزان، معلمان و کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران به جبهه های جنگ تحمیلی اعلام شد.
بر اساس گزارش خبرنگار ما، در پی کمک های همه جانبه افشار مختلف مردم به جبهه های جنگ تحمیلی، دانش آموزان، معلمان و کارکنان آموزش و پرورش منطقه یازده تهران ضمن پشتیبانی از بیانیه شورای عالی پشتیبانی جنگ کمک های اهدایی خود را به شرح زیر برای یاری رساندن به رزمندگان اسلام اهداء کردند.
۳۵ میلیون ریال وجه نقد به همراه ۱۱۶ قطعه طلا تقدیم آقای نخست وزیر شد.
همچنین در یک کاروان تدارکاتی و پشتیبانی متشکل از ۲۱ کامیون نیازهای رزمندگان و ۳ دستگاه اتومبیل تویوتا، یک دستگاه لیفتراک، و یک دستگاه موتور برق به ارزش ۵۵۰ هزار ریال به میادین نبرد ارسال شد.

سندشماره (۷۰): کمک های اهدایی معلمان و دانش آموزان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ تهران

۴-۱۸-بخشنامه جهت ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ در مناطق جنگی

- تاریخ ۱۳۶۷/۷/۱۳، وزیر آموزش و پرورش خواستار ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ در مناطق آموزش و پرورش شد.

بخشنامه:ضمن تأکید براجرای فرمایشات امام خمینی مبنی بر حفظ آمادگی دفاعی کشور، دراین بخشنامه آمده است که ستادهای امداد و پشتیبانی ادارات کل مناطق و شهرستان ها مانند گذشته به کار خود ادامه دهند و مدیران کل و رؤسای مناطق و شهرستان ها ضمن تأمین و ثبت نیروهای مورد نیاز این ستادها از تجربه و تلاش مسئولین آنها در جهت برنامه ریزی برای امور تحصیلی اسرا و خدمت در راه رسیدن به شکل واقعی ارتش بیست میلیونی استفاده نمایند.همچنین نسبت به اعزام دبیر برای مجتمع های آموزشی رزمندگان مستقر درجبهه و جمع آوری هدایا و ارسال آنها برای رزمندگان همانند گذشته تأکید شده است.دربخش پایانی، وزیر آموزش و پرورش متذکر شده است که ادارات کل موظف هستند از امور تحصیلی دانش آموزان جانباز، مجروح و سایر رزمندگانی که اکنون در مجتمع های آموزشی شهرها به تحصیل اشتغال دارند؛ غفلت نوزند و در تخصیص مکان های مناسب برای مجتمع های آموزشی رزمندگان و تأمین کادر آموزشی و اداری، تأمین ملزومات و بازدید و نظارت برامور آنها، اولویت قائل شوند(روزنامه کیهان، ۱۳۶۷:سند ۷۱).

۱۱۲

۰۱۱۴۴۸

۱۳۶۷/۷/۱۳

کیهان

وزیر آموزش و پرورش خواستار ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ در مناطق آموزش و پرورش شد

وزیر آموزش و پرورش در بخشنامه‌ای به ادارات کل آموزش و پرورش کشور خواستار توجه هرچه بیشتر به امور تعلیم و تربیت جوانان رزمنده و ادامه کار ستادهای امداد و پشتیبانی جنگ ادارات کل شد.

در این بخشنامه ضمن تأکید بر اجرای فرمایشات امام خمینی (ره) و تأکید بر ادامه کار ستادهای امداد و پشتیبانی جنگ ادارات کل مناطق و شهرستانها مانند کشته بکار خود ادامه دهند و مدیران کل و روسای مناطق و شهرستانها ضمن تأمین و تثبیت نیروهای مورد نیاز این ستادها از تجربه و تلاش مسئولین آنها در جهت برنامهریزی برای امور تحصیلی، اسرا و خدمت در راه رسیدن به تشکیل وائی ارتش بیست میلیونی استاده نمایند.

در این بخشنامه همچنین نسبت به اعزام دبیر برای مجتمع‌های آموزشی رزمندگان مستقر در جبهه و جمع‌آوری هدایا و ارسال آنها برای رزمندگان مانند گنجه‌تأکید شده است.

در بخش پایانی وزیر آموزش و پرورش تذکره شده است که ادارات کل موظفند از امور تحصیلی دانش آموزان رزمندگانیکه اکنون در مجتمع‌های آموزشی رزمندگان درهما به تحصیل اشتغال دارند غفلت نورزند. و در تخصیص‌های آموزشی رزمندگان - تأمین کادر آموزشی و اداری - تأمین ملزومات و بازدید و نظارت بر امور آنها اولویت قائل شوند.

سند شماره (۷۱): بخشنامه جهت ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ در مناطق جنگی

۴-۱۹- کمک های اهدایی معلمان و دانش آموزان آموزش و پرورش منطقه دیلم به جنگ زدگان

- تاریخ ۱۳۶۴/۱۲/۲۰، ستاد امداد و پشتیبانی جبهه و جنگ آموزش و پرورش منطقه دیلم، عملکرد خود را طی سال های ۱۳۶۲ لغایت بهمن ماه ۱۳۶۷ اعلام نمود.

این ستاد از بدو تأسیس ، علاوه بر اعزام صدها نفر رزمنده جان بر کف از دانش آموزان و فرهنگیان متعهد به جبهه های نبرد و پیگیری امور تحصیلی دانش آموزان رزمنده با تأسیس مجتمع تحصیلی شهید چمران در بندر دیلم، قدم های مؤثری جهت خدمت به رزمندگان اسلام برداشته است.

بیش از ۸۴۹۹۷۹۸ ریال کمک های نقدی فرهنگیان و دانش آموزان منطقه را جذب و هدایت نموده است و کمک های غیرنقدی شامل قرآن، کتب مذهبی ۳۲۷ جلد، مینی بوس بنز یک دستگاه، تویوتا لندکروز یک دستگاه، کولر آبی بزرگ ۳ دستگاه، پنکه سقفی ۲۵ دستگاه، تلفن ۱۱ دستگاه، کنسرو و کمپوت ۲۸۴۰ قوطی، صابون ۲۶۶۴ قالب، پودر رختشویی ۵۲۰۷ پاکت، آب لیمو ۸۱۷ شیشه، گونی برای سنگرسازی ۸۱۰ عدد، قند و شکر ۱۹۳۰ کیلو، مربا ۹۷۵ شیشه، پاکت نامه ۴۸۵۷۵ عدد، کلاه و شال گردن ۱۰۳۶ دست، چای ۱۹۷ کیلو، برنج ۱۲۴۵ کیلو، خمیر دندان ۳۷۰ عدد، شامپو ۱۸۶ عدد، دفتر نامه ۵۰۵ جلد، جوراب ۲۲۹ جفت، حوله ۲۰۰ دست، لباس زیر مردانه ۲۰۰ دست، ترشی ۵۰ بشکه، انواع باطری ۶۲۰ عدد را جهت تقویت جبهه های نبرد به مرزداران اسلام اهدا نموده اند (روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۷: سند ۷۲).

• جمهوری اسلامی

تاریخ انتشار ۱۳۶۷/۱۲/۳۰

۰۲۰۴۴۱

عملکرد ستاد امداد و پشتیبانی جبهه و جنگ آموزش و پرورش منطقه دیلم

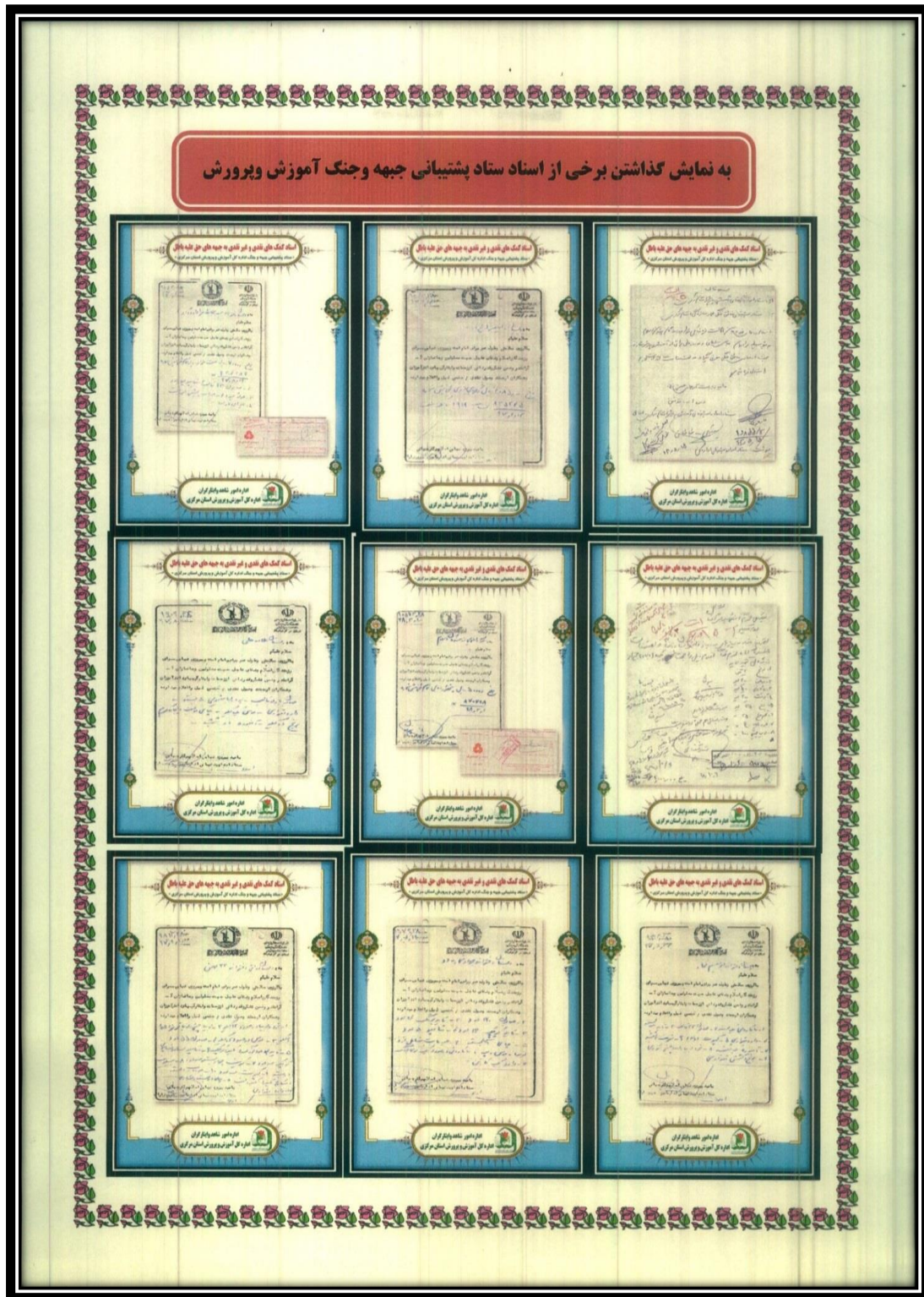
پنلر دیلم - خبرنگار روزنامه جمهوری اسلامی : ستاد امداد و پشتیبانی جبهه و جنگ آموزش و پرورش منطقه دیلم عملکرد خود را طی سالهای ۶۲ لغایت بهمن ماه ۶۷ اعلام کرد.

بر اساس این گزارش این ستاد از بدو تأسیس علاوه بر اعزام صدها نفر رزمنده جان پر کف از دانش آموزان و فرهنگیان متعهد به جبهه‌های نبرد و پی گیری امور تحصیلی دانش آموزان رزمنده با تأسیس مجتمع تحصیلی شهید چمران در پنلر دیلم قدم‌های موثری جهت خدمت به رزمندگان اسلام برداشته است.

این ستاد در مدت مذکور بیش از ۸۴۹۹۶۹۸ ریال کمک‌های نقدی فرهنگیان و دانش آموزان منطقه را جذب و هدایت نموده و کمک‌های غیر نقدی شامل قرآن و کتب مذهبی ۳۷۷ جلد، مینی بوس بزرگ دستگاه، توپو تالند کروزیک دستگاه، کولر آبی بزرگ ۳ دستگاه، پنکه سقفی ۲۵ دستگاه، تلفن ۱۱ دستگاه، کنسرو و کمپوت ۲۸۴۰ قوطی، صابون ۲۶۶۴ قالب، پودر رختشویی ۵۲۰۷ پاکت، آب لیمو ۸۱۷ شیشه، گونی سنگری ۸۱۰ ۱۰ عدد، قندوشکر ۱۹۳۰ کیلو، مربا ۹۷۵ شیشه، پاکت نامه ۴۸۵۷۵ عدد، کلاه و شال گردن ۱۰۳۶ دست، چای ۱۹۷ کیلو، برنج ۱۲۴۵ کیلو، خمیر دندان ۳۷۰ عدد، شامپو ۱۸۶ عدد، دفتر نامه ۵۰۵ جلد، جوراب ۲۲۹ جفت، حوله ۲۰۰ دست، لباس زیر مردانه ۲۰۰ دست، ترشی ۵۰ بشکه، انواع باطری ۶۲۰ عدد را نیز جهت تقویت جبهه‌های نبرد به مرزداران اسلام اهدا نموده است.

این گزارش حاکیست علاوه بر این اجناس، مقادیر قابل توجهی از سایر نیازمندیهای رزمندگان اسلام در طی این مدت به جبهه‌های نبرد اهدا گردیده است.

سند شماره (۷۲): کمک‌های اهدایی معلمان و دانش آموزان آموزش و پرورش منطقه دیلم

سند شماره (۷۳): نمونه ای از اسناد ستاد پشتیبانی جبهه و جنگ وزارت آموزش و پرورش

بخش هشتم

حماسه آفرینی شهدای دانش آموز

حماسه شهید حسین فهمیده

زندگی‌نامه

محمد حسین فهمیده در اردیبهشت ۱۳۴۶ در محله پامنار قم چشم به جهان گشود. در سال ۱۳۵۲ به مدرسه رفت و کلاس اول تا چهارم ابتدایی را با یک معلم روحانی طی کرد. سال پنجم ابتدایی و اول و دوم راهنمایی را به دلیل انتقال خانواده اش به کرج، در دو مدرسه این شهر گذراند. در همین دوران بود که به خاطر حوادث انقلاب، روح وی نیز مانند میلیون ها جوان و نوجوان دیگر کشور، دچار تحولات عظیمی گردید. شخصیت او با داشتن خانواده ای متدین و مذهبی و شرایط خاص شهر مقدس قم و نیز زمینه مساعد روحی به گونه ای شکل گرفت که سرشار از دین و فرهنگ غنی اسلام بود. از عوامل مهم دیگر در شکل گیری شخصیت او، نوارها و اعلامیه های امام بود که قبل از انقلاب به دست او می رسید (سایت روزنامه همشهری: ۱۳۹۱).

فهمیده دوازده ساله بود که حوادث کردستان اتفاق افتاد. او که عشق انقلاب و امام (ره) را در سر داشت، خود را به کردستان رساند ولی به دلیل کمی سن، برادران کمیته او را باز می گردانند و درصدد برمی آیند که در حضور مادرش از او تعهد بگیرند که دیگر از شهرستان کرج خارج نشود. ولی او رضایت نمی دهد و خطاب به آنان می گوید که خودتان را زحمت ندهید. اگر امام بگوید، به هر کجا که باشد، آماده رفتن هستم. من باید به مملکت خدمت کنم و اضافه می کند: من نمی نویسم و اگر بنویسم، حرفی دروغ زده ام. حتی با تهدید به زندان نیز حاضر نمی شود که تعهد بدهد و بالاخره تنها از مادرش امضا می گیرند. در همان روزهای نخست جنگ تحمیلی، محمد حسین تصمیم می گیرد که به جبهه برود و با متجاوزان بعثی بجنگد. زمزمه رفتن را در خانواده و بین دوستانش می افکند. در یکی از بیمارستان های کرج خود را به یکی از دوستانش که بستری بود، می رساند و با او خدا حافظی می کند و از جبهه و جنگ برای او می گوید و تکلیف الهی خود را گوشزد می کند. یک روز که به بهانه خرید نان از منزل خارج شده بود، مبلغ ۵۰ تومان را به دوستش می دهد و از او می خواهد که نان را بخرد و به منزل آن ها ببرد و تصمیم خود را برای رفتن به خوزستان به او می گوید و از وی می خواهد

که تا سه روز به خانواده اش خبر ندهد تا مانع رفتن او نشوند و سپس آن ها را مطلع کند. دوست او نیز یکی، دو روز بعد، خبر را چنین می دهد که: من رفتم جبهه، نگران من نباشید (سایت روزنامه همشهری: ۱۳۹۱).

در تهران، یکی از پاسداران کمیته متوجه تصمیم او می شود و با وی صحبت می کند و سعی می کند او را از تصمیم خویش منصرف نماید، اما موفق نمی شود. شهید فهمیده که در عزم خود راسخ بود؛ خود را به شهرهای جنوب کشور می رساند و این که هر چه تلاش می کند که همراه گروه یا دسته ای که عازم خطوط مقدم جبهه هستند، همراه شود، موفق نمی شود. تا با گروهی از دانشجویان انقلابی دانشکده افسری برخورد کرده و به نزد فرمانده آنان می رود و از او می خواهد که وی را با خود ببرند. فرمانده امتناع می کند، اما شهید فهمیده، آن قدر اصرار می کند تا فرمانده را متقاعد می کند که برای یک هفته او را همراه خود به خرمشهر ببرد. در این مدت کوتاه، هر کاری که پیش می آید، حسین پیش قدم شده و استعداد و قابلیت خود را در همه کارها نشان می دهد. در همین مدت کوتاه حضور در خرمشهر با دوستی که در آن جا پیدا کرده بود، یعنی محمد رضا شمس، هر دو مجروح می شوند و آن دو را به بیمارستان منتقل می کنند و علی رغم مخالفت فرمانده آن گروه و با بدنی مجروح، دوباره به خطوط مقدم در خرمشهر بر می گردد. در حین برخورد با فرمانده و پس از ممانعت وی از حضور در خط مقدم، چشمان حسین پراز اشک شده و با ناراحتی به فرمانده می گوید: من به شما ثابت می کنم که می توانم به خط بروم و لیاقت آن را دارم. او برای اثبات لیاقت خود، یک بار به تنهایی به میان عراقی ها رفته و لباس و اسلحه ای از عراقی ها به دست می آورد و در لباس یک عراقی به نیروهای خودی نزدیک می شود، به طوری که رزمندگان مشاهده می کنند که یک عراقی کوچک به طرف آنان می آید؛ می خواهند به او شلیک کنند که یکی از آنان می گوید: صبر کنید با پای خودش بیاید تا اسیرش کنیم. هنگامی که نزدیک می شود، می بینند حسین است که خواسته ثابت کند که می تواند با دست خالی هم با عراقی ها بجنگد و شهادت و لیاقت حضور در خط مقدم را دارد. مسئول گروه که به توانمندی و توانایی و اراده پولادین حسین برای رزم در جبهه اعتماد و اطمینان پیدا می کند به او اجازه ماندن در جبهه را می دهد. از آن پس او به اتفاق دوست شهیدش محمد رضا شمس، در یک سنگر قرار داشتند و در هجوم عراقی ها به خرمشهر، محاصره می شوند. محمد رضا شمس، دوست و هم سنگر حسین زخمی می شود و حسین با سختی و زحمت زیاد او را به پشت خط می رساند و به سنگر خود بر می گردد و می بیند که تانک های عراقی (ظاهرا ۵ دستگاه) به طرف رزمندگان اسلام هجوم آورده و در صدد محاصره آن ها هستند. حسین در حالی که تعدادی نارنجک به کمرش بسته و تعدادی هم در دستش گرفته بود به طرف تانک ها حرکت می کند. تیری به پای او می خورد و از ناحیه پا مجروح می شود. اما زخم گلوله نمی تواند از اراده محکم و عزم پولادین او جلوگیری نماید. بدون هیچ

دغدغه و تردیدی، تصمیم خود را عملی می کند و از لابه لای امواج تیر که از هر سو به طرف او می آمد، خود را به تانک پیشرو می رساند و آن را منفجر می کند و در تاریخ ۱۳۵۹/۹/۸ به شهادت می رسد. افراد دشمن گمان می کنند که حمله ای از سوی نیروهای ایرانی صورت گرفته است، همه آن ها روحیه خود را می بازند و با سرعت تانک ها را رها کرده و فرار می کنند. در نتیجه، حلقه محاصره شکسته می شود و نیروهای کمکی هم می رسند و آن قسمت را از وجود متجاوزان پاک سازی می کنند (خبرگزاری همشهری: ۱۳۹۱).

وصیت نامه شهید حسین فهمیده

بسم الله الرحمن الرحيم

مَنْ طَلَبَنِي وَجَدَنِي وَمَنْ عَرَفَنِي عَشَقْنِي وَمَنْ عَشَقْنِي عَشَقْتُهُ وَمَنْ قَتَلْتُهُ فَعَلَى دِيْنِهِ وَمَنْ عَلَى دِيْنِهِ وَأَنَا دِيْنُهُ
هر کس من را طلب می کند می یابد مرا، و کسی که مرا یافت می شناسد مرا، و کسی که مرا شناخت، مرا دوست خواهد داشت و کسی که من را دوست داشت، عاشق من می شود و کسی که عاشق من می شود، من عاشق او می شوم و کسی که من عاشق او بشوم، او را می کشم و کسی که من او را بکشم، خون بهایش بر من واجب است، پس خون بهای او، من هستم.

هدف من از رفتن به جبهه این است که، اولاً به ندای هل من ناصر ینصرنی لبیک گفته باشم و امام عزیز و اسلام را یاری کنم و آن وظیفه ای را که امام عزیزمان بارها در پیام ها تکرار کرده، که هر کس که قدرت دارد واجب است که به جبهه برود، و من می روم که تا به پیام امام لبیک گفته باشم.

آرزوی من پیروزی اسلام و ترویج آن در تمام جهان است و امیدوارم که روزی به یاری رزمندگان، تمام ملت های زیر سلطه آزاد شوند و صدام بداند که اگر هزاران هزار کشور به او کمک کند، او نمی تواند در مقابل نیروی اسلام مقاومت کند. من به جبهه می روم و امید آن دارم که پدر و مادرم ناراحت نباشند، حتی اگر شهید شدم، چون من هدف خود را و راه خود را تعیین کرده ام و امیدوارم که پیروز هم بشوم.

یعنی الله

پدر و مادر مهربان من!

از زحمات چندین ساله شما متشکرم. من عاشق خدا و امام زمان گشته ام و این عشق، هرگز با هیچ مانعی از قلب من بیرون نمی رود، تا این که به معشوق خود، یعنی «الله» برسم. و به حق که ما می رویم که این حسین زمان و خمینی بت شکن را یاری کنیم و به حق که خداوند به کسانی که در راه او پیکار می کنند؛ پاداش عظیم می بخشد. من برای خدا از مادیات گذشتم و به معنویات فکر کردم، از مال و اموال و پدر و مادر و برادر و خواهر چشم پوشیدم، فقط برای هدفم یعنی الله

حماسه شهیده سهام خیام

زندگی‌نامه

سهام خیام در روز ۲۵ بهمن ماه ۱۳۴۷ شمسی در بخش ساحلی شهر هویزه دیده به جهان گشود. نام پدر او کاظم و نام مادر ایشان نسیمه و دارای چهار خواهر و دو برادر بود. دانش آموز درس خوان مدرسه بود و پنج سال تحصیل در دبستان را با نمرات بالا در خردادماه قبول شد. در کلاس اول راهنمایی ثبت نام کرده بود، اما به دلیل آغاز جنگ تحمیلی و اشغال شهر هویزه، نتوانست به مدرسه برود و ناچار تحصیل را رها کرد.

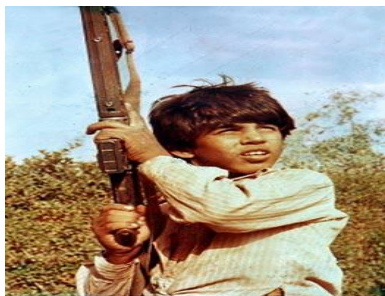
با وجود سن کمی که داشت، از بیشتر اوضاع داخلی شهر و کشورش با خبر بود. نماز می خواند. با قرآن مأنوس بود. در جلسات و دوره های مذهبی که در محل برپا می شد؛ شرکت می کرد. خوش رویی و اخلاق نیکوی او باعث شده بود تا همه دوستش داشته باشند. بسیار کنجکاو بود و احساس مسئولیت، تمام وجودش را فرا گرفته بود.

رژیم اشغالگر صدام در همان روزهای آغازین جنگ از مرزهای دشت آزادگان گذشت و روز ششم مهرماه ۱۳۵۹ هویزه را به اشغال کامل خود درآورد (خبرگزاری فارس: ۱۳۹۲).

نیروهای بعثی عراق به غارت اموال دولتی پرداختند. و از آزار و اذیت مردم شهر ابا نداشتند. سهام به شدت از این وضع ناراحت و عصبانی بود و مدام به عراقی ها ناسزا می گفت. یک بار نزدیک بود تا شهید شود که اهالی هویزه او را فراری دادند. تا اینکه روز نهم مهرماه ۱۳۵۹، مردم هویزه، که سه روز بود شاهد اشغال شهرشان توسط نظامیان عراقی و ارتش متجاوز صدام بودند؛ طاقتشان طاق شد و دست به قیامی سراسری زدند. کنار رودخانه، زنان و دختران شهر هویزه به پرتاب سنگ به سربازان دشمن پرداختند. تا اینکه سربازان دشمن به طرف آنها تیراندازی کردند.

آن روز مادر او وضعیت شهر را نا امن دید؛ لذا کودکان خود را به کناری برد و خواست پنهان کند. همه در گوشه ای جمع شده و نشسته بودند. ولی تنها کسی که نشست و آرام نبود؛ سهام بود. در آن لحظه، سهام رو به مادر خود می کند و می گوید: اگر تمام درها را ببندی، من امروز باید از منزل بیرون بروم و حتما باید دفاع کنم، مگر فقط مردان می توانند دفاع کنند؟ من هم می توانم. من نیز از همین مردم هستم و باید دفاع کنم. دور

از چشم مادر به این فکر افتاد که با تغییر لباس و به صورت ناشناس به هدف خود برسد. سهام پس از استحمام و تعویض لباس و مرتب کردن خود، گویی که می داند لحظات آخر را سپری می کند و می خواهد به میهمانی با شکوهی برود؛ بهترین راه و بهانه را که همان قطع شدن آب لوله کشی شهر بود، انتخاب کرده و جهت شستن ظروف به طرف رودخانه حرکت می کند. در مسیری که طی می کرد، درمانگاه هویزه قرار داشت. مادر با او برخورد می کند و می گوید: برگرد، تو بچه هستی و توانایی مقابله نداری و سهام انگار که نه انگار که چیزی می شنود. در این حالت، ظرف ها را به سرعت روی زمین می گذارد و دو انگشت دست خود را به نشانه پیروزی بالا می برد و در این حالت می گوید: پیروزی و این کلمات را تکرار می کند. به دشمن که رسید تنها کاری که می توانست انجام دهد، شعار بر ضد نظامیان غاصب بود که در مقابل او قرار داشتند، او مرتب اظهار تنفر می کرد و از اسلام، شهر، حق مردم و کشورش دفاع می کرد. با این عمل سهام و اصرار ورزیدنش، دشمنان تصور کردند که او کودکی بیش نیست و نمی تواند کاری را از پیش ببرد. کمتر به او توجه می کردند تا اینکه این بار وی دامن خود را پر از سنگ ریزه می نماید و شروع به پرتاب سنگ به سوی اشغالگران عراقی می نماید. آنقدر این عمل را ادامه می دهد تا باعث برافروختن خشم آن مزدوران می گردد و به قول شاهد این صحنه تحسین برانگیز، در مقابل چشملهای بهت زده اهالی، یکی از افراد نظامی ارتش بعث که به ستوه آمده بود ، به سربازان خود گفت: این دختر از دیروز تا حالا ما را اذیت کرده است، او را بزنید. در این حال، گلوله ای از سوی دشمن به سوی او که شجاعانه از دین و وطن دفاع می کرد، شلیک شد و با تیر مستقیم ، قهرمانانه به شهادت رسید . تیر مستقیم به پیشانی سهام می خورد و از بینی تا کاسه سر او را متلاشی می کند. سهام خیام در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۲۸ به شهادت رسید. خانم فوزیه هویزاوی، دختردایی سهام خیام، درباره جسد سهام و غسل و کفن او می گوید: به دلیل متلاشی شدن مغز سهام، سرش پر از خون تازه بود و نمی توانستیم خون سر سهام را متوقف کنیم. به ناچار سرش را در یک کیسه نایلونی قرار دادیم و او را به خاک سپردیم. (خبرگزاری فارس: ۱۳۹۲).

حماسه شهید بهنام محمدی

زندگینامه

بهنام محمدی در بهمن ماه سال ۱۳۴۵ در محله کوت شیخ خرمشهر به دنیا آمد. از همان دوران کودکی با سختی‌ها و دشواری‌های زندگی آشنا شد و موجب شد تا برای مبارزات عالی و ارزشمند در عرصه‌ی زندگی، آمادگی بیشتری به دست آورد. به رغم همه‌ی سختی‌ها، با کار و حرفه‌آموزی انس یافت و کارهایی چون خیاطی، تعمیر ماشین و تعمیر رادیو و تلویزیون را فرا گرفت. بهنام پس از انقلاب در تعمیرگاه سپاه پاسداران به عنوان شاگرد مکانیک مشغول به همکاری شد.

در دوران دفاع مقدس و هجوم دشمنان به خرمشهر، راه مبارزه با متجاوزان را در پیش گرفت. او با همان جسم کوچک اما روح بزرگ و دل دریایی‌اش به قلب دشمن می‌زد و با وجود مخالفت فرماندهان، خود را به صف اول نبرد می‌رساند تا از شهر و دیار خود دفاع کند (خبرگزاری همشهری: ۱۳۹۱).

چندین بار نیز به اسارت دشمن درآمد اما هربار با توسل به شیوه‌ای از دست آنان گریخت و باز به نبرد و دفاع پرداخت. بهنام با استفاده از توان و جسارت خود توانست اطلاعات ارزشمندی را از موقعیت دشمن به دست آورده و در اختیار فرماندهان جنگ قرار دهد، در یکی از مصاحبه‌هایش از پدر و مادرها خواسته بود که بچه‌های خود را اهل مبارزه و جنگ و جهاد بار آورند. بهنام، به بچه‌ها این گونه سفارش کرده بود: از بچه‌ها می‌خواهم که نگذارند که امام تنها بماند و خدای ناکرده احساس تنهایی نکند و در هر کاری خدا را فراموش نکنند و به خدا توکل کنند. آن مبارز شجاع و پرتلاش همچنین کار رساندن مهمات به سایر رزمندگان اسلام را نیز انجام می‌داد و گاه آنقدر نارنجک و فشنگ به بند حمایل و فانسقه خود آویزان می‌کرد که به سختی این سو و آن سو می‌رفت. حضورش به دیگر رزمندگان روحیه می‌داد و تلاش بی‌امان و بی‌وقفه‌اش عرصه را بردشمن تنگ می‌کرد.

بهنام محمدی نوجوان ۱۳ ساله خرمشهری در نخستین سال جنگ تحمیلی سرانجام بر اثر اصابت ترکش خمپاره در خرمشهر در تاریخ ۱۳۵۹/۷/۹ شهادت رسید و شهید "فهمیده‌ای" دیگر شد (خبرگزاری همشهری: ۱۳۹۱).

وصیت نامه شهید بهنام محمدی

بسم الله الرحمن الرحيم

من نمی دانم چه بگویم. من و دوستانم در خرمشهر می جنگیم. به ما خیانت می شود. من می خواهم وصیت کنم، هر لحظه در انتظار شهادت هستم. پیام من به پدر و مادر ها این است که بچه های خود را لوس و نر بار نیاورید. از بچه ها می خواهم که امام را تنها نگذارند و خدا را فراموش نکنند. به خدا توکل کنند. پدر و مادرها فرزندان خود را اهل مبارزه و جهاد در راه خدا بار بیاورید (سایت ghasam.ir)

بخش، منضم

معرفی دیرستان های سپاه

پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، ضرورت تربیت نیروی مکتبی و انقلابی برای اداره جامعه و سپاه در دستور کار نهادهای انقلاب اسلامی قرار گرفت. با توجه به مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش که نهادهای و ادارات می توانند تا جهت تربیت کادر خود، اقدام به تأسیس دبیرستان نمایند؛ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی نیز در این زمینه پیش قدم شد و اداره آموزش وقت سپاه در زمان تصدی حضرت حجه الاسلام والمسلمین دین پرور و سردار سرتیپ پاسدار ذوالقدر، اولین دبیرستان سپاه با عنوان "مکتب الصادق" در سال ۱۳۶۱ در تهران تأسیس شد. مکان این دبیرستان در لانه جاسوسی سابق آمریکا بود. در سال های بعد دبیرستان های سپاه به ترتیب در شهرستان های تبریز، ارومیه، کرمان، سنندج، زاهدان، شیراز، رشت، یاسوج و بندرعباس گسترش یافت.

هدف از تأسیس دبیرستان، تربیت کادر ماهر، متخصص و متعهد برای سپاه بود. لذا از میان دانش آموزان سال سوم راهنمایی با شرایط مناسب علمی و با گزینش، تعدادی پذیرفته می شدند و در طی چهار سال تحصیل در دبیرستان سپاه که عمدتاً شبانه روزی بود؛ ضمن تحصیل و گذراندن مقطع متوسطه و شرکت در آزمون برای دانشگاه های سراسری و یا شرکت در دانشکده های علوم و فنون با تحصیلات عالی وارد سپاه می شدند. البته گاهی به لحاظ نیاز سپاه، پس از فارغ التحصیلی دانش آموزان از دبیرستان، به کار گرفته می شدند و در سال های بعد اقدام به ادامه تحصیل می کردند.

در مدت فعالیت دبیرستان های سپاه تا سال ۱۳۷۸، دانش آموزان و فارغ التحصیلان دبیرستان های سپاه، خدمات شایان به سپاه نمودند که برخی از آنها اشاره می شود:

- شرکت فعال و چشمگیر دانش آموزان دبیرستان های سپاه در سال های دفاع مقدس و تقدیم تعداد قابل توجهی شهید، به طوری که دبیرستان های سپاه تهران به تنهایی با تقدیم ۹۷ شهید، آن هم از میان ۹۰۰ دانش آموز در فاصله سال های ۱۳۶۷-۱۳۶۲، نشان دهنده عمق ایثارگری دانش آموزان دبیرستان سپاه تهران است.

- تقدیم تعداد قابل توجهی ایثارگر از جمله بیش از ۵۰۰ نفر جانباز و بیش از ده نفر آزاده

- شرکت فعال دانش آموزان دبیرستان های سپاه در رژه های رسمی سپاه، از جمله در مراسم رژه در محضر مقام معظم رهبری در زمان ریاست جمهوری و در زمان رهبری ایشان.

شماره (۲۴): دانش آموزان دبیرستان سپاه در حال رژه

شماره (۲۵): دانش آموزان دبیرستان سپاه در کنار مقام معظم رهبری

- تربیت کادر متعهد و دلسوز و علاقمند به سپاه در عرصه های مختلف تخصصی از جمله: تعداد قابل توجهی از مهندسين جوان سپاه، پزشکان، داروسازان، دندانپزشکان، متخصصين علوم پایه از فارغ التحصيلان دبیرستان های سپاه است.

- به کار گیری فارغ التحصيلان سپاه در مراکز مهم تخصصی و امنیتی سپاه

- با توجه به تدابير مسئولين سپاه و ابلاغ ستاد مشترک سپاه، دبیرستان های سپاه در سال ۱۳۷۸، منحل گردید.

تعداد دوره های دبیرستان های سپاه :

با توجه به جذب اولین دوره پاسدار دانش آموز در سال تحصیلی ۱۳۶۲-۱۳۶۱ و پایان تحصیلی چهارم متوسطه آنان در سال ۱۳۶۵-۱۳۶۴، دبیرستان سپاه تهران از ابتدای تأسیس تا ۱۳۷۷-۱۳۷۶ مجموعاً ۱۶ دوره تحصیلی دایر نمود که خروجی های آن، به عنوان پاسدار دانش آموز، عضو سپاه شدند. با تصمیم به انحلال دبیرستان در سال ۱۳۷۸-۱۳۷۷، دوره هفدهم با عنوان بسیجی جذب شدند و این دوره در سال های ۱۳۷۹-۱۳۷۷ به این صورت ادامه یافت

شماره (۲۶): دانش آموزان دبیرستان سپاه در کلاس درس

جدول (۱۳): اسامی مدیران دبیرستانهای سپاه تا سال ۱۳۷۰ به ترتیب مسئولیت و مدت مسئولیت

اسامی مدیران	مدت مسئولیت	سال تحصیلی
محمود اعلایی	۱ سال	۱۳۶۱-۱۳۶۲
شهید گلابچی	۱ سال	۱۳۶۲-۱۳۶۳
صمصام الدین قوامی	۲ سال	۱۳۶۳-۱۳۶۵
علی محمد فرزین	۱ سال	۱۳۶۵-۱۳۶۶
مرحوم اسماعیل رجایی	۱ سال	۱۳۶۶-۱۳۶۷
مرتضی کیومرثی	۱ سال	۱۳۶۷-۱۳۶۸
مرحوم اسماعیل رجایی	۲ سال	۱۳۶۸-۱۳۷۰

شماره (۲۷): دانش آموزان دبیرستان سپاه در محوطه لانه جاسوسی سابق آمریکا

گفتگوی خبرنگار دفاعی امنیتی باشگاه خبرنگاران با حجت الاسلام والمسلمین سید صمصام الدین قوامی در تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۳ با کد خبر (۴۸۳۱۷۷۹)

هنگامی که خبرنگاران خارجی، دانش آموزان ما را با لباس نظامی دیدند؛ اعلام کردند که این مکان اکنون مرکز قدرت اسلام شده است. آنها نوجوان هایی کم سن و سال را می دیدند که با لباس نظامی حضور پیدا کرده اند، لذا خبرنگاران مذکور از این مسأله متعجب شده بودند.

دانش آموزان دبیرستان سپاه، نظامی گری و دانش آموز بودن را در کنار هم داشتند. آنها نوبت صبح را در دبیرستان، رشته های مهارت و ریاضی - فیزیک می خواندند و در نوبت عصر نیز به خواندن دروس طلبگی می پرداختند.

درمورد از خود گذشتگی دانش آموزان دبیرستان گفت که: زمانی که عملیاتی آغاز می شد، نمی توانستیم این بچه ها را کنترل کنیم، زیرا بسیاری از آنان می گفتند که اکنون درس بر ما واجب نیست و با همین روحیه، بسیاری از آنان به شهادت رسیدند و این مسأله ای بود که همیشه من را به تعجب و ا می داشت زیرا این بچه ها عاشق شهادت بودند و من به حال آنها غبطه می خوردم

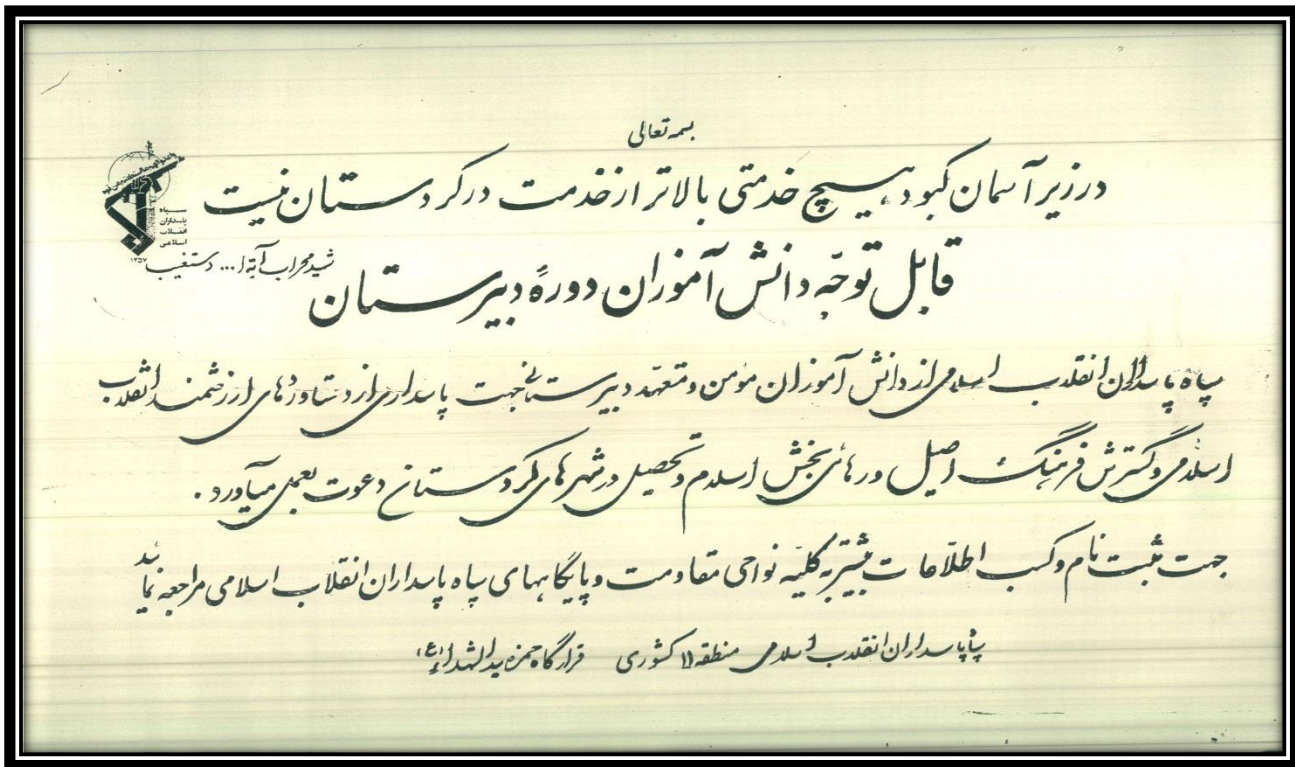
خاطره ای که اکنون از این بچه ها به ذهنم مانده این است که شاگردان ممتاز دبیرستان سپاه به سوریه رفتند و این سفر بهترین جایزه برای آنها بود.

در باب تعطیلی دبیرستان سپاه خاطر نشان کردند: متأسفانه در سال های بعد، دبیرستان سپاه تعطیل شد و ما از بروز این مسأله غمگین هستیم و انتظاری که اکنون داریم این است که این مدرسه دوباره راه اندازی شود.

بخش، هشتم

اقدامات وزارت آموزش و پرورش در مدیریت

بحران کردستان

- مصاحبه با آقای علی فانی (مدیر کل سابق آموزش و پرورش استان کردستان) در تاریخ ۱۳۶۳/۵/۱۴ در مورد وضعیت و عملکرد سازمان آموزشی و اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان :

در اوایل سال ۱۳۵۹ پس از آزاد سازی شهرهای کردستان توسط رزمندگان اسلام، به دستور شهید بزرگوار رجایی (وزیر آموزش و پرورش وقت) گروهی از برادران و خواهران به این منطقه اعزام شدند که هدفشان بررسی آموزش و پرورش در استان کردستان بود. پس از بررسی های لازم به این نتیجه رسیدند که آموزش و پرورش با این ترکیب فعلی نمی تواند اهداف انقلاب اسلامی را در منطقه پیاده کند. به دنبال این قضیه بود که به دستور شهید رجایی، آموزش و پرورش استان کردستان منحل شد و بلافاصله آموزش و پرورش جدیدی با تکیه بر اسلام و نیروهای مؤمن و مسلمان، شروع به کار کرد. در اوایل نیمه دوم سال ۱۳۵۹ دبستان ها و بعد هم مدارس راهنمایی و در نهایت دبیرستان ها در شهرهای مختلف با توجه به وضعیت خاص هر یک، شروع به فعالیت نمود. در مورد احوال آموزش و پرورش قبل از انحلال و در وضعیت حاکمیت گروهک ها سخن بسیار است به عنوان مثال، در یکی از امتحانات آخر سال که امتحان انگلیسی بود؛ فقط یک پاراگراف از درس انگلیسی را به عنوان

امتحان ثلث سوم در نظر گرفته بودند نکته جالب توجه آن که کلیه اوراق امتحانی آن سال همگی به عنوان سندهای جنایت گروهک های سیاسی در منطقه، حفظ شدند. خوشبختانه بعد از راه اندازی مجدد آموزش و پرورش کردستان، حرکت های بسیار اساسی در آموزش و پرورش صورت گرفت. بعد از تفکیک اداره آموزش و پرورش سنندج از اداره آموزش و پرورش استان کردستان، این اداره کل فرصت بیشتری پیدا کرد که امکانات و زمان بیشتری را در اختیار آموزش و پرورش کردستان قرار دهد.

آموزش و پرورش کردستان دارای ۹ منطقه و شهرستان از نظر آموزش و پرورش بود. در دو شهرستان بیجار و قروه، اکثریت از برادران اهل تشیع هستند و بقیه مناطق یعنی سنندج، بانه، سقز، دیواندره، دهگلان، مریوان و کامیاران از برادران اهل سنت هستند که در خدمتشان هستیم.

کارهای عمده آموزش و پرورش استان کردستان در چند محور تقسیم می شوند:

محور اول - امور تربیتی

محور دوم - گروه های آموزشی

محور اول: وظیفه امور تربیتی، انتقال فرهنگ انقلاب به دانش آموزان و نونهالان استان کردستان بوده است، که دارای عملکردهای وسیعی بوده، که شامل: کمیته روستا، کمیته دینی، واحد کتابخانه، واحد اردو، واحد سمعی و بصری، انجمن اولیا و مربیان و واحد هنری می شد (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳، ۹).

محور دوم:

وظیفه گروه آموزشی، انجام کارهای آموزش در آموزش و پرورش کردستان بود که اقداماتی انجام داد:

۱- برای کلیه کتابهای درسی تقویم کاری تنظیم شده است، به طوری که کل محتوای کتاب تقسیم بندی و در تعدادی از دروس، طرح درس تنظیم گردیده است. اشکالات همکاران به طور مرتب، ۱۵ روز یک بار توسط گروه های آموزشی برطرف شده و روش های تدریس در بعضی از پایه ها و بعضی از رشته ها، توسط همکاران، تدریس شده است.

۲- دقت در کیفیت امتحانات

امتحانات به طور هماهنگ و با کیفیت خیلی خوبی برگزار شده و نتایج چشمگیری داشت. در سال تحصیلی ۶۲-۱۳۶۱ طبق آمارگیری کل کشور، آموزش و پرورش استان کردستان از نظر نتایج قبولی در کشور، رتبه هشتم را احراز نمود و علی رغم اینکه سال تحصیلی ۱۳۶۲، به علت بمباران بانه و مریوان چندین بار شاهد تخلیه این شهرها

بوده و فشار بر سایر شهرها و مناطق دیگر استان وارد گردید، ولی به حول وقوه الهی و زحمات معلمان، سال تحصیلی ۶۳-۱۳۶۲ را به اتمام رساندند. در بانه، معلمین در مساجد تدریس می کردند و حتی در مغازه ای در یکی از خیابان های بانه، خواهری فرهنگی مشغول تدریس بود که خودم شخصاً از کلاس ایشان بازدید کردم (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳، ۱۰).

۳- کنترل رشته های تحصیلی

در کل کشور تعداد دانش آموزان در رشته ریاضی، فیزیک، تجربی و به خصوص فیزیک در حال کاهش است و از سال ۱۳۶۱ آموزش و پرورش کردستان برای اولین بار با قضیه کنترل رشته علوم انسانی مواجه شد و با گذاشتن جلسات بسیار زیاد برای دانش آموزان سال سوم راهنمایی و همچنین اولیای دانش آموزان و مربیان، سعی کردیم که دانش آموزان را به طرف رشته های ریاضی، تجربی و فیزیک هدایت کنیم که خوشبختانه نتیجه بسیار خوبی از این کنترل رشته داشتیم که تشویق دانش آموزان به رشته های هنرستان، تجربی و همچنین اقداماتی که در جهت دانشسراها و تربیت معلم ها صورت گرفته آثار بسیار خوبی را به دنبال داشته است.

۴- احداث ستاد تجهیزات و ساخت وسایل کمک آموزشی

۵- طرح آموزش ضربتی

این آموزش، خاص استان کردستان بود و آموزش دانش آموزان روستایی که از بدو پیروزی انقلاب تاکنون، روستاهایشان در اشغال گروه های غیرقانونی و ضدانقلاب بوده و این دانش آموزان به مدت ۵ سال از نعمت سواد محروم بودند. آموزش و پرورش استان کردستان با هماهنگی نهضت سوادآموزی طرحی را تهیه کرد که پنج کلاس ابتدایی را ظرف دو سال بتوانند به این دانش آموزان تعلیم بدهند و اینها بتوانند عقب افتادگی شان را به طور نسبی جبران کنند این طرح از اول مهر ۱۳۶۳ اجرا شد (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳، ۱۱).

۶- تبادل نیروی انسانی بین شهرهای تابعه استان توسط نقل و انتقالات دقیق و حساب شده و همچنین تعدیل نیروی انسانی در هر منطقه، بین شهر و روستا به طوری که بتوانیم روستاهای مان را از نظر نیروی آموزشی و معلم تأمین کنیم.

۷- طرح راهنمای تعلیماتی شهری و بازدید از کلاس همکاران

با این طرح، کلاس‌های درس به طور تخصصی با دقت و نظارت بالای سرگروه های آموزشی که می بایست در مدارس اجرا شود؛ طرح درس، روش تدریس، تقویم کاری و غیره دقیقاً رسیدگی و همکاران توسط این راهنمایان تعلیمات، راهنمایی می شوند (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳، ۱۲).

امتحان مجدد متقاضیان استخدام در آموزش و پرورش کردستان در سال ۱۳۵۹:

- در تاریخ ۱۳۵۹/۵/۱۰ - از سوی هیأت اعزامی وزارت آموزش و پرورش به استان کردستان در رابطه با استخدام مجدد کادر اداری و آموزشی این استان اطلاعیه ای صادر کرد.

ابلاغیه: به دنبال انحلال آموزش و پرورش استان کردستان و برکناری کلیه کادر اداری و آموزشی آن استان، برای استخدام مجدد به اطلاع کادر منحل شده سابق می رساند، با توجه بر این که هیأت های بررسی از طرف نماینده تام الاختیار وزارت آموزش و پرورش به کلیه شهرستان های تابع استان کردستان با ضوابط تعیین شده، از روز ۱۳۵۹/۵/۱۱ به اداره آموزش و پرورش محل خدمت و یا مرکز استان مراجعه کرده و فرم استخدامی را دریافت و حداکثر تا تاریخ ۱۳۵۹/۵/۱۶ تکمیل نموده و با پست سفارشی به آدرس محل های مزبور ارسال نمایند. در اطلاعیه خاطر نشان شده، کلیه محصلین دانشسراهای مقدماتی و راهنمایی و روستا معلم و نیز همه معلمین مهاجر و محصلین مهاجر دانشسراها باید در امتحان شرکت کنند (پروژه شهید بروجردی، ۱۳۸۳، ۹۲).

- مصاحبه با علی فانی (مدیر کل سابق آموزش و پرورش استان کردستان) در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۵ در مورد وضعیت و عملکرد سازمان آموزشی و اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان :

ایشان در مصاحبه خود بیان می دارند که متولد سال ۱۳۳۳ می باشند. دوران ابتدایی را در مدرسه ی رضوی، دوره متوسطه را در مدرسه ی دکتر هشتروندی تحصیل کردند. سال ۱۳۵۲ دیپلم گرفتند و همان سال وارد دانشکده فنی دانشگاه تهران در رشته مهندسی راه و ساختمان شدند. در دوران دانشکده، فعالیت های مبارزاتی علیه رژیم شاه داشتند، که بالاخره منجر به پیروزی انقلاب شد. در دوران دانشجویی، سه دوره نماینده دانشجویان دانشکده فنی در رشته خودشان بودند و در حد بضاعت در خدمت انقلاب بودند.

ایشان بیان می دارند که مثلاً از سال ۱۳۴۹، در زمانی که دانش آموز بودم، کار معلمی هم انجام می دادم و در مدارس شبانه در جنوب شهر تهران در امامزاده حسن تدریس می کردم و بعد از پیروزی انقلاب به استخدام آموزش و پرورش در آمدم ولی تعداد زیادی از هم دانشگاهی های ما، به همان رشته راه و ساختمان وارد شدند و الان هم وضعیت مالی شان خیلی خوب است، چون رشته پردرآمدی است ولی من معلمی را انتخاب کردم و هنوز هم معلم هستم.

استخدام من در آموزش و پرورش به سال ۱۳۵۹ برمی گردد، یعنی تدریس من از سال ۱۳۴۹ شروع شد ولی در سال تحصیلی ۱۳۶۰-۱۳۵۹ استخدام شدم که بعد در یکی از مناطق جنوب تهران (منطقه ۱۶ تهران) ابتدا معاون آموزشی منطقه و بعد هم رئیس منطقه شدم. در دی ماه سال ۱۳۶۰، مدیرکل آموزش و پرورش کردستان شدم و عملاً کار جنگ و حضور در این صحنه را از کردستان آغاز کردم. یعنی در واقع سال ۱۳۵۹ که جنگ شروع شد؛ خاطرم می آید که در اداره آموزش و پرورش بودم (منطقه ۱۶ سر پل جوادیه) و هواپیماها آمدند فرودگاه را بمباران کردند؛ من در اداره بودم.

سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۴ در آموزش و پرورش کردستان بودم و در صف مقدم جبهه و مسئولیت آموزش و پرورش کردستان را داشتم، از انقلاب حمایت و دفاع می کردیم. در آنجا در واقع تعدادی از روستاها و بخشی از کشور در اختیار ما نبود.

در سال ۱۳۶۰ ضد انقلاب بر منطقه کردستان حاکم بود. ما در تعدادی از روستاها حضور نداشتیم. نیروهای سپاه، ژاندارمری، ارتش و بسیج به هر حال می جنگیدند و بخش هایی از کشور را آزاد می کردند و اصطلاحاً ما می گفتیم که فلان روستا، فلان منطقه در اختیار گروهک های ضد انقلاب (دموکرات و کومله) است که دو گروه اصلی بودند و روستاهای بعضی از مناطق را در اختیار داشتند. به طبع آن، مدارس هم در اختیار ما نبود. البته باید این نکته را عرض کنم که ضد انقلاب در آن زمان، در منطقه کردستان، هم سربازگیری می کرد (از همان جوان های کرد، سرباز برای خودش می گرفت)، حتی کارت پایان خدمت هم صادر می کرد، مدارس در روستاها تأسیس می کردند که از ساختمان هایی که متعلق به آموزش و پرورش دولتی بود و استفاده می کردند کتاب های ما را آموزش می دادند و آموزش زبان کردی گذاشته بودند. در کارنامه، یک درس زبان کردی هم اضافه کرده بودند، در واقع یک دولتی تشکیل داده بودند.

نقش آموزش و پرورش در کردستان یک نقش کلیدی بود، چون تحلیل ما این بود که مشکل کردستان، مشکل نظامی نیست. مشکل فرهنگی است و از مسیر آموزش و پرورش می توانیم، مشکل فرهنگی را حل کنیم. برای همین ضد انقلاب به دنبال ترور ما بود و برنامه های زیادی را برای ترور ما انجام دادند که کشف شد والحمدالله به نتیجه نرسید. مثلاً یک روز در خانه بودم که بچه های سپاه و آقای هدایت لطیفیان که بعداً فرمانده نیروی انتظامی شدند، به منزل ما آمدند. در آن زمان هنوز وزارت اطلاعات راه نیفتاده بود. بچه های سپاه، کارهای اطلاعاتی کشور را انجام می داند، یک گزارش شناسایی را آوردند و به ما نشان دادند و گفتند: یک

دختر منافق را گرفتیم و الان در زندان است و مسیری که شما هرروز رفت و آمد می کنید، شناسایی شده و تصویرش را هم کشیده بودند و نشان دادند. از آن سال، ما محکوم شدیم که محافظ داشته باشیم.

توفیقاتی که ما امروز در کردستان داریم، درکنار تلاش هایی که سپاه و ژاندارمری، نیروی ارتش و بسیج داشتند؛ نقش آموزش و پرورش بسیار مهم بود.

یکی از شعارهایی که من در کردستان می دادم این بود که می گفتم: در کردستان همیشه روزاول مهر است.

به این معنا که هر موقع از سال، روستایی پاکسازی می شد، فردای آن روز، مدرسه راه می افتاد و این کار، خیلی کار بزرگی بود. به طور مثال: دوازده مرداد، روستا پاکسازی می شد و ۱۴ مرداد ما مدرسه را راه اندازی می کردیم. ما با جدیت، مدارس که آسیب شدید دیده بودند، بازسازی می کردیم معلم می فرستادیم.

ما با یک پدیده ای مواجه بودیم که بچه هایی بودند که چند سال درس نخوانده بودند و سن آنها افزایش یافته بود و شرایط ثبت نام را درپایه ای که می خواستند درس بخوانند از دست داده بودند. ما این مشکل را از طریق شورای عالی آموزش و پرورش حل کردیم و الحمدالله در بازگشایی مدارس و بازگشت نظم و انضباط به مدارس کردستان توفیقات بسیار خوبی داشتیم.

فرق اساسی بین استان کردستان و سایر مناطق کشور این بود که در مناطق دیگر، پدر و مادرها به انقلاب نزدیک تر بودند و در کل کشور از طریق پدر و مادرها فرهنگ انقلاب به بچه ها منتقل می شد ولی در کردستان کاملاً برعکس بود، یعنی پدر و مادرها خیلی با انقلاب میانه ی خوبی نداشتند و ما توانستیم از طریق فرزندان، انقلاب را به خانواده ها ببریم.

تغییر نقش فرهنگ در پیروزی جمهوری اسلامی در منطقه کردستان، یک کار بسیار عمیقی بود که ما انجام دادیم ما ستادی تشکیل دادیم، به عنوان ستاد جذب نیروی فرهنگی برای کردستان، این ستاد از آموزش و پرورش استان های کشور، نیروی داوطلب را که می خواهند بیایند به کردستان (داوطلب و نه اجباری) اینها را شناسایی می کردیم و به کردستان می آوردیم. طرح این ستاد را با حمایت میرحسین موسوی (نخست وزیر) نوشتیم. از نخست وزیری ۱۸ میلیون تومان کمک گرفتیم (روال کار این بود که ما از بین پرسنل آموزش و پرورش که فراوان هم بودند - در سراسر کشور ۶۰۰-۷۰۰ هزار نفر فرهنگی داشتیم - داوطلبین را شناسایی می کردیم، می آوردیم یک دوره آموزشی برای آنها در تهران تشکیل می دادیم در یاخچی آباد منطقه ۱۶، یک مجتمع آموزشی بود به نام فرح، قبل از انقلاب، فرح پهلوی کار فرهنگی می کرد و یکی از برنامه هایش این بود

که مدارس مختلط در کشور ایجاد کند و یکی از مدارس مختلط، همین مدرسه یاخچی آباد بود (چون داشتند فرهنگ و دین مردم را تخریب می کردند) یعنی تعصبات دینی مردم جنوب تهران را هدف گرفته بودند که بعد از انقلاب اسم این مجتمع، به نام شریعتی عوض شد. آن زمان خودم در منطقه ۱۶ مسئولیت داشتم و معاون منطقه بودم. ما دخترها و پسرها را از هم جدا کردیم یعنی دیواری کشیدیم و مجتمع دو قسمت شد یک قسمت پسرانه یک قسمت دخترانه، آن مجتمع، فضای بسیار مجهزی بود. ناهارخوری و خوابگاه داشت. این دوره ها را برای نیروهای داوطلب که می خواستند به کردستان بروند، تشکیل دادیم. قبل از این که این نیروها انتخاب شوند، با مرحوم پرورش که وزیر آموزش و پرورش بود؛ موضوع را طرح کردم و گفتم که ما آنجا نیرو نیاز داریم. نیروی غیر بومی حزب الهی داریم که بیایند فرهنگ انقلاب را ترویج بدهیم. آقای پرورش گفتند: برنامه شما چیست؟ گفتم برنامه من این است که نیروهای داوطلب را شناسایی کنیم و آموزش بدهیم، بعد ببریم کردستان و اینها را نه فقط در آموزش و پرورش، در نهادهای مختلف تقسیم کنیم، یعنی به سپاه بدهیم (چون سپاه بخش فرهنگی داشت) جهاد بخش فرهنگی داشت، هیأت های هفت نفره توزیع زمین، بخش فرهنگی داشتند. آنجا مرکز اسلامی غرب کشور بود. حاج آقا موسوی (نماینده امام و آیت الله منتظری در کردستان) عهده دار مسئولیت بود که طلاب اهل سنت تربیت می کرد، به نام مرکز بزرگ اسلامی غرب کشور، آنها هم کار فرهنگی می کردند. قرار شد که از بین معلمان شناسایی کنیم و بدهیم به این بخش ها که کار فرهنگی کنند. آقای پرورش با این طرح موافقت کردند و درخواست خودم را بیان کردم، درخواستم این بود که ما می رویم به استان خراسان، کرمان، مازندران، گیلان، آذربایجان غربی، شرقی می گوئیم که این نیروی داوطلب بیاید کردستان، ممکن است مدیر کل آن استان بگوید که خودمان نیاز به این افراد داریم به طور مثال: رئیس اداره یا معاون است. طرح این گونه بود که ما گفتیم، مدیران کل استان ها و معاونین پرورشی استان ها و مسئولین گزینش استان ها به همراه وزیر و معاونین وزیر، همه را دعوت کردیم به کردستان، چون هیچ دید روشنی از کردستان نداشتند. بعضی وقت ها دید افراطی داشتند و فکر می کردند در کردستان، همه را سر می برند (البته این کار را می کردند، اما همه این کار را انجام نمی دادند).

ما یک هواپیما اجاره کردیم و تمام مدیران کل، معاونین آقای پرورش، همه را به کردستان بردیم. یادم می آید، در هواپیما، یکی از دوستان ما که مسئول گزینش استان خراسان بود، میکروفن را در هواپیما گرفت و شروع کرد به نوحه خواندن و همه در هواپیما سینه می زدند. به فرودگاه سنندج رسیدیم، پرواز هم اختصاصی بود، چون فرودگاه سنندج تعطیل بود و پرواز نداشت. استثنائاً این پرواز را به ما اجازه داده بودند و افسری که مسئول حفاظت فرودگاه بود؛ گفت: با ما هماهنگ نشده بود که شما می خواهید بیایید.

حدود ۸۰ نفر از این مدیران را آوردیم. سال ۱۳۶۱ بود، حاج آقای موسوی را دعوت کردیم تا با مدیران صحبت کنند. خودم، فرمانده سپاه و مسئولین استانداری هم صحبت کردند و برای مدیران مشخص شد که کردستان، حساس است، هدف این اردویی که ما گذاشتیم این بود که می خواستیم اینها به اهمیت کار واقف شوند و بعد، با ما همکاری کنند. آقای پرورش پشت میکروفن رفت و گفت: هر نیرویی که داوطلب شد به کردستان بیاید، کسی حق ندارد مخالفت کند. این سفر تمام شد و آنها به استان ها برگشتند. ما به تک تک استان ها گفتیم که یک دعوتی از نیروهای داوطلب بگیرید و خودمان می آییم و با آنها صحبت می کنیم. خودم ۱۵ استان را رفتم، یک معاون پرورشی هم داشتیم که به چند تا از استان ها را رفت. می گفتیم این فرم، هر کس داوطلب است پر کند عده ای این فرم را نمی گرفتند و یک عده ی زیادی می گرفتند؛ پر می کردند و به ما می دادند، مثلاً استان خراسان یک نیرو انتخاب کرده بودیم گفته بودیم فرم ها را بررسی کند و فرم هایی که رزومه شان به درد ما می خورد؛ جدا کند و بعد، وقتی اینها جدا شدند؛ برایشان دعوت نامه صادر کردیم که روز و ساعت فلان بیاید در مجتمع فرح (شریعتی) در این دوره شرکت کنند. البته ریزش وجود داشت. یعنی از جلسه ای که ما صحبت می کردیم، افراد فرم نمی گرفتند یا می گرفتند؛ پر نمی کردند و می دادند، وقتی انتخاب می شدند و دعوت می شدند برای اردوی آموزشی، منصرف می شدند. در اردوی آموزشی، بالاخره یک ماه طول کشید. یک سری در طول مسیر، منصرف شدند. در این دوره گفتیم که دو روز هم باید به کردستان بیایید و از نزدیک کردستان را ببینید و یک عده ای در این دوره انصراف دادند و یک عده آمدند و کردستان را دیدند و برگشتند و دیگر نیامدند و افراد همین طور کم شدند و فقط چند نیرو برای ما باقی ماند و اینها افراد پا به رکاب و آماده برای شهادت بودند یعنی واقعاً اینها گفتند که رفتیم و دیگر بر نمی گردیم. این ۶۰۰ نفر به کردستان آمدند. سپاه، جهاد و هیئت های هفت نفره استانداری، نیرو از ما می خواستند و نماینده ها با اینها شروع به مصاحبه کردند. گفتیم که مثلاً این ده نفر بروند جهاد و ۲۰۰ نفر به طور مثال برای آموزش و پرورش بروند. اینها هسته ی مرکزی انقلاب فرهنگی در کردستان شدند. خیلی کار اساسی و اصولی بود. شما تصور کنید که برای یک استان، کل ایران را بسیج کردیم. وزیر و معاون وزیر، مدیر کل را بسیج کردیم. همانطور که امام، همه را برای جنگ بسیج کرد، ما هم در حد بضاعت، همه را برای کردستان بسیج کردیم. این نیروها به کردستان آمدند. مشکل از این به بعد شروع شد. اینها مگر چند مدت می توانستند در کردستان دوام بیاورند؟ مثلاً تعدادی مجرد بودند که ما خوابگاه مجردی راه انداختیم و یک عده قابل توجهی متأهل بودند که خانواده هایشان را از ابتدا نیاوردند. حتی تعدادی از برادران تا آخر، خانواده را به کردستان نیاوردند و بعضی اوقات می رفتند به شهرهایشان و به خانواده هایشان سر می زدند.

آنها که متأهل بودند، (خانه نداشتیم به آنها بدهیم) بالاخره خانه می خواستند. آپارتمان‌هایی از لشکر ۲۸ کردستان در سنندج بود (یک سری آپارتمان‌های پنج طبقه ای بود) که دو سه تا از این بلوک ها را در اختیار آموزش و پرورش قرارداد داده بودند که داستانی دارد، با ضرب و زور آپارتمانها را گرفتیم، ما چون جا کم داشتیم ، دو خانوار، حتی سه خانوار، در یک واحد آپارتمانی متأهلی زندگی می کردند(خیلی سخت) یک توالی، حمام، دوتا اتاق داشت، در هراتاقی یک خانواده حتی یک قسمت از هال آپارتمان را یک پرده ای کشیده بودند و خیلی سخت زندگی می کردند. بالاخره مستقر شدند، خودم شش ماه خانواده ام را آنجا نبرده بودم و در خوابگاه مجردی زندگی می کردم ، نفت سهمیه ای بود. به هر اتاقی سهمیه نفت می دادیم و می گفتیم برای آبگرمکن و بخاری هم از همین نفت استفاده کنید. به هر حال نیروها بین نهادها در شهرهای مختلف کردستان توزیع شدند.

حدود دویست و چهل و سه تا خانه ارزان قیمت توسط وزارت مسکن و شهرسازی ساخته شده بود. آن زمان یکی از دوستان دانشکده بنده، معاون وزیر مسکن بود. رفتیم با ایشان صحبت کردیم از این خانه ها به ما بفروشد تا به این نیروها بدهیم ، ۸۰ تا از این خانه ها فقط در سنندج بود ، بالاخره ما ۱۵ تا ۲۰ تا گرفتیم. پول هم نداشتیم که بدهیم، بعد از مدتی به وزارت مسکن و شهرسازی رفتیم، نامه ای نوشت و گفت پول خانه ها را بدهید. ما دوباره رفتیم پیش دوستان (معاون وزیر تا یک تبصره ای پیدا کند تا مشکل حل شود) و حل شد و پولی هم ندادیم ولی خانه ها را گرفتیم، خود اداره کردن این نیروهای غیربومی، یک پروژه بود ۲۰۰ یا ۳۰۰ نفر از این نیروها که مذهب آنها شیعه بود، در منطقه سنی نشین کار می کردند، فامیل و آشنا نداشتند و با همسایه ها نمی توانستند ارتباط برقرار کنند. به اعتقاد من ، اداره همین نیروهای غیربومی، یک مدیر کل می خواست .متاهلین ، دل‌تنگ خانواده شان می شدند و می خواستند پدر و مادرشان را ببینند معمولاً یک دوره تناوب داشت مثلاً ماهی یک بار اینها حتماً باید به شهرستان می رفتند و سر می زدند و گرنه بین زن و شوهر دعوا و اختلاف ایجاد می شد. مثلاً ساعت ۱۰ شب در خانه بودم ، زنگ را می زدند یک نفر از این افراد غیربومی ، زن و مرد، دعوا می کردند و ما می رفتیم آشتی می دادیم، این جزء شرح وظایف ما بود. من به همه شهرها که می رفتم، یک برنامه با غیر بومیان داشتم (غیر از مسائل آموزش و پرورش) سرکشی می کردم، چهار ساعت می نشستیم و صحبت می کردیم و گلایه هایی که داشتند را بیان می کردند، اما خیلی با برکت بود .

یکی دو سال که این طور گذشت، من گفتم که تا کی ما از جاهای مختلف می توانیم آدم با خودمان به کردستان بیاوریم؟ نه زبان اینها را متوجه می شوند نه مذهب اینها را دارند، نه ارتباطات اساسی دارند، ما باید از

خودشان نیرو را تأمین کنیم. این جمله خیلی جمله مهمی است، ما باید بباییم از بین مردم کردستان، از بین سنی ها و کردها افراد را انتخاب کنیم اینها را تربیت و استخدام کنیم و بگوییم کردستان را خودتان اداره کنید، این فارس ها بی خودی آمدند و برای مدت کوتاهی مناسب بود ولی برای بلند مدت، جواب نمی داد. برای همین من آمدم مرکز تربیت معلم در سنندج، مدرسه برای پسران، بنت الهدی برای دختران و در بیجار و قروه، دانشسرای تربیت معلم، در سنقر، بانه، مریوان و بیجار حتی کامیاران در این شهرها مراکز تربیت معلم ایجاد کردیم، البته دوره های تربیت معلم دو ساله و چهارساله بود تا این ها تربیت شوند که این کار انرژی زیادی از ما برد. یکی از مشکلات ما این بود که بعضی از این افراد در گزینش ها رد می شدند، یک نفر را ما آزمون می گرفتیم گزینش می کرد، مثلاً می گفت: با فلان آدم ضد انقلاب ارتباط داشته است.

باز یک کار دیگری که ما کردیم از آقای پرورش خواهش کردم که (می دانید که در هر استانی یک هسته گزینش دارد که سه نفرند) من را به عنوان عضو هسته ی گزینش هر استان منصوب کند، گفتند که شما مدیر کل هستی، گفتم: اشکالی ندارد، من خودم در گزینش باشم و یک مقدار کار را آسان بگیرم. شرایط گزینش را سهل کنیم تا این بچه ها از تربیت معلم بیایند و جایگزین شوند، ایشان هم موافقت کرد. ما شرایط گزینش را ساده گرفتیم. عده ای را آوردیم و استخدام کردیم.

در همان سال دوم یا سوم مسئولیت من، گفتند که معاون ادارات آموزش و پرورش حتماً بومی باشد که این کار را هم کردیم و خودش باعث شد که مردم نسبت به انقلاب، اعتماد بیشتری پیدا کنند.

نکته ای عرض کنم که باز یک کار استثنایی بود در آن استان، داستان سرباز معلم بود:

ما با مشکلی مواجه بودیم که یک عده از دیپلمه های کردستان، سربازی نمی روند، اینها سه گروه بودند: گروه اول، ضد انقلاب بودند و اصلاً جمهوری اسلامی را قبول نداشتند و می رفتند سرباز دموکرات و کومله می شدند و با ما می جنگیدند و کارت پایان خدمت هم از دموکرات ها می گرفتند. گروه دوم، به آن شدت ضد انقلاب نبودند اما می ترسیدند که بیایند سربازی و بفرستیم جبهه و کشته شوند، از جانشان می ترسیدند. گروه سوم، از زخم زبان مردم می ترسیدند. یک روز پیش آقای ثمره ی هاشمی - خواهرزاده شهید باهنر رفتم (در دولت قبل از ارکان دولت آقای احمدی نژاد بودند. ایشان در آن زمان معاون سیاسی استاندار بودند) گفتم یک پیشنهاد دارم، جوان ها سربازی بیایند و معلم ما شوند یعنی دوسال خدمت سربازی را در مدارس روستاها درس بدهند گفتند که پیشنهاد خوبی است. این پیشنهاد باعث می شود که گروه اول از دوم و سوم جدا شوند (آنها که ضد انقلاب هستند) گفت: پس از ژاندارمری دعوت کنیم (چون سرباز را ژاندارمری

می گرفت) خدا رحمت کند، سرهنگ بهرام پور فرمانده ژاندارمری بودند، آقای هاشمی دعوت کرد و ما سه نفری در جلسه نشستیم و طرح را دادیم. سرهنگ بهرام پور گفت که فکر خیلی خوبی است، ما همکاری می کنیم، یک کار فرهنگی خیلی خوب است. ما این را اجرا کردیم و یک عده آمدند و ثبت نام کردند؛ پذیرش شدند و دوره آموزشی را در پادگان شهید بهشتی کامیاران گذراندند. ژاندارمری به سربازها دوره های آموزشی- نظامی را می داد و من هم چند تن از مدرسین تربیت معلم را فرستاده بودم که به این ها روش تدریس یاد بدهند. یک روز جمعه یادم می آید که من رفته بودم به این بچه ها سرزنم؛ دیدم که پدر و مادر این سربازها با تراکتور و مینی بوس، وانت و هرچیزی که داشتند از روستا و شهرها به دیدن بچه هایشان آمده بودند و بیرون پادگان جمع شده بودند و با سربازها می گفتند و می خندیدند. فرمانده این سرباز معلم ها یک سروان عقیدتی - سیاسی بود؛ آمد، درب پادگان را باز کرد به اینها گفت: بفرمایید داخل پادگان، اینها تعارف می کردند. اصرار کرد، خلاصه اینها وسایلشان را جمع کردند و داخل پادگان آمدند. این سروان هم از این کنسروها، کمپوت ها که در پادگان بود، باز کردند و به پدر و مادرها دادند.

آن صحنه را که دیدم؛ گفتم که مردم با جمهوری اسلامی آشتی کردند. کردستان با جمهوری اسلامی قهر بود و این کار سرباز معلم و کار آن سروان، اینها را پیوند داد. چون مردم واقعاً از پادگان و از نیروی نظامی می ترسیدند و نفرت داشتند و این نفرت از بین رفت. حالا رادیو دموکرات مرتب به مردم می گفت: مردم این جمهوری اسلامی دروغ می گوید و بچه هایتان را سربازی می برند و می خواهند این بچه ها را به جبهه بفرستند و آن ها را به کشتن بدهند. این خبرها را کردها که به ما نزدیک بودند، می آوردند و می گفتند آقای فانی برو تلویزیون و جواب اینها را بده، گفتم من چیزی نمی گویم، وقتی که حکم داریم که اینها رفته اند و سرباز معلم شده اند در فلان روستا، همه اینها خنثی می شود و این کار را انجام دادیم و بعد از دو سال تعدادی از اینها را استخدام کردیم. زمانی که معاون وزیر شدم؛ همین پیشنهاد را به مجلس بردم. که بعد از آن به وزارت بهداشت تسری پیدا کرد برای این قضیه که پزشکان بیایند برای سربازی (در درمانگاه کار کنند) منشاء آن از کردستان بود. تأسیس مدارس در روستاها و شهرستان ها پس از پاکسازی، کار بسیار ارزشمندی بود که ما آنجا انجام دادیم.

این نکته را بیان کنم که الان تعدادی از مدیران کردستان، فارغ التحصیل همان تربیت معلم های ما هستند. مثلاً معاون استاندار کردستان، آقای حسین فیروزی از اهل سنت است که جزو همان دانشجویان تربیت معلم بودند. ما در این روش، نیروهای بومی را جذب کردیم، آموزش دادیم و تربیت کردیم.

مجتمع رزمندگان:

هم در جبهه ها و هم در پشت جبهه، مجتمع های آموزشی رزمندگان داشتیم. یعنی تعداد قابل توجهی از بسیجیان، دانش آموز بودند. دانش آموزان حتی با دست بردن در شناسنامه خودشان به جبهه می رفتند. یادم هست زمانی که معاون وزیر آموزش و پرورش بودم به ایلام رفتیم در یکی از شهرهای استان ایلام (مهران) به یک مدرسه ای رفتیم. مدیر مدرسه گفت که همیشه بیش از یک سوم بچه ها در جبهه هستند (خوب این بچه ها که می رفتند جبهه، هر روز که عملیات نبود، مثلاً ماهی، دوماهی یک عملیاتی بود) اینها باید در منطقه حضور می داشتند.

در آن حال می دیدم که وقت بچه ها آزاد است و از درسشان هم عقب می مانند. آمدیم و در جبهه، مجتمع های رزمندگان را تأسیس کردیم. خوب این مجتمع ها نیاز به معلم داشت. معلمان داوطلبی که می رفتند جبهه، می گفتیم به این بچه ها درس بدهید. جزوات و کتاب های کمک آموزشی شکل گرفت و به تبع این، باعث شد که تنوع اعزام به جبهه داغ بماند. بچه ها می گفتند که برویم جبهه و درس مان را همان جا بخوانیم. بعد برمی گشتند ولی برخی از این دانش آموزان خودشان را نمی توانستند با کلاس تطبیق دهند. ما یک سری مجتمع های پشت جبهه داشتیم که در واقع، جلوی عقب ماندگی تحصیلی بچه ها را می گرفت. (در فاصله ی سال های ۷۲ تا ۷۶ معاونت فرهنگی بنیاد شهید بودم) وقتی آقای رحیمان رئیس بنیاد شهید بودند، من معاون فرهنگی ایشان بودم. آنجا هم ما با یک پدیده جدیدی مواجه بودیم (بحث همسران شهدا) همسران شهدا وقت زیاد داشتند. خیلی از آنها تحصیلاتشان راهنمایی بود یا راهنمایی خوانده بودند و رها کرده بودند. من به آقای رحیمان گفتم که بیایم برای همسران شهدا شرایط ادامه تحصیل را مهیا کنیم ایشان می گفت: اگر آنها بخوانند که درس بخوانند، باید به مدارس شبانه بروند. ولی بالاخره همسر شهید، شب بخواند برود مدرسه شبانه و ساعت ۸ و ۹ شب بخواند برگردد؛ مصلحت نیست، درست نیست. گفتم که اگر صبح ها بروند و درس بخوانند تکلیف چیست؟ گفتند هیچی، خیلی هم خوب است. گفتم: من برای آنها صبح ها کلاس درس دایر می کردم. از همان قاعده مجتمع های پشت جبهه استفاده کردم و ۱۰۷ مجتمع آموزشی همسران شهدا را ایجاد کردم. با آموزش و پرورش هماهنگ کردیم (بعضی ساختمان ها را بنیاد شهید می داد و بعضی ساختمان ها را آموزش و پرورش در اختیار می گذاشت. معلم ها را آموزش و پرورش تأمین می کرد، چون من قبلاً معاون وزیر در آموزش و پرورش بودم، راه قانونی آن را بلد بودم و خیلی سریع این کار انجام شد. از همسران شهدا شروع کردیم و از خواهران شهدا (آنجا که ظرفیت خالی داشت) استفاده می کردیم و خیلی جالب شده بود

این مجتمع ها که همسران شهدا می رفتند تا قبل از اینکه درس را شروع کنند ؛ یکی از مشکلات آن ها، فرزندان شهدا بود که درس نمی خواندند ، بازیگوشی می کردند. این کلاس ها را که ما برگزار کردیم؛ باعث شد که بچه ها در کنار مادرشان سر کلاس با هم باشند و انگیزه ای برای بچه ها شده بود . همسران سوادشان زیاد شد و می توانستند به درس بچه ها برسند. من می شناسم همسران شهدایی که الان پزشک هستند و از همان هایی بودند که مدرک راهنمایی داشتند و مجتمع ها باعث شد که این ها ادامه تحصیل دهند و ارتقا پیدا کنند. قبل از اینکه این مدارس راه بیفتد تا شب بیکار بودند و احساس می کردند که عمرشان به بطالت می گذرد.

مصوبات جنگ:

تعدادی از مناطق روستایی که در دست ضد انقلاب بود و جمهوری اسلامی عملاً حضور نداشت و به تبع آن مدارس تعطیل بود و ضد انقلاب در این روستاها مدرسه ایجاد کرده بود. اما عملاً مدارس که در اختیار ما بود، تعطیل نشد و مدارس که تعطیل شد و بچه هایش دو سال یا حتی سه سال، درس نخواندند و اصطلاحاً کبر سن پیدا کردند. یعنی بچه ۱۱ سالش بود، هنوز مدرسه نرفته بود حالا ما آمدیم و روستا را توسط نیروهای نظامی و انتظامی دوباره باز پس گرفتیم. مدرسه راه می انداختیم و این بچه ها که شرایط تحصیل را شاید از دست داده بودند و از شورای عالی آموزش و پرورش کردستان مصوبه گرفتیم و سقف شرط سنی را در کردستان اضافه کردیم و این مشکل را هم حل کردیم اما این نکته را باید عرض کنم که در سال ۱۳۵۸ (اولین سال بعد از پیروزی انقلاب) امتحان نهایی در خرداد ماه برگزار شد، برای اینکه در کردستان به بچه ها دیپلم بدهند، داستان عجیبی بود . من در آنجا نبودم ولی گزارش هایی که گرفتم؛ موضوع انشا، خودمختاری بوده است . هر کس در این انشا هر چه بیشتر به جمهوری اسلامی فحش می داد؛ نمره بالاتری می گرفته است.

در آموزش و پرورش ، هر سه سال ، اوراق امتحانی را امحا می کنند (می فرستند کارخانه مقواسازی) به دستور من ورقه های امتحانی سال ۱۳۵۸ را گفتم که برای همیشه نگهداری می کنند (اگر امحاء نکرده باشند) گفتم: اینها سندهای انقلاب اسلامی است. می گفتند که فامیلی دیپلم می گرفتند. یعنی همه مسلح بودند و مراقبین امتحانات جرأت نمی کردند، بگویند که تقلب نکنید.

پدر، مادر، خواهر، برادر، دایی، عمه، همگی آمده بودند که امتحان بدهند. حالا چه امتحاناتی که همه از روی دست همدیگر می نوشتند و دیپلم هایی که آن سال صادر شد؛ فاقد اعتبار بود ،دیگر به روی خودمان نیاوردیم در مهر ۱۳۶۰، عملاً مدارس کردستان فعال نبوده است یعنی با ۵۰ روز تأخیر، مدارس راه اندازی شد و تقریباً ۲۰ آبان، مدارس، سال تحصیلی ۱۳۶۱-۱۳۶۰ را شروع کردند. من دیماه ۱۳۶۰ آمدم . کاری که کردیم

این بود که روز اول مهر ۱۳۶۱ مدارس فعال خواهد بود و این کار یک انقلاب بود. ۵۰ روز، سال تحصیلی را جلو آوردم اول مهر ۱۳۶۱ همه مدارس کردستان راه اندازی شد که این یکی از افتخارات جمهوری اسلامی بود. و شاید برای شما جالب باشد که دو یا سه سال، کنکور سراسری برگزار نشد.

یعنی بچه ها می رفتند در کرمانشاه کنکور می دادند. یکی از کارهایی که من کردم این بود که باید کنکور در کردستان برگزار شود گفتند که سوالات لو می رود. گفتم: همه مسئولیت آن را می پذیرم و این کار انجام شد و از حاج آقا موسوی، نماینده امام، خواهش کردم که بیايند و از حوزه های امتحانات کنکور بازدید کنند فیلم گرفتیم و در شبکه سراسری، همان روز پخش کردند و اینها همه در واقع محکم کردن پایه های انقلاب در کردستان بوده است. این نکته را بگویم که من رفتم کردستان، طبق شاخص های برنامه و بودجه، آموزش و پرورش کردستان، سومین استان از آخرین استان ها بود وقتی از کردستان به تهران آمدم، کردستان سومین استان از اول شد، جهش از ته لیست (دو، سه تا استان مثل اصفهان و تهران، یزد) بالاتر از ما بودند.

دو تا دیدگاه در کردستان بوده و هنوز هم هست:

۱- مردم کردستان شهروند درجه دوم هستند. ۲- مردم کردستان در مناطق سنی نشین، شهروند درجه یک هستند.

ما هر خدمتی که به مردم شیعه ایران می کنیم باید برای اهل سنت هم انجام می دادیم. من اعتقاد به دیدگاه دوم دارم و اینکه آموزش و پرورش ورشکسته کردستان، ظرف چهار سال به سومین استان برتر در آموزش و پرورش رساندم؛ نشان دهنده این اعتقاد است و این را مردم فهمیدند و هنوز هم من با استان کردستان ارتباط دارم یعنی ما با مردم زندگی کردیم، حکومت کردیم. یعنی شاید جالب باشد که مریوان، بانه، وقتی بمباران می شد، مردم زندگی مختصرشان را در گاری و نیسان وانت می گذاشتند و از شهر خارج می شدند ولی من داشتم وارد شهر می شدم. من را می دیدند و معلم ها می گفتند که اینها جانیشان را کف دست گذاشتند، یعنی فردای روزهای بمباران، من وارد آن شهر می شدم. هرکاری که از دستان بر می آمد انجام می دادیم، کمک می کردیم و خدا رحمت کند، شهید بروجردی هم این دیدگاه را داشت. ایشان می گفت: حفاظت از کردستان باید به دست مردم خود کردستان باشد. پیشمرگان مسلمان کرد را بروجردی مطرح کرد و همزمان یک عده مخالف بودند. شهید ناصر کاظمی که فرمانده استان کردستان بود؛ ایشان هم اعتقادش همین بود، یک ماه باید به مردم اعتماد کرد؛ مردم را مسلح کرد و الان در بلوچستان همین طور است. من تقریباً یک ماه پیش در بلوچستان بودم. خدا را شکر، سپاه هم آمده و همین کار را کرده است. ۳۰ سال از انقلاب گذشته و تازه دو، سه

سال است که بلوچ ها را مسلح کرده اند (بسیج بومی راه انداخته اند) ما آمدم و گفتیم که معاونان ادارات را بومی می گذاریم، الان رئیس اداره آموزش و پرورش بومی است. مدیر کل دیگر فارس نیست، بلکه بومی انتخاب شده است. باید به مردم اعتماد کنیم و واقعاً رو راست باشیم. ما داریم مسئولینی که با زبان یک حرفی می زنند، دلشان یک حرف دیگر می زند. اصل، دل انسان است. اعتماد و باور کردن مردم، به نظر من می تواند رمز موفقیت ما در مناطق اهل سنت باشد.

موشک باران تهران:

ما آمدم وزارتخانه، آن موقع آقای اکرمی وزیر آموزش و پرورش بود و من معاون وزیر بودم و جنگ همچنان ادامه داشت. سال ۱۳۶۶-۱۳۶۵ صبح ها، هفته ای دو روز در ستاد جنگ وزارت آموزش و پرورش بودم که مسئولیتش با من بود و هر روز ساعت ۶ صبح، آنجا می رفتم. با چند نفری از دوستان، مسائل جنگ را مدیریت می کردیم تا این که موشک باران به تهران رسید. فکر کنم نوروز ۱۳۶۶ بود (آخر سال ۱۳۶۵) موشک باران شهرهای بزرگ به تهران رسید. مدارس تعطیل شد، من یک پیشنهاد آماده کردم؛ بردیم هیئت دولت و گفتیم که در مناطق موشک باران، آموزش را از طریق تلویزیون داشته باشیم و ۶ فروردین در اولین جلسه دولت، پیشنهاد ما مطرح و تصویب شد. هفت میلیون تومان هم اعتبار برایش تصویب شد که ما با صدا و سیما همکاری کنیم و آموزش را از طریق تلویزیون بدهیم و تصویب شد.

فکر کنم که ماه رمضان بود. آقای محمد هاشمی رئیس صدا و سیما بود و وارد مذاکره شدیم که استودیو در اختیار ما بگذارند و ما معلم بیاوریم، ریاضی درس بدهد و صدا و سیما ضبط و پخش کند و برای این که بچه ها خسته نشوند. بین درس ها، کارتون پخش کنند که بچه ها پای برنامه بنشینند. (حالا صدا و سیما چقدر ما را اذیت کردند، در ماه رمضان روزه خواری می کردند و ما دعوا می کردیم) به ما اتاق ندادند و آمدم در محوطه صدا و سیما چادر زدیم. بالاخره آموزش از طریق صدا و سیما شروع شد. البته اثربخشی آن کم بود چون بالاخره تعامل دو طرفه نبود. معلم درس می داد و بچه ها هم گوش می دادند یا حواسشان پرت می شد. بچه ها نمی توانستند سؤال بپرسند. یک بخشی از این کار هم سیاسی بود. می خواستیم به رژیم عراق بگوئیم که ما هنوز هم هستیم و داریم کار می کنیم.

ضمن این که بحث تصمیم گیری بود. ما با این سوال مواجه بودیم که مدارس را تعطیل کنیم یا نه؟ در موشک باران اگر مدارس را تعطیل کنیم، خوب یک سال تحصیلی از بین می رود، یعنی بچه های کلاس اول ابتدایی مدرسه نمی روند، یعنی دانش آموزان کلاس اولی مدرسه دو برابر می شوند. یک سال، عمر مردم از بین می رفت. ۱۷ میلیون دانش آموز داشتیم. یک سال هزینه ها از بین می رفت. باید تصمیم می گرفتیم. تعطیلی یا

عدم تعطیلی؟ من آمدم گفتم: که ما مدارسمان دایر است، اما بچه ها مجبور نیستند که به مدرسه بروند. معلمان در مدارس هستند و هر دانش آموزی که بخواهد، می تواند به مدرسه برود و درس بخواند و اگر نمی خواهد، نرود و تلویزیون، آموزش می دهد. این تصمیم ما بود، یعنی مردم را مخیر کردیم، اگر تلویزیون می خواهی، ببینی بفرما و اگر می خواهی مدرسه بروی، آن هم پابرجاست.

اکثر مردم هم که در تهران زندگی می کنند، از یک روستا، یا شهری بودند (در زمان موشک باران این افراد به شهرهایشان رفتند) ما بخشنامه فرستادیم که اگر دانش آموزی به هر مدرسه ای مراجعه کرد، بدون این که کارنامه ارائه دهند، پذیرش شود. مثلاً می گوید من کلاس هفتم هستم، بنویسید. نگوئید دروغ می گوید (این تصمیم ما بود) یعنی مردم را مخیر کردیم که اگر تلویزیون می خواهی ببینی بفرما، اگر می خواهی مدرسه بروی آن هم پابرجاست. جابجا شدی و رفتی، یک روستا یا یک شهری، مراجعه کردی، ثبت نام کن. یعنی فشار اجتماعی را برداشته بودیم.

همان سال، من یک پنجم کتاب ها را حذف کردم، گفتم که آخر کتاب ها همه حذف شوند. یک روزی، میرحسین موسوی که نخست وزیر بود به آقای اکرمی گفت: دیشب در جلسه رؤسای سه قوه تصمیم گرفتیم که تا ۱۰ اردیبهشت ماه هیچ عملیاتی نداشته باشیم و این خبر، خیلی سری بود. آقای موسوی به آقای اکرمی گفته بود که تا قبل از ۱۰ اردیبهشت مدارس را جمع کنید یعنی اگر امتحان می خواهید؛ بگیرید به همین خاطر در آن سال، یک پنجم کتاب ها را حذف و امتحان ها را برگزار کردیم. چون مطالب به هم پیوسته بود، تابستان آن سال برای قسمت های حذف شده، کلاس های جبرانی گذاشتیم که معلم ها سر کلاس بروند و آن یک پنجم را درس بدهند. ولی امتحان نداشت. فقط برای آشنایی دانش آموزان از مطالب بود. خیلی برای معلم ها سخت بود که تابستان سر کلاس بروند و درس بدهند. بعضی از خانم معلم ها، همسرانشان از مقامات بودند و صدا و سیما شروع کردند به سخره کردن (کلاس های جبرانی) کار به هیئت دولت کشید. ما را دعوت کردند. قبل از اینکه برویم داخل دولت، آنجا صبحانه می دادند، صبحانه خوردیم. آقای محتشمی بود (وزیر کشور) به ایشان گفتم که این وزرا بعضی از خانم ها و یا خواهرانشان معلم هستند و نمی خواهند به سر کلاس بروند. به آقای محتشمی خط دادیم. به جلسه هیأت دولت رفتیم و گزارش دادیم. آقای محتشمی پور گفتند: اجازه می فرمائید این آقایان، همسرانشان معلم هستند و اعتراضشان به همین است و می خواهند خانم هایشان در منزل باشند و به سر کار نروند و این حرف آقای محتشمی باعث شد تا وزرایی که می خواستند مخالفت کنند، اول گفتند که خانم هایشان معلم نیستند.

پناهگاه سازی:

پناهگاه سازی را نتوانستیم گسترش دهیم، چون واقعاً هزینه بالایی داشت. معمولاً از وقتی که موشک باران شروع شد، به خصوص در تهران، سال ۶۶-۶۵، خیلی از این پناهگاه ها استاندارد نبود. خیلی از اولیا کمک کردند. مثلاً زیر حیاط مدرسه را آماده کردند، این که بتون چطور باید باشد و وقتی بمبی فرود می آمد، خیلی از سقف های پناهگاه ها روی سر بچه ها خراب می شد ولی از نظر روانی خوب بود، بعضی هم اساسی ساخته شد. دستگاه ها کمک کردند و خود نوسازی آموزش و پرورش این کار را کرد ولی خیلی فراگیر نبود. در کردستان هم برای اداره آموزش و پرورش پناهگاه ساختیم ولی من هیچ وقت به پناهگاه نرفتم.

طرح هجرت:

این طرح در سال ۱۳۶۲ شروع شد. دانش آموزان را از شهرهای دیگر (دانش آموزان بسیجی) به کردستان آوردند و در مدارس ما ثبت نام کردند. مثلاً پنج دانش آموز کردستانی وجود داشت، یکی دو تا دانش آموز اصفهانی، کاشانی و مازندرانی هم بودند البته من خیلی موافق نبودم؛ می گفتم: بچه ها در سنی نیستند که بتوانند اثر گذار باشند.

چه بسا ممکن است اثر پذیر بشوند ولی دوستان اصرار داشتند. گفتم که حرفی نداریم، شما هم می توانید دانش آموز بیاورید. از بین این ها دانش آموزان خیلی خوبی ساخته شدند که الان هم بعضی از آنها را می بینم و بعضی هم نتوانستند مؤثر باشند. خوابگاه این ها در سپاه بود. خود این باعث شد تا بچه های بومی خیلی به این ها اعتماد نکنند و نزدیک نشوند.

• مصاحبه با ناصرارسطوی ایرانی (استاندار سابق کردستان در دوران جنگ تحمیلی)

سال ۱۳۹۵ در مورد وضعیت آموزش و پرورش کردستان:

ایشان در مصاحبه خود بیان می دارند که سال ۱۳۵۸ به دو دلیل، سال خاصی برای آموزش و پرورش بود:

۱- به دلیل اینکه حجاب و این جور چیزها اجباری نشده بودند. ۲- گروهک ها، فعالیت بسیار وحشتناکی داشتند که وقتی به مدارس وارد می شدید، این قدر از پرچم سرخ، داس و چکش و این چیزها در این پرچم ها زیاد بود که احساس می کردید که به شوروی رفته تا اینکه وارد تهران شده باشید.

سال ۱۳۵۸، آموزش و پرورش چه از نظر حجاب و چه از نظر مسائل اسلامی داشت قانونمند می شد.

در اسفندماه سال ۱۳۵۸ بود که یک شب شهید رجایی با من تماس گرفتند و فرمودند که اگر فردا صبح وقت داری، منزل ما بیاید. صبح خدمت ایشان رفتم و صبحانه مختصری خوردیم و ایشان یک توضیح

مختصری در مورد آموزش و پرورش کردستان دادند و گفتند که آموزش و پرورش کردستان بدجوری به هم ریخته است اکثریت پرسنل آموزش و پرورش کردستان، کومه‌ای و دموکراتی هستند و ۹۰ درصد برای تأمین منابع این‌ها از طریق حقوق معلمان صورت می‌گیرد و ما ناگزیر شدیم که آموزش و پرورش کردستان را منحل کنیم یعنی به طور کلی تعطیل کردند و از من پرسیدند که شما می‌رسید بروید آنجا و آموزش و پرورش را یک سروسامانی بدهید یا خیر؟ من به ایشان گفتم که شما اگر صلاح می‌دانید و اگر فکر می‌کنید من می‌توانم کمکی کنم، به هر حال من می‌روم. یک حکم آوردند، روی میز گذاشتند، امضاء شده که به عنوان نماینده تام‌الاختیار وزیر آموزش و پرورش در آموزش و پرورش کردستان، جهت امور ذیل: بازسازی آموزش و پرورش، راه‌اندازی آموزش و پرورش، تصفیه آموزش و پرورش.

با مجموعه سپاه به سنندج رفتیم. ساختمان اصلی آموزش و پرورش و یکی، دوتا ساختمان دیگر را پیدا کردیم و دیدم که اصلاً به تنها چیزی که اینجا نمی‌خورد، اداره آموزش و پرورش است. علتش هم این که همه گروهک‌ها، مدارس و ادارات آموزش و پرورش را به قول خودشان تبدیل به بنکه کرده بودند که در جنگ هشتاد درصد این‌ها خمپاره خورده و صدمه دیده بودند و تقریباً همه چیز متلاشی شده بود و تنها چیزی که زیاد وجود داشت از کتاب‌های تئوریکال سازمان مجاهدین و چریک‌های فدائی که خیلی زیاد در ساختمان‌ها پر کرده بودند. رفتم مدارس را نگاه کردم، شهید رجائی اصرار داشتند که اگر می‌شود، مهرماه آن سال مدارس را شروع کنیم. (تقریباً یک هفته در خوابگاه سپاه ماندیم و وضعیت آموزش و پرورش سنندج را بررسی نمودیم). وقتی برگشتم تهران، رفتم خدمت شهید رجائی و گفتم باید یک تیمی ترتیب بدهیم.

من یک تیم در حدود ۱۸-۱۷ نفر از دوستانی که از سابق می‌شناختم و الآن هم هستند، مثلاً آقای سلیمانی که در آموزش و پرورش بودند که به دلیل اینکه ترور شده بودند، بازنشسته شدند. آقای فروتن هستند که ایشان رفتند وزارت امور خارجه و از آنجا بازنشسته شدند. این افراد را با خودم بردم که آنجا برنامه‌ریزی کنیم. ۴-۵ روز طول کشید تا من این دوستان را توجیه کردم و بعد از یک هفته به سنندج رفتیم (فکر کنم اردیبهشت ماه بود). دوستان زیادی در سنندج بودند مانند: رسول یاحی، برادر مصطفی طیاره که شهید شد، آقای ناصر کاظمی و دوستان دیگری که از سپاه بودند که آنجا تشریف داشتند و در سنندج ما باهم در آنجا بودیم.

تقریباً نزدیک یک هفته با مجموعه بچه‌های انقلابی، وضع آموزش و پرورش را تحلیل کردیم. نه این که حیطه تک‌تک معلمان را رسیدگی کنیم، به این ترتیب که این‌ها چقدر کمک می‌کردند، چقدر ارتباط دارند و محل اصلی تأمین منابع مالی این‌ها کجاست و بیشترین حقوق را در منطقه چه کسانی می‌گیرند، وضعیت

حساب‌های این‌ها در بانک‌ها به چه نحوی است. در جمع‌بندی به یک نتیجه خیلی عجیب و غریبی رسیدیم و نتیجه این بود که اصلاً بازسازی آموزش و پرورش کردستان دیگر موضوعیت ندارد؛ به این خاطر که آن‌جا ۲۴ هزار پرسنل داشت و با تعویض چند هزار نفر از آنها، آموزش و پرورش سامان پیدا نمی‌کرد. به این نتیجه رسیدیم که لزوم بازسازی آموزش و پرورش کردستان این است که ما به‌طور کلی آموزش و پرورش را منحل کنیم و از بین ببریم. بنابراین به این نتیجه رسیدیم که آموزش و پرورش اصلاح‌پذیر نیست، مگر اینکه ساختارش را عوض کنیم. به همین دلیل، بعد از این چهار، پنج روز مشورت که با سپاه و جهاد و بقیه کردیم، آمدیم و به‌عنوان نماینده تام‌الاختیار وزیر آموزش و پرورش کردستان یک اطلاعیه بلند بالا صادر کردم و به رادیو و تلویزیون و روزنامه‌ها دادم و اعلام کردم که از تاریخ ۱۳۵۹/۳/۲۴ آموزش و پرورش کردستان منحل و کلیه پرسنل آموزش و پرورش از کار برکنار می‌شوند و بعد از آن یک اطلاعیه صادر کردیم که می‌خواهیم برای آموزش و پرورش کردستان معلم استخدام کنیم و این معلمان را مثلاً شرایطشان باید به این صورت باشد. معلم‌هایی که قبلاً بودند، اولویت دارند و بیایند و ثبت‌نام کنند و فلان تاریخ، امتحان گزینش بگیریم و یک چیزی حدود شاید نزدیک به یک ماه درگیر این امتحان و گزینش بودیم.

قرار بر این بود که امتحانی که می‌خواهیم بگیریم و تعداد شرکت‌کننده‌های آن ۳۰-۲۰ هزار نفر بودند، در استادیوم ورزشی سنندج برگزار کنیم. روز قبل از آزمون که با بچه‌های سپاه و با مجموعه‌ی امنیتی منطقه صحبت کردیم، به این نتیجه رسیدیم که نمی‌توانند استادیوم را کنترل کنند و در آن مجموعه انفجار و ترور و از این داستان‌ها خیلی فراوان بود. آقایان آمدند و گفتند که بهترین کار این است که امتحان را از اینجا منتقل کنیم به دانشسرای تربیت معلم که جای کوچک‌تری است و حفاظتش راحت‌تر است و بعد از این که این انتقال را انجام دادیم، فردای آن روز در همان استادیوم که قرار بود امتحان بگیریم، هم یک بمب منفجر شد و هم این که دو، سه تا بمب دیگر پیدا کردند. دو روز بعد از آن بمب‌گذاری، هم کومله و هم منافقین اطلاعیه بلند بالایی دادند که مزدوران خمینی با کارهای اطلاعاتی عجیب و غریبشان فهمیدند که این ترور، قرار است اتفاق بیفتد و محل امتحان را عوض کردند و آن را خنثی نمودند. در صورتی که ما اصلاً روحمان هم خبر نداشت که این اتفاقات قرار است بیفتد و برای عدم حساسیت قضیه به دانشسرای تربیت معلم رفتیم.

بالاخره آزمون‌ها تمام شد و نتیجه‌اش را درآوردیم، آن‌هایی را که می‌خواستیم، برگرداندیم. به هر حال سعی بر این بود یک مقداری ترکیب بومی منطقه عوض بشود و از استان‌های دیگر، چه داوطلبانه و چه غیر داوطلبانه معلم آمد که توانستیم جایگزین بکنیم.

یک مشکل بزرگی که وجود داشت، بازسازی مدارس بود. بازسازی مدارس خیلی طول کشید، چون تلفات خیلی زیاد بود. یک اداره‌ای در آموزش و پرورش هست به نام اداره نوسازی و بازسازی مدارس، آن موقع ما به این‌ها نوشتیم که شما مدارس را چطور می‌توانید تعمیر کنید و چند وقت طول می‌کشد؟ رقم آن را به خاطر ندارم ولی بحث یکی، دو میلیارد تومان بود که آن زمان یعنی سال ۶۰-۶۱ رقم خیلی زیادی بود، به اضافه زمان آن برای ما خیلی مهم بود که یک زمان سه ساله پیشنهاد کرده بودند. شهید رجایی اصرار داشتند که مدارس تا مهر ماه باز شود یعنی فرصت ما از خرداد تا مهر ماه ۱۳۵۹ بود.

یک روز رفتم خدمت شهید رجایی و به ایشان گفتم که اگر اجازه بدهید، مدارس را ما خودمان بسازیم، گفتند که خودتان چه طور می‌خواهید بسازید؟ گفتم: شما به ما پول بدهید، ما قضیه را یک‌جوری حل می‌کنیم. ایشان یک مقداری پول به حساب آموزش و پرورش واریز کردند. خوشبختانه مدارس شاید در حد ۷۰-۸۰ درصدشان در اواسط مهرماه برای افتتاح آماده بودند (ارسطوی ایرانی، ۱۳۹۵).

مصاحبه با سید کاظم اکرمی وزیر سابق آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۵ (درخصوص آموزش و پرورش زمان جنگ):

با شروع جنگ تحمیلی، آموزش و پرورش در زمان مرحوم آقای پرورش به وظیفه خود در مقابل کمک کردن به دانش آموزان و یا معلمانی که به جبهه می‌رفتند، پرداخت و ایجاد ستاد جنگ در آموزش و پرورش از زمان ایشان بوده است. وقتی بنده وارد آموزش و پرورش شدم، مرحوم مرتضی کتیرایی را در معاونت جنگ گذاشتم و آقای امینی درستاد جنگ بودند و آن‌ها کارهایی که از قبل شده بود را نظم و انضباط بیشتری دادند. من یادم نمی‌آید که در زمان من و در زمان آقای پرورش، آموزش و پرورش بخشنده‌ای کرده باشد که معلمین و یا دانش آموزان به جبهه بروند. این کارها را خود بسیج و مردم انجام می‌دادند و رفتن یا نرفتن به جبهه در اختیار خود معلمین و دانش آموزان بود و با تشویق‌هایی که از طریق رادیو، تلویزیون صورت می‌گرفت و احساس دینی و احساس ملی که کشور زیر فشار جنگ بود، اینها را وادار می‌کرد که به جبهه بروند. مجتمع‌های آموزشی:

در آن زمان این سوال مطرح می‌شد که حالا دانش آموز رفته به جبهه و نمی‌خواهد تا آخر جنگ در جبهه‌ها باشد و دو ماه، شش ماه و یا یک سال خدمتی در جبهه می‌کند و برمی‌گردد. زمانی که برگشت، این دانش آموز از لحاظ عقب افتادگی چه باید بکند؟ اینها سبب شد که مدارس پشت جبهه را دایر کنیم و یگان‌های رزمی در تپ‌ها و لشکرها و مجتمع‌های آموزشی به نحوی سامان داده شدند که عقب افتادگی علمی دانش

آموزان منتفی می شد چون با وجود مجتمع آموزشی رزمندگان در تیپ ها و لشکرها و حضور معلمان در دروس مختلف، وضع تحصیل در پشت جبهه ها یک چیز عادی شده بود و در زمانی که خودم مسئول آموزش و پرورش بودم، از پیرانشهر تا خرمشهر همه را رفتم و هیچ جایی نبود که من نرفته باشم، می دیدم که چگونه بچه ها به خوبی مشغول تحصیل هستند. تحصیل دانش آموزان در پشت جبهه های جنگ باعث شد، نگرانی از جهت این که بچه ها از درسشان عقب بمانند، برطرف شد و کتاب، امکانات تحصیلی و نیازمندی هایی که داشتند؛ وزارتخانه فراهم کرد.

تشکیل کلاس های تقویتی:

یکی از کارهای دیگری که آموزش و پرورش در زمان جنگ انجام داد، تشکیل کلاس های تقویتی بود که برای دانش آموزان فراهم کردیم، مثلاً دانش آموز در یک یا دو درس ضعیف بوده و یا امتحان داده و قبول نشده، با وجود کلاس های تقویتی، این مشکل حل شد. بنابراین در کنار کلاس های معمولی، کلاس های تقویتی هم برقرار بود و در جبهه ها ایجاد شد.

نظر خبرنگاران ژاپنی درباره مجتمع های آموزشی:

این خبر را خودم شنیدم، (ولی متأسفانه ندیدم) که می گویند بعضی از خبرنگاران ژاپنی در ایام جنگ به ایران آمدند و به بعضی از مناطق رفتند و در روزنامه ها و مقاله ها نوشتند که این اولین بار است که در دنیا می بینیم، جنگ هست و در پشت جبهه، کلاس درس وجود دارد و دانش آموزان هم تحصیل می کنند و هم وارد عملیات می شوند.

حضور دانشجویان تربیت معلم:

دانشجویان تربیت معلم، خیلی در جنگ شرکت داشتند. خاطرم هست که به کردستان رفتم، به شهر سنندج، موقع نماز مغرب بود، وارد تربیت معلم شدم و به مسجد رفتم و دیدم تعداد خیلی کمی حضور دارند. گفتم: چرا کسی از بچه ها نیستند؟ جواب دادند: اکثریت بچه های تربیت معلم به جبهه رفته اند. آن ها وظیفه شان را در مقابل جنگ انجام دادند. این تنها برای شهر سنندج بود که من دیدم.

بخشنامه ای برای تحصیل دانش آموزان:

بخشنامه هایی بود که از مصوبه ی شورای عالی آموزش و پرورش (مرکز قانون گذاری آموزش) گرفته می شد، برای حل مشکلات تحصیلی دانش آموزان و این ها به صورت قانونی به جبهه ها فرستاده می شدند و نگرانی خانواده ها و دانش آموزان نسبت به تحصیلشان را برطرف می کرد.

امکانات آموزش و پرورش به مناطق جنگی :

ما تقریباً همه ی امکانات را در اختیار جنگ قرار دادیم . به طور مثال: استان خراسان که به اندازه سه کشور اروپایی وسعت دارد، فقط با یک اتومبیل پیکان اداره می شد . یادم هست که آقای حسین رسایی (مدیر کل محترم آموزش و پرورش آن روزگار) می گفت: آقای اکرمی، ما از سرخس تا نهبندان با یک اتومبیل پیکان باید برویم و نظارت استان به این عظمت چطور می شود؟ مدارس فنی و حرفه ای در آن زمان کمک های زیادی انجام می دادند. تعمیر ماشین فرستادن، امکانات در حدی که مدارس فنی و حرفه ای می توانستند. برای مدافعان اسلام و قرآن وسایل جنگی می ساختند. شرکت استادان هنرستان ها و هنرجویان (صنعت اتومبیل) و غیره در جبهه که ارتباط به جنگ داشت، خودش کمک های زیادی در حل مشکلات جنگ بود. مدارس فنی و حرفه ای همه امکانات و ماشین ها را در اختیار جنگ گذاشته بودند.

تشکیل اجتماع مدیران در شهرهای جنگی :

در مدت چهار سال که مسئول آموزش و پرورش بودم، نمی دانم که چندبار، اجتماع مدیران کل را در اهواز و در شهرهای جنگ زده برگزار می کردیم تا از نزدیک مدیران کل که مثلاً در شرق ایران بودند و از جنگ خبرنداشتند، مسائل جنگ را احساس کنند.

تشویق معلمان در زمان جنگ :

در اواخر جنگ، امتیازاتی برای معلمینی که در جبهه شرکت می کردند، قرار دادیم. (براساس مصوبه شورای عالی حقوق و دستمزد آموزش و پرورش) تا متوجه شوند که زحماتشان بی اثر نیست.

کمک های خانم های معلم به جنگ:

خانم های معلم به جبهه های جنگ نمی رفتند، اما به طور داوطلبانه هر هفته شاید دوبار، بعضی هفته ها یک بار، وسایل زینتی از انگشتر، دستبند، گلوبند و سایر وسایل را می فرستادند برای من و من به هیئت دولت برای کمک به جنگ و جنگ زدگان می بردم. این قدر این کار تکرار می شد که گاهی اوقات، آقای خاتمی

که وزیر ارشاد بود، می گفت: آقای اکرمی امروز هم چیزی آورده اید یا خیر؟ می گفتم: بله امروز هم چیزی از این کمک ها آورده ام. فقط من متأسفم که خودم نمی دانستم قیمت طلاها که معلمین هدیه کردند، چقدر است. حتی از طلافروشان هم نپرسیدم که تخمین بزنند و متأسفانه نمی دانم که خانم های معلم چقدر از جواهرات خود را به جنگ تقدیم کردند. ولی معلمان، خیلی زیاد کمک کردند.

متأسفانه هرچقدر به آقایانی که در سپاه بودند، می گفتم وقتی تشریف می برید برای نماز جمعه، سخنرانی می کنید، اشاره ای به کمک های آموزش و پرورش (به خصوص خانم های معلم) کنید و از آنها تقدیر کنید ولی با کمال تأسف هیچ کس این را بیان نکرد و من همچنان در غصه اینکه از اینها تقدیر نشد، مانده ام. ولی خودم در مصاحبه ها گفتم اما اگر در آن زمان گفته می شد، خیلی بهتر بود.

حوادث کردستان:

با ابلاغ آقای پرورش، آقای فانی مدیر کل آموزش و پرورش کردستان شد و بعد از زمان من، یک سال در این سمت بود و بعد به تهران برگشتند و معاون آموزشی وزارتخانه شدند. اما یکی از مواردی که سبب شد که حوادث کردستان بعد از ماجرای سال های ۵۸-۵۹ کمتر شود؛ استفاده خوب و به جا از خود اهالی کردستان برای مدیریت بود. زمانی که آقای فانی (مدیر کل کردستان) بودند، بنده مدیر کل همدان بودم و ایشان را نمی شناختم. یک بار تلفن کردم و گفتم، آقای فانی آیا شما از خود اهالی (اهل سنت) برای مدیریت هم کمک می گیرید یا خیر؟ گفتند: بله، در بعضی از شهرها، رؤسای آموزش و پرورش و سنی مذهب هستند و مشکلی نداریم. گفتم: این خیلی می تواند مؤثر باشد، چون اهل سنت هم مثل ما هستند. آنها مسلمان هستند و ما هم مسلمان هستیم ولی با اختلافات جزئی. از نظر قرآن، محبت اهل بیت با ما یکسان هستند و وقتی خودم به کردستان می رفتم از امام شافعی یاد می کردم، اشعار امام شافعی را می خواندم. بنده از اول طرفدار وحدت شیعه و سنی بوده ام و هستم و طرفدار همه اقوام ایرانی هستم. ما نمی توانیم بگوییم که مثل ما فکر کنید.

کمک کشورهای مسلمان در جنگ:

یک موقع با آقای بلادیان (مدیر کل زمان ما بود) به فاو رفتیم، موقع ناهار، عده ای بودند که می گفتند که از مالزی، اندونزی و از کشورهای مسلمان داوطلبانه آمده بودند تا به ایرانیان در جنگ کمک کنند. چون احساس می کردند که این جنگ، جنگی است که ایران یک طرف مظلوم است و صدامی که ظالم است و می خواهد مسلمانان را بکشد. در اینجا بود که وحدت مسلمانان را حس کردم و از برترین خاطرات من است که ما

می توانستیم این وحدت را عملی کنیم تا همه مسلمانان احساس وحدت کنند. و می توانستیم، از نظر اخلاقی و فرهنگی، اینجا را پایگاه جهان اسلام بدانیم.

اقدام آموزش و پرورش برای آموزش از راه دور:

در سال ۱۳۶۶ و سال های آخر که در وزارت آموزش و پرورش بودم، نگران این بودم که جمعیت زیادی که در غرب ایران به خاطر هجوم دشمن از مدارس رفته اند و یا از شرق، جنوب و یا شمال ایران به جبهه رفته اند، کلاس و معلم دارند ولی بالاخره مشکلاتی برای امتحان های این ها به وجود خواهد آمد. برای جبران عقب ماندگی دانش آموزان، کاری انجام دادیم. آقای فانی طرحی آوردند و جلسه گذاشتند و تصمیم گرفتیم که از تلویزیون استفاده کنیم. در حدود یک ماه و اندی درس های مهم تر مثل ریاضیات، فیزیک، شیمی و دروسی که نیاز بیشتری برای تمرین داشت، از تلویزیون پخش کردیم و به جبهه ها و شهرها اطلاع دادیم که بچه ها بنشینند و برنامه تدریس را ببینند و وقتی جنگ تمام شد، ما هیچ مشکلی از لحاظ عقب ماندگی درسی بچه ها نداشتیم و کسی گرفتار نمره نبود. تمام اینها را حل کردیم. تا ۲۰ شهریور ۱۳۶۷ که من در آموزش و پرورش بودم، کسی نیامد که گله کند که بچه ی من رفته جبهه و از درس جا مانده است و به حمدالله این طرح موفق آمیز بود.

واگذاری اردوگاه های سپاه به آموزش و پرورش:

در آغاز جنگ، برادران سپاه تقریباً همه اردوگاه های آموزش و پرورش را در اختیار گرفته بودند و به عنوان محل آموزش استفاده می کردند و ما هم به اینها نیاز داشتیم، چون متعلق به آموزش و پرورش بود. زمانی بود که ما نخست وزیر داشتیم، رفتیم خدمت ایشان و صحبت کردیم که ما اردوگاه میرزا کوچک خان جنگلی در رامسر، باقرود در نیشابور و جاهای دیگر را داریم و از ایشان خواستیم که این اردوگاه ها را در اختیار ما بگذارند. ایشان با برادران سپاه صحبت کردند، حرف ایشان را سپاه، صد درصد می خریدند چون می دانستند دولت کمک خوبی به جنگ می کند. بنابراین ظرف مدت یک ماه، سپاه این دو مکان را در اختیار ما گذاشت و ما به عنوان اردوگاه دختران و پسران استفاده کردیم.

افزایش ۴ برابری بودجه در زمان جنگ:

نخست وزیر وقت هم به آموزش و پرورش واقعاً خوب توجه داشت و می دانست که آموزش و پرورش چه مشکلاتی دارد. برای همین، ما در آن روزگار، علی رغم بودجه ای که بسیاری از آن (نصف آن) برای جنگ مصرف می شد، اما هرگاه می رفتیم و مسائل را مطرح می کردیم، مانند امور تربیتی (امور تربیتی در پشت جبهه

خدمات بسیاری انجام می دادند) ایشان اگر برایش امکان داشت از بودجه ۴ برابری استفاده کند، این امر صورت گرفت.

تغذیه رایگان :

بعد از اینکه انقلاب شد، آموزش و پرورش دو کار را متأسفانه به کلی از وظایفش کنارزد.

۱- مسئله مشاوره راهنمایی ۲- تغذیه رایگان

دلایلشان این بود که تغذیه رایگان قبل از انقلاب توسط تعدادی از افراد نامناسب مورد سوءاستفاده قرار گرفته است. نظر بنده این بود که آدم های خوب بیاوریم که سوءاستفاده نکنند. مشاور راهنمایی را هم دلایلی برایش داشتند. من این دو کار را در زمان خودم که مسئول بودم، برقرار کردم. مثلاً تغذیه رایگان را در سال ۱۳۶۴ از سیستان و بلوچستان شروع کردم. وقتی رفتم به سیستان و بلوچستان، برابر گزارش های مدیر کل وقت آن زمان، گفتند: که یکی از عوامل جذب دانش آموزان به مدرسه، تغذیه رایگان بوده است و حالا چون قطع شده، دیگر به مدرسه نمی آیند. ما تغذیه رایگان را از همان وقت شروع کردیم و حالا هم همچنان تغذیه رایگان در مدارس اجرا می شود و این به لطف الهی، یکی از کارهایی بود که خداوند توفیق داد که در روزگار بنده بعد از انقلاب انجام شود.

ایجاد پناهگاه در زمان جنگ :

وقتی سال سوم و چهارم جنگ شد، دولت مصوب کرد که بودجه ای در اختیار بگذارد تا در مدارس و ادارات پناهگاه ساخته شود. به همین جهت، ساختن پناهگاه شروع شد ولی این که مدرسه ای رفته باشم و پناهگاهی باشد؛ ندیدم. در داخل وزارتخانه یک پناهگاهی بود که ۴ نفر جا می گرفتند، اما من هیچ گاه به این پناهگاه ها نرفتم (پیش نیامد که بروم).

مصوبه بستن قرار داد با بنیاد مستضعفان و بنیاد مسکن:

چون ما نمی توانستیم حقوق معلمان را به خاطر جنگ افزایش دهیم، برای همین تصمیم گرفتیم که کمک های دیگری بکنیم و آن این که، زمین را در اختیار معلمان قرار دهیم و یا اگر بشود به صورت مجانی و یا بهای اندک و کمک دولت، این خانه ها ساخته شود. البته مصوباتی در این زمینه در دولت تأیید و ابلاغ گردید، اما متأسفانه همکاری بنیاد مستضعفان و مسکن و سایر تشکیلات که باید کمک می کردند، در حد مقدور که چه عرض کنم، در حد اندک هم نبود. یعنی وقتی من رفتم به استان ها در این باره صحبت می کردم و مصوبات را

نشان می دادم، در این زمینه هیچ کمک عملی نکردند و ناهماهنگی و بی توجهی مسئولان وزارتخانه های دیگر با آموزش و پرورش، یکی از دردهایی است که من دارم.

خاطره ای می گویم دردناک، یک روز با مرحوم آقای مهندس کاظمی (وزیر راه و مسکن) رفتیم به شهری در غرب که مدرسه ای را افتتاح کنیم، دیدم یک محوطه خیلی باز، پر از ماشین هایی که احتیاج به تعمیر داشتند، وجود دارد. پرس وجو کردم که این ماشین ها برای کدام تشکیلات است؟ متوجه شدم برای وزارتخانه نفت است. زنگ زدیم به رئیس محترم، توضیحاتی دادم و گفتم که در صورت امکان تعدادی از ماشین ها را به ما بدهید که معاونین فنی و حرفه ای تعمیر کنند و در اختیار ما بگذارند، و گفتم که الان استان خراسان با یک پیکان اداره می شود.

منی دانم چه پاسخی دادند ولی باز اتفاقی افتاد. یکی، دو روز بعد با مهندس کاظمی رفتیم تا مدرسه ای را افتتاح کنیم. من دیدم که یک ماشین هم در آن مکان نیست. همه را جمع کرده بودند که مبادا کسی تقاضای ماشین کند.

این نگاه وزرا و مسئولین مختلف از گذشته تا امروز به نظرم در دولت ها وجود داشته و دارد. هر مسئولی متوجه وزارت خودش است و این درست است که وزیر نیرو باید متوجه وزارتخانه نیرو باشد، اما اگر همه، این دیدگاه را داشتند که وزارت آموزش و پرورش، وزارت آدم ساز و پایه ای است، چند تا اتومبیل اضافه به صورت قراردادی یک ساله و یا دوساله در اختیار این وزارت می گذاشتند و یا بنیاد مستضعفان به جای صد خانه، بیست تا خانه در اختیار معلمان می گذاشت. چون در آن زمان بررسی کردیم، دویست هزار معلم بودند که خانه نداشتند و بقیه معلمان، خانه داشتند و از این دویست هزار تا بیست هزار تا خانه دار می شدند، خیلی کار خوبی بود که متأسفانه انجام نگرفت و این همکاری ها وجود نداشت. دیدگاه اکثریت وزرا، به خصوص سازمان برنامه ریزی به آموزش و پرورش، دیدگاهی مصرفی است و نگاه سرمایه ای وجود ندارد. ممکن است اختلافاتی وجود داشته باشد که به حق باشد، ولی می توانند با وزیر آموزش و پرورش دور یک میز بنشینند، ایرادات را بیان کنند. مثلاً بگویند که شما نیروهایی را که ما نیاز داریم، تربیت کنید و با هم به این تفاهم برسند، آن چه که دولت و نیروها نیاز دارند، از نظر شایستگی های فنی و حرفه ای ساخته شوند تا از این طریق به هم کمک کنند.

بخش نهم

نقش و عملکرد اداره آموزش و پرورش

شهرستان بیرجند در دوران دفاع مقدس

از آنجا که ادارات شهرستان ها در عرصه عمل و اجرا، نقش آفرینان اصلی در پشتیبانی و حمایت از رزمندگان در جنگ تحمیلی بوده اند، در این قسمت برای نمونه، نقش و عملکرد اداره آموزش و پرورش شهرستان بیرجند ارائه می شود.

۱- مجتمع آموزشی رزمندگان شهرستان بیرجند

به منظور ارج نهادن به فرهنگ جهاد و شهادت و فراهم نمودن تسهیلات رفاهی برای رزمندگان در شهرستان های بزرگ کشور، مدارس با عنوان مجتمع رزمندگان تشکیل گردید که رشته های مختلف تحصیلی در آن آموزش داده می شد. در شهرستان بیرجند که در آن زمان زیر نظر استان خراسان بزرگ اداره می شد، در حدود سال های ۱۳۶۸-۱۳۶۹، مجتمع آموزشی امیر المؤمنین علیه السلام به ریاست محمد حسن بشیری زاده، ابتدا در محل دبیرستان شریعتی تأسیس گردید که رزمندگان از مناطق و شهرهای مجاور مانند قاین، خوسف، نهبندان و.. برای ادامه تحصیل به آن مراجعه می کردند. دروس این مجتمع به صورت ترمی ارائه می شد؛ یعنی آن زمان که مدارس به صورت نظام آموزشی قدیم بود، در مجتمع رزمندگان، دروس در دو ترم بهار و پاییز ارائه می شد و ترم تابستانی هم جهت جبران عقب افتادگی تحصیلی دانش آموزان برگزار می گردید. دبیرانی که جهت تدریس توسط ستاد جذب این مجتمع انتخاب می شدند، از بهترین کادر آموزشی شهرستان بودند. در ضمن دانش آموزان جانبازی که امکان شرکت در کلاس را نداشتند، دبیر در منزل برای تدریس حضور می یافت و برای امتحان نیز با اعزام دبیر و مراقب در منزل، از آن ها امتحان گرفته می شد. هم چنین دانش آموزان رزمنده ای که قصد شرکت در کنکور را داشتند، در کلاس هایی که برای تقویت بنیه علمی دانش آموزان تشکیل می شد، شرکت می کردند. در کلاس های کنکور رزمندگان، علاوه بر جزوه هایی که توسط دبیران طراحی و تدریس می شد، کتاب هایی به منظور تقویت بنیه علمی رزمندگان در دروس تخصصی و عمومی از طرف ستاد جنگ ارسال و توزیع می گردید. این اقدامات در کنار همت خود دانش آموزان باعث شد که قبولی آنها در کنکور و در رشته های مهندسی، پزشکی و حقوق، سرآمد دانش آموزان شهر باشد. از میان دانش آموزان شهید این مجتمع می توان از شهیدان ناصری، حاتمی، محسنی و شهیر نام برد. فعالیت مجتمع های آموزشی، بعد از پایان جنگ تحمیلی هم ادامه داشت و در سال ۱۳۶۹، بعد از بازگشت آزادگان به میهن اسلامی، به مدارس ایثارگران تغییر نام یافت. برای رفاه حال رزمندگان، در کنار مجتمع های آموزشی، خوابگاه رزمندگان نیز شکل گرفت که به صورت شبانه روزی اداره می شد. این خوابگاه زیر نظر مجتمع رزمندگان فعالیت می کرد (مهدیزاده و همکاران، ۱۳۹۶: ۴۷).

۲-اعزام دانش آموزان شهرستان بیرجند به جبهه

دانش آموزان شهرستان بیرجند نیز مانند سایر دانش آموزان کشور در دفاع مقدس نقش آفرین بودند و در حماسه های جاودان ملت ایران شریک شدند. براساس آمار و اسناد به دست آمده حدود ۳۰۰۰ (۲۹۱۸) نفر از دانش آموزان بیرجند به جبهه ها اعزام شده اند که این امر حاکی از حضور فعال آنان در عرصه های دفاع مقدس است. هم چنین اهدای ۸۱ دانش آموز شهید و ۱۵ دانش آموز آزاده، سند پر افتخار دیگری از تاریخ حماسه آفرینان این شهرستان می باشد (همان: ۲۱).

جدول شماره (۱۴): تعداد اعزام دانش آموزان رزمنده شهرستان بیرجند

نبروهای اعزامی	تعداد
کل رزمندگان	۱۰۳۹۰
رزمندگان دانش آموز شهرستان بیرجند	۲۹۱۸

از مجموع ۲۹۱۸ نفر دانش آموز اعزام شده، ۲۵۳ نفر دانش آموز دوره راهنمایی و ۲۶۶۵ نفر دانش آموز دوره دبیرستان شهرستان بیرجند بوده اند.

جدول شماره (۱۵): تعداد اعزام دانش آموزان رزمنده شهرستان بیرجند براساس دوره های تحصیلی

مقطع تحصیلی	تعداد رزمنده شهرستان بیرجند
راهنمایی	۲۵۳
دبیرستان	۲۶۶۵
جمع	۲۹۱۸

جدول شماره (۱۶): تعداد اعزام دانش آموزان آزاده براساس دوره های تحصیلی

آزادگان	تعداد
آزادگان شهرستان بیرجند	۱۲۱
دانش آموزان آزاده شهرستان بیرجند	۱۵

۳-ستاد جنگ آموزش و پرورش شهرستان بیرجند

ستاد جنگ آموزش و پرورش شهرستان بیرجند با توجه به ضوابط ومقررات و دستور العمل های رسیده از وزارتخانه و اداره کل آموزش و پرورش خراسان در سال ۱۳۶۰ به مسئولیت سید حامد رضازاده تشکیل شد و پس از ایشان در سال های جنگ به ترتیب: احمد اکبرپور و محمد علی کریم زاده مسئولیت آن را بر عهده داشتند. فعالیت اصلی ستاد جنگ آموزش و پرورش در رابطه با اعزام دانش آموزان به جبهه به این صورت بود که دانش آموزان متقاضی، از طرف مدرسه به ستاد معرفی می شدند و سپس ستاد، فرمی را جهت معرفی به بسیج، سپاه یا جهاد سازندگی و یا هلال احمر، در اختیار دانش آموز قرار می داد. سپاه پاسداران بیرجند نیز فرم ها را به سپاه خراسان بزرگ می فرستاد. دانش آموزان بعد از اعزام به مناطق جنگی و سازماندهی عملیاتی، به مجتمع های آموزشی رزمندگان مستقر در جبهه معرفی می شدند تا از کلاس های آموزشی مرتبط با پایه و رشته ی تحصیلی خود استفاده کنند. پس از بازگشت از جبهه، دانش آموزان رزمنده، برگ پایان مأموریت خود را به مجتمع آموزشی رزمندگان بیرجند تحویل می داد تا امکان ادامه ی تحصیل آن ها فراهم گردد. ستاد جنگ آموزش و پرورش بیرجند شامل واحدهایی به نام: آموزش، اعزام به جبهه و انصارالمجاهدین بود که در طول جنگ با سه تا چهار نیرو اداره می شد. مهمترین وظایف این ستاد به شرح ذیل بود:

- پیشنهاد ریاست مجتمع رزمندگان شهرستان، به ریاست اداره ی آموزش و پرورش، صدور ابلاغ نامبرده و راه اندازی مجتمع با هماهنگی اداره ی آموزش و پرورش.
- در خواست اعتبار و بودجه جهت هزینه های آموزشی و خدماتی مجتمع رزمندگان با هماهنگی ریاست اداره ی متبوع و پیگیری مکاتباتی تا حصول نتیجه، تخصیص و توزیع وجوه مربوطه.
- راه اندازی خوابگاه رزمندگان زیر نظر مجتمع، با امکانات و تجهیزات کامل.
- صدور ابلاغ جهت سرپرست خوابگاه های رزمندگان که توسط ریاست مجتمع به ستاد معرفی می شدند.
- مکاتبه و پیگیری و تأمین کادر آموزشی و اداری مجتمع رزمندگان جبهه، با هماهنگی آموزش و پرورش شهرستان و مرکز استان (خراسان بزرگ)
- مکاتبه با استان جهت راه اندازی کلاس های بنیه ی علمی و کنکور رزمندگان در مجتمع های آموزشی رزمندگان.

- برگزاری جلسات توجیهی در ابتدا و پایان سال تحصیلی و برنامه ریزی دقیق برای بهبود کیفیت تحصیلی دانش آموزان رزمنده
- تخصیص و توزیع وام های دریافتی بین همکاران رزمنده ی فرهنگی با توجه به نیاز متقاضیان و مقتضیات اعتباری ستاد جنگ.
- جمع آوری کمک های دانش آموزان، معلمان و کادر اداری مدارس و اداره ی آموزش و پرورش برای جبهه و ارسال آنها به مرکز استان (مهدیزاده و همکاران، ۱۳۹۶: ۳۹).

۴- ستاد امداد و پشتیبانی جنگ اداره آموزش و پرورش شهرستان بیرجند

ستاد امداد و پشتیبانی جنگ اداره ی آموزش و پرورش شهرستان بیرجند به صورت منسجم و ساماندهی شده، در سال ۱۳۶۰ با مسئولیت سید حامد رضا زاده تشکیل شد. در اوایل، بیشتر کمک ها به صورت غیر نقدی بود و به صورت دقیق ساماندهی نمی شد. اما با گسترش فعالیت های ستاد پشتیبانی در سال های میانی جنگ، کمک ها از حالت پراکنده خارج و تحت نظارت یک سیستم منظم و منسجم قرار گرفت. کمک های نقدی دانش آموزان به دو شیوه جمع آوری می شد، قسمتی توسط مدرسه به حساب جاری ستاد پشتیبانی جنگ اداره ی آموزش و پرورش شهرستان واریز و قسمتی از این کمک ها شامل وجوه جمع آوری شده از قلک هایی بود که توسط ستاد جنگ به مدارس ارسال و در اختیار دانش آموزان قرار می گرفت. کمک های غیر نقدی در قالب کالاهای مختلف، مستقیماً به جبهه های نبرد ارسال می شد. در طول دوران جنگ، دانش آموزان شهرستان بیرجند براساس اعلام نیاز ستاد پشتیبانی آموزش و پرورش، کالاهای مورد نیاز را به مدارس می آوردند و اولویت جمع آوری کمک ها براساس نیاز و درخواست جبهه بود. ستاد پشتیبانی، کمک های جمع آوری شده از کل مدارس شهرستان را ساماندهی و با ثبت دقیق اقلام اهدایی، کمک ها را به ستاد پشتیبانی جنگ اداره ی کل آموزش و پرورش استان خراسان بزرگ ارسال می نمود. دانش آموزان دختر این شهرستان در امر کمک رسانی به جبهه حضور فعال داشتند و از طریق دست بافت ها، دوخت لباس، تهیه و پخت نان و شیرینی و بسته بندی مواد غذایی به رزمندگان اسلام یاری می رساندند. دانش آموزان این شهرستان به مقدار ۲ مثقال زعفران در سال ۱۳۶۳ به جبهه ها اهداء کرده اند (مهدیزاده و همکاران، ۱۳۹۶: ۶۹).

جدول شماره (۱۷): کمک های دانش آموزان شهرستان بیرجند

سال تحصیلی	مالی (ریال)	پوشاک	خشکبار (کیلو)	کتب ادعیه	مقدار طلا	دارویی	تعداد گونی	لوازم التحریر	مواد بهداشتی	مواد غذایی	وسایل گرمایشی	وسایل متفرقه
۱۳۶۰-۱۳۶۱	۱۳۷۶۳۵	-	۳۶۰	-	-	-	-	۱۷۸۳	-	-	۲۴	۱
۱۳۶۱-۱۳۶۲	۴۰۰۰۰	۴۲	-	-	-	-	-	۱۱۵۲۷	-	-	-	۲۰۰
۱۳۶۲-۱۳۶۳	۶۴۰۷۸۱۹	-	-	-	-	-	-	۳۰۴۴	-	-	-	-
۱۳۶۳-۱۳۶۴	۸۳۰۵۸۵	۳۴	۳۷۷	۱۴۳	-	۴۴	۱۵۴	۱۰۰۰	۶۱	۹۶۰	-	-
۱۳۶۴-۱۳۶۵	۳۲۹۹۴۰۸	۱۰۱۶	۲۳۵۳	۳۹۷	۴	۴۲	۲۰۱۴	۴۸۰۰	۱۰۵	۱۰۸۸	۲۸	-
۱۳۶۵-۱۳۶۶	۶۳۸۳۷۳۶	۲۶۱	۳۵۸	۸۵	۲	۱۰	۷۹۰	۳۰۴۴	۴۱	۱۰۶۷	۸	۱۸۵
۱۳۶۶-۱۳۶۷	۴۰۲۳۱۶۶	۳۶۸	۶۰۷	۳۴	۱۱۱	۳	۱۸۰	۵۵۹	۲۸	۱۰۳۰	۴	۱۰۸
۱۳۶۷-۱۳۶۸	۶۷۱۱۱۰	۱۶۸۲	۱۵۷۱۱	۲۱۰	-	-	۳۵	۴۸۰۰	۵۶	۶۱۵۷	-	۴۹
۱۳۶۸-۱۳۶۹	-	-	-	-	۱۹۳	-	-	-	-	-	-	-
جمع	۲۱۷۹۳۴۵۹	۳۴۰۳	۱۹۷۶۶	۸۶۹	۳۱۰	۹۹	۳۱۷۳	۲۷۵۱۶	۲۹۱	۱۰۳۰۲	۶۴	۵۴۳

جدول شماره (۱۸): کمک های مالی مدارس دخترانه شهرستان بیرجند به تفکیک مقاطع تحصیلی

سال تحصیلی	دبستان	راهنمایی	دبیرستان
۱۳۶۰-۱۳۶۱	-	-	-
۱۳۶۱-۱۳۶۲	-	-	-
۱۳۶۲-۱۳۶۳	-	-	-
۱۳۶۳-۱۳۶۴	۳۳۰۰۰	۶۴۰۰	۲۱۹۰۰
۱۳۶۴-۱۳۶۵	۱۶۴۳۰۰	۸۵۴۵۵	۱۱۴۳۰۰
۱۳۶۵-۱۳۶۶	۵۶۵۹۰۰	۷۲۰۱۵	۲۷۲۲۲۰
۱۳۶۶-۱۳۶۷	۲۱۳۷۷۶	۱۴۱۲۰۰	۸۳۵۲۹۰
۱۳۶۷-۱۳۶۸	۲۰۸۳۰	۲۴۴۰	۲۵۸۰۰۰
جمع	۹۹۷۸۰۶	۳۰۷۵۱۰	۱۵۰۱۷۱۰

۵- شهدای دانش آموز شهرستان بیرجند

جدول شماره (۲۰): آمار شهدای دانش آموز به تفکیک سن

سن شهید	تعداد شهید
۱۳ سال	۲
۱۴ سال	۴
۱۵ سال	۵
۱۶ سال	۱۶
۱۷ سال	۲۰
۱۸ سال	۱۹
۱۹ سال	۹
۲۰ سال	۵
۲۱ سال	۱
جمع	۸۱

جدول شماره (۱۹): آمار شهدای دانش آموز به تفکیک سال تحصیلی

سال تحصیلی	تعداد شهید
۱۳۵۷-۱۳۵۸	۲
۱۳۵۹-۱۳۶۰	۲
۱۳۶۰-۱۳۶۱	۱۲
۱۳۶۱-۱۳۶۲	۱۴
۱۳۶۲-۱۳۶۳	۱۱
۱۳۶۳-۱۳۶۴	۱۱
۱۳۶۴-۱۳۶۵	۱۳
۱۳۶۵-۱۳۶۶	۱۳
۱۳۶۶-۱۳۶۷	۲
۱۳۶۷-۱۳۶۸	۰
۱۳۶۸-۱۳۶۹	۱
جمع	۸۱

جمع بندی و نتیجه گیری

یکی از مباحث مطرح در پژوهش های تاریخی جنگ تحمیلی، غفلت از منابع سندی عملکرد وزارت خانه ها در جنگ و غفلت از ثبت این تجربه تاریخی است. هدف از این پژوهش بررسی اسناد تاریخی و نقش وزارت آموزش و پرورش در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و تحلیل نقش وزارت آموزش و پرورش ایران در کمک به تعادل نظام آموزشی در دوران جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و تحلیل خلاقیت ها و نوآوری ها در کمک به پیشبرد و پشتیبانی از جنگ طی سال های ۱۳۵۹ تا سال ۱۳۶۷ است. در این پژوهش به روش توصیفی - تحلیلی بر پایه منابع کتابخانه ای و بررسی اسناد تاریخی و آرشیو اسناد در موضوع عملکرد وزارت آموزش و پرورش سعی گردیده است. یافته ها نشان می دهد که پنجاه درصد رزمندگان مردمی در جنگ تحمیلی حدود ۱۹ درصد از شهدای جنگ دانش آموز بودند، همچنین متوسط سن شهدای جنگ تحمیلی ۲۳ سال است و ۷۴ درصد شهدا سن زیر ۲۵ سال داشتند. ۴۵ درصد کل شهدا داوطلب مردمی بودند که اگر به تنهایی متوسط سن شهدای مردمی جنگ محاسبه شود طبیعی است که به زیر ۲۰ سال یعنی سن دانش آموزی نزدیک می شود. آنچه که در دفاع ۸ ساله ملت ایران را در

مقابل ارتش عراق از دیگر جنگها متمایز می کند ، حضور گسترده و داوطلبانه مردم ایران در صحنه های نبرد است . در دفاع از مرزهای هر کشوری این فقط وظیفه ارتش و نیروهای مسلح آن کشور است که از کیان و خاک میهن به دفاع بپردازد اما در جنگ تحمیلی علیه ایران آنچه که بیشتر از هر موضوع دیگر نمود عینی داشت حضور اقشار مختلف مردم خصوصاً دانش آموزان بود و این آمارها ملاک های قابل اتکا برای ارزیابی عملکرد وزارت آموزش و پرورش است. از دید فرماندهان جنگ و فرمانده کل قوا نیز اثربخشی و کارایی عملکرد وزارتخانه ها و دولت مستقر در دوران دفاع مقدس قابل قبول است. فرمانده سپاه از دولت میرحسین موسوی حمایت نمود و امام خمینی به رئیس جمهور و نمایندگان مجلس توصیه کرد تا امکان تداوم خدمت به رئیس این دولت را فراهم کنند. این وزارتخانه توانست چالش عدالت آموزشی در قانون اساسی، چالش های دوگانه آموزش دولتی و غیر دولتی و چالش نابرابری آموزشی را در دوران جنگ تحمیلی مدیریت کند. همچنین در پشتیبانی از جنگ تحمیلی اقدامات زیر را انجام دهد: تأسیس و راه اندازی مجتمع های آموزشی رزمندگان در جبهه و پشت جبهه، تسهیلات در پاسخگویی به آسیب های فرهنگی در زمان جنگ، تشکیل کلاس های تقویتی برای رزمندگان، آموزش از راه دور، امکانات برای ادامه تحصیل دانش آموزان مناطق جنگ زده ، استحکام مدارس در برابر مبارزان با همکاری وزارتخانه های مختلف ، اقدامات قانونی و حقوقی وزارت آموزش و پرورش در مورد رزمندگان و تدوین قوانین و مقررات امتحانات و ادامه تحصیل دانش آموزان رزمنده ، تأمین و اعزام دانش آموزان، معلمین و پرسنل به جبهه های نبرد، نقش برجسته ستاد امداد و پشتیبانی جنگ وزارت آموزش و پرورش در جبهه و پشت جبهه (جمع آوری کمکهای مردمی و اهدایی دانش آموزان و معلمان).

فهرست منابع:

- بروجردی، سیدحسین (۱۳۸۳)، عملکرد فرهنگ و آموزش عالی در مناطق شمال غرب و غرب .
- پیروزی، مهدی. (۱۳۸۶)، گفتاری در جامعه شناسی جنگ و نهادهای نظامی. مجله اینترنتی. فصل نو. شماره ۸.
- توحیدی، امین رضا (۱۳۹۰)، شرح این عاشقی (نقش فرهنگیان شهرستان کرمان در هشت سال دفاع مقدس)، کرمان، وزارت آموزش و پرورش، اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان، شورای تحقیقات.
- تقی زاده سیکارودی، الهام (۱۳۸۵)، درباره غلامحسین شکوهی، منبع روزنامه ایران، شماره ۳۵۱۰، صفحه ۱۱ (مهرگان)
- حسینی، اطهر نیاری (۱۳۹۲)، جلوه های دفاع مقدس در دانشگاه (مجموعه مقالات برگزیده دانشجویی).
- خلاصه گزارش برآورد خسارات اقتصادی جنگ تحمیلی عراق علیه ایران تا اسفند ۱۳۶۱، کمیسیون اقتصادی برآورد خسارات جنگ تحمیلی، شماره چهارم.
- خلاصه گزارش برآورد خسارات اقتصادی جنگ تحمیلی عراق علیه ایران تا اسفندماه ۱۳۶۵، تهیه شده به وسیله کمیسیون اقتصادی برآورد خسارات جنگ تحمیلی (نشریه شماره ۸). انتشارات وزارت برنامه و بودجه .
- خبرگزاری بسیج، کد مطلب ۸۷۳۲۸۴۹، ۳ شهریور ۱۳۹۵، BasijnewsAGENCY
- خبرگزاری فارس، کد مطلب ۲۱۹۷۱۳، خرداد ۱۳۹۲، زندگینامه سهام خیام ۱۳۴۷-۱۳۵۹
- خبرگزاری همشهری، کد مطلب ۲۰۰۱۳۷، بهمن ۱۳۹۱، زندگینامه شهید حسین فهمیده ۱۳۴۶-۱۳۵۹ و بهنام محمدی.
- دفتر نشر و ترویج آثار استاد پرورش، ۲۲ آذر ماه (۱۳۹۳).
- راعی، سجاد (۱۳۸۴)، دولت های شهید رجایی، شهید باهنر و آیت اله مهدوی کنی، تهران، انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ص ۱۱۸-۱۲۰.
- راعی، سجاد، (۱۳۸۲)، زندگی نامه سیاسی شهید رجایی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، تهران، ص ۹۶-۹۷.
- روزنامه آزادگان (۰۰۰۰۰۶۷)، ۱۳۶۳/۶/۱، ابلاغیه وزارت آموزش و پرورش در مورد نحوه شرکت رزمندگان در امتحانات.
- روزنامه اطلاعات شماره (۰۱۳۹۸۲)، ۱۳۶۴/۱/۱۷، با وجود بمباران های هوایی، دانش آموزان همپای تمامی اقشار ملت مبارزه می کنند.

- روزنامه اطلاعات (۱۳۹۸۴)، ۱۳۶۴/۷/۱۷، تسهیلات به معلمان، مربیان، کارکنان اداری و دانش آموزان داوطلب اعزام به جبهه.
- روزنامه اطلاعات (۱۴۰۰۳)، ۱۳۶۶/۱/۲۴، گفتگوی اختصاصی مهندس کتیرایی با خبرنگار روزنامه اطلاعات.
- روزنامه اطلاعات (۰۹۸۹۷)، ۱۳۶۶/۱۲/۱۰، ارسال کمک های اهدایی دانش آموزان و معلمان آموزش و پرورش منطقه ۱۱ به جبهه.
- روزنامه اطلاعات (۰۱۴۰۰۸)، ۱۳۶۶/۹/۱۱، هزار نفر از فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش یک سال در سپاه پاسداران مأمور به خدمت می شوند.
- روزنامه اطلاعات (۵۶۲۲۲)، ۱۳۶۶/۸/۲۸، پیام آمادگی وزارت آموزش و پرورش برای پشتیبانی از جنگ به محضر امام خمینی.
- روزنامه ابرار (۰۰۴۵۳۳)، ۱۳۶۶/۲/۶، تسهیلات جدید آموزش و پرورش برای رفع مشکلات درسی دانش آموزان جنگ زده.
- روزنامه ابرار (۰۰۴۲۳۷)، ۱۳۶۶/۵/۳، اختصاص اعتبار برای ایجاد پناهگاه توسط آموزش و پرورش
- روزنامه جمهوری اسلامی (۰۲۰۲۴۱)، ۱۳۶۷/۱۲/۲۰، عملکردستاد امداد و پشتیبانی جبهه و جنگ آموزش و پرورش منطقه دیلم.
- روزنامه جمهوری اسلامی (۰۱۴۱۶۶)، ۱۳۶۱/۶/۱، کمک فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش جهت بازسازی.
- روزنامه جمهوری اسلامی (۰۲۰۲۳۳)، ۱۳۶۵/۱۱/۲۰، فعالیت های ستاد و پشتیبانی جبهه و جنگ آموزش و پرورش سمیرم.
- روزنامه جمهوری اسلامی (۰۲۰۲۲۹)، ۱۳۶۵، تلاش ۶ ساله آموزش و پرورش در رابطه با جنگ تحمیلی.
- روزنامه جمهوری اسلامی (۱۳۷۴۰)، ۱۳۶۴/۹/۴، کمک اهدایی معلمان آموزش و پرورش استان خوزستان به جنگ زدگان.
- روزنامه رسالت (۰۰۲۶۰۶)، ۱۳۶۶/۵/۴، عملکرد ستادهای امداد و پشتیبانی جنگ ادارات آموزش و پرورش.
- روزنامه رسالت (۰۰۷۲۷۰)، ۱۳۶۵/۷/۱، بیش از ۵۰ درصد بسیجیان حماسه آفرین جبهه ها، ازدانش آموزان هستند.

- روزنامه رسالت (۰۰۷۲۶۶)، ۱۳۶۵/۴/۳، آموزش فعال و انجام امتحانات در نقاط مختلف بحرانی کشور
- روزنامه رسالت (۰۰۸۳۲۹)، ۱۳۶۵/۱۲/۵، احداث پناهگاه در کلیه مدارس تحت پوشش منطقه ۱۲ ازسوی وزارت پست و تلگراف.
- روزنامه کیهان (۰۱۳۵۸۲)، ۱۳۶۶/۶/۲، احداث پناهگاه بتونی توسط وزارت راه و ترابری .
- روزنامه کیهان (۰۱۳۵۵۳)، ۱۳۶۵/۱۲/۵، عملیات احداث پناهگاه توسط بانک های کشور.
- روزنامه کیهان (۰۱۱۴۴۸)، ۱۳۶۷/۷/۱۳، درخواست آموزش و پرورش بر ادامه کار ستادهای پشتیبانی جنگ.
- روزنامه کیهان (۰۱۱۴۴۷)، ۱۳۶۷/۱/۱۵، گفتگوی کیهان با وزیر آموزش و پرورش پیرامون امتحانات و وضع مدارس شهرهای مورد تهدید دشمن.
- سلمان پور ، غلامرضا (۱۳۹۴)، نقش کمک های مردمی در دفاع مقدس ، پایان نامه کارشناسی ارشد، پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس.
- سیفی ، محمد مهدی (۱۳۹۵)، کارنامه شهیدان رجایی و باهنر در وزارت آموزش و پرورش، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، کد مطلب ۷، ۱۰۶۹۰ .
- سند وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۹، ۱۳۶۶، ۱۳۶۵، ۱۳۶۴، ۱۳۶۳، ۱۳۶۱، ۱۳۶۰، ۱۳۵۹
- سایت ghasam.ir
- شاه آبادی ، حمیدرضا (۱۳۹۳)، تهران و دفاع مقدس ، تهران ، مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس.
- صادقی فسایی، سهیلا . عرفان منش، ایمان . (۱۳۹۴). مبانی روش شناختی پژوهش اسنادی در علوم اجتماعی؛ مورد مطالعه: تأثیرات مدرن شدن بر خانواده ایرانی. فصلنامه علمی - پژوهشی راهبرد فرهنگ. دوره ۸. شماره ۲۹.
- عزیزی ، محمد (۱۳۹۱) ، تحلیل مشارکت اقشار مختلف در دفاع مقدس ، فصلنامه تخصصی مطالعات دفاع مقدس، سال اول، شماره دوم.
- عبداللهی ، شیرزاد (۱۳۹۰)، تبدیل مدارس رزمندگان دیروز به ایثارگران امروز، روزنامه شرق (ویژه جنگ).
- کریمیان، مسعود. بخشایش، جواد کامور (۱۳۸۹)، خاطرات سید کاظم اکرمی، چاپ اول، انتشارات سوره مهر.
- کارنامه دولت جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۵، ۱۳۶۳، ۱۳۶۲، ۱۳۶۰، ۱۳۵۹

- مهدیزاده، ایرج. ریحانه محترمی، سمیه پورسلطانی، محمد علی کریم زاده (۱۳۹۶)، دانش آموزان شهرستان بیرجند در هشت سال دفاع مقدس، انتشارات سپاه انصار الرضا (ع) استان خراسان جنوبی.

- مصوبه هیأت وزیران، ۱۳۶۴، ۱۳۶۵

- نجفی، محمد علی (۱۳۹۲)، زندگی خود را نوشت. ۱۴ www.drnajafi.ir/page

عکس ها:

- پیشتازان شهادت، تابستان ۶۲، انتشارات سپاه پاسداران.

- تلاش در تصویر فرهنگ جبهه، شهریور ۱۳۶۲.

- تعلیم و تربیت از دیدگاه تصویر، بهار ۱۳۶۷، وزارت آموزش و پرورش

- جنگ تحمیلی دفاع در برابر تجاوز، فروردین ۱۳۶۳، ستاد تبلیغات جنگ.

- حماسه دفاع مقدس، ۱۳۶۸.

- مجموعه عکس و خاطره ماندگاران، حسن شکیب زاده، جنگ ایران و عراق ۶۷-۵۹.

روایات

- روایت اکرمی، سید کاظم (۱۳۹۵)

- روایت ایرانی، ارسطو (۱۳۹۵)

- روایت فانی، علی (۱۳۹۵)

خمینی، روح الله، رهبر انقلاب و بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران، (۱۳۸۹)، صحیفه امام: مجموعه آثار امام

خمینی (س) / ج ۲۰، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س)

نهاد ریاست جمهوری، (۱۳۹۵)، نشست دولتمردان دفاع مقدس در سالن اجلاس سران، تهران: انتشارات ریاست

جمهوری

<http://farsi.khamenei.ir>

اسامی همکارانی که به اشکال مختلف در طول ۷ سال اجرای پروژه و در مراحل مختلف طراحی، جمع آوری، اجرا، تحلیل و تدوین ۲۴ جلد گزارش عملکرد دولت (قوای سه گانه) در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران اثر گذار بوده و ایفای نقش کرده اند؛ به ترتیب حروف الفبا به شرح زیر است. امید است در درگاه ایزد منان اجرای عظیم نصیب همگان گردد. از همه آنها سپاسگزاریم.

نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی
۱. احمدی، امیر مسعود	۲۶. آریایی، بیژن	۵۱. پورانی، محمد	۷۶. حکیم الهی، حمید
۲. احمدی، حمیدرضا	۲۷. آقاجانی، کریم	۵۲. پیشان، عبدالحسین	۷۷. حمیدی کوجاری، ساغر
۳. اردکانیان، رضا	۲۸. آقائی شاوکی، سهیلا	۵۳. ترکان، محمد علی	۷۸. خاتمی، سید کاوه
۴. اسلامی، محمد	۲۹. آوایی، سیدعلیرضا	۵۴. تقی پور، سعید	۷۹. خاکپور مروستی، الهه
۵. اسماعیل، آبادی	۳۰. آهنی، علی	۵۵. تهرانی، لادن	۸۰. خدابخش، سیاوش
۶. اصغری، انسیه	۳۱. آینه ساز، علی	۵۶. جعفری، علی اصغر	۸۱. خدابنده، رضا
۷. افتخاری، محسن	۳۲. حسین بابایی شیخ الاسلامی، علی	۵۷. جعفری، محمدرضا	۸۲. خرازی، علی
۸. افتخاری، محمد علی	۳۳. بابوی، حبیب	۵۸. جمشیدی، علیرضا	۸۳. خرم، محمد
۹. آقاهادی، عباس	۳۴. بادکو، بهروز	۵۹. جنیدی، لیا	۸۴. خسروی، کامیار
۱۰. اقبال دوست، وحید	۳۵. باقر نژاد، مرتضی	۶۰. جواهری، محمد رضا	۸۵. خضرائی، جواد
۱۱. اقوامی، فرزاد	۳۶. باقری، قاسم	۶۱. جهان بین، نستوه	۸۶. خلجی، عباس
۱۲. اکرمی، سید کاظم	۳۷. بانک، مرتضی	۶۲. جهانتاب، محمد	۸۷. دائمی، میکائیل
۱۳. امانی، آفرین	۳۸. بایوردی، اسماعیل	۶۳. جهانگیری، اسحاق	۸۸. درخور، ملک محمد
۱۴. امید خدا دزفولی، شهین	۳۹. بحری زاده، اسماعیل	۶۴. چراغی، مجید	۸۹. دژپسند، فرهاد
۱۵. امیدی شهرکی، مجید	۴۰. بختیاری، رضا	۶۵. چناری، فهیمه	۹۰. راحمی، ابراهیم
۱۶. امیر صالحی، احمد	۴۱. بختیاری، هوشنگ	۶۶. حاجی حسینی، محمدرضا	۹۱. رحمانی فضل، عبدالرضا
۱۷. امیرمرادی، روشنگر	۴۲. بداقی، حمید رضا	۶۷. حاجی شریفی، محمد رضا	۹۲. رزاق منش، ناصر
۱۸. امینی، امین	۴۳. بدیعی، مجتبی	۶۸. حاجی میرزایی، محسن	۹۳. رستمی، علی
۱۹. انبار لویی، سعید	۴۴. بکایی، مجید	۶۹. حبیبی، عبدالخالق	۹۴. رشید، محسن
۲۰. انصاری، جمشید	۴۵. بهزادی، وحید	۷۰. حریری، محمدرضا	۹۵. رضایی، سید ابراهیم
۲۱. اورازانی، سرور السادات	۴۶. بهمنی مقدم، رضا	۷۱. حسوند، محمد رضا	۹۶. رضایی، آرشام
۲۲. اسماعیلی، سیروس	۴۷. بیات، روح الله	۷۲. حسنی، زهرا	۹۷. رضایی، حسن
۲۳. امام نیری، سید محسن	۴۸. پازوکی، محمد علی	۷۳. حسنی، فاطمه	۹۸. رضایی نبرد، امیر
۲۴. آذرمند، مریم	۴۹. پاک روان، محمد رضا	۷۴. حسینی، سید محمد	۹۹. رجایی، علیرضا
۲۵. آذری جهرمی، محمدجواد	۵۰. پروری، بهادر	۷۵. شاه حسینی، مجید	۱۰۰. رضوانی، مرتضی

۱۰۱. رنجبر، محمد علی	۱۳۲. شیر، رضا علی	۱۶۳. فاتحی، عباس	۱۹۴. سارا، کریمی صالح
۱۰۲. رنجبر، محمود	۱۳۳. صادق، رسول	۱۶۴. فاتحی، عبدالله	۱۹۵. کشاورز، حمیدرضا
۱۰۳. رنجی، امیر	۱۳۴. صادق زاده، سیاوش	۱۶۵. فاطمی، سید محمد	۱۹۶. کمار، راحله
۱۰۴. روحانی، حسن	۱۳۵. صادقی، علی رضا	۱۶۶. فرامرزی، کاظم	۱۹۷. کمیلی زاده، ابوالفضل
۱۰۵. روح زاده، امیر سعید	۱۳۶. صارمی، محمدرضا	۱۶۷. فراهانی، مصطفی	۱۹۸. کوده ای، ابوالفضل
۱۰۶. زارع میرک آبادی، غلامعباس	۱۳۷. صالحی، علی اکبر	۱۶۸. فرج، بهرام	۱۹۹. گروسی، عبدالله
۱۰۷. زنجان، حسین نصراله	۱۳۸. صالحی، مرتضی	۱۶۹. فرخ بیان، علی رضا	۲۰۰. گلشن، جلیل
۱۰۸. زنده بودی، خیری	۱۳۹. صبری، سعید	۱۷۰. فروتن کیا، سید محمد	۲۰۱. گودرزی، عبدالله
۱۰۹. زهدی، یعقوب	۱۴۰. صدیق، محمد	۱۷۱. فرید حسین پور، بهمن	۲۰۲. گودرزی، محمد
۱۱۰. ساعی، منصور	۱۴۱. صدیقی لنگرودی، محمد علی	۱۷۲. فریدون، جواد	۲۰۳. گودرزی، محمدحسن
۱۱۱. سام، محمد علی	۱۴۲. صوفی زاده، لیلا	۱۷۳. فعله گری، لیلا	۲۰۴. گودرزی، نسرين
۱۱۲. سپهری، غلامعلی	۱۴۳. طالبی، جعفر	۱۷۴. فلاح، حسین	۲۰۵. لاجوردی، زهره سادات
۱۱۳. سرچمی، حسین	۱۴۴. طالقانی، فریبرز	۱۷۵. فیروز آبادی، حسن	۲۰۶. ماجدی، علی
۱۱۴. سعیدی، محمد حسن	۱۴۵. طاهری، حسین	۱۷۶. قاسمی، ایرج	۲۰۷. مبینی پور، نیرالسادات
۱۱۵. سلطانی، بهرام	۱۴۶. طاهری، رضا	۱۷۷. قبادی، خسرو	۲۰۸. متقی، طاهره
۱۱۶. سلطانی فر، مسعود	۱۴۷. میثم، طاهری	۱۷۸. قجریان مهفروزی، امید	۲۰۹. مراد پور، محمود
۱۱۷. سلیمانی، قادر	۱۴۸. اشرف السادات، طباطبایی	۱۷۹. قربانی، علی	۲۱۰. مراد پیری، هادی
۱۱۸. سنایی، علی	۱۴۹. طلایی نیک، رضا	۱۸۰. قربانی، مرتضی	۲۱۱. مجردی، سعید
۱۱۹. سنایی، مهدی	۱۵۰. طهماسبی، امیر هوشنگ	۱۸۱. قربان، عباس	۲۱۲. مجیدی، محمدرضا
۱۲۰. شجاعی، حسن	۱۵۱. طهماسبی، زینب	۱۸۲. قریشیان، سید رسول	۲۱۳. مجبی، بهمن
۱۲۱. شریعتمداری، محمد	۱۵۲. طهماسبی، اکرم	۱۸۳. قشقایی، حسن	۲۱۴. مجبی، فهیمه
۱۲۲. شریفیان، مهدی	۱۵۳. عاصمی، محمد رسول	۱۸۴. قمری، بیژن	۲۱۵. محمدخانی، امیر
۱۲۳. شکارچی، عباس	۱۵۴. عباس نژاد، امیر حسین	۱۸۵. قیصری شاد، محمد	۲۱۶. محمد خانی، بابک
۱۲۴. شکوری، محمد	۱۵۵. عباسی، نگار	۱۸۶. کارگر، محمدرضا	۲۱۷. محمدی، جلال
۱۲۵. شهبازی، بهنام	۱۵۶. عزیزی، اکبر	۱۸۷. کاظم زاده، وحید	۲۱۸. محمدی، حمید
۱۲۶. شهشانی، محمد رضا	۱۵۷. عسگری، علی	۱۸۸. کاظمی، سید علی اصغر	۲۱۹. محمدی، حمیدرضا
۱۲۷. شهیدی، مجید	۱۵۸. عطارزاده، جعفر	۱۸۹. کاظمی، ملک السادات	۲۲۰. محمدی، علی رضا
۱۲۸. شواربی، علیرضا	۱۵۹. علی اکبری، علی جان	۱۹۰. کریمی، حامد	۲۲۱. محمدی، مختار
۱۲۹. شیخ الاسلامی، محمدبهالدین	۱۶۰. عماد، سید علی	۱۹۱. کریمیان، علی رضا	۲۲۲. محمدیان، عادل
۱۳۰. شیخی، بحریار	۱۶۱. غلامی، محمد علی	۱۹۲. کریمی جعفری، اصغر	۲۲۳. مختاری اصفهانی، رضا
۱۳۱. شیر محمد علی، سعید	۱۶۲. غلامی، منصور	۱۹۳. کریمی دردشتی، مریم	۲۲۴. مدرس خیابانی، حسین

۲۲۵. مرادپیری، هادی	۲۳۸. موسوی، سید محمد هادی	۲۵۱. مهدی، نجاری	۲۶۴. هاشم زهی، سمانه
۲۲۶. مرادخانی	۲۳۹. منتی، حسین	۲۵۲. نصیر زاده، حسین	۲۶۵. هاشم زهی، سمیه
۲۲۷. مرادی، اسدالله	۲۴۰. منصور زاده، یوسف	۲۵۳. نصیری، حمیدرضا	۲۶۶. هاشم زهی، محمدامین
۲۲۸. مصطفی نژاد، حسن	۲۴۱. منعم، حشمت الله	۲۵۴. نصیری، علی رضا	۲۶۷. هاشمی، سیدضیا
۲۲۹. مرعشی شوشتری، مجتبی	۲۴۲. موحدی، محمد رضا	۲۵۵. نظریان، داود	۲۶۸. هاشمی، سید محمود
۲۳۰. معزی، مریم	۲۴۳. موجانی، سید علی	۲۵۶. نمکی، سعید	۲۶۹. هاشمی، سید مناف
۲۳۱. معظم زاده، خلیل	۲۴۴. مودودی، حسین	۲۵۷. نوبخت، محمدباقر	۲۷۰. هاشمی رفسنجانی، علی اکبر
۲۳۲. معین نجف آبادی، مصطفی	۲۴۵. موذنی، مرضیه	۲۵۸. نوری، امین	۲۷۱. هدایت، شمسی سادات
۲۳۳. معینی مقدم، علی	۲۴۶. موسوی شاد، سید مجتبی	۲۵۹. نوری، جواد	۲۷۲. هرندی جعفری
۲۳۴. مقیمی جعفری، بهیار	۲۴۷. مهربانی، محمود	۲۶۰. نورنژاد، علی رضا	۲۷۳. هروی، محمد رضا
۲۳۵. ملایجردی، حسین	۲۴۸. میرزایی، بطول	۲۶۱. واعظی جزء، محمود	۲۷۴. هوشیار، زهرا
۲۳۶. ملانی آذیرانی، غلامحسین	۲۴۹. میرهاشمی، علی	۲۶۲. وحیدی، احمد	۲۷۵. یاسینی، محمود
۲۳۷. ملکیان، نازنین	۲۵۰. نبوی، سید مجید	۲۶۳. ولی زاده، محمد	۲۷۶. یعقوبی، علی

فهرست وزارتخانه ها و سازمان هایی که به اشکال مختلف در طول ۷ سال اجرای پروژه و در مراحل مختلف طراحی، جمع آوری، اجرا، تحلیل و تدوین ۲۴ جلد گزارش عملکرد دولت (قوای سه گانه) در جنگ تحمیلی عراق علیه ایران همکاری داشته اند به شرح زیر است:

۱.ستاد فرماندهی کل قوا	۲۸.سازمان امور اداری و استخدامی
۲.سپاه پاسداران انقلاب اسلامی	۲۹.سازمان بنادر و دریا نوردی
۳.ارتش جمهوری اسلامی ایران	۳۰.سازمان هواپیمایی کشوری
۴.نهاد ریاست جمهوری	۳۱.راه آهن جمهوری اسلامی ایران
۵.وزارت آموزش و پرورش	۳۲.مجلس شورای اسلامی
۶.وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۳۳.مجلس خبرگان رهبری
۷.وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۳۴.شورای نگهبان
۸.وزارت کشور	۳۵.شورای انقلاب اسلامی
۹.وزارت اطلاعات	۳۶.استانداری ها
۱۰.وزارت امور اقتصادی و دارایی	۳۷.بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
۱۱.وزارت امور خارجه	۳۸.کتابخانه ملی کشور
۱۲.وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۳۹.صدا و سیما
۱۳.وزارت جهاد کشاورزی	۴۰.پژوهشگاه دفاع مقدس
۱۴.وزارت دادگستری	۴۱.مرکز اسناد و کتابخانه مجلس شورای اسلامی
۱۵.وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۴۲.مرکز اسناد نهاد ریاست جمهوری
۱۶.وزارت راه و شهرسازی	۴۳.مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ
۱۷.وزارت صنعت، معدن و تجارت	۴۴.بنیاد شهید و امور ایثارگران
۱۸.وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۴۵.نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
۱۹.وزارت نفت	۴۶.مرکز تحقیقات راهبردی دفاعی
۲۰.وزارت نیرو	۴۷.مؤسسه حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس
۲۱.سازمان انرژی اتمی	۴۸.مؤسسه اندیشه ناب
۲۲.وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	۴۹.مرکز اسناد انقلاب اسلامی
۲۳.وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۵۰.مرکز نشر و حفظ آثار امام خمینی (ره)
۲۴.وزارت امور خارجه	۵۱.مرکز نشر و حفظ آثار مقام معظم رهبری
۲۵.وزارت ورزش و جوانان	۵۲.بانک مرکزی
۲۶.سازمان برنامه و بودجه	۵۳.بیمه مرکزی
۲۷.سازمان حفاظت محیط زیست	